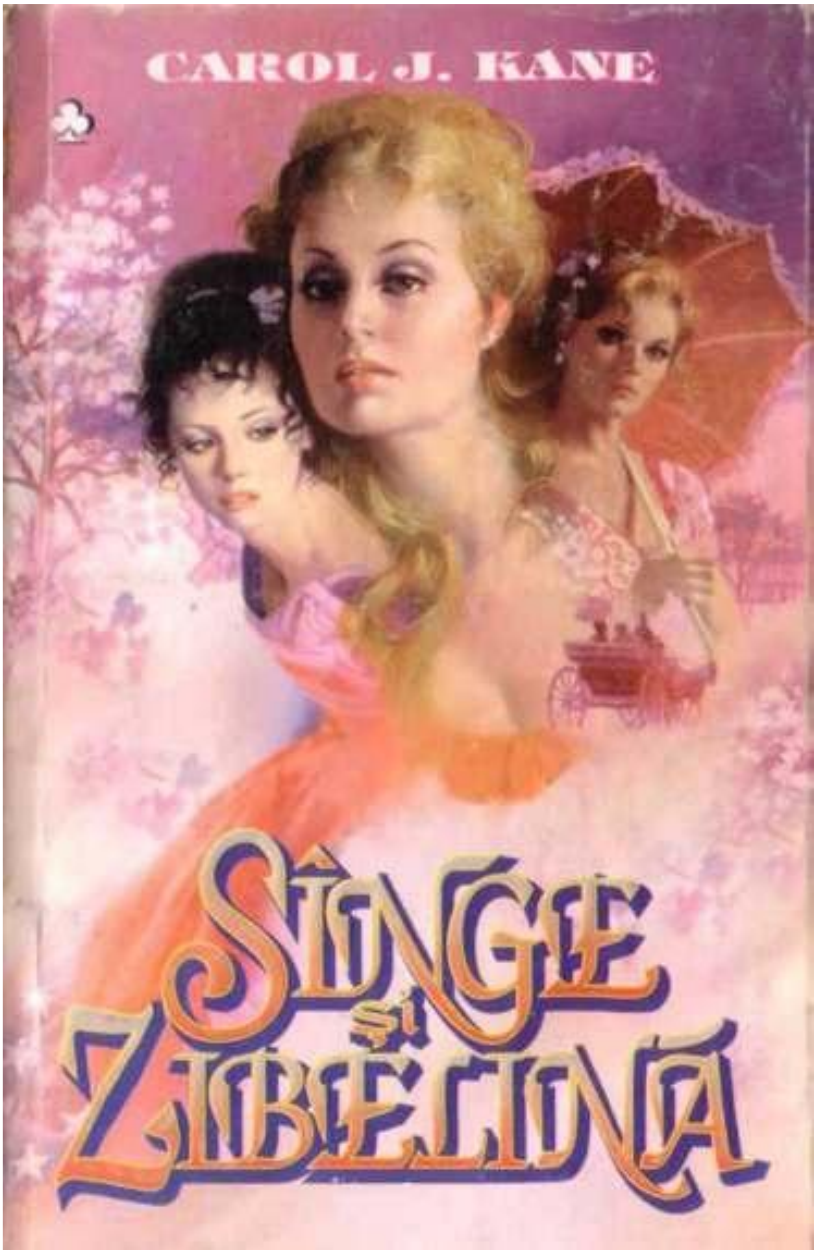
CAROL J. KANE
SÎNGE ŞI ZIBELINA

Carol J. Kane
Sânge şi zibelină
vol. I

Editura Miron, 1995
ISBN 973-95056-7-2

Prolog

Paris, 1900

— Mamă, dormi? şopti fetiţa blondă din prag. Voia să stea de vorbă.

Varia Andreevna era întinsă pe patul ei din lemn de mahon frumos sculptat şi ornamentat cu auriu, părul blond fiindu-i strâns într-o coadă împletită cu grijă, iar faţa îi era ascunsă în pernă pe jumătate. O mână îi era petrecută pe după dantela grea a feţei de pernă, în timp ce cealaltă îi atârna peste marginea patului. Deşi era patru după-amiaza şi era aşteptată jos, în salonul albastru, unde membrii familiei se adunau de obicei pentru a lua ceaiul, nu dădea niciun semn că s-ar fi pregătit să se ducă undeva. Era îmbrăcată într-un neglijeu din mătase verde tivit cu blană de zibelină şi cu o pereche de ciorapi negri de mătase. În sclipirea aurie a soarelui care inunda dormitorul părea foarte liniştită, foarte tânără, cel mai frumos ornament din încăperea aceea elegantă.

Înaintând pe covorul *Aubusson* gros, trecând de măsuţa de toaletă a mamei ei, acoperită cu tul moale şi roz şi plină de o duzină de sticle de parfum frumoase din argint şi cristal, perii de păr cu mâner auriu cu monogramă, oglinzi micuţe şi o cutie de bijuterii deschisă, sculptată dintr-o singură bucată de ametist, fetiţa se apropie de pat şi întinse mâna cu timiditate.

— Mamă, insistă ea, dar, văzând că nu primeşte niciun răspuns, încercă din nou, zgâlţâind-o.

Tot nimic. Uluită, Ania îşi dădu seama că nu era deloc în regulă. Mama ei se trezea întotdeauna foarte uşor. De data aceasta, însă, nici nu se clintea.

— *Mamă!*

Teribil de speriată, fetiţa încercă din nou să-şi trezească mama care dormea. Nereuşind nici de astă dată, ieşi în fugă din cameră, strigându-i pe mătuşa Xenia şi pe *grand-père* în timp ce alerga pe coridor pe lângă mesele Ludovic al XV-lea, vasele uriaşe din malahit şi bronz aurit la fel de înalte ca ea şi şirurile nesfârşite de tablouri, majoritatea reprezentând peisaje din secolul al optsprezecelea.

Lacheii în livrele albastre cu auriu ale casei Malîşev zâmbiră când micuţa prinţesă trecu în goană pe lângă ei, coborând scara din marmură albă şi strigându-şi mătuşa. Era o fetiţă jucăuşă, pe care toţi o

adorau.

— Aniuşka, spuse prinţesa Xenia râzând când nepoţica ei intră în cameră cu răsuflarea tăiată. Ce este? Unde-i mama?

— Nu vrea să se trezească, îngăimă fetiţa. Du-te, te rog, şi vezi. Mirată, Xenia se uită la sora ei, Liza, care citea un articol în ziarul *Le Figaro* despre petrecerea pe care ea o dăduse cu două zile în urmă.

— A spus că e obosită, zise Liza dând din umeri, interesând-o mai mult cronica petrecerii decât ce se întâmplase cu cumnata ei. De ce n-o laşi în pace? Ştii cum a fost în ultima vreme.

— Te rog, spuse Ania. Vino şi încearcă s-o trezeşti. Nu vrea să se mişte.

Prinţul Sandro Sviridov, bunicul micuţei Ania, se aplecă în fotoliul său şi se uită la ea.

— Mămica ta nu s-a mişcat deloc? întrebă el.

— Nu, se tângui Ania. Nici măcar când am zgâlţâit-o.

Uluită, prinţesa Xenia se ridică de pe fotoliu şi porni grăbită spre scară, urmată îndeaproape de tatăl ei şi de fetiţă. Liza continuă să devoreze ziarul, zâmbind încântată când citi că eleganţa rochiei ei de seară din catifea neagră cu paiete tot negre fusese întrecută doar de puritatea delicată a gâtului ei alb, pe jumătate ascuns sub şase şiraguri de perle. Xenia, citi ea supărată, era *„o frumuseţe cu ochi verzi, tipic slavă, orbitoare datorită diamantelor din seifurile de la Boucheron”.*

— La naiba! exclamă Liza bosumflată şi azvârli ziarul peste umăr, după care trimise repede un lacheu să i-l aducă.

Ochii verzi. Întotdeauna pomeneau de ochii verzi! La naiba.

*

Sus, în dormitorul prinţesei Varia, Sandro îşi striga nora, zgâlţâind-o zdravăn. Fetiţa se sperie când văzu că bunicul ei îi pălmui mama de câteva ori, încercând zadarnic să o trezească.

— Xenia, spuse Sandro cu un glas în care se simţea teama, cheamă un lacheu şi spune-i să trimită după doctorul Lebrun. Imediat. E grav. A înghiţit o sticlă de somnifere.

— N-ar fi trebuit s-o lăsăm singură! murmură prinţesa plecând repede după ajutor. Ar fi trebuit să ne dăm seama!

După ce trimisese vizitiul după doctor, Xenia se întoarse în cameră şi fu şocată când văzu că nepoţica ei era încă acolo, privind îngrozită cum Sandro încerca disperat să vadă vreun semn de viaţă la nora lui, rezemând-o de perne, scuturând-o, strigând la ea, în timp ce

Varia rămânea o păpuşă mare şi răvăşită, cu neglijeul verde în dezordine şi cu părul blond începând să i se desfacă din coadă.

— Varia, ai un copil la care trebuie să te gândeşti! strigă prinţul, care era un bărbat înalt şi cu părul alb. Nu poţi să faci una ca asta!

Dar o făcuse. O făcuse cu aceeaşi uşurinţă cu care s-ar fi dus la culcare, lăsând în urmă fetiţa care începu să plângă, ascunzându-şi faţa în neglijeul moale de mătase al mamei ei, în blana cenuşie şi lucioasă de zibelină care-i mângâia obrajii.

— Ania, şopti Xenia, îngenunchind lângă ea pe covorul gros şi moale al cărui model era alcătuit din ghirlande împletite. Mămica ta nu poate să te audă.

— Dar doarme. De ce n-o trezim? întrebă fetiţa suspinând. Nu vreau să doarmă aşa.

Ridicându-şi privirea, Xenia îl văzu pe Sandro clătinând din cap, netezind cu blândeţe neglijeul din mătase verde şi întinzând-o pe Varia în pat cu demnitate. Cu braţele încrucişate pe piept şi cu părul lung şi blond dat pe spate, părea aproape liniştită.

— Singurul meu fiu e mort, spuse el cu un glas tremurător, şi acum şi soţia lui. Anul ăsta o să ni-l petrecem prin cimitire…

Fetiţa îşi ascunse faţa în rochia de mătase a mătuşii ei şi suspină, neînţelegând, cu inima zdrobită, singură.

— Aniuşka, şopti Xenia mângâind-o pe cap şi lacrimile îi căzură în părul ei blond şi încâlcit, o să trăieşti cu mine de-acum încolo. Mămica nu mai poate să aibă grijă de tine. O să doarmă veşnic.

— Dar nu vreau să doarmă.

— Da, dar era foarte obosită, Aniuşka. Atât de obosită, încât trebuia să doarmă.

Xenia o cunoscuse pe Varia la fel de bine ca pe sora ei şi o plăcuse mai mult. Dar Varia era fragilă. Când fratele Xeniei murise într-un accident de vânătoare toamna trecută, tânăra lui văduvă murise odată cu el în toate privinţele, în afară de trup. Continuase să-şi ţină trupul în viaţă până în după-amiaza aceea, deşi Xenia nu înţelegea cum de rezistase atâta timp. În cele din urmă, fusese nevoie doar de o sticluţă cu somnifere pentru a stinge scânteia rămasă.

— A cui fetiţă o să fiu? şopti Ania, privindu-şi mama cu ochii mari. Xenia o sărută cu dragoste pe amândoi obrajii.

— A mea, spuse ea încet.

Capitolul 1

Belaia Beriozka, Rusia, 1911

— Aniuşka! Unde eşti? Unchiul vrea să te pregăteşti să mergi la gară cu el ca s-o primiţi pe mătuşa. Nu trebuie să o laşi să te vadă arătând ca o ţărancă.

Prinţesa Ania apăru de după o creangă bogată de liliac şi îşi spuse: Oh, Doamne! Dacă menajera o vedea fără pantofi şi ciorapi, va trebui să audă o altă prelegere despre bună-cuviinţă. De ce-o fi având Praskovia Feodorovna, care nu era prinţesă, idei atât de ferme în legătură cu buna purtare în ceea ce o privea pe ea? Nu era drept. Şi, totuşi, ţinea foarte mult la bătrână.

Chinuindu-se să-şi încalţe pantofii moi de piele înainte să fie văzută şi mustrată, Ania se trezi luată prin surprindere de menajeră în timp ce îşi băga ciorapii în buzunarul fustei…

— Praşkoşa, spuse ea zâmbind veselă, tu m-ai strigat?

În faţa ei se afla un zdrahon de femeie, impunătoare, cu părul cărunt, care nu părea deloc amuzată. Privirea ageră a Praskoviei Feodorovna observă pantofii puşi în grabă în picioarele goale şi sesiză chicotitul reţinut din vocea Aniei.

— Nu fi obraznică, fetiţo, spuse ea cu severitate. Uită-te la tine. Dacă mătuşa ta te-ar vedea aşa, ar crede că te-am scăpat din mâini. Fugi imediat, l-am spus Soniei să-ţi pregătească o fustă şi o bluză albe. Şi perie-ţi părul înainte să pleci cu unchiul tău la gară!

— Şi altceva? întrebă fata zâmbind pentru că întotdeauna mai era şi altceva.

— Da, spuse menajera. Ai grijă cum te porţi. Cele care fac atâtea planuri frumoase pentru prezentarea lor ar trebui să ştie să se poarte ca nişte doamne.

În ochii Praşkoşei se zări o licărire ce o nedumeri pe fată.

— Ştii ceva! spuse ea apoi. Ce este! Rochia?

— Eu ştiu o mulţime de lucruri, *malenkaia,* spuse femeia zâmbind. Şi, dacă o să reuşeşti să-ţi aduci mătuşica acasă astăzi, o să le afli şi tu.

— Ah, Praşkoşa! zise ea chicotind şi aruncându-se de gâtul femeii. Eşti tot atât de rea ca inima mea! E vorba de rochie!

Rochia constituise principalul subiect de conversaţie printre femeile de la conac încă de când prinţesa Xenia plecase cu câteva săptămâni în urmă la tatăl ei, la Paris, unde el îşi petrecea o mare parte

din an după moartea fiului său cu câţiva ani în urmă. Vorbind despre prezentarea Aniei, în iarna aceea, la Sankt Petersburg, prinţesa Xenia îi spusese ceva despre o rochie de la Paris cameristei ei, Daria. Aceasta repetase cuvintele stăpânei ei Soniei, camerista Aniei, care, la rândul ei, o asigurase pe aceasta că Alteţa Sa avea să o comande. După aceea, prinţesa Xenia nu mai pomenise nimic de ea, derutând pe toată lumea.

Dar Ania îşi cunoştea mătuşa destul de bine pentru a se aştepta la ceva spectaculos. Sau, cel puţin, aşa spera.

— Să nu-i spui mătuşii. Nu-i strica surpriza.

— Bineînţeles. Dar îţi mulţumesc.

Îmbrăţişând-o pe Praşkoşa încă o dată, Ania o rupse la fugă pe pajiştea verde, arzând de nerăbdare. Se îndreptă spre intrarea flancată de coloane albe a conacului în stil roman, cafeniu-deschis şi alb. Acum abia aştepta să se pregătească de plecare.

Zâmbind cu dragoste în urma fetei, Praskovia Feodorovna calculă că, într-un an, micuţa Ania putea fi logodită cu vreun domn important din Sankt Petersburg, iar peste vreo doi-trei ani ar fi putut să fie căsătorită şi să aibă copii. Ce gând! Aniuşka mamă! Era atât de copilăroasă, la fel de lipsită de griji ca o pisică jucăuşă, gata să creeze probleme în orice clipă şi apoi să se mire de ce era toată lumea atât de supărată.

Eh, era bine să aibă o fire veselă, îşi spuse femeia. Slavă Domnului că Ania nu era ca mătuşa ei Liza, o scorpie înaltă şi brunetă, care îi teroriza pe toţi din casă, o zgripţuroaică ale cărei accese de furie erau legendare printre nefericiţii servitori. Prinţesa Xenia era o doamnă. Ania avea să fie la fel.

Alergând spre casă, cu braţele încărcate de liliac înfăşurat într-o bucată de pânză umedă, Ania se gândea entuziasmată la rochie şi se întreba dacă o să devină vreodată o adevărată *grande dame* a Sankt Petersburgului. Într-un fel, se îndoia. Nu voia să devină o adevărată doamnă, deşi, se gândi ea zâmbind cu neastâmpăr, avea toate şansele să devină una necuviincioasă în tradiţia marii familii Sviridov.

Abia aştepta!

*

Exact la ora două, prinţul Andrei Malîşev se plimba prin holul de la intrare, cu ceasornicul de buzunar în mână, aşteptându-şi nepoata. Bărbat înalt, Andrei era elegant în sacoul bleumarin de pânză, pantalonii gri deschis dintr-o lână subţire şi cu pălăria de pai. La

patruzeci de ani, în părul său negru nu se vedea niciun fir încărunţit, iar ochii lui albaştri priveau lumea liniştiţi. Era proprietarul a cinci moşii între Moscova şi Munţii Urali, al unui conac pe Canalul Moika în Sankt Petersburg, al unei reşedinţe la Moscova şi al unor diverse locuri în Europa. Singurul lucru care îi lipsea acum era frumoasa lui soţie, Xenia, ceea ce avea să se remedieze în curând.

— Aniuşka! strigă el. Eşti gata?

— Imediat! se auzi o voce de sus.

— Nu trebuie s-o facem pe mătuşica să aştepte!

— Ştiu!

Da. Dar asta nu părea să schimbe nimic, îşi spuse el.

Exact când prinţul Andrei se pregătea să strige din nou, nepoata lui îşi făcu apariţia pe scară, cu părul periat cu grijă, cu pantofii lustruiţi, semănând cu un înger în bluza şi fusta albe din pânză şi dantelă.

— Foarte bine, spuse el. Hai să mergem.

După ce o ajută să urce pe bancheta din spate a noului său *Fiat* roşu şi sclipitor, Andrei ocupă locul din faţă aşteptând răbdător ca şoferul să coboare şi să pornească motorul. Uneori, acesta pornea de la prima încercare, alteori dura mai mult. Spre surprinderea lui Andrei, ziua aceea era una din cele bune, aşa că, în câteva minute, porniră spre gară, după ce le făcură cu mâna servitorilor care puseseră pariuri cu privire la cât avea să treacă până când invenţia aceea străină va porni.

— Ura! strigară vreo doi-trei ţărani când maşina prinţului se depărtă cu zgomot, dând rateuri de câteva ori, după care străbătu lin aleea străjuită de copaci, trecând pe lângă stejarii înalţi şi de poarta monumentală de la intrare, flancată de floricele roşii.

— Abia aştept s-o revăd pe mătuşica, spuse Ania ghemuindu-se pe bancheta din piele caramel.

Sau cadourile, îşi spuse în sinea ei.

*

În vagonul ei particular, ataşat în coada expresului de Moscova, Xenia Alexandrovna se uita nerăbdătoare la micul ceas de călătorie din email roz şi auriu de pe masa din compartimentul-salon. Mai erau douăzeci de minute până ajungea în gara localităţii Belaia Beriozka. Spera că Daria, camerista ei, împachetase totul cum trebuia. Ştia din proprie experienţă cum îi azvârleau ţăranii lui Andrei bagajele în căruţe grosolane pentru drumul spre casă. Şi Daria ştia.

Rotindu-şi privirea prin frumosul compartiment decorat cu panouri de lemn de culoarea mierii încrustate cu perle şi luminat de aplice din cristal franţuzeşti, Xenia se relaxă într-un fotoliu îmbrăcat într-un material cu dungi roz şi crem şi se gândi la surpriza pe care o ducea acasă. Era minunată.

Xenia Alexandrovna era o femeie înaltă, brunetă, cu ochii verzi adumbriţi de gene lungi şi cu trăsături delicate. O dantelă *gros point de Venise* în valoare de douăzeci de mii de franci îi orna gulerul, manşetele şi corsajul costumului crem. Trei şiraguri de perle cădeau peste pieptul dantelat, în timp ce un alt model de dantelă, mai fină, îmbogăţită cu o panglică de mătase cu dungi negre şi albe încreţită, îi împodobea pălăria crem. Şi toată eleganţa aceea avea să fie acoperită de praful drumurilor de ţară ruseşti peste o jumătate de oră.

Gândindu-se la rochia albă strălucitoare împachetată cu grijă într-unul din cufere, Xenia zâmbi încântată, imaginându-şi balul de prezentare al nepoatei ei în iarna aceea la Palatul Sviridov. Ania avea să le eclipseze pe toate celelalte debutante ale sezonului, uluind societatea pe fundalul coloanelor de marmură alb cu auriu, al candelabrelor imense de cristal şi al tonelor de flori special cultivate şi trimise din Crimeea şi de la serele din Ţarskoe Selo. Avea să fie o orchestră de la Paris, o ocazie de a purta cele mai splendide bijuterii de familie – colierul mamei dacă tata era bine dispus, câteva şiraguri de perle dacă nu era şi, bineînţeles, ocazia de a-i permite şi mătuşii Xenia să se etaleze. La treizeci şi şapte de ani era la fel de elegantă ca întotdeauna.

Ania era norocoasă că nu avea surori, îşi spuse Xenia zâmbind în oglindă. Ea încă mai purta cicatricele doveditoare. În seara balului ei de prezentare – şi al Lizei – Liza dăduse buzna în camera ei pentru a-i cere să poarte colierul, brăţara şi cerceii din diamante şi perle pe care prinţul Sandro, tatăl lor, le promisese Xeniei. Un „nu" hotărât fusese răspunsul ei. Netulburată, Liza apucase colierul, împingând-o pe Xenia. Cele două surori s-au luat la bătaie acompaniate de ţipetele de groază ale cameristelor, de strigătele de genul „huligancelor!" din partea prinţului Sandro şi de urletele de durere ale Xeniei, a cărei mână fusese muşcată zdravăn în timpul încăierării. Nici Liza nu scăpase neatinsă. A avut vânătăi pe fluierul piciorului care nu i-au dispărut decât după două săptămâni. Iar prinţesa Xenia a trebuit să strângă din dinţi şi să-şi ţină mâna înfăşurată în gheaţă timp de o oră înainte de

începere. Dar când a intrat în sala de bal în seara aceea, purta diamante şi perle.

Prezentarea Aniei avea să fie mult mai puţin primejdioasă.

*

Pe peronul gării, douăzeci de minute mai târziu, Ania şi prinţul Andrei scrutau orizontul, încercând să zărească un semn al apropierii expresului de Moscova. Niciun pic de fum pe cerul senin.

— Întârzie, murmură Andrei, salutându-l din cap politicos pe şeful gării care transpira în uniforma lui din serj albastru şi cu chipiul de aceeaşi culoare.

— E vina Moscovei. Trenul ăsta întârzie mereu.

— Aşa e, aprobă Andrei. Mereu întârzie.

Ania zâmbi uitându-se la copilaşii blonzi ai ţăranilor agăţaţi de fustele de stambă ale mamelor, părând nişte puişori pe lângă cloşti. Mamele aşteptau tăcute majoritatea, cu chipurile mari şi arse de soare răbdătoare şi pasive sub baticurile sau şalurile cu imprimeuri viu colorate, desculţe şi cu bătături la picioare sau încălţate cu saboţi din scoarţă de mesteacăn înfăşuraţi în pânză. Oameni inculţi. Rusia cea liniştită şi răbdătoare din secolele trecute. Prinţesa Ania o surprinse pe una din femei privindu-i cu timiditate pe ea şi pe prinţul Andrei, după care, la fel de timid, s-a uitat în altă parte. Ţăranii nu îi inoportunau pe boieri. Nici măcar cu privirea.

— Uite, unchiule! exclamă Ania. Cred că zăresc vagonul mătuşii.

— Atunci ai privirea mai bună decât a mea, glumi el. Pentru că eu nu văd altceva decât praf.

Când locomotiva neagră şi prăfuită îşi făcu apariţia gâfâind şi gemând în gara Belaia Beriozka, în uralele mulţimii, Ania şi unchiul ei alergară spre vagonul vopsit în roşu şi auriu din coada trenului, cel pe care se afla coroana familiei Sviridov.

Andrei sări în vagon, luându-şi prin surprindere soţia, care străbătea în grabă coridorul. Îl îmbrăţişă bucuroasă, gata-gata să-şi piardă pălăria.

— Andriuşka, dragul meu! Arăţi minunat. Ah, sunt atât de fericită că sunt acasă. Aniuşka! Vino să te sărut. Mă bucur atât de mult să te revăd.

— Bine ai venit, mătuşico. Ce mai face *grand-père?*

— *Grand-père* e într-o formă excelentă, spuse ea zâmbind ironic şi uitându-se la Andrei. De fapt, asta e problema noastră.

„Inima slabă a tatii” era codul Xeniei pentru problemele sentimentale ale lui Sandro. Îl folosea pentru a-i ascunde Aniei un secret de familie, jenant, de la Paris.

După ce bărbaţii de pe peron încărcară cele douăzeci de cufere din piele ale Xeniei în căruţe pentru a le transporta acasă, prinţul şi prinţesele au fost ajutaţi să se urce în *Fia*tul roşu de către şeful gării, în timp ce şoferul în uniformă îi distra pe curioşi încercând să pornească motorul.

— Jucăria asta nouă funcţionează? întrebă Xenia sceptică, încercând să pară demnă printre fluierăturile adresate şoferului.

Ţăranii, cu bărbi albe, cu cămăşi de pânză murdare şi saboţi de lemn, chiuiau încântaţi în timp ce şoferul crescut la oraş înjura teribil printre dinţi.

— Aha! exclamă acesta când primi, în sfârşit, răspunsul aşteptat. Înainte ca maşina să apuce să se răzgândească, sări la volan şi porni pe drumul de ţară accidentat şi prăfuit, zgâlţâindu-şi pasagerii eleganţi la fiecare pas.

*Fia*tul trecu pe lângă câmpuri de culoarea grâului, presărate cu căpiţe de fân înalte şi populate de femeile scunde şi îndesate, cu baticuri pe cap, care munceau din greu cu furci primitive din lemn, cântând cântece vechi şi triste pe care mamele şi bunicile lor le cântaseră înainte. Maşina stârnea nori de praf făcându-i pe ţărani să-şi ridice privirile şi pe pasageri să se înece.

Ania văzu o fetiţă desculţă, de vreo zece ani, lângă un pârâiaş, legănându-se în timp ce balansa două găleţi de apă pe o cobiliţă de lemn, o rămăşiţă de pe vremea mongolilor. În spatele ei se legăna o familie de răţuşte care îi urmau exemplul.

— Recoltele sunt bune anul ăsta, îi spuse Andrei Xeniei. Până acum n-au fost probleme.

— Foarte bine, zise prinţesa ţinându-şi pălăria, căci *Fia*tul trecu peste un hop mai mare.

Pe măsură ce automobilul, prăfuit deja, se apropia de moşia de la Belaia Beriozka, înconjurată de acri întregi de pădure, câmpurile aurii de după seceriş lăsau locul brazilor verzi. Şoferul trebui să claxoneze de câteva ori pentru a elibera drumul de o turmă de oi, animalele împărţindu-se în două grupuri în timp ce ciobanul încerca disperat să le facă să se dea la o parte ca să nu fie călcate.

Făcând o plecăciune adâncă în faţa vehiculului princiar, tânărul

cioban se întrebă de unde o fi luat Alteţa Sa aşa ceva. Era o maşinărie grozavă.

Când Andrei, Xenia şi Ania ajunseră la conac, doamnele erau acoperite de o pulbere fină maronie, de parcă ar fi făcut o baie în praf. Andrei se scutură ca unul din ogarii lui şi îşi bătu pălăria de palmă.

— Bun venit, Alteţă, spuse Praskovia Feodorovna zâmbind şi îi oferi prinţesei un buchet mare de flori de câmp, primind un zâmbet sincer în schimb. Sperăm cu toţii că Alteţa Sa prinţul Sviridov se simte bine.

— E bine. Îţi mulţumesc, Praşkoşa. Şi tot timpul întreabă de tine. Urcând scara cu grijă, Xenia şi Ania merseră direct în apartamentul prinţesei de la etajul al doilea, se descălţară şi se prăbuşiră pe canapelele îmbrăcate în mătase albastră din budoarul ei, relaxându-se în timp ce Praşkoşa trimise două servitoare cu un ceainic de Sèvres; ceaiul era însă servit în stil rusesc din pahare cu suporturi aurii şi emailate. Sandvişuri micuţe cu unt apărură imediat după aceea, aduse pe o tavă de argint.

Când Daria, camerista Xeniei, apăru cu primul din cele douăzeci de cufere, prinţesa îi spuse să aducă darurile, inima Aniei începu să bată cu putere.

După ce Daria transportă comorile, prinţul Andrei intră şi se aşeză lângă Xenia, aşteptând încântat să asiste la spectacolul care avea să urmeze.

— Mătuşă, toate astea sunt pentru mine? Sunt atât de multe.

— Da, *malenkaia,* sunt pentru tine. Dar numai unul e deosebit. Ghiceşte care?

Începând cu un pachet de mărime mijlocie, în hârtie roz şi legat cu o panglică argintie, fata deschise o cutie în care se afla o bluză acoperită aproape în întregime cu o delicată dantelă Alençon. Era superbă.

— Ah, îţi mulţumesc, mătuşică.

— Continuă, o îndemnă prinţesa, deschizându-şi noul portţigaret din aur cu un ornament din email roz şi cu monograma ei scrisă cu litere chirilice bătute cu diamante.

— Ah, o cămaşă de noapte din mătase! E prea elegantă pentru mine. Toată dantela asta!

— Prostii, *milocika.* O s-o păstrezi pentru trusou. Crezi că n-o să ai nevoie de toate lucrurile astea frumoase mai devreme sau mai

târziu?

Aşteptarea o ucidea pe Ania. Atât ea cât şi Xenia ştiau că pachetul cel mai mare conţinea mult dorita rochie, dar fata mai ştia şi că era surpriza mătuşii, aşa că n-ar fi fost drept să strice efectul repezindu-se direct la ea. Xeniei Alexandrovna îi plăcea ca beneficiarii generozităţii ei să fie uimiţi şi recunoscători pe măsură. Şi, dacă aveau minte, erau.

— E prea mult pentru mine, spuse Ania desfăcând alte pachete care conţineau batiste tivite cu dantelă, mănuşi albe din piele de căprioară, o umbrelă de soare.

Dând la o parte grămada de panglici şi hârtii de împachetat, Xenia îi întinse ultima cutie.

— Nu-mi mai amintesc deloc ce-i aici. Totuşi, e cam mare. Tu bănuieşti ce-ar putea să fie?

În timp ce inima îi bătea cu putere, Ania începu să desfacă panglicile mari de mătase şi hârtia pastel sclipitoare. Dacă nu era rochia, murea. Să fi înţeles greşit? se întrebă ea.

Oh, Doamne, se rugă ea deschizând capacul, să fie…

După ce dădu la o parte foiţa albă din interiorul cutiei, scoase un ţipăt de bucurie care o făcu pe camerista Xeniei să vină în încăpere.

— Ah, mătuşico! Nu-mi vine să cred!

Ridicând rochia albă în braţe, se aruncă de gâtul Xeniei şi amândouă începură să râdă şi să plângă în acelaşi timp, Ania având grijă să nu strivească rochia, Xenia încercând să ţină ţigara departe.

— Lăsaţi vorba şi îmbrăcaţi-o, îi spuse camerista. Am aşteptat destul, nu-i aşa, Alteţă? Spuneţi-i s-o îmbrace.

— Bine, zise Ania chicotind. Veniţi încoace amândouă, pentru că va trebui să mă ajutaţi.

Din moment ce Andrei era acolo, Ania se retrase în dosul unui paravan de mătase. Se dezbrăcă repede şi apoi ridică braţele, iar Xenia şi Daria îi traseră rochia de prezentare peste cap.

— Ai grijă, o avertiză prinţesa. E foarte delicată.

— Ah, cât de superbă e! Cât de franţuzească! exclamă Ania când ele i-o potriveau pe trupul rigid.

Îi era frică să şi respire, ca să nu strice rochia.

— Acum lasă mâinile în jos, *milocika,* şi uită-te în oglindă.

Până în clipa aceea, Daria nu crezuse că exista femeie mai frumoasă decât superba şi bruneta ei stăpână, dar, uitându-se la Anna

Nikolaevna care stătea în faţa oglinzii, cu cămăşuţa zărindu-i-se pe deasupra corsajului decoltat al rochiei şi cu părul încurcat căzându-i pe umeri, camerista ştiu că avea să fie o altă frumuseţe în Sankt Petersburg în iarna aceea. Una blondă.

— Ah, Daria. Uită-te la ea! exclamă Xenia cu ochii înlăcrimaţi. E prea frumoasă pentru a exprima asta în cuvinte! Andrei, priveşte-o.

— Va fi senzaţia sezonului, spuse prinţul Andrei, având senzaţia că era tatăl miresei. Vom fi asaltaţi de tot felul de tineri în Petersburg iarna asta. Mă tem că va trebui să devin foarte sever.

Ania îi zâmbi unchiului ei şi îl îmbrăţişă.

— O să găsesc mereu o modalitate să te păcălesc, îi aminti ea.

— Aşa e, spuse Andrei zâmbind cu tristeţe. Ştiu asta!

Prinţesa Xenia îşi luă soţul de mână în joacă şi şopti:

— Dar va trebui să se străduiască foarte mult ca să mă păcălească pe mine!

Stând în mijlocul frumosului şi însoritului budoar, strălucitoare în alb, Ania se privi în oglindă, minunându-se.

— Nu-mi vine să cred că-mi vine atât de bine. Cum a reuşit asta Monsieur Poiret fără mine?

— L-am trimis un manechin din sârmă de la croitorul din Petersburg, spuse Xenia râzând. A fost un mare secret.

— Ah, a făcut-o atât de superb. Are chiar şi puţină trenă. De fapt, cutele se transformă într-o mică trenă.

Pentru a demonstra, făcu o piruetă.

— Se vede foarte frumos când dansezi, spuse Xenia. Deşi, trebuie să ai grijă să nu cazi dacă cineva calcă pe ea în mijlocul unui vals.

— Bineînţeles.

— Da, *milocika,* doar n-ai luat lecţiile de dans degeaba, nu?

— Nu, mătuşă. Ştiu cum să mânuiesc o trenă.

Şi le arătă.

— Foarte bine.

Privind-o pe prinţesa Ania, mătuşa şi unchiul ei îşi dădură seama că sezonul de iarnă se anunţa mai interesant ca de obicei.

*

În seara aceea, după ce toată bucuria întoarcerii acasă se stinse şi Ania se duse la culcare să viseze petreceri, rochii şi bijuterii sclipitoare, Xenia şi Andrei discutau în pat despre lucruri mai grave. Ea

era profund tulburată de ceea ce văzuse la Paris şi chiar şi mai tulburată de ceea ce ar fi putut rezerva viitorul. Problema o reprezenta tatăl ei, prinţul Sandro Sviridov

— Sau, mai precis, amanta lui, Zenaida Kaşina. Andrei zâmbi.

— Mă bucur că bătrânul e atât de robust. Ştii că ţin mult la el. Nu se poate ca lucrurile să stea chiar atât de rău.

Xenia se rezemă de două perne groase, tivite cu dantelă, înconjurându-şi genunchii şi părând gânditoare.

— Andrei, cred că tata şi-a pierdut minţile, spuse ea. Spune că are de gând să se însoare cu Zenaida.

— Poftim?

— A făcut o aluzie în sensul ăsta. A zis că s-a săturat să fie un văduv bătrân şi singuratic ai cărui copii sunt prea ocupaţi să aibă grijă de el şi că se gândeşte să se recăsătorească.

— Dar îţi cunoşti tatăl doar. Îi place să fie dramatic. Întotdeauna spune că e bătrân şi singur. Chiar şi în timpul petrecerilor, unde e înconjurat de femei, care, practic, se bat ca să-i atragă atenţia. Îmi pare rău că trebuie s-o spun, *chérie,* dar Sandro adoră autocompătimirea. Întotdeauna a făcut-o.

— Ştiu, spuse Xenia râzând. E foarte adevărat, dar, de data asta, a vorbit chiar şi despre copii, şi asta nu-i stă deloc în fire. Vrea un moştenitor. Nu şi-a revenit niciodată după moartea lui Nicki.

Nicki, tatăl Aniei.

— Dar are şaizeci şi ceva de ani. Ar trebui să fie mulţumit că e bunic.

Există unele lucruri pe care până şi Sandro ar trebui să le accepte.

— Dragul meu, oftă Xenia, singurii nepoţi pe care-i are sunt două fete – Ania şi Taşa – şi, fiindcă nu e deloc în relaţii bune cu Liza şi cu soţul ei, micuţa Taşa nu prea contează. Se pare că-l obsedează gândul că familia Sviridov ar putea să dispară. Zenaida e tânără, deci i-ar putea oferi un fiu.

Uluit de cuvintele soţiei sale, Andrei se ridică şi el în capul oaselor, privind-o stăruitor.

— Nu-mi vine să cred că, într-adevăr, s-ar căsători cu ea. Şi chiar că nu pot să-mi imaginez că ea şi-ar întrerupe cariera pentru a avea un copil. N-a mai făcut-o pentru nimeni. Şi numai Dumnezeu ştie că a avut destui amanţi. În plus, nu cred că o balerină ar risca să treacă prin

toate dificultăţile unei naşteri, l-ar afecta muşchii.

— Dacă ar fi vorba să aleagă între a deveni prinţesa Sviridova şi a rămâne madame Kaşina, crezi că ar prefera să-l păstreze pe Sandro ca amant?

— Da. El îi poate oferi bani – pentru care e clar că are o pasiune – dar ar vrea să-i pună şi o mică zgardă de aur şi s-o ţină ca ornament, mama unui mic prinţ. Mă îndoiesc că asta i-ar plăcea prea mult unei femei ca ea. E minionă şi pare atât de fragilă, încât te temi să nu se sfărâme, dar te-ai uitat vreodată în ochii ei? Ei spun despre Zenaida mai mult decât toate născocirile admiratorilor ei.

— Când ai stat tu să te uiţi în ochii ei? îl tachină soţia. Nu sunt sigură că-mi place chestia asta.

Andrei râse.

— Nu-ţi face griji. Nu ţin să devin un patron al artelor în *acest* sens.

— Tot sunt îngrijorată în privinţa tatii. Ţine un apartament la hotelul *Ritz* din Place Vendsme la Paris, tot anul, pentru ca ea să-l folosească ori de câte ori e în oraş.

— Asta nu-i îngrijorător, ci costisitor, spuse Andrei zâmbind. Un semn cu adevărat îngrijorător ar fi vestea că Zenaida şi-a anulat toate angajamentele din următoarea stagiune. Numai aşa am şti că e de acord cu planurile lui Sandro. Şi nu cred că o va face.

— De ce? Jumătate din femeile din Europa ar vrea să se mărite cu tata. Mamele îşi târăsc fiicele în calea lui în moduri cât se poate de dezgustătoare. E ca o întoarcere la vremurile vechilor moscoviţi şi ale paradelor nupţiale prin faţa bătrânilor ţari.

— Iar tatălui tău îi place la nebunie.

Xenia se întinse în pat oftând. Era adevărat. Lui îi plăcea. Şi întotdeauna îi plăcuse să le aţâţe pe Liza împotriva Xeniei, pe fete împotriva răposatei lui soţii sau pe madame Zenaida Kaşina împotriva fiicelor lui. Ea nu voia deloc ca izbucnirea unui scandal să o stânjenească pe Ania tocmai când se apropia sezonul. Ar fi fost îngrozitor. Prinţesa Xenia îşi şi imagina sala de bal a Palatului Sviridov, în iarna aceea, cu Zenaida eclipsând-o pe Ania şi stricându-i prezentarea.

În niciun caz nu avea să lase să se întâmple aşa ceva, nici dacă ar fi trebuit să se coboare atât de mult, încât să o mituiască pentru a o face să plece din Sankt Petersburg timp de o săptămână. Şi îi cunoştea

caracterul destul de bine, încât să ştie că ar fi reuşit dacă i-ar fi oferit suma potrivită.

— Draga mea, şopti soţul ei, ce-ar fi dacă ne-am face griji în privinţa familiei tale mâine? în noaptea asta aş vrea să mă concentrez asupra ta.

Xenia îi zâmbi. Găsea că este o idee grozavă.

Capitolul 2

A doua zi dimineaţă când se trezi, Ania se gândi tot la superba rochie albă de bal care era învelită cu grijă în foiţă, pregătită pentru sezonul din Sankt Petersburg. Tresări când auzi un ciocănit puternic în uşă, urmat de apariţia Dariei, al cărei păr negru şi lucios era strâns într-un coc. Peste rochia bleumarin purta un şorţ alb scrobit. Ciudat. De ce nu era Sonia, propria ei cameristă?

Spre surprinderea Aniei, femeia era extrem de tulburată.

— Alteţă, au fost unele probleme, spuse ea cu o voce ciudată. Mătuşa dumneavoastră m-a trimis să vă spun să staţi prin preajma casei astăzi, în eventualitatea că se va mai întâmpla ceva. Azi-noapte, cineva a pătruns în grajd şi a mutilat unul din cai.

— Poftim? îngăimă Ania nevenindu-i să creadă.

— Oamenii scormonesc împrejurimile şi pădurea căutându-l pe cel care a făcut-o, dar, bineînţeles, nimeni nu ştie cine e făptaşul. E oribil.

— Care cal? întrebă Ania zguduită.

— Belîi.

— Dumnezeule!

Trăpaşul campion al unchiului. Avu senzaţia că i se întoarce stomacul pe dos.

— Oamenii sunt pregătiţi să ucidă, spuse Daria. Era un animal splendid. Te rog, Doamne, să-l găsească pe maniac.

— Şi să-l spânzure, adăugă tânăra prinţesă.

*

În grajd, prinţul Andrei stătea lângă boxa lui Belîi, uitându-se la frâul însângerat, ochii lui refuzând să vadă calul care murea. Medicul veterinar tocmai plecase după ce îşi murmurase regretul şi acum, Andrei, împreună cu cel mai bun vânător al său, Lev Petrovici, trebuiau să-i dea lui Belîi lovitura de graţie. Nu a vrut să-l lase pe veterinar să o facă; Belîi era al lui. Era sarcina lui. Şi îi sfâşia inima.

Lev, un ţăran bărbos, în vârstă de patruzeci şi cinci de ani, care părea cu cel puţin zece ani mai bătrân, îşi băgă mâinile în buzunarele pantalonilor largi de sub cămaşa roşie de pânză încinsă cu o centură şi se mişcă stânjenit de pe un picior pe altul. Fiecare moment de ezitare din partea Alteţei Sale însemna un moment de chin pentru cal.

— Alteţă, spuse el, în cele din urmă. E timpul.

— Ştiu.

Scoţând un *Smith & Wesson* de calibrul 38 de la brâu, prinţul se uită în jos la Belîi campionul lui, şi fu copleşit de milă pentru animalul lui preferat. Acea făptură splendidă, acel trăpaş excelent îngrijit, fusese redus la o epavă tremurătoare, care se zbătea fără vlagă în boxa lui, ochii rotindu-i-se nebuneşte în cap, pe jumătate mort din cauza tăieturilor sălbatice pe care cineva i le făcuse cu câteva ore în urmă. Oricâtă milă ar fi simţit, Andrei trebuia să se forţeze să ucidă calul. Nu era nehotărâre; ştia că nu putea să mai lase bietul animal să sufere. Era, pur şi simplu, şocul de dinaintea morţii. Este nedemn. Nu meriţi aşa ceva, îşi spuse el.

Mângâind calul cuprins de spasme, Andrei Nikolaevici şopti încet:

— Adio, dragul meu.

După care lipi ţeava revolverului de capul lui Belîi.

Când sunetul înăbuşit al împuşcăturii răsună în grajdul din care ceilalţi cai fuseseră scoşi, Lev Petrovici îşi făcu semnul crucii tăcut şi îşi lăsă capul în jos. Dacă omul care îl mutilase pe Belîi avea să-i cadă în mână vreodată, îşi promise el, avea să sufere mult mai mult decât calul.

Gata; Belîi era liniştit. Iar stăpânul lui se simţea ca şi cum ar fi pierdut un fiu.

— E semn rău, Lev, spuse el într-un târziu. Aşa a început şi în 1905. Lev Petrovici încuviinţă abătut. Amândoi erau conştienţi de asemănarea dintre ceea ce se întâmplase cu Belîi şi ceea ce se petrecuse cu şase ani în urmă cu duzini întregi de cai şi de vite care aparţineau moşierilor. Şi chiar cu câţiva moşieri.

Amintindu-şi de acel episod oribil, prinţul îşi aduse aminte şi de teama pe care o simţise pentru Xenia şi Ania, care se aflau singure la Belaia Beriozka, în timp ce el era reţinut la Moscova datorită grevei generale a lucrătorilor feroviari. Se dusese acolo cu afaceri chiar când a izbucnit revolta. Tot oraşul ieşise pe străzi, ridicând baricade, provocând soldaţii, mărşăluind pe Tverski Prospekt cu steaguri roşii.

Jumătate din populaţie vorbea cu înflăcărare despre răsturnarea puterii absolute, iar cealaltă jumătate tremura în spatele uşilor închise, temându-se de o baie de sânge în masă. Andrei era disperat să afle veşti despre ce se întâmpla în provincie şi era înnebunit când le primea.

Agitatorii din oraş se duseseră în zonă, încercând să provoace ţăranii la revoltă. Suspicioşi faţă de cei din afară, la început aceştia i-au ignorat – până când agitatorii au început să vorbească despre uriaşele rezerve de cereale ale prinţului Andrei Malîşev. Fusese un an prost pentru ţărani.

Lev Petrovici, auzind ce se vorbea, se dusese la conac să-l alerteze pe prinţ şi, descoperind că acesta era la Moscova, hotărî că situaţia era prea serioasă ca să le lase singure pe prinţesă şi pe nepoţica ei. Cu asentimentul Xeniei, el împreună cu patru din fiii lui mai mari se instalaseră seara la parterul conacului, înarmaţi cu puştile lui Andrei. Cu două nopţi înaintea sosirii prinţului, o mulţime începuse să se adune în faţa porţii, cerând să stea de vorbă cu moşierul.

În acel moment – aici povestea varia, în funcţie de cine o spunea, Xenia sau Lev – Xenia ieşise să discute cu oamenii, însoţită de Lev şi unul din fiii acestuia. Îi făcuse să se simtă ruşinaţi pentru că, în loc s-o asculte pe ea, îi ascultau „pe străinii aceia care nici măcar nu vorbesc ca voi" – asta din gura Xeniei care vorbea cu un puternic accent caracteristic Sankt Petersburgului – şi reuşise să-i întoarcă împotriva agitatorilor de la Moscova, promiţându-le cantităţi generoase de cereale din hambarele ei şi protecţie împotriva soldaţilor care veneau în regiune. Nu mai adăugase că soldaţii veneau să-i apere pe moşieri de oameni ca ei.

Ultima remarcă fusese pură inspiraţie, din moment ce o parte din problemă era chiar lipsa soldaţilor, dar prinţesa Xenia fusese destul de isteaţă, încât să profite de veşnica teamă a ţăranului faţă de armată şi se folosise de acest lucru pentru a scăpa de agitatori.

Ameninţându-i pe cei care o ameninţau, Xenia Alexandrovna îşi consolidase autoritatea. Lev Petrovici îi admirase curajul. El însuşi împuşcase patru agitatori, ca să fie sigur că semenii lui nu aveau să se răzgândească. Înainte de ivirea zorilor, agitatorii pluteau pe apele râului Moscova, iar Xenia dădea ordine să se distribuie cantităţi mai mari de cereale.

Oare reîncepea totul acum, după şase ani de la acele necazuri?

*

În după-amiaza aceea, toată lumea de pe moşie fu agitată, ţăranii şoptind despre vechi nemulţumiri în timp ce făceau câte o pauză, cu mâinile împreunate pe cozile furcilor de lemn sau când se odihneau la umbra copacilor pentru a scăpa câteva clipe de soarele arzător. Începuse din nou, spuneau ei, amintindu-şi de vechile necazuri. Cadavrele ţăranilor atârnaseră spânzurate în copaci în toată regiunea, după ce soldaţii înăbuşiseră revolta. Partea aceea şi-o aminteau perfect. Îşi mai aminteau şi că Xenia Alexandrovna îi răsplătise pentru loialitate cu cantităţi mai mari de alimente. Nu îi interesa să se revolte. Acest lucru făcea numai rău ţăranilor.

Acum, Andrei îşi chemă câţiva prieteni de pe moşiile învecinate pentru a le spune ce se întâmplase cu calul şi să-i prevină să se pregătească pentru ceva asemănător. Toţi erau îngrijoraţi pentru că îşi aminteau totul foarte bine.

— Să alertăm Sankt Petersburgul? întrebă contele Boris Şerbatkin, un bărbat solid şi nervos cu un păr şaten ondulat şi cu nişte ochi negri care întotdeauna păreau să cântărească orice se afla în raza lor vizuală. Ar putea să fie începutul unei alte revolte.

— Nu cred că-i atât de serios, spuse prinţul. Un animal ucis nu înseamnă că se pregăteşte o revoluţie. Am părea ridicoli dacă am cere un batalion de soldaţi acum.

— Dar, dacă ezităm, s-ar putea să nu obţinem ajutor la timp, murmură altcineva. Data trecută mi-au dat foc casei. Era să ard de viu. Sunt nişte sălbatici, Andrei Nikolaevici. Nu trebuie să uităm.

— Sunt alte vremuri, zise prinţul. În 1905, oamenii erau furioşi din cauza războiului şi înfometaţi din cauza recoltelor slabe. Astăzi, ţăranii mei sunt graşi şi mulţumiţi. Nu pot să cred că pregătesc o revoltă.

— Lev Petrovici, dumneata ce crezi? îl întrebă Boris pe vânătorul care stătea tăcut şi retras. Cunoşti starea de spirit a oamenilor.

Ţăranul cu barbă căruntă clătină din cap.

— Am vorbit cu fraţii mei. Nimeni n-are nimic cu Alteţa Sa. Şi toată lumea îşi aduce aminte de soldaţi.

Se uită la fiecare şi spuse:

— Niciun ţăran n-a făcut asta. Sunt sigur. Calul ăla era mândria noastră. Toţi sunt împotriva celui care l-a mutilat.

Bărbaţii în haine albe de pânză îl ascultară pe vânător, întrebându-se cine ar fi putut să fie atacatorul, dacă nu era un ţăran.

— Le-am şi dat ordine lui Lev Petrovici şi fiilor lui să patruleze prin zonă înarmaţi. Dacă zăresc vreun străin, trebuie să mi-l aducă să stau de vorbă cu el. V-aş sfătui să faceţi acelaşi lucru.

Încuviinţând posomorâţi, ceilalţi spuseră că aşa aveau să facă.

*

Ania şi Xenia stăteau pe terasa din spatele conacului, sub tenda din pânză dungată, vorbind încet despre cal. Toată lumea îl plângea. Belîi fusese cel mai iute trăpaş care existase vreodată la Belaia Beriozka şi victoriile lui pe hipodromul din Sankt Petersburg stabiliseră recorduri.

— Cine îl urăşte pe unchiul atât de mult încât să facă asta? întrebă Ania.

— Dacă am şti răspunsul la întrebarea asta, l-am găsi pe făptaş, îi spuse mătuşa ei îndreptându-i cu blândeţe gulerul de dantelă al bluzei albe. Între timp, draga mea, nu te îndepărta prea mult de casă fără să fii însoţită. N-ar fi înţelept.

Privind-o cu coada ochiului pe prinţesa Xenia, Ania fu surprinsă când văzu cât de serioasă părea.

— Bine, mătuşico, dar eu am două picioare, nu patru, spuse fata zâmbind.

— Cu atât mai mult, zise prinţesa fără să schiţeze nici cel mai slab zâmbet.

*

Unul din vecinii prinţului Malîşev care nu fusese invitat la întrevederea de la Belaia Beriozka auzise de mutilarea calului şi era îngrijorat pentru propria-i moşie. Era mult mai puţin simpatizat decât Andrei Nikolaevici. Şi, fiindcă ajunsese moşier din muncitor agricol prin propriile-i puteri, făcând eforturi imense, nu avea încredere în ţărani, ştiind că aceştia nu-i priveau cu ochi buni succesul şi îi doreau tot soiul de ghinioane.

Eh, lasă-i să fie geloşi, îşi spuse Ivan Ivanov. Şi atât le trebuia, să îndrăznească să se atingă de animalele lui. Nu îşi petrecuse aproape toată viaţa muncind ca un nebun să strângă bani pentru a-şi cumpăra pământ ca să vină vreun puturos, care nu făcuse niciodată decât minimum, să-i ia ceea ce-i aparţinea. Avea să ucidă înainte să renunţe chiar şi la un porc. Îmbrăcat cu o cămaşă specifică din pânză strânsă la

mijloc cu un şnur grosolan, cu barba aproape complet albă, deşi nu avea decât cincizeci de ani, cu cizmele uzate murdare de bălegar şi paie, Ivanov arăta ca un ţăran obişnuit; ochii îl dădeau de gol. Ochii aceia de un albastru pătrunzător vârâţi în fundul capului puteau privi printr-un adversar dându-i lui Ivanov o aură de cruzime, de parcă o crimă nu ar fi fost prea departe de gândurile sale. Nu era genul de om care să-şi facă prieteni uşor. Îi lipsea bunătatea. Ştia acest lucru şi puţin îi păsa.

Singura slăbiciune pe care o avea era soţia lui, Maria Andreevna, o tovarăşă de viaţă devotată, care adusese în căsnicie o cutiuţă de tablă plină cu ruble de argint, câteva găini frumoase, doi porci destul de buni şi două plăpumi de puf. Fiind o fată din localitate, îl cântărise bine când venise din provincia Kazan, îşi cumpărase o fermă şi anunţase că nu mai avea nevoie decât de o soţie. Ea, o blondă plinuţă, cu nasul în vânt şi cu obrajii trandafirii, dorise extrem de mult să plece de la părinţii ei. Ivanov îi admirase felul direct în care privise căsătoria şi capacitatea de a-i transforma casa într-un cămin curat, plăcut şi confortabil. Fusese o căsnicie reuşită.

Cu excepţia copilului din cei trei copii ai lor care a supravieţuit prunciei. Oleg era o teribilă dezamăgire. De parcă, în pofida tuturor calităţilor excelente ale mamei lui şi asprimii tatălui, semăna cu vreun strămoş îndepărtat, cu mintea aiurită, un băiat căruia îi plăcea să viseze la tot felul de teorii bizare şi lipsite de caracter practic, un ratat înnăscut. În momentele sale de sensibilitate – care nu erau prea numeroase – Ivanov se gândea că totul s-o fi datorat faptului că acel copil fusese conceput înainte de nuntă şi era, deci, pedeapsa lor.

Ratat afurisit, îşi spuse el când îşi zări fiul călărind pe câmp, întorcându-se de undeva.

*

Îmboldindu-şi calul să sară gardul de lemn care despărţea câmpul de curte, tânărul Oleg trecu obstacolul cu uşurinţă şi se îndreptă spre stâlpul de lemn din faţa prispei lungi şi şubrede şi descălecă, salutându-şi tatăl cu o mişcare scurtă a capului înainte să intre în casă, arzând de nerăbdare să citească scrisoarea pe care tocmai o primise de la un prieten din Moscova, Pavel Skriabin.

Îndreptându-se spre camera lui, cu icoanele agăţate în colţ chiar deasupra unui teanc de cărţi şi cu masa de scris cu capac-rulou de lângă fereastră, Oleg se întinse pe pat şi deschise plicul, bucuros că

primea din nou veşti de la Pavel. Se plictisise şi începuse să nu mai aibă astâmpăr; Pavel avusese întotdeauna idei interesante.

De fapt, chiar graţie unor tulburări îl întâlnise pe Pavel Skriabin prima oară, îşi spuse el. După aceea, doi ani petrecuţi în îndepărtata Tobolsk le consolidaseră prietenia şi Oleg fusese prezentat unui grup de radicali adepţi ai teoriei marxiste şi dornici să-şi asume sarcina de a răsturna puterea. Fusese extrem de fericit când îl induseseră în planurile lor. Acum, însă, totul părea un vis frumos.

În afară de ceea ce făcuse în dimineaţa aceea – de data asta nu fusese vis, ci o fermecătoare răzbunare pe cel care îl trimisese la Tobolsk – prinţul Andrei Nikolaevici Malîşev.

Şi, înainte ca prinţul să termine de plâns moartea acelei mârţoage, el însuşi avea să fie plâns de frumoasele, împopoţonatele, arogantele şi nesuferitele lui femei. Oleg jurase; îşi va îndeplini misiunea şi se va folosi de ea pentru a-i impresiona pe Pavel Skriabin şi pe cei din grupul său când îi va reîntâlni la Moscova.

Amintindu-şi de acele veri scurte şi nopţi nesfârşite de iarnă siberiene, Oleg îşi spuse că exilul lui servise unui scop. O pedeapsă fără închisoare, exilul intern transporta un bărbat – sau o femeie – cu mult dincolo de graniţele locului său de baştină, izgonit pentru o perioadă determinată de timp. Liber să-şi aleagă locuinţa, Oleg se instalase la o pereche de ţărani din Tobolsk. Avusese destul timp pentru a vâna şi a pescui – şi de a participa la şedinţele politice prezidate de Pavel Skriabin şi de amanta acestuia, Katia Petrovna, o scorpie roşcată care niciodată nu-i ţinea minte numele. Oleg nu o găsise deloc atrăgătoare, dar îl admirase pe Pavel, un intelectual slăbănog şi deşirat din Kazan, cu nişte ochi ageri cenuşii şi un fel de a fi iute şi eficient. Nasul lung îi dădea un aer dispreţuitor, mai ales când vedea portretele ţarului, pe care le folosea în secret drept ţintă în pădure.

Gândindu-se la cal, Oleg hotărî că nu era destul pentru a fi un act revoluţionar. Nu. Dar uciderea celui mai mare moşier din provincie avea să fie de ajuns pentru a impresiona pe oricine şi exact asta avea de gând să facă.

În adâncul sufletului său, Oleg dorea cu disperare să impresioneze pe cineva, mai ales pe fete. Dar nu reuşea niciodată, în mare parte din cauza temperamentului său violent. Nesuportând respingerea, le înspăimânta pe fete cu crize de furie care nu duceau decât la alte respingeri şi la un sentiment general de frustrare. Ca un

adevărat şi devotat revoluţionar care vărsase sânge pentru cauză, spera vag să-l imite pe Pavel Skriabin şi să-şi atragă admiratoare precum Katia care, deşi dificilă, era drăguţă. Adora fetele drăguţe.

*

După părerea mamei lui Oleg, o femeie practică, dotată cu o judecată sănătoasă, problemele fiului ei fuseseră create de acei prieteni ai lui de la Moscova care îi împuiaseră capul cu idei aiurite despre libertate şi dreptate pentru toţi. Îi convinseseră băiatul să-şi exprime solidaritatea cu ţăranii – de parcă n-ar fi fost şi el unul – şi îl făcuseră să creeze necazuri pe cea mai mare moşie din regiune, pălăvrăgindu-le lucrătorilor despre dreptatea socială până când, uimiţi, ţăranii îl chemaseră pe poliţist şi îl predaseră. Iar, în timp ce Oleg era tratat cu duritatea cuvenită unui insurecţionist, prietenii lui de la Moscova fugiseră în cea mai apropiată gară, lăsându-l baltă. Sfântă Fecioară, băiatul era un mare prost!

După părerea tatălui său, episodul acela dovedise că nu era în regulă era cu băiatul, o festă mentală îngrozitoare îi făcuse fiul nepotrivit pentru a moşteni ceea ce clădise el muncind o viaţă întreagă. Poate că mocnise în creierul lui Oleg tot timpul, gata să se dezvolte în ungherele întunecoase ale Universităţii din Moscova ca o buruiană otrăvitoare. Cărţile nu făceau decât să zăpăcească un om, susţinea Ivan întotdeauna. Oleg era dovada acestui lucru. Ba şi mai rău, îl prostiseră!

— Ei, întrebă Ivan intrând în sufragerie, unde îşi găsi soţia şi fiul discutând lângă samovarul sclipitor din alamă, te-ai hotărât ce-o să faci cu restul vieţii? Trebuie să faci ceva.

— Lasă băiatul în pace. Lasă-i timp, protestă nevasta lui Ivanov. Abia a venit acasă. De ce nu-l laşi în pace?

— Pentru că a avut doi ani la dispoziţie ca să se gândească la viitor. După mine, e destul timp.

Aşezându-se în capul mesei, tatăl luă micul ibric din cupru de pe samovar, îşi turnă puţin ceai şi îşi privi fiul cu severitate.

— Ei bine, insistă el, dă-mi un răspuns. Nu merit nici măcar atât?

— Ţi-am mai spus, tată, nu ştiu ce aş vrea să fac.

— De ce naiba nu ştii? Dumnezeule, la vârsta ta, eu ştiam ce vreau şi m-am pus pe treabă.

— Nimeni nu-ţi pune la îndoială succesul, tată. Ai muncit pentru

el. Meriţi absolut tot ce ai.

— Da, să ştii că merit. Absolut tot. Fiecare vacă, porc, cal, colibă şi rahat de pe bucata asta de pământ sunt ale mele. Nu ale unui aristocrat din Petersburg care face pe fermierul sau ale vreunui proprietar pe jumătate amărât care n-are cap să-şi transforme moştenirea într-o avere. Ci ale mele.

— Ştim cu toţii că ai muncit din greu, tată. Nimeni nu pune asta la îndoială.

— Nu, Oleg. Nu ştii nimic. Habar n-ai ce înseamnă să te naşti rob, ceva ce un nobil poate să vândă. Eu ştiu. Şi n-o să uit niciodată.

— De ce trebuie să strigi la băiat? El nu te contrazice, spuse Maria.

— Pentru că fiul nostru are nevoie să i se amintească de unde vine. Şi încotro ar trebui să se îndrepte.

Oleg îşi privi mama în lumina lămpii cu gaz care atârna din tavan. Ea ridică din umeri aproape imperceptibil, iar chipul ei rotund şi ridat de ţărancă era răbdător sub baticul de stambă, o amintire a anilor când muncise la câmp.

— Tatăl tău şi cu mine te-am trimis la universitate pentru că erai un băiat căruia îi plăceau cărţile. Eram mândri de tine pentru asta. Dar, pe urmă, ai creat neplăceri pe moşia prinţului Malîşev. Fiule, nici nu-ţi închipui cât de mult m-a durut nesăbuinţa asta. De dragul meu trebuie să-ţi răscumperi greşeala. A venit vremea să-ţi faci ordine în viaţă, Oleg.

E momentul.

Tânărul Oleg îşi lăsă capul în jos posomorât şi se uită în paharul de ceai pe jumătate golit.

— Nu sunt croit pentru a fi moşier, mormăi el, ferindu-şi privirea. Asta ştiu sigur.

— Bine, spuse bătrânul. Şi eu am ştiut-o dintotdeauna. Mă doare sufletul când mă gândesc că toate lucrurile pentru care am muncit atât nu înseamnă nimic pentru propriul meu fiu, dar asta e. Sunt un om realist. Atunci, ce naiba vrei să faci în viaţă?

Fiul îşi trecu degetele prin părul des şi blond şi rămase cu privirea aţintită asupra feţei de masă brodată de mama lui.

— O să-mi dedic viaţa Revoluţiei, murmură el, bucuros că o spusese, în sfârşit, dar jenat că sunase atât de pompos.

— La dracu'! exclamă bătrânul Ivanov, eşti un prost dacă crezi

aiurelile alea. Şi mă crezi şi mai prost dacă-mi spui aşa ceva.

— Tată! Ăsta este adevărul.

— E un basm. Asta e revoluţia – faptul că familia Ivanov trăieşte în casa care a aparţinut odată contelui Denisov. Pentru asta merită să te chinuieşti, nu pentru o fantezie stupidă.

— Nu-i o fantezie să vrei să răstorni guvernul ţarist. Toată lumea vrea asta.

— Cine vrea? Eu nu.

— Oamenii vor. Oamenii deştepţi, învăţaţi şi progresişti. Oamenii pe care i-am cunoscut în Siberia

— Avocaţi, profesori, ingineri. Tot felul de oameni.

— Dacă erau atât de deştepţi, ce căutau în Siberia? Ceva nu-i în regulă, nu vezi?

— Ceva nu e-n regulă cu Rusia noastră, dacă un om poate fi exilat pentru că a spus adevărul în faţa unui grup de lucrători de pe moşie, spuse Oleg cu o furie crescândă în glas. Am fost expediat în frigul ăla pentru că le-am spus ţăranilor prinţului Malîşev să nu plătească preţul cerut de el pentru grâne.

— Da, prostule! Şi chiar ei l-au chemat pe poliţist pentru că n-aveai de ce să le creezi necazuri. Malîşev cerea preţuri atât de scăzute, încât era aproape de râs. Crezi că ei vor să schimbe asta? Bineînţeles că nu. Eu îmi exploatez ţăranii, Oleg, pentru că am nevoie de fiecare copeică pe care pot s-o obţin. Prinţul Malîşev nu trebuie să trăiască de pe urma venitului obţinut de la Belaia Beriozka pentru că mai are alte patru proprietăţi, dar eu trebuie să trăiesc cu ce câştig de pe urma bucăţii ăsteia de pământ. Dacă vrei să ţii predici împotriva exploatării, aruncă o privire mai aproape de casă. Exploatarea te întreţine, băiete. Nu uita asta niciodată!

— Trebuie să te rupi de netrebnicii ăia care vor să-ţi facă necazuri, Oleg, spuse Ivanova încet. Te-au făcut deja să-ţi pierzi doi ani din viaţă – şi pentru ce? Lucrurile se îmbunătăţesc pentru noi, nu se înrăutăţesc. Şi, niciodată să nu te gândeşti! a prinţul Malîşev ca fiind duşmanul tău, adăugă ea încet, dar ferm. Nu-i aşa, în ciuda tuturor lucrurilor care se întâmplă.

— Nu văd niciun fel de îmbunătăţire când un om poate fi exilat pentru că spune ce gândeşte.

— Ai avut mare noroc că n-ai făcut-o aici, îi spuse tatăl său. După ce-aş fi terminat cu tine, poliţiştii n-ar mai fi avut pe cine să

aresteze. Ai fi fost mort.

— Nu vezi că te-au făcut să gândeşti cum vor ei? Te-ai alăturat lor împotriva alor tăi.

— Ascultă, Oleg, şi ascultă foarte bine. Eu sunt de partea celui care poate să mă ajute. Şi ştiu al naibii de bine că omul ăsta nu-i un prost care vrea să înceapă o revoluţie în propria ogradă. E timpul să înveţi şi asta.

Ivan Ivanov îşi privi fiul cu asprime, se ridică de la masă şi făcu un gest larg cu mâna, cuprinzând mobila greoaie şi sculptată din sufragerie, dulapurile, fleacurile, noile lămpi cu gaz şi alte dovezi ale bunăstării lui.

— Revoluţia ta stupidă n-o să existe niciodată, Oleg, nu din cauza ţarului, aristocraţiei sau soldaţilor, ci a celor ca mine. Exact, spuse el cu fermitate. Din cauza celor ca mine.

— Tată…

— Nu mă întrerupe. N-am terminat, se răsti el.

Lăsându-şi capul în jos, Oleg fixă podeaua încruntat.

— Am câştigat de pe urma politicii guvernului de a face ca pământul să poată fi cumpărat ieftin. Eu sunt mulţumit de politică. Crezi că vreau să se schimbe?

— Dar sunt milioane de ţărani care trebuie să-şi lase pământul pentru a munci în oraşe fiindcă nu mai pot trăi la ţară. Milioane mor de foame…

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu, Oleg, ce-i cu tine? Vrei să-mi spui şi mie unde pe pământul ăsta oamenii deştepţi nu reuşesc şi cei proşti, da? Aşa e peste tot. Poate că Dumnezeu îi iubeşte pe proşti, dar nimeni altcineva n-o face.

— Nu pot să te fac să înţelegi, nu?

— Cred că tu eşti cel care trebuie să înţeleagă, spuse bătrânul Ivanov ieşind din cameră. Îmi vine rău când mă gândesc că am un fiu idiot.

Maria Ivanova se uită la fiul ei şi nu spuse nimic timp de un minut. Îl studie cu atenţie, plimbându-şi privirea peste părul lui drept şi blond, al cărui breton îi cădea dezordonat pe frunte, şi peste chipul lui tânăr, fără barbă, încă necutat de munca grea sau de vreme.

Clătină din cap.

— Ce e, mamă? întrebă el.

— Viaţa ar putea fi atât de simplă pentru tine dacă n-ai vrea s-o

strici tu însuţi. Da, Oleg, o strici. Nu vezi ce prostie e?

Băiatul îşi puse un alt pahar de ceai şi îl bău ţărăneşte, cu o bucăţică de zahăr între dinţi.

— Vreau să am mult succes, mormăi el.

— Nu poţi câştiga împotrivindu-te celor de la putere. Trebuie să te foloseşti de ei aşa cum ştie s-o facă tatăl tău. El îi lasă să-l ajute. Pe urmă, îi ajută la rândul lui. Şi toată lumea e mulţumită.

— Dar cei care nu ştiu s-o facă şi care mor în şanţ?

Maria Andreevna păru îndurerată. Băiatul ei era greu de cap. Nu exista nicio îndoială.

— Oleg, spuse ea răbdătoare, viaţa nu e egală. Dacă ar fi fost aşa, ne-am fi aflat cu toţii în şanţ. Acolo te duce egalitatea. Şi nimeni nu vrea să fie egal cu omul din şanţ. În afară, poate, de vreun tânăr nebun care n-a fost niciodată în situaţia asta.

Maria Andreevna îşi privi fiul cu subînţeles, după care se ridică pentru a ieşi din încăpere.

— Mai gândeşte-te, îi spuse ea.

Rămas singur în sufragerie, Oleg îşi puse puţină vodcă din colecţia de băuturi preparate în casă care se afla pe bufet şi se gândi la omul pe care îl ura cel mai mult, un om care, cu siguranţă, nu credea în niciun fel de egalitate.

Andrei Malîşev, îşi spuse el cu amărăciune. Între familiile Ivanov şi Malîşev existase duşmănie de când se ştia, însă nu în mod deschis şi făţiş. Nu. Era ceva mai mult instinctiv, un sentiment că membrii familiei Malîşev nu erau de nasul celor ca ei. Încă de mic copil, Oleg fusese conştient de acest lucru. I se adusese la cunoştinţă în modul cel mai dureros în timpul unui bâlci când el nu era decât un copil jucăuş de cinci ani care nu-şi găsea locul.

Plimbându-se cu mama lui printre tarabele viu colorate, zărise o doamnă înaltă, frumoasă, cu ochii verzi, împreună cu un bărbat înalt şi cu o fetiţă blondă. Atras de doamna aceea frumoasă şi de copilul ei, fugise spre ele, oferindu-i fetiţei o *preaniki,* turtă dulce, prezentă la toate sărbătorile. Deodată, o mână puternică îl apucase de umăr şi îl împinsese cât colo. Prinţul Malîşev îl împiedicase să le ofere ceva în dar femeilor.

Îşi mai amintea încă atingerea acelei mâini. Forţa ei l-ar fi trântit la pământ, dacă mama lui n-ar fi venit în fugă să-l ia, roşind puternic când şi-a cerut scuze pentru purtarea fiului ei.

— *Nicevo,* spusese prinţesa zâmbind, uşor uimită de furia soţului ei. Dar mama lui Oleg continuase să roşească în timp ce îl trăgea de lângă ei, spunându-i cu asprime să nu se mai apropie niciodată de familia

Malîşev.

— Dar de ce, *matiuşka?* scâncise el, rănit şi supărat.

— Pentru că sunt boieri, îi spusese ea furioasă. Nu e bine să ne amestecăm cu ei. Nu uita asta niciodată. Tatăl tău o ştie.

— Dar doamna şi fetiţa erau atât de drăguţe.

— Nu contează. Nu vreau să mai ai vreodată de-a face cu ei.

Astfel că, de atunci, Oleg îi antipatiza pe toţi boierii, la fel ca tatăl lui. Dar nu uitase niciodată dorinţa lui de a se purta frumos cu doamna aceea superbă şi cu fetiţa ei.

Primul lui act revoluţionar fusese îndreptat împotriva prinţului Malîşev, o nenorocire care a devenit şi mai penibilă când mama lui s-a dus să implore mila prinţului.

— Ar trebui să-ţi ţii fiul din scurt, spusese prinţul furios când Maria Andreevna se aflase în faţa lui, cu lacrimi în ochi, implorându-i iertarea. Nu pot să pricep cum de mi-a putut face una ca asta tocmai mie.

În semn de bunătate faţă de biata mamă îndurerată, prinţul Malîşev renunţase la intenţia de a-i condamna fiul la cinci ani de muncă silnică într-o colonie de deţinuţi şi comutase pedeapsa la numai doi ani în provincia Tobolsk, din Siberia. Floare la ureche – nu lanţuri, nu închisoare, doar o distanţă foarte mare între el şi Oleg. Ca magistrat al localităţii nu putea face mai puţin fără să-şi piardă respectul oamenilor.

— Naiba să-l ia, mormăi Oleg luând o înghiţitură de vodcă. Strecurându-şi mâna în buzunar, pipăi scrisoarea pe care tocmai o primise de la cunoştinţele din Siberia care încercau să formeze un grup revoluţionar la Moscova, cu scopul de a răsturna puterea actuală, reprezentată atât de propriul lui tată, cât şi de prinţul Malîşev.

Tatăl lui! Ce glumă. Fost rob şi avea o conştiinţă socială de bandit. Nu-l interesa decât să-i fie lui bine. Ceilalţi puteau să se ducă naibii.

Să-i ia naiba pe amândoi.

Dar nu terminase cu Malîşev. Singura bucurie pe care i-o oferise vizita aceea era ocazia de a-şi lovi vechiul duşman şi de a provoca o

pagubă semnificativă faimoasei sale moşii. Acest lucru fusese o plăcere.

Acum, după ce simţise gustul sângelui, Oleg voia mai mult. Ceea ce-i făcuse calului era nimic faţă de ceea ce avea să urmeze.

*

După câteva zile de certuri cu ai săi şi de scris scrisori lungi şi pline de nemulţumire amicilor săi siberieni, Oleg îşi finaliză planul. Avea să i se alăture lui Pavel Skriabin la Moscova după ce dădea o lovitură revoluţionară la Belaia Beriozka, destul de senzaţională pentru a se scrie despre ea în ziarele de la Moscova şi a-i oferi o reputaţie de revoluţionar serios. Avea să-l asasineze pe Andrei Nikolaevici Malîşev, moşierul din localitate, magistrat şi exploatator.

— Ai grijă dacă pleci singur, îl preveni tatăl său în timp ce Oleg înşeua calul, pregătindu-se să pornească în căutarea victimei sale. Au fost necazuri în împrejurimi şi oamenii sunt agitaţi. În astfel de momente, trag în oricine, aşa că nu-l lua prin surprindere pe niciunul din prietenii noştri.

— Ce fel de necazuri? întrebă Oleg prefăcându-se neştiutor.

— Un maniac circulă liber pe aici. A mutilat unul din cei mai buni trăpaşi ai prinţului Malîşev şi toată lumea se aşteaptă să mai încerce.

— Zău? Şi ce-or să-i facă dacă-l prind?

— Or să-l împuşte pe ticălos. Ce altceva? spuse bătrânul ridicând din umeri.

Oleg zâmbi ciudat, după care îşi îmboldi calul şi se depărtă în galop.

Capitolul 3

La Belaia Beriozka, se postaseră paznici pentru a împiedica orice alt incident, dar, deocamdată, nu se întâmplase nimic deosebit. Totuşi, fiecare om din sat şi de pe moşie îşi făcea treburile având asupra lui o armă oarecare. Nimeni nu avea chef să fie prima victimă omenească a celui care mutilase calul. Era o perioadă de tensiune; toţi o simţeau.

Încercând să-şi ajute soţul să-şi revină de pe urma pierderii suferite, prinţesa Xenia hotărî să organizeze o petrecere şi invită pe câţiva din prietenii lor cei mai curajoşi să pornească împreună cu ei în căutarea atacatorului. Dacă nu reuşeau altceva, măcar să bage spaima

în nebun.

Unul din oaspeţii care veniseră la ţară era un tânăr american, Adam Lowell, secretar la Ambasada Statelor Unite ale Americii din Sankt Petersburg şi prieten al prinţesei Xenia încă din ziua când, cu câţiva ani în urmă, la Paris, o pescuise pe prinţesa Ania, pe atunci în vârstă de zece ani, din lacul grădinilor luxemburgheze şi i-o dăduse, leoarcă şi furioasă, mătuşii ei. Aceasta condusese la o invitaţie la următoarea petrecere dată de prinţul Sandro, care, în schimb, adusese aprecierea favorabilă comunităţii americane în ceea ce privea potenţialul diplomatic al tânărului. Până şi americanii auziseră de averea lui Sandro.

În drum spre Belaia Beriozka, Adam Lowell avu destul timp să se gândească la ce se întâmplase între momentul întâlnirii din grădinile luxemburgheze şi cel prezent. În primul rând, se căsătorise şi rămăsese văduv, încă nerevenindu-şi de pe urma acelei pierderi.

La cei treizeci de ani ai săi, Adam Michael Lowell se bucura de o carieră modestă în serviciul Ministerului de Externe, care începuse cu o misiune în Cuba, după ce acea ţară fusese eliberată de sub stăpânirea Spaniei, continuase cu o alta în Filipine, apoi la Paris şi acum la Sankt Petersburg. Singurul lucru important din viaţa lui, în afară de muncă, fusese soţia sa, Catherine, şi o pierduse în urma unei gripe, în timp ce se afla acasă, în Pittsfield, Massachusetts, în vacanţă, cu un an în urmă.

De atunci, viaţa lui fusese un pustiu monocromatic, petrecută în palatele elegante din Sankt Petersburg şi în biroul său mohorât de la ambasadă. Cel mai nou sosit acolo, William S. Whitmore, era probabil singura persoană care izbutise să străpungă zidul pe care Adam îl ridicase în jurul său. Din păcate, era genul de relaţie care putea duce la sângerare, din moment ce Billy era nesuferitul său frate vitreg, un permanent izvor de iritare pentru Adam şi o problemă continuă pentru familia lui.

Fermecător, leneş şi vesel, Billy avea o aversiune înnăscută faţă de munca grea, ceea ce, uneori, îl făcea să încerce diverse scurtături. Chiar înainte să plece spre Belaia Beriozka, Adam fusese cât pe ce să-l arunce pe scări pentru faptul că se pretinsese autorul – pentru a treia oară – unui raport întocmit de Adam însuşi!

Şi, cât avea să trăiască, Adam nu avea să-l ierte pe Billy pentru eliminarea din cea de a doua universitate. În ziua în care Billy sosise la Boston aducând acea veste şi implorând iertare, mama lor suferise un

atac de cord şi murise. Adam primise vestea la Paris şi nimic nu-l putea convinge că fratele lui nu fusese cauza directă a morţii ei.

Deşi Billy afirma că ţinea foarte mult la Adam, sentimentul nu era reciproc. De fapt, Adam făcea tot posibilul să-l pună la locul lui pe micul ticălos. Şi acel loc era departe de Sankt Petersburg. Pierzând singura persoană în care avea încredere, Adam se simţea ciudat de pierdut el însuşi, ca o fantomă vie. Prinţesa Ania avea să fie o revelaţie.

Când Adam şi un grup de moscoviţi intrară cu trăsura pe aleea străjuită de copaci care ducea spre impunătorul conac înconjurat de o mulţime de flori, arbori şi statui, tânărul american le făcu cu mâna siluetelor familiare de la intrare, lui Andrei şi frumoasei Xenia, care ieşiseră să-şi întâmpine oaspeţii. Apoi, se uită la tânăra înaltă şi blondă de lângă prinţesă.

La început nu o recunoscu.

— Ania, murmură el ezitând puţin, în timp ce trăsura îi ducea din ce în ce mai aproape. Ania? Doamne, era aproape femeie în toată firea. Fata aceea superbă îmbrăcată în pânză şi dantelă albe era micuţa Ania! Frumuseţea aceea blondă, uluitoare, cu cascada de păr auriu ondulat, era fetiţa pe care el o pescuise din lacul luxemburghez nu cu prea mulţi ani în urmă. După un an în care văzuse lumea printr-o ceaţă cenuşie, Adam avea impresia că tocmai descoperise culoarea.

*

Ania stătea lângă mătuşa ei, făcându-le cu mâna, veselă, oaspeţilor din trăsura care se apropia de casă. Recunoscându-l pe domnul Lowell, îşi ţinu respiraţia încântată. Trecuseră trei ani de când nu-l mai văzuse. Elegant cu haina lui de pânză bleumarin şi cu pălăria de pai, părea oarecum diferit de domnul pe care şi-l amintea ea.

Sau poate că ea era cea care se schimbase, îşi spuse, reţinându-şi un chicotit. Nu i se mai părea un bărbat în vârstă.

Ba, îşi spuse ea în timp ce făcea cu mâna, cu ceea ce Xenia observă a fi o teribilă însufleţire, arăta chiar foarte bine.

După ce oaspeţii urcară treptele conacului, prinţul şi prinţesa Malîşev îi întâmpinară sărutându-i pe ambii obraji. Xenia îşi privi nepoata când aceasta ajunse faţă-n faţă cu domnul Lowell, urmărind amuzată cum tânărul diplomat sărută fata uşor şi se dădu puţin înapoi pentru a o studia.

— Bun venit la Belaia Beriozka, Adam Mihailovici, spuse tânăra prinţesă zâmbind şi plecându-şi genele lungi. Mă bucur nespus să vă

văd.

După care îşi ridică privirea veselă uitându-se direct în ochii lui negri şi umezi. Ania era adorabilă când flirta astfel.

În seara aceea, în timp ce soţii Malîşev şi oaspeţii lor stăteau pe terasa din spatele conacului, făcând planuri pentru urmărirea de a doua zi, Adam şi prinţesa Ania discutau despre zilele de la Paris, despre planurile ei legate de balul de prezentare din iarna aceea, despre noul automobil al unchiului şi despre tot felul de alte aiureli pe care era încântător să le auzi din gura unei fete frumoase într-o seară senină de vară.

În noaptea aceea, în patul său confortabil, ascultând zgomotele specifice unui sat rusesc, Adam s-a simţit neliniştit şi fericit în acelaşi timp.

A doua zi, când Ania şi prinţesa Xenia îşi beau ceaiul de dimineaţă în salonaşul prinţesei, fata se trezi gândindu-se că prezenta lui Adam Mihailovici ar fi fost benefică la balul din iarna aceea.

În timp ce Xenia propunea diverse activităţi pentru oaspeţii lor, întrebându-se în legătură cu dibăcia la tragere a moscoviţilor şi ce ar fi trebuit să servească a doua zi la prânz, Ania se uita visătoare pe geamul care dădea spre grădină. Îl privi pe domnul Lowell care cobora spre malul râului, făcându-şi plimbarea de dimineaţă.

— Mătuşică, spuse ea deodată, crezi că am putea să-l invităm pe Adam Mihailovici la balul de prezentare din iarnă?

Uimită, Xenia tăcu brusc şi îşi privi curioasă nepoata. Ea tocmai vorbea despre pateurile cu carne. Era evident că Ania se gândea la cu totul altceva.

— Păi, bănuiesc că da. Diplomaţii sunt întotdeauna de folos la un bal. Şi unii ştiu chiar să şi danseze. Da. De ce nu? Ar fi o idee grozavă.

— Ah, îţi mulţumesc, mătuşă, spuse nepoata ei zâmbind. O să fie grozav.

Xenia nu avea nicio îndoială în această privinţă şi îşi spuse cu puţin regret că fata creştea. În ciuda planurilor legate de prezentare şi a tuturor discuţiilor, prinţesa nu *simţise* cu adevărat emoţia până cu o seară în urmă când observase că Adam Mihailovici nu îşi putea lua ochii de la Aniuşka. Şi era o persoană cu demnitate şi cu capul pe umeri.

Înalt, chipeş, brunet şi cu ochii negri, domnul Lowell se uitase la

nepoata ei ca la o femeie în toată firea! Acest lucru o făcu pe prinţesă să-şi dea seama ce trebuia să fi simţit mama ei cu douăzeci de ani în urmă, la vremea prezentării *ei.* Acum ea era pe cale de a juca acel rol. O doamne!

*

După două zile de scotocit pădurea în căutarea oricărui fel de vânat, contele Boris Şerbatkin îi invitase pe prinţul şi pe prinţesa Malîşev, împreună cu oaspeţii lor, americanul şi domnii de la Moscova, pe proprietatea lui pentru a vâna prepeliţe. Faptul că nu îl depistaseră pe atacator îl dezamăgise pe Boris şi intenţiona să-şi verse năduful pe păsărelele din zonă.

— Aniuşka, nu vii cu noi? o întrebă Adam când o văzu în dimineaţa aceea în salonul galben de la parter.

Ea scutură din cap şi păru hotărâtă.

— Nu, spuse ea. Nu pot s-o sufăr pe Irina Şerbatkina. Şi ştiu că, dacă merg acolo, trebuie să fiu politicoasă şi s-o ascult sporovăind la nesfârşit despre logodnicul ei de la Moscova, care e şi mai plictisitor decât ea. Se potrivesc, într-adevăr, foarte bine.

Tânărul râse şi apoi o întrebă:

— Atunci de ce nu vii cu mine să-mi ţii companie ca să nu fiu nevoit s-o ascult pe Irina?

— Mi-ar face mare plăcere, recunoscu ea. Dar n-o să meargă aşa. Voi fi obligată să stau pe lângă mătuşa, contesa Şerbatkina şi Irina, pentru că bărbaţii sunt de părere că se va întâmpla o nenorocire dacă nu ne ţin sub observaţie pe toate, în grup. Iar contele Şerbatkin va voi să-ţi povestească despre vremea când a fost ofiţer într-un regiment de gardă în timpul războiului japonez. Prefer să rămân aici.

— Şi eu aş dori să te ascult pe tine povestind, spuse el zâmbind şi privind direct în ochii ei limpezi, făcând ca inima Aniei să se oprească în loc şi ea fu cât pe ce să se răzgândească.

— Bine, atunci, spuse ea privindu-l pe sub genele lungi şi dese, trebuie să ai grijă să luăm ceaiul împreună după-amiază, când vă întoarceţi.

— O să am, îi promise el.

Prinţesa Xenia şi prinţul Andrei îi cerură şoferului să aducă maşina, în timp ce Ania îi privea împreună cu Praskovia Feodorovna de pe treptele de la intrare. Prinţul, prinţesa, domnul Lowell şi soţia unuia din domnii de la Moscova se urcară în *Fiat.* Cei doi moscoviţi şi

doi servitori îi urmară călare.

— Să fii cuminte, Aniuşka, strigă prinţesa în timp ce se îndepărtau pe aleea străjuită de copaci, şi să nu pleci pe undeva.

— Bine, mătuşico, spuse ea zâmbind ascultătoare. Nu vreau să fiu luată drept armăsar!

— Aniuşka!

Dar, înainte ca prinţesa Xenia să mai apuce să adauge ceva, automobilul trecuse deja de poartă.

Privind-o pe Ania cum le făcea cu mâna, menajera îi spuse cu severitate că domnilor cumsecade nu le place ca fetele să fie obraznice cu cei mai în vârstă.

— Ah, Praşkoşa! spuse ea râzând, dar continuând să privească spre poartă. Mătuşica are simţul umorului. La fel şi domnii.

Zâmbind stins, menajera o informă că între ceea ce făceau şi ceea ce gândeau domnii erau adesea mari diferenţe şi că ea ar fi trebuit să înveţe asta înainte să i se întâmple ceva rău.

— Mai ales în cazul domnilor străini, adăugă ea încruntată.

— Faci ca viaţa să pară atât de sumbră, spuse tânăra prinţesă oftând şi intrând în casă. Sunt sigură că nu-i aşa.

*

Din moment ce nimeni nu mai raportase alte nelegiuiri ale celui care măcelărise calul, fetiţa hotărî să-şi petreacă dimineaţa culegând ciuperci, în ciuda agitaţiei din jur. Bucătăreasa se plânsese că nu avea destule pentru sosurile preferate ale prinţului lui şi Ania voia să aprovizioneze casa măcar cu atâta lucru. Şi, în plus, era ceva plăcut.

Alegând un coş destul de mare, începu să-şi caute un însoţitor. Din păcate, cei de la bucătărie erau ocupaţi cu lustruitul argintăriei, iar Daria, camerista prinţesei Xenia, era în pat din cauza unei dureri de cap. Din moment ce ea nu era disponibilă, Ania se hotărî să caute un însoţitor oriunde ar fi putut găsi unul. Ştia că trebuia să existe cineva doritor, fiindcă ţăranii unchiului excelau în găsirea ciupercilor comestibile şi în evitarea muncii istovitoare. Dar cine?

Ieşind pe terasă, Ania îl zări pe Petea, fiul în vârstă de doisprezece ani al lui Lev Petrovici, care se amuza cu un cuţit care arăta înspăimântător, aruncându-l cu destulă precizie în stâlpii de lemn ai faţadei din spate.

— Încetează, îi strigă ea, luându-l prin surprindere. Dacă te vede Praskovia Feodorovna, pune să fii biciuit. Oamenii abia le-au vopsit.

— Ah, te rog să nu mă spui, zise băiatul, un puşti drăguţ, blond, cu ochii de un cenuşiu-verzui ca ai unei pisici. Am deja destule probleme cu ea. Te rog să nu-i spui nici ei, nici tatii. Fac orice pentru tine.

Scoţând cuţitul din stâlpul de lemn, Ania i-l înapoie şi zâmbi.

— Cât de bine ştii să mânuieşti ăsta?

— Nu dau greş, zise el. Doar ai văzut că am nimerit ţinta de fiecare dată.

Uitându-se la el, Aniei îi veni o idee. Petea era însoţitorul perfect. Cunoştea împrejurimile ca o vietate a pădurii şi se pricepea să folosească acel cuţit foarte bine. Deşi era băiat, era prea mic pentru ca să aibă cineva vreo obiecţie în legătură cu absenţa unei însoţitoare. Şi, în plus, băieţii erau mult mai buni decât fetele în astfel de situaţii. Cunoşteau toate scurtăturile.

— Ştii cumva unde se găsesc ciuperci bune? întrebă Ania.

— Bineînţeles, zise el. Mama şi cu mine mergem mereu să culegem.

— Aş vrea să adun şi eu câteva astăzi.

— Atunci merg cu tine, spuse el repede, dorind să se răscumpere pentru găurile pe care le făcuse în stâlpi. Mama m-a învăţat cum să deosebesc mai mult de douăzeci de soiuri. Bătrâna care culege ierburi ca să facă vrăji i-a arătat unde sunt cele mai bune.

— Vrăjitoarea, Matriona Petrovna?

— Nu spune cu glas tare! zise el. Poate să te audă.

Toţi ţăranii credeau în vrăjitorii şi, uneori, acele convingeri erau de ajuns de puternice pentru a impune respect chiar şi celor care se îndoiau, aşa că Ania nu mai spuse nimic, nevrând să-l supere pe Petea – sau să-şi atragă vreun necaz asupră-i. Nimeni nu o deranja pe vrăjitoare – dacă avea destulă minte. Spera să nu fi provocat deja vreun ghinion.

*

Nu departe de locul unde Ania şi Petea se hotărâseră să caute ciuperci, Lev Petrovici urmărea altceva, în ciuda faptului că atacatorul nu mai dăduse nicio lovitură, nu exista nicio garanţie că nu avea s-o facă. Şi Lev era aproape sigur că acest lucru se va întâmpla.

Fără să uite ce se petrecuse în 1905, ţăranul solid şi cu părul cărunt discutase în repetate rânduri cu oamenii, încercând să-şi dea seama dacă plutea ceva în atmosferă sau nu, dacă existau probleme de

care ar fi trebuit să știe. Nu existau. Toți erau la fel de îngrijorați ca el și nimeni nu se bucura de pierderea suferită de Andrei Nikolaevici, ceea ce era un semn bun.

Deodată, Lev ezită, adulmecând aerul ca un câine de vânătoare care a prins mirosul unui iepure. Se simțea un miros ciudat în apropiere, de tutun, dar deosebit de cel folosit în regiune. Calculând că ar fi putut aduna vreo jumătate de duzină de oameni înarmați în cinci minute, se depărtă pe nesimțite pentru a aduce întăriri cu care să captureze pe oricine s-ar fi aflat acolo, indiferent câți tâlhari ar fi fost. Andrei Nikolaevici și oaspeții săi se aflau departe, își spuse el consternat, l-ar fi fost de folos acum.

Exact când Lev Petrovici încerca să-și adune oamenii, Oleg Ivanov se întorcea în locul unde își lăsase calul, nu departe de un pâlc format din cinci mesteceni bătrâni. Ivanov se gândea să renunțe să-l mai caute pe prințul Andrei; nu reușise să se apropie nici de conacul cel mare, nici de clădirile din jurul acestuia. După ce fumase una din țigările lui preferate cu tutun englezesc, se pregătea să părăsească zona când auzi niște glasuri apropiindu-se. Se ascunse după un pin gigantic pentru a-i vedea pe noii sosiți, gândindu-se că ar fi putut fi periculoși. Dar văzu ceva care îi făcu mare plăcere.

Era o tânără, o fată frumoasă cu părul lung și blond prins la spate cu o fundă albă, îmbrăcată foarte atrăgător cu o bluză albă cu dantelă și o fustă albă. Era însoțită de un băiat, evident un țăran. Ea nu era țărancă. Era o doamnă, își spuse Oleg amuzat. Una ori foarte curajoasă, ori foarte proastă, din moment ce toată lumea din zonă umbla înarmată până-n dinți, gata să tragă în orice suspect. Gândul acela îl făcea să se simtă mândru.

Dar cine era, oare? se întrebă el, devorând-o din priviri. Și cine putea fi destul de idiot să lase o asemenea frumusețe să umble aiurea atâta timp cât renumitul atacator al calului era în libertate? Oare nu le păsa de ea?

— Uită-te la ciupercile astea imense, spuse Petea mândru. Nu ți-am zis că știu de ele?

— E minunat. Ah, o să culegem o mulțime chiar de aici.

— Sunt și mai departe. Tu culege-le pe cele de lângă mestecenii ăia și eu pe astea.

Ania ezită. Se depărtaseră prea mult și îi era rușine că nu o ascultase pe Xenia Alexandrovna. Mătușa avea să fie furioasă și nu va

ezita să o pedepsească. Poate avea să o oblige să stea în camera ei pe toată durata vizitei domnului Lowell! Gândul acela o umplu de o asemenea teamă, încât îi spuse neliniştită lui Petea:

— Hai să ne grăbim, ca să ne întoarcem acasă repede. Şi cum naiba o să cari ciupercile pe care o să le culegi?

— O să iau coşul. Tu poţi să le pui în fustă, cum face mama. E uşor.

— Bine, zise Ania ridicând din umeri. Poftim.

Dar simţea o teamă ciudată.

În timp ce băiatul se îndrepta în direcţia opusă, dispărând din raza ei vizuală, Oleg ieşi din ascunzătoare şi se apropie de fata care se aplecase să culeagă bureţi galbeni.

Ania văzu întâi şi întâi cizmele şi tresări speriată. Deveni şi mai alarmată când se îndreptă complet, trezindu-se faţă-n faţă cu un tânăr blond, fără barbă, purtând o cămaşă de pânză.

— Cine eşti? întrebă ea, făcând câţiva paşi înapoi când el înaintă spre ea, privind-o cu o intensitate care o speria.

Era cea mai frumoasă fată pe care o văzuse vreodată. Nici la Moscova nu văzuse pe cineva care să-i semene; descoperirea aceea îl şocă.

— Eşti nepoata prinţului Malîşev! exclamă el, privind-o.

— Exact. Tu cine eşti? întrebă Ania, nedumerită.

Oleg îşi aminti de ziua când, copil fiind, încercase să dea un cadou unei fetiţe la un bâlci. Şi puternicul ei unchi intervenise între ei. Acum nu mai putea s-o facă. Nimeni nu putea.

— Eşti, într-adevăr, foarte frumoasă, murmură el, dând să-i mângâie părul şi trăgându-i funda albă în timp ce Ania protesta, lovindu-l furioasă peste mână.

Sfidarea ei îl înfurie, făcându-l să vrea să o rănească.

— Nu face asta, o preveni el. Nicio femeie nu mă loveşte.

Îi amintea de una din prostituatele lui preferate. Ania îl privea pe tânăr în ochi, neliniştită, aşteptându-l să facă următoarea mişcare, îngrozită de faptul că era atât de lipsită de apărare.

— Te-am întrebat cine eşti, spuse ea depărtându-se încet de el, încercând să nu se arate înspăimântată, deşi ştia că era ceva în neregulă cu el; avea în ochi ceva atât de departe de normal, că o îngheţa.

Acei ochi albaştri înguşti şi oblici erau ca nişte crestături mici şi

reci ca gheaţa.

— Oleg Ivanov, spuse el înaintând. Cred că noi doi o să ajungem să ne cunoaştem mult mai bine.

În clipa aceea se repezi la ea.

— Petea! Ajutor! ţipă ea cu vocea plină de groază.

Oleg îi înăbuşi tipele cu mâna, trântind-o la pământ şi, aşezându-se deasupra ei, începu să-i rupă fusta şi jupoanele.

Ania îl lovi cu picioarele în stomac, dar acel lucru îl înfurie şi mai mult. O plesni cu putere când se zbătu sub el. Împotrivirea îl excita; îi plăcea când riposta şi ea o făcea chiar foarte mult.

Era mai bună decât prostituata lui preferată.

— Petea!

Îşi simţi inima gata să explodeze din cauza vite – zei cu care bătea şi a spaimei disperate. Oleg o prinsă de părul lung, care acum era încâlcit şi plin de ace dă brad, şi o trase atât de tare, încât ea scoase un ţipăt de durere.

— Ascultă, *barînea1,* spuse el gâfâind şi chinuindu-se să-şi descheie nasturii de la pantaloni, dacă mai mai scoţi un cuvânt, te omor.

Avea să o aibă pe acea ticăloasă aristocrată, chiar dacă ar fi fost cel din urmă lucru pe care îl făcea.

În clipa aceea, Petea veni în fugă, alertat de ţipetele Aniei. Văzându-l pe Oleg deasupra ei, scoase cuţitul din coş şi îl apucă într-un fel de parcă ar fi intenţionat să-l folosească.

— Dă-te la o parte de pe Anna Nikolaevna sau te omor, strigă băiatul mânuind arma. Vorbesc foarte serios, spuse el în timp ce Ania se elibera.

— Ce naiba?

— M-ai auzit foarte bine. Dă-i drumul!

Oleg se ridică nesigur pe picioare şi veni spre băiat, în timp ce Ania se chinui să se ridice, palidă şi înspăimântată, ţinându-şi hainele sfâşiate.

— Petea! Ai grijă!

Primul ei gând fu la siguranţa băiatului.

---

[1] boier, nobil, gentleman, rang aristocratic în Rusia [**ба́рин** • (barin) masculin, genitiv **ба́рина**, nominativ plural **ба́ре**, genitiv plural **бар**, feminin **ба́рыня**)].

— Dă-mi cuţitul, îi porunci Oleg întinzând mâna şi înaintând spre Petea.

Băiatul se dădea înapoi nervos pe măsură ce tânărul se apropia; Petea era speriat, dar nu voia să arate.

— Petea! Fugi!

— Înapoi sau îl folosesc, strigă băiatul care, deşi avea doisprezece ani, se simţea mai mare.

Broboane de sudoare începură să-i apară pe frunte când se uită în ochii albaştri, reci şi cruzi, ai celui care se afla la numai câţiva metri distanţă.

— Dă-mi cuţitul, băiete. Dă-mi-l.

Vocea îi era rece ca gheaţa.

Ferindu-se de mâna lui Oleg, Petea fugi în spatele unui pâlc de mesteceni, silindu-l să se joace de-a şoarecele şi pisica cu el, în timp ce se ascundea şi fugea printre copaci. Ania era îngrozită, vrând teribil de mult să fugă, dar neputând să-l lase pe Petea singur cu acel monstru. Ea îl adusese pe băiat acolo; acum se ruga să găsească o modalitate de a ajunge amândoi teferi acasă. Ce proastă fusese. Ce proastă fusese că nu ascultase.

Deodată, Petea trase de o creangă şi îi dădu drumul în faţa lui Oleg, dezechilibrându-l pentru puţin timp.

Profitând de ocazie, Petea şi fata o rupseră la fugă, Petea strigând după ajutor în timp ce alerga spre Belaia Beriozka, având-o pe Ania alături. Însă Oleg era furios şi hotărât să nu scape din mână comoara. Unchiul îi scăpase; nepoata nu avea să reuşească.

Alergând prin pădure ca un porc mistreţ, o urmări furios pe Ania, acoperind distanţa mult mai repede decât ea, căci hainele rupte se agăţau în orice de-a lungul potecii.

Exact când începea să spere că putea ajunge la o scurtătură cunoscută de ea, Ania îşi prinse piciorul în nişte lujere de viţă şi căzu.

— Nu te opri, Petea! strigă ea când Oleg se năpusti asupra ei. Adu oamenii!

Altfel, cu siguranţă avea să o ucidă.

Zbătându-se din toate puterile în tufişuri, Ania fu cât pe ce să-şi disloce umărul, chinuindu-se să scape de atacator, dar era prea disperată ca să se mai gândească la durere. *Trebuia* să câştige lupta aceea. Nu avea de ales.

— Ai ghinion azi, nu? spuse Oleg rânjind şi chinuindu-se să o

potolească.

— Dă-mi drumul! Prinţul Andrei o să te spânzure dacă-mi faci vreun rău.

— Nu eşti foarte prietenoasă, mormăi Oleg, sfâşiindu-i bluza. Eşti o vulpoaică mică.

Simţea că se excită din nou.

Ania îşi înfipse dinţii în mâna lui cât putu de tare, făcând să-i ţâşnească sângele.

— Căţea! Dacă mai faci asta, îţi sfărâm capul, strigă el.

Ania ţipă de spaimă când o plesni peste faţă cu toată puterea de câteva ori pentru a o potoli în timp ce îi rupea lenjeria intimă. Ripostând în ciuda durerii îngrozitoare, ştia că singura ei speranţă era să atragă atenţia acelor oameni înarmaţi care se aflau la nicio jumătate de milă distanţă. Lev Petrovici avea să o salveze, îşi spuse ea disperată. O va face, cu siguranţă.

Ţipând cât o ţineau plămânii, fata îl zgârie pe frunte în timpul luptei. Făcea eforturi disperate să-l zgârie oriunde nimerea. Oleg îi sfâşie fusta, zdrenţuindu-i jupoanele delicate din batist, tivite cu dantelă. Pe pământ se aflau acum bucăţi din hainele Aniei, fărâme din dantela de Bruxelles zăcând împrăştiate prin iarbă.

Uitându-se în ochii lui Oleg timp de o fracţiune de secundă, tânăra prinţesă văzu o pasiune atât de primară şi de iraţională, încât nu mai conţinea nimic omenesc. Ochii aceia păreau din sticlă; o bestie trăgea acum de ea, nu un om.

— Îl urăsc, îi şuieră Oleg la ureche apucând-o de părul auriu. Îl urăsc pe boierul ăla şi pe toţi cei de teapa lui. Crezi că eşti mai presus ca mine. O să-ţi arăt eu…

Ania îşi înfipse dinţii iarăşi în încheietura mâinii lui înainte ca Oleg să o lovească feroce cu capul de pământ. Pierzându-şi cunoştinţa, Ania nu mai putea apăra, în sfârşit.

Omul îşi privi victima cum zăcea atât de neputincioasă, atât de delicioasă în faţa lui, cu şuviţele lungi de păr blond murdare de pământ şi frunze în urma luptei lor, cu hainele în dezordine şi răvăşită. Şi tot era frumoasă. Cu excepţia zgârieturilor şi vânătăilor pe care el i le lăsase pe faţă şi pe umeri. Acestea aproape că stricau efectul. Dar acum era mai excitat ca oricând.

N-ar fi trebuit să mă loveşti, îşi spuse el. Am fi putut fi prieteni… ne-am fi putut iubi.

Deodată auzi un zgomot care aproape că îi îngheţă sângele în vene. Nişte glasuri furioase de bărbaţi se apropiau, erau mulţi. Şi câini. Auzi în depărtare vocea băiatului care îi conducea.

Dacă o să supravieţuiască şi o să mă recunoască, or să mă spânzure, îşi spuse el. Mi-a stricat planurile de a-l omorî pe prinţul Malîşev şi acum o să mă dea pe mâna călăului. Nu. N-o să poată.

Îndreptându-se împleticit spre locul unde îşi legase calul, Oleg desfăcu hăţurile din jurul unui mesteacăn, sări în şa şi se întoarse puţin pentru a-i arunca o privire fetei. Nu-l putea ucide pe băiatul care îl văzuse, dar o putea elimina pe mica aristocrată.

Ţintind nervos, trase în faţa care zăcea fără cunoştinţă, făcând să ţâşnească sângele. Neavând timp de pierdut, Oleg dădu pinteni calului şi porni în galop, înspăimântat.

Lătrând asurzitor, câinii ajunseră primii lângă tânăra prinţesă atacată, ogarii cu blana lungă şi albă alergând în jurul Aniei, dar Petea îi îndepărtă de lângă ea îndemnându-i să pornească pe urmele proaspete. În timp ce trei dintre oameni se luară după atacator, Lev Petrovici şi fiul său se aruncară iute la pământ lângă Ania, încercând să-şi dea seama dacă mai trăia sau nu, ascultându-i cu disperare bătăile inimii, căutând să vadă dacă rana de la cap era atât de gravă pe cât părea. Bătrânul se ruga să fie numai o rană superficială, dar sângele care curgea făcea să fie greu de spus. Petea se tânguia.

— O s-o duc pe Aniuşka acasă, le spuse Lev oamenilor săi. Petea va veni cu mine. Voi, Grigori, Anatol şi Saşa, duceţi-vă după el. Vă urmez imediat după ce trimit vorbă la contele Şerbatkin ca Alteţa Sa să vină acasă.

— Şi când îl prindem?

— Faceţi ce vreţi, numai nu-l omorâţi. Îi lăsăm plăcerea asta lui Andrei Nikolaevici.

Petea plângea în timp ce îşi însoţea tatăl. Ar fi trebuit să arunce cuţitul în monstrul acela.

Capitolul 4

Când prinţul Andrei fu găsit acasă la contele Şerbatkin şi, în cele din urmă, adus la telefon, nu recunoscu vocea de la celălalt capăt al firului.

— Andrei Nikolaevici, spuse Lev, ştiind că femeia centralistă asculta, s-a întâmplat ceva aici. Cred că ar fi foarte bine să veniţi acasă

imediat.

— Animalele? strigă Andrei. A lovit din nou?

— Anna Nikolaevna a fost rănită.

La celălalt capăt al firului se auzi un icnet – fie al prinţului, fie al centralistei, ţăranul nu putea să-şi dea seama. Deşi era doar a doua oară în viaţa lui când Lev folosea acea invenţie, înţelegea nevoia de discreţie pe fir. După aceea auzi un clic care puse capăt legăturii.

Apoi părăsi imediat conacul, îndreptându-se spre pădure pentru a se alătura oamenilor săi. Doctorul Krimski venise deja; el nu mai avea nimic de făcut acolo.

Stând lângă patul fetei şi plângând deznădăjduită, Praskovia Feodorovna se întrebă dacă fata avea să-şi mai revină vreodată. Arăta groaznic, cu faţa umflată şi plină de vânătăi.

Când prinţul şi prinţesa Malîşev sosiră, în sfârşit, acasă, după o cursă nebunească pe nişte drumuri de ţară îngrozitoare, găsiră pe toată lumea extrem de agitată şi pe doctorul Krimski aşteptând în hol.

— Dumnezeule, ce s-a întâmplat? întrebă Xenia intrând în fugă. Una din servitoare a zis ceva de o împuşcătură.

Prinţesa nici nu-şi scosese încă impermeabilul de voiaj, pălăria sau vălul, care erau pline de praf. Era palidă şi zguduită când se uită la Krimski, sperând că acesta avea să-i spună că totul fusese o teribilă greşeală.

— Unde e Alteţa Sa? întrebă doctorul Krimski, uitând brusc de bunele maniere. Trebuie să-i vorbesc între patru ochi.

— Nu! Spune-mi mie orice o să-i spui şi lui. Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi dacă fata trăieşte sau nu!

Krimski şi prinţesa respirară uşuraţi când îl văzură pe prinţul Andrei intrând cu paşi mari.

— S-a întâmplat ceva îngrozitor, Alteţă. Trebuie să vă vorbesc între patru ochi.

— Poţi să-i spui şi soţiei mele tot ce-mi spui mie. Ania trăieşte, nu-i aşa?

— Da.

Xenia avu o presimţire rea văzând cum Krimski se tot uita la Andrei, căutând o modalitate de a-i vorbi în aşa fel, încât să nu audă ea.

Ah, Doamne, îşi spuse prinţesa, copila e schilodită. Asta încearcă să-mi ascundă!

Deodată, Xenia porni să urce scara sclipitoare din lemn sculptat,

îndreptându-se spre dormitorul fetei înainte ca doctorul să o poată opri şi dădu buzna peste un grup format din Sonia, Praskovia Feodorovna şi Daria, care stăteau tăcute lângă pat, uitându-se la Ania.

— Ania! Aniuşka!

— Încă nu şi-a recăpătat cunoştinţa, Alteţă, şopti Daria, extrem de înspăimântată.

— Ce-a spus Krimski? întrebă Xenia, dornică să afle cât mai mult. Doar a consultat-o, firește.

— Firește. L-am chemat imediat cum au adus-o. Doar după aceea v-am sunat la contele Şerbatkin.

Xeniei nu-i veni să creadă cum arăta chipul Aniei. În dimineaţa aceea fusese frumoasă, plină de viaţă, emanând tinereţe şi bună dispoziţie. Acum conturul chipului ei era atât de deformat, ochii ei atât de umflaţi şi de învineţiţi, încât părea un monstru. Iar în jurul capului avea un bandaj prin care se zăreau pete de un roşu aprins. Sânge.

— Oh, Doamne, murmură Xenia, prăbuşindu-se pe un fotoliu. Ce ţi-au făcut?

— Ania şi micul Petea s-au dus să culeagă ciuperci după ce aţi plecat azi-dimineaţă, îi explică Daria. În pădure au fost surprinşi de un necunoscut. Băiatul a încercat să-l sperie cu un cuţit, când banditul a început s-o ameninţe pe Ania. Avea revolver. Totuşi, amândoi au încercat să fugă. Petea a reuşit să scape şi s-a dus acasă, alertându-şi tatăl şi pe alţi câţiva oameni. Acum sunt în pădure, gata să-l spânzure când îl prind.

Xenia nu putu decât să se uite la Daria.

— Cine a făcut-o? întrebă ea în şoaptă. Cine a putut să facă un lucru atât de oribil?

— Băiatul l-a văzut pe atacator şi ni l-a descris foarte bine. Dar încă nu-i cunoaştem numele.

Ania a putut să spună ceva?

— Nu, Alteţă. E inconştientă de când a fost atacată.

Deznădăjduită, prinţesa Xenia îngenunche lângă pat şi îşi ascunse faţa în mâini.

*

În biroul său, prinţul Andrei tocmai aflase adevărul în legătură cu rănile fetei. Timp de vreo două secunde nu reacţionă în niciun fel. Părea total absurd. După aceea se duse la dulapul din lemn de mahon unde îşi ţinea puştile englezeşti şi începu să se înarmeze. Cele folosite

în cursul dimineţii erau inutile pentru acel gen de vânătoare.

— Îl omor, indiferent cine o fi, şi când o să termin cu el n-o să mai rămână cine ştie ce din trupul lui pentru câini!

Luând două puşti puternice, prinţul ieşi furios pe hol, unde se întâlni cu Adam Lowell şi cu ceilalţi membri ai grupului care se întorsese de la contele Şerbatkin.

— Ticălosul a încercat să-mi ucidă nepoata, zise el. Trebuie să-l găsim imediat. Neîntârziat.

— Cât de grav e rănită? întrebă Adam. Va trăi? Prinţul Andrei încuviinţă sumbru dându-i puşca.

— Ar fi bine.

Ruşii se înclinară şi se pregătiră să-l urmeze pe Andrei.

— Unde vă duceţi? strigă Xenia de pe scară.

— Unde crezi? Mă duc să-l omor pe cel care a făcut asta.

— Vreau să vin şi eu!

— Nu. Tu stai aici şi ai grijă de ea. Krimski va rămâne cu voi.

— Andrei! Vreau să-l găsesc pe animalul ăsta, strigă ea fugind după ei pe scară. Lasă-mă să vin! N-ar fi trebuit s-o las aici!

— Nu, spuse soţul ei reţinând-o. Locul tău e aici, cu Ania. E datoria mea să-l prind pe omul acela şi să-l omor. Prietenii noştri şi cu mine o să facem ce trebuie.

— Alteţă, mergem să ucidem un om. Nu se cuvine ca o femeie să vadă aşa ceva, spuse Adam încet.

— Nici priveliştea de sus nu e mai încurajatoare, zise Xenia furioasă. Vreau să-l văd în aceeaşi stare.

— Îmi pare rău, Xenia, rămâi aici! exclamă Andrei furios. N-am nici timp, nici chef să mă cert cu tine. La revedere!

— Andrei!

Înainte ca prinţesa să-i mai poată ţine în loc, Andrei ieşi împreună cu oamenii, îndreptându-se spre grajd. Automobilul era inutil într-o astfel de situaţie. Numai caii îi puteau duce în locurile unde trebuiau să meargă.

— Lev Petrovici şi-a trimis oamenii deja. Şi, de asemenea, l-au chemat şi pe *stanovoi,* îi spuse prinţul lui Adam. Au făcut bine.

— Şi vecinii?

— Oamenii mei au răspândit vestea când Lev a adus-o pe Ania acasă. Deja, toţi cei din zonă ştiu că un maniac circulă liber din nou.

Lowell încuviinţă în timp ce înşeuau caii.

— Foarte bine. O să-l prindem oriunde o să-ncerce să se ascundă. Şi, când o să terminăm cu el, o să-şi dorească să nu se fi născut.

*

Uitându-se pe geamul de la etaj, Xenia îşi văzu soţul şi pe Adam călare, pornind în goană pe alee şi apoi pe drumul de ţară. Când copacii îi ascunseră privirii, ea regretă cumplit că nu putea fi cu ei. I-ar fi fost mult mai uşor să-l împuşte pe făptaş decât să fie obligată să vadă ce-i făcuse el Aniei.

— E bine că sunteţi aici, Alteţă, spuse doctorul. Va avea nevoie de dumneavoastră când îşi va recăpăta cunoştinţa.

Prinţesa păru îngrijorată.

— Îşi va reveni? Vor rămâne cicatrice?

Pe chipul rotund şi bărbos al doctorului apăru o expresie ciudată – pe jumătate temătoare, pe jumătate vicleană.

— Aş putea să vă vorbesc între patru ochi? o întrebă el încet.

Xenia avu impresia că inima îi stă în loc. Le făcu semn femeilor să iasă.

Doctorul Krimski părea serios:

— Vă rog să luaţi loc, Alteţă. O să vă spun exact cum stau lucrurile. Dumnezeule, îşi zise Xenia. Ce o să-mi spună?

În timp ce prinţesa se uita îndurerată la fată, Krimski începu să măsoare încăperea în lung şi-n lat, fără să-i observe decorul elegant – mobila din lemn de mesteacăn karelian, perdelele lungi din dantelă, covorul chinezesc cu nuanţe de roz – gândindu-se ce să-i spună.

— Te rog, doctore, zise Xenia. Spune-mi adevărul. A fost schilodită?

— Nu, Alteţă. Sau, cel puţin, nu pare să fi fost. Dar trebuie să înţelegeţi că a fost bătută cu brutalitate

— Mai rău decât orice am văzut de la tulburări şi până acum.

— Da, spuse Xenia, dorind ca el să treacă mai repede la subiect.

— Din moment ce nu şi-a recăpătat cunoştinţa, e greu să fac o apreciere exactă a stării ei, dar ar însemna să nu-mi fac datoria dacă nu v-aş spune că mă tem să nu aibă craniul fracturat…

Se auzi un sunet de uimire. Krimski ar fi vrut ca Andrei Nikolaevici să se afle lângă el. Nu suporta să dea o veste proastă unei femei. Acestea aveau tendinţa să devină isterice sau să leşine.

— Alteţă, s-ar putea întâmpla, continuă el. Urmele indică faptul

că a primit o lovitură extrem de puternică în partea din spate a craniului.

Toate celelalte – contuzii, tăieturi – se pot vindeca sub o îngrijire atentă. Dar, dacă are craniul fracturat, acest lucru i-ar putea fi fatal, în cel mai bun caz, ar însemna o perioadă îndelungată de refacere, poate chiar sub îngrijirea unui specialist din Europa.

— Sper să te înşeli, spuse Xenia nevrând să-i accepte diagnosticul. Cunoscuse oameni care muriseră din cauza fracturilor craniene.

Refuză să-i accepte presupunerea. Krimski oftă, clătinând din cap.

— Dacă mă-nşel, îmi voi cere mii de scuze, Xenia Alexandrovna. Nu-mi face nicio plăcere să vă împărtăşesc această bănuială îngrozitoare a mea. Dar, dacă am dreptate, zise el încet, trebuie să vă pregătesc să înfruntaţi realitatea.

Realitatea, îşi spuse prinţesa. Era ca şi cum ar fi spus moartea.

— Îmi pare rău, Alteţă, adăugă Krimski ieşind din încăpere. Voi fi jos dacă aveţi nevoie de mine.

Rămânând singură cu Ania, Xenia se simţi amorţită. Îşi strânse picioarele sub ea ca un copil şi stătu pe fotoliul încăpător, uitându-se la modelul de pe covorul chinezesc, la vaza cu flori de câmp de pe măsuţa de toaletă, la învelitoarea din mătase roz, oriunde, numai să nu vadă chipul învineţit al fetei.

— Biata mea copilă, îi şopti ea Aniei. Cum a putut să ţi se întâmple una ca asta?

Apoi, înspăimântată, Xenia se întrebă cum avea să-şi revină vreodată. Chiar, cum?

*

Câteva ore mai târziu, Andrei se întoarse cu mâinile goale şi îşi găsi soţia veghind-o încă pe Ania. Văzându-l, Xenia se ridică de pe fotoliu şi se duse să audă ce avea de spus.

— Ce face Ania? E vreo îmbunătăţire? întrebă prinţul în şoaptă.

— S-a trezit acum vreo oră. Părea coerentă. Krimski m-a îngrozit cu bănuielile lui în legătură cu o fractură a craniului, dar zicea că e prea timpuriu ca să se pronunţe. Ne-a recunoscut pe mine şi pe servitoare. A vorbit cu mine. Şi vede. Acum Krimski spune că s-ar putea să nu fie atât de grav cum s-a temut. Acum zice că e vorba de contuzie.

— Slavă Domnului, murmură prinţul. Adam Mihailovici era îngrijorat că o să-şi piardă vederea.

Xenia îşi privi soţul cu nişte ochi care erau neobişnuit de roşii şi de umflaţi.

— L-aţi găsit? întrebă ea nerăbdătoare.

Prinţul scutură din cap dezgustat, epuizat după atâtea ore de călărit pe drumurile de ţară, de sărit garduri, de trecut prin vaduri, de străbătut pădurea în căutarea fugarului.

— Am scormonit jumătate de regiune, dar l-am pierdut, spuse el. Al naibii ghinion.

Xenia Alexandrovna privi petele de lumină de afară produse de felinarele înşirate de-a lungul aleii.

Trebuia să fie foarte târziu; pierduse noţiunea timpului de câteva ore.

— Ania ştie cine a fost, spuse ea întorcându-se spre Andrei, l-a tot repetat numele după ce s-a trezit.

Xenia strânse din buze de furie.

— Cine, pentru numele lui Dumnezeu?

— Oleg Ivanov, spuse prinţesa, privindu-şi soţul în ochi.

Andrei deveni alb ca varul. Arăta ca trăsnit.

— Ai fost prea îngăduitor cu monstrul ăsta acum doi ani, *daragoi,* zise Xenia. Zece ani de muncă silnică lângă cercul polar ar fi împiedicat asta. Ai fost prea îngăduitor atunci, pentru că ţi-a fost milă de mama sa şi acum el îşi arată recunoştinţa încercând s-o ucidă pe Aniuşka! Acum omoară-l! zise ea şuierător. Fă-l să plătească pentru asta, Andrei. Fă-l să sufere îngrozitor cu mult înainte să moară, exact cum suferă nepoata mea acum!

Prinţul nu spuse niciun cuvânt, dar avea moartea în privire. Plecă abătut şi ceru să se înşeueze caii din nou. Acum ştia cine era şi cât de mult trebuia să-l urască ticălosul acela. De data aceasta nu avea să mai fie deloc îngăduitor.

În camera învăluită în întuneric, Ania plângea în linişte auzindu-i pe Andrei şi pe Xenia. Aceştia nu-şi dăduseră seama că era trează, iar vorbele aspre ale mătuşii ei o şocară până în adâncul sufletului. Nu şi-o închipuia pe Xenia Alexandrovna vorbindu-i astfel soţului ei. Şi numai ea era vinovată pentru mânia Xeniei. Ruşinea aproape că o copleşi. Ar fi trebuit să o asculte.

„Vă urăsc pe toţi”, îi spusese bărbatul când încercase să o ucidă.

Atâta ură o înspăimânta. Toată viaţa ei nu cunoscuse decât dragoste şi afecţiune. Dimineaţa aceea schimbase acest lucru pentru totdeauna.

O urâse cu adevărat, o urâse îndeajuns pentru a. O ucide fără ca măcar s-o cunoască. Acel gând o umplea de groază. Fusese cât pe ce să o omoare numai pentru că era boieroaică. Numai pentru asta. Nu pricepea.

Şi fusese salvată datorită devotamentului lui Petea şi al tatălui acestuia – ţărani – exact ca acela care o atacase. Ei nu o urau pentru faptul că era boieroaică.

O iubeau pentru că era Ania.

Episodul se tot repetă în mintea ei în timp ce Ania căuta să înţeleagă, tremurând iar şi iar când îşi amintea de acei ochi albaştri plini de ură care îi străpungeau sufletul. Ochi de fiară.

Foindu-se agitată în pat şi simţind o durere în tot trupul din cauza luptei din pădure, îi auzi pe oameni în curte, pregătindu-se să plece din nou la acea oră târzie. Zgomotele se combinară cu durerea ca într-o ceaţă şi, până la urmă, dispărură.

Tremurând în întuneric, Ania ştia că se terminase cu copilăria ei. Trecu mult timp până se simţi în destulă siguranţă pentru a se retrage în fericita uitare a somnului.

*

După mai puţin de o oră, oamenii ajunseră la destinaţie, pregătiţi să facă dreptate. Era cu mult înainte de ivirea zorilor.

— Ce naiba e asta? întrebă bătrânul Ivanov fiind. Trezit de cineva care încerca să-i dărâme uşa.

— O fi băiatul, murmură Ivanova. Şi-o fi uitat cheia iarăşi.

— Al naibii prost. Trebuie să fie beat dacă face atâta hărmălaie. Scoţând câteva înjurături colorate, bătrânul Ivanov străbătu camera întunecată, intrând în salon şi aşteptându-se să-şi vadă fiul rătăcitor de partea cealaltă a uşii de la intrare. Dar nu văzu decât ceva care aducea mai degrabă cu o gloată pregătită să linşeze.

— La naiba! fu tot ce putu să spună.

Dând buzna înăuntru înainte ca bătrânul să le trântească uşa în nas, şase bărbaţi înarmaţi conduşi de însuşi Andrei Malîşev intrară în salonul neluminat şi îl înconjurară pe Ivanov, întrebându-l unde era Oleg.

— Aprindeţi lumina, spuse cineva în întuneric.

Deodată, încăperea fu iluminată cu ajutorul unei lămpi cu gaz,

iar oamenii se treziră în faţa Mariei Ivanova furioasă, îmbrăcată cu o cămaşă de noapte, ţinând o puşcă de vânătoare îndreptată spre ei.

— Las-o jos înainte să păţească cineva ceva, îi porunci soţul ei, uimit de faptul se afla în faţa prinţului Malîşev, a unui străin brunet, a lui Lev Petrovici şi a trei dintre fiii acestuia, toţi furioşi şi părând să aducă hazuri.

— Ce naiba căutaţi aici la ora asta? întrebă Ivanov când soţia lui lăsă puşca în jos.

— Îl căutăm pe fiul tău. După-amiază a încercat să-mi omoare nepoata în pădurea de pe proprietatea mea.

Ivanova duse mâna la gură, uluită.

— Nu se poate, îngăimă ea. Nu pot să cred.

— Avem doi martori, o întrerupse Lev. Fiul meu Petea, care era să fie ucis, şi fata. Acum e în pat, bătută măr şi împuşcată în cap de fiul vostru!

Mama lui Oleg îi privea şocată. Bătrânul clătina din cap nevenindu-i să creadă, dar, în curând, redeveni furios.

— Plecaţi naibii din casa mea, porunci el. Băiatul nu-i aici. Şi chiar dacă ar fi fost, nu l-aş fi dat pe mâna voastră.

— Maria Andreevna, spuse Andrei, privind-o în ochi. Îţi voi ucide fiul în noaptea asta. Voi fi călăul lui.

Femeia îl privi în ochi pe prinţ şi lacrimile începură să-i şiroiască pe obraji, era îndurerată şi mută de groază.

— Oleg nu-i aici, spuse ea, în sfârşit. E plecat, Dumnezeu ştie unde.

— Atunci vom fi nevoiţi să scotocim casă, spuse Andrei. Nepoata mea e pe jumătate moartă după ce i-a făcut el. Când o să-l găsim, o să plătească pentru asta.

— Nu! urlă mama îngrozită. Pentru numele lui Dumnezeu, nu faceţi asta!

Dând-o la o parte, în timp ce Adam îi luă puşca şi Lev Petrovici stătea cu Winchesterul pregătit, Andrei şi oamenii săi – Grigori, Anatol şi Saşa, tineri solizi şi înarmaţi – merseră din cameră în cameră, aprinzând lămpi cu gaz, deschizând dulapuri, uşi, cufere, aruncând o privire în magazie, unde proviziile de conserve, murături şi legume se aflau înşirate pe rafturi, alături de sticle cu vodcă şi coniac pregătite în casă. Nu găsiră nimic.

— Unde e gheţăria? întrebă prinţul, întorcându-se în salon palid

de furie.

— Sub bucătărie, spuse Ivanova suspinând. Dar vă pierdeţi timpul. Băiatul meu nu e în casă. Vă jur că nu e.

— Condu-mă.

Îl însoţi pe prinţ în încăperea rece, din piatră, cu pereţii căptuşiţi cu gheaţă, unde se ţineau alimentele perisabile. Aşa cum îi spusese ea, nu îl găsiră pe Oleg.

Cercetând gheţăria într-o tăcere furioasă, Andrei fu nevoit să se recunoască înfrânt. Când se întoarse la ceilalţi, îi găsi pe bătrânul Ivanov şi pe Lev certându-se pe tema boierilor, în general, şi a prinţului Andrei, în particular. Lev, încă mânios din cauza cruzimii atacului lui Oleg asupra fetei şi pentru că nu-l găsise, îi spuse mârâind să-şi ţină gura atâta timp cât mai avea dinţii din faţă.

Când Ivanova se aruncă între cei doi bărbaţi cărunţi, temându-se de o vărsare de sânge, prinţul Andrei spuse:

— Lev, nu el e cel pe care-l vrem. Nu o să ne mânjim cu sângele lui.

— Dar n-aţi ezita să-mi omorâţi fiul, zise mama lui Oleg cu amărăciune, privindu-l drept în ochi.

— Maria Andreevna, spuse el încet. E dreptul meu.

— Numai Dumnezeu are dreptul ăsta, zise ea refuzând să accepte.

— Poţi să discuţi problema asta cu preotul din sat, îi spuse el cu răceală. Eu ştiu ce trebuie să fac

Explorară gospodăria în grabă, dar cu atenţie, inclusiv hambarele şi magaziile, dar nu găsiră nimic. Nereuşind să dea de urma lui Oleg, oamenii părăsirea proprietatea lui Ivanov, nemulţumiţi şi furioşi.

*

Urmărindu-i de pe prispa lungă din lemn Ivanov se trase de barbă şi se întrebă dacă să-l împuşte el însuşi pe Oleg sau să-l lase pe boierul acela arogant s-o facă. Ce idiot crescuse? Dacă povestea era adevărată – şi vecinii lui erau destul de furioşi pentru a-l face să creadă că era – atunci Oleg era ca şi mort, oricum.

Partea proastă era că îi putea afecta poziţia tatălui său în cadrul comunităţii. Prinţul Malîşev avea o foarte mare influenţă, atât în *zemstvă* cât şi în cercurile oamenilor de afaceri. Dacă se hotăra să-l boicoteze, putea pierde tot ce adunase într-o viaţă întreagă.

Naiba să-l ia pe Oleg! Cum putuse să dea naştere unui asemenea dobitoc?

— Vino în casă, spuse soţia lui. Alină durerea unei mame care e pe cale să-şi piardă fiul.

— Maria, tare îmi doresc să nu fi avut acest copil, zise el privindu-şi soţia cu tristeţe.

Femeia se sprijini tristă de balustrada prispei, privind în întuneric, dincolo de soţul ei. Apoi, luându-l pe după umeri, dădu din cap încet în semn de aprobare.

— E rău, spuse femeia cu amărăciune, în cele din urmă. În adâncul sufletului meu nu vreau să-l cred pe prinţul Malîşev, dar ştiu că ăsta-i adevărul.

— De ce? mormăi soţul ei. Pentru că o spune un boier?

Dar şi el ştia.

— Nu, spuse ea. Pentru că, în adâncul sufletului, ştiu că e blestemat. Toată viaţa, în ciuda tuturor lucrurilor pe care tu şi cu mine am încercat să le facem pentru ei, a fost prost şi duşmănos. Nici chiar în Siberia n-a învăţat nimic. Parcă n-ar avea nimic bun în suflet.

Maria Andreevna privi profilul soţului ei în întuneric şi văzu o urmă vagă din ţăranul tânăr şi robust cu care se măritase, fiind deja însărcinată cu Oleg. Ivan se chinuise toată viaţa pentru a îi oferi familiei sale mai mult decât se cuvenea unor ţărani. Acum, prostia fiului ei avea să şteargă deceniile de muncă istovitoare şi de răbdare. Unde era dreptatea? Oare exista dreptate pentru oameni ca ei? Cu ochii în lacrimi, Maria zise încet:

— Trebuie să mergem la prinţul Malîşev să-i spunem că ne pare destul de rău pentru răul pe care l-a făcut fiul nostru. Dacă o să-l găsească, o să-l împuşte, dar dacă Oleg va reuşi să scape, s-ar putea răzbuna pe noi, numai pentru că n-a avut plăcerea să pună mâna pe el. E la fel ca toţi ceilalţi boieri. Trebuie să-şi satisfacă toate poftele.

— Oleg o să fie un excelent trofeu de vânătoare pentru Alteţa Sa, spuse Ivanov cu amărăciune. Blestemat să fie băiatul ăsta, că prost mai el Neputând să-şi mai reţină lacrimile, Maria Andreevna se rezemă de balustradă, zguduită de suspinele care îi sfâşiau pieptul.

— Ai fost o mamă bună pentru băiatul ăsta, îi spuse Ivanov soţiei sale îmbrăţişând-o cu căldură. Nu e vina ta.

Scuturând din cap cu putere, femeia suspină atât de tare, încât soţul ei se sperie. Niciodată, de când erau căsătoriţi, nu o văzuse pe

Maria Andreevna pierzându-şi stăpânirea de sine, nici chiar atunci când îşi îngropase părinţii, înconjurată de rudele de sex feminin care jeleau ca nişte nebune lângă mormânt. Nici când născuse, deşi se chinuise timp de două zile şi moaşa se temea că nu va supravieţui.

Numai Oleg putuse să-i facă aşa ceva.

Când suspinele încetară, în sfârşit, nu mai era nimic de făcut decât să se ducă la culcare şi să încerce să uite tot ce se întâmplase. Dar nu aveau să uite; Maria Andreevna va îndura ruşinea aceea în fiecare zi a vieţii ei.

Învelindu-se cu plapuma pe care mama ei i-o oferise ca dar de nuntă, mama lui Oleg Ivanov puse capul pe pernă şi se uită la flacăra candelei din faţa icoanei lui Iisus Cristos din colţul dormitorului. Chipul blând al lui Cristos părea să emane dragoste şi iertare. Dar pentru cine?

*

Capitolul 5

Ania îl aştepta în salonul galben cu vedere spre grădinile din spate; era palidă, trasă la faţă şi avea cearcăne. Capul o durea. Mereu o durea – de când cu atacul. Dacă Xenia Alexandrovna nu i-ar fi spus că domnul Lowell trecuse pe la Belaia Beriozka pentru a-i face o vizită în timpul unei călătorii scurte la Moscova, n-ar fi coborât. Trecuseră câteva săptămâni de la atac şi Ania nu îl mai văzuse pe Adam din dimineaţa aceea când totul fusese înşelător de minunat.

Îi era ruşine să-l vadă acum. Nu din vanitate, ci datorită celor întâmplate din cauza faptului că fusese neascultătoare.

Intrând în salonul decorat cu mătăsuri şi cu gustul colectiv al familiei Malîşev pe parcursul a două secole, americanul se opri brusc în faţa fetei. Nimic nu l-ar fi putut pregăti pentru priveliştea aceea.

Trebuia să fie Ania şi, totuşi, fata aceea atât de cumplit de învineţită aducea foarte puţin cu tânăra pe care o ştia el. Parcă toată viaţa din ea fusese zdrobită cu brutalitate într-o singură dimineaţă oribilă. Îl durea sufletul să o vadă astfel; era nefiresc.

— O să plec cu mătuşa la Paris, spuse Ania. N-aş fi vrut să plecăm fără să-mi iau la revedere. Şi să-ţi mulţumesc. Ştiu că dumneata împreună cu ceilalţi prieteni ai noştri aţi încercat să-l prindeţi pe omul acela. Aţi dat dovadă de foarte mult curaj. Nu o să uit niciodată.

Vânătăile erau îngrozitoare. Căpătaseră o tentă verde-cenuşie, dar, datorită faptului că erau încă foarte vizibile, Ania refuza să iasă din

casă fără o pălărie mare cu văl. Nici aşa nu ieşea prea mult. Era pentru prima oară când o vedea cineva care nu era de-al casei.

— Când vă întoarceţi? o întrebă el, neştiind ce să spună şi luptându-se cu atâtea sentimente tulburătoare.

— Nu ştiu. Poate tocmai la anul.

Se simţea detaşată, de parcă ar fi murit şi ar fi urmărit totul de sus.

— La anul?

Ania părea extrem de nefericită.

— Mătuşa şi cu mine o să stăm la *grand-père,* la Paris, o vreme. Vor să mă ducă la un medic acolo din cauza durerilor de cap. Îl privi şi zâmbi cu tristeţe.

— Dacă v-aş fi însoţit în ziua aceea, nu l-aş fi întâlnit pe nebun. Praskovia Feodorovna zice că a fost mâna destinului. S-ar putea să aibă dreptate.

— Praskovia Feodorovna spune mai multe decât rugăciunile ei, zise Adam, făcând-o să râdă puţin. Să nu crezi niciodată că destinul tău e să fii nefericită. Tu n-ai fost făcută pentru lacrimi, Aniuşka. Să nu laşi pe nimeni să te facă să crezi asta.

Uimită de tonul vocii lui, fata îl privi în ochii căprui şi adânci.

— Cât aş vrea să cred asta, murmură ea. Altă dată aşa consideram. Acum nu pot să mă gândesc decât la maniacul acela. Şi nici măcar nu pot să-l prindă. Ar putea ca, data viitoare, s-o aştepte pe mătuşa sau pe unchiul. Sau pe Petea, care a fost atât de curajos…

— Ania, spuse Adam cu blândeţe, or să-l prindă. Şi atunci n-o să mai poată face niciun rău nimănui.

Ea îi aruncă un zâmbet vag, încercând să-l facă să creadă că se simţea mai bine, dar în zadar. Nu se putea preface.

— O să te duci în vizită la bunicul tău, spuse el încercând din răsputeri să pară vesel. Trebuie să fie minunat.

— O să fie îngrozitor! izbucni Ania începând să plângă şi aruncându-se în braţele lui. Nu vreau să plec la Paris. Nu vreau să fiu examinată de nişte doctori străini şi nu vreau să fiu alungată de aici din cauza unui nebun!

Lacrimile curgeau în voie acum. Îşi ascunse faţa în jacheta de tweed de un gri-închis a lui Adam Lowell şi suspină, agăţându-se de el ca un copil, tot trupul fiindu-i zguduit de forţa amărăciunii ei. El închise ochii şi o ţinu strâns, incapabil să o liniştească, dar dorindu-şi

din tot sufletul să o poată face.

— Aniuşka, şopti el legănând-o în braţe, nu trebuie să te gândeşti că e sfârşitul lumii. Am fost atât de înspăimântaţi pentru tine atunci când s-a întâmplat, fiind convinşi că era posibil să mori. Dar n-ai murit. Şi eşti o fată foarte curajoasă. Te-ai luptat atât de mult, încât el n-a putut să te omoare. Ţi-ai salvat viaţa singură. Ai fost mai puternică decât îţi închipui. Şi, adăugă el, l-ai identificat.

— Dar mai *trăieşte* încă!

— Asta n-o să mai dureze mult. Or să-l găsească şi or să-l omoare. Îţi promit. Nu e nimeni pe-aici care să nu dorească să-l împuşte dacă ar putea.

— Dumneata l-ai împuşca? îl întrebă ea ştiind că era un om paşnic.

— Da, spuse el încet.

Căldura răspunsului său o făcu să ridice capul şi să-l privească. Era profund mişcată. Ochii lui Adam erau atât de expresivi, încât ea îi înţelese sentimentele instinctiv. Ţinea la ea şi sentimentul era cu totul altul decât afecţiunea pe care o avusese faţă de ea când fusese mai mică. Era o senzaţie nouă. Acea descoperire subită o uimea şi o încânta, făcând-o să se simtă matură şi ameţită, în acelaşi timp.

— Nu vreau să plec, şopti ea, ghemuindu-se la pieptul lui.

— Ania, o să dureze puţin, murmură el. Doctorii aceia or să te consulte cu atenţie, or să-ţi spună că o să trăieşti până la optzeci de ani şi or să te trimită acasă zâmbind.

— Chiar crezi?

Adam o privi cu dragoste şi zâmbi.

— Da. Mătuşa ta Xenia mi-a spus că toţi cei din neamul Sviridov sunt tari. E nevoie de ceva mai mult decât un Oleg Ivanov pentru a fi înfrânţi.

Voia ca ea să creadă.

Zâmbindu-i, Ania îşi aminti deodată de mama ei. Îşi ascunse faţa în haina lui, căutând parcă adăpost.

— Ascultă-mă, *duşka,* îi spuse el ţinând-o strâns. Vreau să-mi promiţi ceva. Eşti de acord?

— Ce anume? întrebă ea în şoaptă.

— Vreau să-mi promiţi că, dacă lucrurile se înrăutăţesc, dacă se înrăutăţesc atât de mult, încât n-o să ştii ce să faci, o să-mi ceri ajutorul. Indiferent unde ai fi sau orice ţi-ar trebui. Promiţi?

— Da.

Îi era atât de recunoscătoare, încât fu cât pe ce să înceapă să plângă din nou.

— Nu uita, şopti el. Dacă o să ai nevoie de mine, o să fiu lângă tine. Fără ezitări. Fără scuze. Doar să mă chemi.

Timp de un minut, Ania nu spuse nimic, ci doar îl privi în ochi. După care, ezitând doar o clipă, se întinse şi îl sărută pe obraz. Înainte să o poată opri, ţâşni pe uşă şi urcă scara în fugă, încântată, dar şocată de ceea ce tocmai făcuse.

*

Întorcându-se cu trenul la Moscova de unde, noaptea, porni spre Sankt Petersburg, tânărul american se întrebă cum avea să explice acea dispariţie subită din capitală. Dacă ar fi lucrat în armată, ar fi fost considerat dezertor. Era bucuros că nu lucra în armată.

Nu-i păsa. Avea să suporte consecinţele, dacă existau. Pentru el era important că o văzuse pe Ania cu ochii lui, ştiind acum că supravieţuise atacului şi că avea să-şi revină.

Într-o lume care devenise cenuşie şi rece odată cu moartea tinerei lui soţii, Adam Lowell dorea cu pasiune să protejeze acea frumuseţe rară pe care tocmai o redescoperise.

*

Sankt Petersburg

În timp ce prinţesa Xenia şi nepoata ei se aflau în drum spre Paris şi *grand-père,* prinţul Andrei s-a ocupat de o sarcină autoimpusă. S-a întâlnit cu un domn pe care îl cunoştea din înalta societate – un om care era urât de jumătate de tară, temut de cea mai mare parte a ei şi care se ridica pe deplin la înălţimea reputaţiei sale.

La capătul răbdării şi tot incapabil să-l prindă pe Oleg după două săptămâni de căutări pe cont propriu în Moscova, prinţul Andrei se hotărâse să pornească un adevărat război împotriva bestiei care o atacase pe Ania. Pentru început, a stat de vorbă cu Simon Petrovici Beletki, şeful îngrozitoarei *Ohrana,* poliţia secretă ţaristă – sau cum remarcase prinţul odată, aghiotantul diavolului.

După discuţia cu Simon Petrovici, Andrei Nikolaevici nu avusese prea multă încredere în puritatea momâi a poliţiei secrete, deşi nu avea alte speranţe, pur şi simplu, i se părea necuviincios ca el, prinţul Malîşev, să fie pus în situaţia de a angaja un ucigaş. Părea un păcat împotriva justiţiei. Cu toate acestea, intenţiona să se ducă la întâlnirea

pe care i-o aranjase Beletki.

O săptămână mai târziu, în locul unde avea loc întâlnirea – Catedrala Sf. Isac de pe Nevski Prospekt – Andrei se mişca tot ca un într-un vis. Ceea ce am de gând să fac, îşi spuse el, e cel mai cumplit sacrilegiu. Nu poate exista iertare pentru asta, nici în lumea asta, nici în cealaltă. Totuşi, ştia că nimic nu-l putea face să renunţe la răzbunare, chiar dacă ar fi fost nevoit să-şi petreacă restul vieţii regretând felul în care o obţinuse.

Spre tulburarea lui, oriunde ar fi privit, o mulţime de sfinţi aurii îl priveau cu ochi blânzi şi puri, duzini întregi, judecându-l. De pe tavan, un Cristos magnific, flancat de cei mai iluştri membri ai panteonului ortodox îi zâmbea privindu-l cu blândeţe. Simţea că îi vine rău.

Şi, mai uimitor, ucigaşul plătit recomandat de Beletki se dovedi a fi foarte diferit de cel la care s-ar fi aşteptat, un tip foarte greu de descris, pe nume Roman Vasillevici Petrov, care ar fi putut fi luat cu uşurinţă drept un contabil istovit sau un învăţător de ţară.

Dar, dacă cineva l-ar fi luat pe Petrov drept aşa ceva, ar fi fost un prost. Petrov era, în realitate, un agent al *Ohranei,* în vârstă de cincizeci şi cinci de ani, cu grad de inspector. Cariera lui fusese pe cât de variată, pe atât de extraordinară. La vremea lui, Roman Vasillevici Petrov, trădase bandiţi georgieni, membri ai familiei regale sârbe şi nenumăraţi complotişti din provincii. De asemenea, pusese la cale un complot nereuşit împreună cu poliţia germană pentru a răpi şi reţine un grup de radicali renumiţi din Bad Homburg în timpul unei conferinţe socialiste internaţionale. Acolo fusese neglijent, împuşcându-l el însuşi pe unul din radicali, ceea ce provocase un conflict între Ministerele de Externe rus şi german. Din acest motiv, Petrov căzuse în dizgraţie, dar era viclean, excelent la a se strecura şi foarte de nădejde – în majoritatea cazurilor. Chiar acum avea misiunea de a descoperi nişte ticăloşi revoluţionari de joasă speţă.

Palid, adus de spate, de o înălţime medie şi cu un aspect respectabil ponosit, singura trăsătură caracteristică a lui Roman Vasilievici părea să fie perechea de ochelari cu ramă subţire. Avea aerul unui pui de bufniţă. Mirosea a tutun de proastă calitate şi a supă de varză. Nu era deloc genul de om pe care cineva şi-l putea închipui trăgând într-un alt om.

Totuşi, o făcea şi o făcea pentru bani.

În timp ce prinţul se uita la iconostas, o voce murmură:

— Andrei Nikolaevici?

Surprins, el se întoarse iute şi privi în lentilele sclipitoare ale unei perechi de ochelari.

— Da. Cine sunteţi?

— Petrov. Îmi cunoaşteţi deja recomandările, aşa că haideţi să trecem direct la subiect.

Înconjuraţi de o mulţime de credincioşi, îngenunchind, rugându-se şi aprinzând luminări, într-un mozaic de stambă ţărănească, rochii de la Paris, uniforme militare şi robele negre ale preoţilor, cei doi conspiratori se priviră şi încuviinţară. Fiecare ştia despre celălalt că era cinstit. Cu atât mai bine.

— Mi s-au adus la cunoştinţă detaliile acestui caz, spuse Petrov, privind drept înainte. Acest Ivanov n-ar trebui să fie prea greu de localizat, date fiind originea şi mentalitatea lui. Mai devreme sau mai târziu va ajunge să se alăture vreunui grup de radicali şi o să punem mâna pe el.

— Dar dacă nu se alătură nimănui? Din câte observ, a acţionat de unul singur. Şi e de o cruzime oribilă. Dumnezeule, aproape că a schilodit-o pe nepoata soţiei şi mi-a mutilat şi distrus unul din cai. Avem de-a face cu un nebun.

— Nu, zise Petrov încet. Nu-i nebun. Sau, cel puţin, nu mai rău decât restul. E doar crud. E genul de individ care ar comite orice act de violenţă pentru a-şi face simţită prezenţa. Singur, e un zero, dar cu un pistol în mână, se simte important şi capabil de orice. Ţara e plină de de-alde ăştia acum. Vi s-ar face rău dacă aţi vedea dosarele pe care le avem.

Era un gând al naibii de deprimant; Andrei spera că Petrov exagerează, dar nu părea.

— Înainte ca Ivanov să fie arestat pentru tulburarea liniştii la Belaia Beriozka, acum doi ani, a urmat cursurile Universităţii din Moscova, spuse Andrei. Ştiai?

— Da. Scrie în dosarul lui. Acolo îşi găsesc vocaţia majoritatea radicalilor noştri – în universitate. Ar trebui să fie închise vreo zece ani şi să se redeschidă cu alţi oameni.

— Cel puţin, ar trebui să ne îngrijim să scăpăm de aceşti agitatori.

— Încercăm. Suntem puţini în comparaţie cu ei care sunt cu

miile. E o luptă neîncetată. Şi aţi fi foarte uimit dacă aţi şti din ce familii provin. De exemplu, zise el oftând, Katia Petrovna Solovina. Dumnezeule! E o frumuseţe roşcată dintr-o familie înstărită din Nijnii Novgorod care a fost cât pe ce să-l asasineze pe guvernatorul general al Sankt Petersburgului. A tras în el cu un Browning de la doi paşi şi nu l-a nimerit.

— N-a nimerit?

— N-a nimerit. Arma nu s-a descărcat şi el a scăpat cu arsuri uşoare provocate de praful de puşcă. Katia a scăpat, pur şi simplu.

— Dumnezeule!

— Un prieten de-al meu lucrează la cazul ei acum. Face parte dintr-un grup terorist de indivizi fără minte, conduşi de ea şi de iubitul ei. Se reorganizează pe undeva şi s-au dat la fund, dar o să-i prindem noi. E numai o chestiune de timp.

— Şi de cât timp crezi că o să ai nevoie?

— Nu pot să-mi dau seama. Depinde.

— Sunt dispus să-ţi ofer douăzeci de mii, spuse Andrei încet, dar clar. Cinci pentru cheltuieli acum şi restul când îmi arăţi cadavrul.

Mai mult decât generos, îşi spuse Petrov. Trebuia să-i dorească foarte mult moartea acelui Ivanov.

— Bine, Andrei Nikolaevici, primesc, zise el. Da. Bineînţeles. Accept imediat.

— Fă-o repede, îi spuse prinţul. Pot vorbi cu bancherul meu să transfere fondurile în contul dumitale dacă vrei.

— Prefer bani gheaţă, spuse Petrov fără niciun fel de jenă.

— N-ai încredere în mine, Roman Vasilievici? Te asigur că reputaţia mea e foarte bună.

— Ah, sunt convins că reputaţia dumneavoastră e excelentă, Alteţă, spuse Petrov zâmbind. E doar o preferinţă personală. Sper să mă înţelegeţi. Andrei îl privi.

— Când ne-ntâlnim să punem totul la punct? întrebă el cu asprime.

— Puteţi veni cu banii mâine dimineaţă la zece?

— Unde?

— La intrarea dinspre est a Catedralei Kazan.

— Foarte bine. Eşti credincios, apropo? Se pare că ai o preferinţă pentru biserică.

— E un bun camuflaj, îi răspunse Petrov. Totul pare atât de

nevinovat când crucea se află deasupra.

Andrei zâmbi. Avea dreptate.

— În regulă. Pe mâine, deci, la Catedrala Kazan. Şi adu-mi dosarul lui. Aş vrea să arunc o privire prin el.

— Bine. Poate fi copiat. Nu-i prea mare.

— Şi vreau rezultate.

— Da, Alteţă. Promit.

Când Andrei se înclină şi ieşi din Catedrala Sf. Isac, mirosul dulceag şi uscat al tămâii păru deodată apăsător, sufocant. Ieşind din nou la soare, prinţul îşi puse pălăria de pai, oftă şi îi făcu semn şoferului. Îşi făcuse datoria; acum era rândul lui Petrov să şi-o facă.

*

Din moment ce afacerea Ivanov îl adusese la Sankt Petersburg, Andrei se decise să facă nişte vizite cât stătea în oraş. Dar aproape toţi cunoscuţii erau ori în Europa, ori la reşedinţele lor de la ţară, aşa că prinţul se limită la un cerc restrâns de prieteni.

Spre surprinderea lui, o zări pe frumoasa lui verişoară, Natalia Grekova, încă în oraş şi, în după-amiaza când Petrov îşi primi primele cinci mii de ruble, prinţul Andrei îi făcu o vizită. Era extrem de agitată, din câte observă el, şi în relaţii proaste cu toată familia.

— E ceva prea stupid pentru a fi exprimat în cuvinte, zise Natalia turnând ceai în seră, printre ghivecele cu palmieri. Grigori Efimovici e un sfânt şi, totuşi, aici e persecutat de prostime. Ne întristează atât de mult.

Pluralul „ne însemna Natalia, buna ei prietenă, Anna Virubova, şi nimeni alta decât ţarina, Alexandra Feodorovna. „Prostimea" erau membrii guvernului, inclusiv primul ministru.

— Bine, Talia dragă, dar de ce-ţi pierzi timpul cu acest Rasputin? Din câte am auzit, e un personaj foarte dubios. Se aude chiar că a violat o călugăriţă, pentru numele lui Dumnezeu! ce fel de stareţ e ăsta?

— Minciuni, Andriuşka. Toate sunt minciuni. E puritatea întruchipată.

— Hai, Talia! Nici tu nu crezi asta.

Contesa Natalia scutură furioasă din capul blond, făcând să i se clatine cerceii din perle.

— Grigori Efimovici e Cristos renăscut. E incapabil să săvârşească un păcat. Ne ia păcatele asupra lui şi ne absolvă pe noi de orice vină.

— Da şi din câte am auzit îi plac îndeosebi adulterinele! De fapt, dacă. Au nevoie de un partener pentru greşelile lor, el e pe-aproape. Totul e foarte convenabil pentru toată lumea, nu?

— Eşti sarcastic.

— Bineînţeles că sunt! Dumnezeule mare, ce denaturare a religiei.

— Prostii. Când Grigori Efimovici ia asupra sa păcatele oamenilor e o expunere mistică a iubirii Domnului.

— Adică, e mult mai ieftin pentru el decât dacă s-ar duce la bordel!

— Andrei!

— Scuză-mă, Talia, dar ăsta-i adevărul. Şi am auzit că-l superi foarte mult pe Volodea cu devotamentul tău pentru acest şarlatan. Ba chiar ţi-am văzut numele pomenit în ziare ca făcând parte din cercul apropiat al acestui călugăr. Nu înţelegi cât de ruşinos e pentru tine – şi pentru soţul tău?

— E o cinste.

— Nu-i absolut deloc o cinste. E ca şi cum ai afirma în faţa tuturor că eşti o femeie uşoară. Dumnezeule, nu pricepi?

Contesa lăsă jos ceaşca de ceai şi îşi privi vărul în ochi, acesta fiindu-i prieten încă din copilărie.

— Poate ar fi mai bine să pleci, Andrei. Nu vreau să-ţi ascult insultele în propria mea casă. Începi să vorbeşti ca toţi ceilalţi.

— Cine sunt, dragă Talia, toţi ceilalţi?

— Volodea, mama, belle-maman, toată lumea…

— Draga mea, toţi te iubesc şi nu le place să te vadă pângărită de acest personaj, Rasputin. Te cunosc, Talia, şi ştiu cât de curată eşti. Dar acest individ e atât de stricat, încât numai legarea numelui tău de al lui e de ajuns pentru a-ţi distruge reputaţia. De aceea sunt toţi supăraţi.

Vocea lui trăda îngrijorare.

— Grigori Efimovici e primit de cei mai importanţi oameni din ţară, îi aminti Natalia arţăgoasă.

— Da, dacă te referi la ţarina noastră care are o slăbiciune pentru toţi călugării falşi din Rusia.

Contesa deveni vizibil crispată şi puse jos ceaşca.

— Nu-ţi permit să-mi spui astfel de lucruri. Vorbeşti de ţarina ta şi de prietena mea.

— Îmi pare rău, draga mea, dar nu spun decât adevărul şi ai face bine să-mi asculţi sfatul. Renunţă la Grigori Efimovici. Nu poate să-ţi facă decât rău.

Natalia se ridică într-un foşnet sclipitor de mătase violet şi perle. Ceaiul se terminase.

— Îmi pare rău, *malenkaia,* spuse Andrei şi zâmbi ridicându-se, după care făcu o plecăciune politicos şi dădu să plece. Dar, dacă nu asculţi un sfat bun de la cei care te iubesc, o să sfârşeşti prin a fi cumplit folosită de acest gunoi din Siberia care nu vrea decât să profite de tine.

— La revedere, i-o reteză ea. Şi te rog să nu mai vii până nu-ţi recapeţi bunele maniere.

— Am înţeles, draga mea. *Au revoir,* îi spuse el salutând-o din cap. Ei bine, îşi spuse prinţul, a fost o vizită încântătoare. Scumpa Natalia era teribil de nesocotită, aşa cum spunea toată lumea. Biata, frumoasa şi prostuţa Talia. Niciodată nu avusese prea multă minte.

Îşi luă pălăria de la servitor, străbătu holul de la intrare din marmură şi cu ornamente aurii şi păşi pe trotuar, dar se opri când se auzi strigat de cineva aflat la vreo cincisprezece metri distanţă.

— Andrei! Aşteaptă!

— Dumnezeule! Volodea! Ce mai faci? exclamă Andrei încântat când soţul Nataliei îl prinse din urmă şi îl îmbrăţişă cu căldură. Mă bucur tare mult să te văd. Credeam că eşti plecat.

— Ha! Muierea aia nebună ar vrea să fiu plecat, mormăi el încruntat şi îl bătu pe spate. Doamne, de data asta a înnebunit rău de tot cu prostiile ei religioase. Uneori mă gândesc că ar trebui să divorţez şi s-o iau de la capăt.

— Ei, haide. Nu poate fi chiar atât de rău!

— Andrei, e nebună! Toate sunt, doamnele astea care aleargă după călugărul ăla, Rasputin. De la ţarină în jos, toate ar trebui trimise la azil.

Contele Volodea nu prea avea simţul umorului, Andrei ştia, aşa că vorbea direct din inimă.

— Ei bine, nu stau decât astăzi în oraş, spuse el. Mă-ntorc la Belaia Beriozka diseară cu ultimul tren. Dacă eşti liber, n-ai vrea să luăm cina la club? Am şi eu o veste proastă să-ţi dau.

— Xenia?

— Nu, şi nu vreau să discut despre asta pe stradă. Te aştept la

masa mea de la *Clubul automobilistic imperial?* La ora opt?

— S-a făcut. Pe mai târziu, deci.

*

În seara aceea, după o zi întreagă petrecută în mare parte cu bancheri şi membri ai Dumei, parlamentul neexperimentat al tarului, Andrei se întâlni la cină cu Volodea, la club. Amândoi au fost surprinşi să vadă câţiva oficiali ai guvernului reuniţi pentru o cină – conferinţă. *Caneton à l'orange* şi şampanie *Mumm* erau trecute în meniu, dar ceea ce îi făcuse pe acei domni să se strângă într-unul din saloanele private trebuia să fi fost de o mult mai mare importanţă decât specialitatea casei.

Toţi ceilalţi de la mese comentau în legătură cu acea întrunire şi făceau o mulţime de speculaţii.

— El e, spuse Volodea ridicând din umeri şi vârând lingura într-o farfurie cu supă de sturion. El trebuie să fie.

— Cine?

— Rasputin. Din câte văd, nu prea eşti la curent.

O domină pe ţarină.

— O haimana de la capătul lumii? E foarte greu de crezut.

— Ah, nu ţi s-au înşirat virtuţile lui Rasputin, din câte-mi dau seama. Mă mir. De obicei, Natalia plictiseşte pe toată lumea cu o lungă înşiruire a aşa-numitelor miracole ale maestrului. Toate povestesc cât de sfânt e şi câtă nevoie are Rusia de el. La Palatul Alexandr nu se mai discută aproape nimic altceva.

— Au înnebunit cu toţii?

— Nu chiar. Vor doar să se afle în graţiile ţarinei noastre, care-l conduce în totalitate pe ţar. E o chestie de imitaţie. Într-un fel e chiar comic, nu? Dar şi jalnic.

— Şi Natalia se numără printre ei?

— Şi Natalia e o proastă. Îşi petrece timpul rugându-se şi făcând vizite, dar are acces la palat şi o încurajează pe ţarină în nebunia ei. Dacă ţarul ar avea ceva minte, le-ar expedia pe toate la o mănăstire în Siberia.

După ce întinse puţin caviar de cea mai bună calitate pe o felie de pâine prăjită cu unt, prinţul Andrei mestecă gânditor.

— Am ajuns rău de tot, Volodea, spuse el.

— Ah, şi ăsta-i numai începutul, după părerea mea. Când o să reuşească să-l dea jos pe primul ministru – şi cred că o să reuşească – o

să ne trezim cu Grigori Efimovici Rasputin în capul guvernului.

— Dumnezeule, ce simţ ai umorului mai ai şi tu!

— Sunt însurat cu verişoara ta de prea mult timp, spuse Volodea.

Se priviră şi sorbiră amândoi gânditori din paharele de vodcă. În cele din urmă, Volodea întrebă de problemele de la Belaia Beriozka. Rămase uimit când auzi de tentativa de crimă.

— Pe o copilă ca Aniuşka? De ce?

— Pentru că e nebun. Şi mai cred că e cel care mi-a omorât unul din cai. Totul e de necrezut.

— Îl mai caută?

— Bineînţeles. Poliţia bănuieşte că s-ar putea alătura vreunui grup de radicali. Au de gând să pună mâna pe el atunci.

— Succes.

— Nu prea pari să ai cine ştie ce încredere în poliţie.

— N-am. N-am mai multă încredere în ei decât în terorişti. De fapt, bănuiesc că fac acelaşi joc. S-a mai întâmplat, ştii doar.

— Orice e posibil. Dar eu tot mai am puţină încredere în poliţie. În definitiv, sunt de partea noastră.

— Aşa susţin ei. În realitate, toată lumea se infiltrează peste tot, aşa încât nici ei nu mai ştiu.

— Dacă-i adevărat, atunci vai de Rusia.

— Da, aprobă Volodea golindu-şi paharul. Vai de Rusia, într-adevăr.

Capitolul 6

Avusese cea mai bună ocazie de a se răzbuna pe prinţul Andrei şi dăduse greş într-un mod îngrozitor şi jenant. Ce se întâmpla cu el? se întrebă Oleg stând ghemuit într-un vagon de clasa a doua în trenul de Moscova în care se urcase la câteva mile distanţă de gara Belaia Beriozka. De ce naiba avea atâta ghinion?

Voise să-l omoare pe prinţ. Trăise numai pentru clipa când se va putea răzbuna pentru toate acele luni petrecute în Siberia şi ce se întâmplase? Se răzgândise, alesese o ţintă mai mică şi apoi stricase totul atât de oribil, încât lăsase chiar şi un martor în urmă care să le spună tuturor din zonă exact cum arăta ucigaşul prinţesei Ania, Iisuse! Ce prostie! Ce se-ntâmpla cu el?

Tremurând uşor la amintirea furiei lui, aproape că îşi dorea să

n-o fi ucis. Era atât de frumoasă, de feminină. Dar arogantă, ca toţi boierii.

Se uita la mine de parcă n-aş fi fost om, îşi spuse el cu amărăciune. Fusese la universitate. Citise cărţi. Şi, cu toate astea, pentru acea fată frumoasă nu era la acelaşi nivel cu ea. A naibii aroganţă! Pentru ea şi pentru toţi boierii el era un nimic. Nu conta pentru ei.

Căţeaua, îşi spuse el. Ei bine, acum avea să conteze pentru ea sau, cel puţin, pentru familia ei care-i supravieţuia.

Gândindu-se la reacţia familiei, Oleg se mişcă incomod pe banchetă. Făcuse, într-adevăr, cel mai mare rău posibil ucigând-o pe fată. Uciderea prinţului Andrei n-ar fi deranjat pe nimeni cu mintea întreagă, îşi spuse el. Nimeni nu iubeşte un moşier. Să fie omorâţi cu toţii, ar fi spus ţăranii. Dar o fată…

Oamenii aveau să se înfurie cumplit pentru aşa ceva. Prinţului Andrei, care scăpase de pedeapsa ce i s-ar fi cuvenit, aveau să i se transmită condoleanţe de pe tot cuprinsul provinciei şi fiecare bărbat întreg la trup avea să se ducă la conac, înarmat până-n dinţi, oferindu-şi ajutorul pentru prinderea criminalului care-i atacase familia.

Spre marea ruşine a lui, Oleg îşi dădu seama nu numai că scăpase ocazia dea se răzbuna pe prinţ, dar şi că-i oferise celui mai mare duşman al său motivul – şi justificarea – pentru a fi urmărit şi ucis ca un animal sălbatic. Cu binecuvântarea întregii comunităţi!

Aveau să-l numească criminal. Destul de ciudat, gândul acela îl făcu pe Oleg să zâmbească uşor. Eh, cel puţin, lumea se temea de un criminal, hotărî în sinea lui. Era plăcut să ştie că prinţului Andrei îi era frică de el. Dorea cu disperare să-l terorizeze pe prinţ acum, că nu reuşise să-l omoare. Voia să-l lovească în orice fel putea.

Şi, totuşi, amintirea acelei fete frumoase îl tulbura, îl obseda, îl făcea să tremure. Ucisese ceva mai bun decât el şi ştia acest lucru. Ba, mai rău, avea să ştie întotdeauna.

La naiba cu Belgia Beriozka, îşi spuse Oleg trăgând dintr-o ţigară rusească ieftină în acel vagon şubred de clasa a doua. Totul e de domeniul trecutului. Le-am depăşit. Am ucis, în sfârşit…

Da. Şi, lăsând în urmă un martor, se condamnase singur la moarte. Toată viaţa avea să aştepte ziua în care el şi boierii aceia vor fi chit, într-un fel sau altul.

*

Moscova

Când ajunse la Moscova, Oleg găsi cu prudenţă actuala adresă a tovarăşilor săi din Siberia şi le spuse despre lovitura lui revoluţionară. Fu primit mai degrabă cu răceală decât cu admiraţia la care se aşteptase. Pavel Skriabin, creatura cu nas lung şi cu un păr de un blond pal drept şi moale, care îi cădea în ochii cenuşii, îl întrebă pe noul venit de ce ar fi trebuit să-l primească din nou în cercul lor cu braţele deschise. Acum cu siguranţă că avea să atragă poliţia.

— Pe naiba, i-o întoarse Oleg. L-am omorât pe singurul martor. N-au decât un cadavru. Nimeni n-o să vină să mă caute sau să vă caute pe voi din cauza mea. Vă garantez, minţi Oleg cu uşurinţă.

Supărat că fusese primit cu răceală, se hotărî să accentueze ceea ce era pozitiv. Nu avea niciun sens să pomenească de băieţaşul pe care-l lăsase în urmă. Voia să fie admirat şi acceptat ca revoluţionar, în plus, după ce ucisese un aristocrat, era gata să-i ucidă şi pe alţii. Era tulburător, ca a vâna un animal sălbatic.

— Nu mi-a plăcut deloc de el în Siberia, spuse o voce din fundul încăperii. Şi nu-mi place nici acum. Oricum, căutăm pe cineva care să ne ajute să jefuim bănci, nu să omorâm fete.

Oleg îi aruncă o privire furioasă celei care vorbise şi care stătea tolănită pe un divan vechi. Katia îl privi, în schimb, lung şi pieziş, total neimpresionată.

Căţea, îşi spuse el. Snoabă mică şi arogantă.

— A jefui o bancă e un delict, spuse el defensiv. Dacă o să fim prinşi, o să intrăm cu toţii la închisoare ca nişte delincvenţi obişnuiţi. De unde să ştie cineva că motivele noastre sunt pure?

— Dumnezeule, îl auzi? întrebă Katia. Am ajuns să recrutăm oameni din grădiniţe?

— Am stat în Siberia pentru agitaţie politică exact ca şi voi, zise Oleg cu demnitate. Mă consider un revoluţionar activ.

Katia pufni dispreţuitoare, se întinse şi îşi aprinse o ţigară uitându-se în treacăt la Pavel Skriabin.

— Poate se crede în armată? spuse ea cu un sarcasm rece.

Oleg îi aruncă tinerei o privire plină de răceală de sub câteva şuviţe de păr răvăşite, ca un animal de pradă înainte să lovească. Tare mult ar fi vrut să-i arate de ce era în stare.

— Ai ucis o fată într-o provincie din apropierea Moscovei. Asta face un porc, nu un revoluţionar, spuse Katia. Cu ce fel de pervers

avem de-a face?

— A fost un act politic. Făcea parte din familia unui renumit moşier care m-a trimis la închisoare pentru că am vorbit în numele ţăranilor, zise Oleg furios din cauza acelei lipse de respect.

Trăgând adânc din ţigară, Katia se uită dispreţuitoare la acel tânăr nepieptănat, îmbrăcat cu o bluză roşie rusească şi pantaloni negri.

— Nu eşti un candidat prea impresionant pentru organizaţia noastră. Vrem ca oamenii noştri să fie în stare să atingă ţinte mult mai dificile decât nişte fete. Dumnezeule! exclamă Katia. Ai simţul moral al unui canibal!

— A fost un act de răzvrătire împotriva unei anumite ordini sociale, protestă Oleg. Ce contează dacă victima a fost tânără, bătrână, inofensivă sau periculoasă? Atacul a fost îndreptat împotriva clasei asupritoare, în general.

— A fost actul unui porc laş.

De la locul lui de cinste, în capătul mesei, Pavel Skriabin îşi privi amanta, ridică din umeri şi oftă.

— Avem nevoie de un om pentru jaf, explică el arogant.

— E ca şi cum am avea de-a face cu un individ care violează copii, spuse Katia. Nu e de-al nostru.

— Nu putem fi prea pretenţioşi zilele astea, Katiuşka. Cel pe care-l înlocuieşte Oleg a fost prins de poliţie săptămâna trecută. Dacă vrem să facem operaţia asta, avem nevoie de el.

Roşcata mai trase un fum de ţigară turcească – o marfă achiziţionată de la una din cele mai bune tutungerii din Moscova – şi suflă câteva cercuri în aer, plină de dispreţ.

Fratele lui Pavel, Dimitri, se uită la Katia şi apoi se pronunţă în favoarea primirii lui Oleg în grupul lor revoluţionar. Fu susţinut şi de ceilalţi membri prezenţi: un georgian şi doi ruşi. Păreau să fie de acord cu propunerea lui Skriabin numai datorită faptului că era foarte greu de găsit cineva nou. Poliţia din Moscova se afla într-una din acele campanii de curăţire periodică şi câţiva tovarăşi sfârşiseră în lanţuri la gara Kazari, pregătindu-se pentru călătoria lungă spre est. Chiar dacă Oleg nu era un specimen prea strălucit, avea o calitate – era pregătit, doritor şi liber.

— Chiar îl vreţi? întrebă Katia dezgustată. Cred că aţi înnebunit cu toţii.

— Suntem practici, Katiuşka. Dacă ne-am limita doar la cei cu inimi pure, niciunul din noi nu s-ar afla aici în seara asta.

— Dacă-l vreţi, folosiţi-l, zise roşcata. Dar, când o să se dovedească incompetent, amintiţi-vă că eu am fost împotrivă.

Furios din pricina tonului ei, Oleg o privi cu duşmănie, dar se aşeză pe un scaun la masă, lângă Dmitri Skriabin, în timp ce ceilalţi membri se prezentară. Piotr, Valeri şi Iosif semănau foarte bine unul cu celălalt aşa cum erau îmbrăcaţi cu bluze ruseşti jerpelite, şepci rotunde şi pantaloni negri murdari vârâţi cu neglijenţă în nişte cizme mizerabile, dintr-o piele de proastă calitate. Păreau mai degrabă nişte tâlhari din Hitrovka.

— Deci, tovarăşi, spuse Oleg zâmbind şi încercând să pară serios, care e ţinta jafului nostru?

— *Banca Azov şi Don* de pe strada Malaia Sadovaia:

Oleg încuviinţă gânditor, evaluând şansele. De ce nu?

— Am observat că, de obicei, în timpul zilei, ţin seiful deschis. E un paznic la intrare, care trebuie să fie atras în altă parte înainte să dăm lovitura. Apoi, în timp ce o parte din grup îi ţine la respect pe casieri şi pe clienţi, noi ceilalţi dăm fuga şi golim seiful.

Oleg se întrebă care avea să fie sarcina lui.

— Eşti un bun ţintaş? îl întrebă Katia alăturându-se grupului de la masă.

— Păi, eu…

— Nu ne face să pierdem timpul. Da sau nu?

— Păi, da.

Ochii verzi şi oblici ai Katiei îi căutară pe ai lui

Pavel, care zâmbi.

— Poţi să-i distragi atenţia paznicului, spuse ea.

— Staţi puţin. Cum adică „să-i distrag atenţia”? Ce ar trebui să fac?

— Să-l ţii sub ameninţarea armei. Să-l împuşti dacă-ţi face necazuri. Sunt sigură că o să te descurci.

— Bine, dar de ce eu? Adică, abia am venit. De ce nu cineva cu mai multă experienţă?

— Pentru că fiecare din noi are o sarcină şi asta va fi a ta. Ori accepţi, ori renunţi. Nu există cale de mijloc.

— E puţin cam greu prima oară, zise Dmitri, încercând să pară expert. Dar ai mai ucis deja o dată, aşa că ai trecut prin botezul focului.

N-ar trebui să-ţi fie greu a doua oară.

— Bine, dar asta-i cu totul altceva. În primul rând, paznicul o să fie înarmat.

— Oleg, ştim că preferi ca victimele tale să fie fete tinere fără apărare, dar, dacă vrei să te afirmi, în cele din urmă, va trebui să progresezi la ţinte mai dificile, spuse Katia ai cărei ochi verzi de gheaţă îl fixară cu dispreţul lor.

— Bine, spuse Oleg furios. Dacă mă vreţi, sunt al vostru. O să vă arăt tuturor cum acţionează un adevărat revoluţionar. O să aflaţi ce fel de om sunt.

— Minunat. Deci, o să răspunzi de neutralizarea paznicului, zise Pavel Skriabin. Iosif o să se ocupe de transport. Dmitri, Piotr, Valeri şi Katia vor intra în bancă împreună cu tine, vor imobiliza clienţii şi vor goli seiful. Eu o să vă aştept la locul stabilit după ce veţi fi încheiat operaţiunea cu succes.

Uitându-se la ceilalţi, Oleg îşi spuse că păreau prea mulţumiţi. Se petrecea ceva acolo ce nu-i plăcea, dar nu putea să-şi dea seama ce anume.

Abia când se îndreptă spre casă îşi dădu seama că îl însărcinaseră să se ocupe de *singura* persoană din incinta băncii care era înarmată. Uluit de acest gând, Oleg fu cuprins de o bănuială care îi dădea fiori când îşi aminti dispreţul din privirea Katiei. Ce punea la cale, oare, vrăjitoarea cu ochii verzi? Putea el să aibă încredere în oamenii aceia?

În timp ce străbătea mahalaua Hitrovka, întunecoasă şi sufocantă, ocolind beţivii, cerşetorii şi prostituatele cu ochi injectaţi de pe străzile cufundate în beznă şi duhnind a urină şi bălegar de cal, tânărul bond, bine format şi sărăcăcios îmbrăcat îşi aminti de primul lui act revoluţionar de la Belaia Beriozka. Avusese încredere în câţiva tineri tovarăşi de la universitate şi aceştia îl lăsaseră baltă pentru a-l înfrunta pe poliţistul din localitate – şi pe Andrei Nikolaevici Malîşev. Jaful acela ar fi trebuit să fie similar, îşi spuse el abătut. Căţeaua aia cu ochii verzi avea să-i aducă necazuri; simţea asta.

Când se gândi ia chipul ei arogant, îşi aminti cât de furios fusese în ziua aceea în pădure. O vedea pe aristocrata aceea mică şi speriată. Ha! Nu fusese de ajuns de speriată. Se luptase ca o tigroaică, zgâriindu-l destul de tare pentru a-i lăsa semne. Dar nu-i folosise la nimic. Era moartă şi ai ei, probabil pe jumătate înnebuniţi de durere. Îşi spuse că

acest lucru i-ar fi putut oferi satisfacţie. Dar bineînţeles că propria lui viaţă era acum în primejdie, ceea ce-i provoca o oarecare greaţă, deşi nu-i plăcea să se gândească la asta.

În mizerabila Hitrovka, pierdut printre beţivi gălăgioşi şi prostituate îmbrăcate ţipător, învăluit în ceaţa densă a râului, Oleg hoinărea printre cei osândiţi şi se simţea extrem de bine.

Capitolul 7

Paris

Imediat ce ea şi Xenia intrară în curtea pietruită a casei din oraş a prinţului Sandro, Ania ştiu că nu era în regulă ceva. Nu era în regulă deloc. Familiara construcţie albă din secolul al optsprezecelea, proiectată de arhitectul Gabriel pentru amanta regelui, era la fel de impunătoare ca oricând, numai că îi lipsea principalul ornament – *grand-père* nu se vedea nicăieri. Întotdeauna le întâmpinase la Gara de Nord. Era ceva foarte ciudat.

— Bună ziua, Pierre, spuse prinţesa Xenia zâmbind, când bătrânul majordom le primi entuziasmat în prag. S-a întâmplat ceva cu tata? Unde e? Sper că nu-i bolnav, nu?

Coborându-şi privirea stânjenit, servitorul cu părul alb murmură ceva în legătură cu un alt angajament al Alteţei Sale care îl împiedicase să fie acasă la sosirea lor.

— Ah, răspunse Xenia bănuitoare din cauza atitudinii lui Pierre şi a scuzei invocată de acesta.

Îl cunoştea din copilărie, dar niciodată nu-l auzise minţind atât de prost.

— Se petrece ceva ciudat aici, îi şopti Ania mătuşii ei în timp ce urcau scara din marmură albă spre camerele de la etaj. Le vezi feţele?

Servitorii ne ascund ceva.

Nevrând să-şi recunoască propriile temeri, Xenia zâmbi şi spuse că, poate, puneau la cale o surpriză. Dar nu era în apele el; atmosfera era, într-adevăr, ciudată.

Îmbrăcându-se cu mare grijă, Ania alese pentru cina cu *grand-père* o rochie cu guler înalt. Vânătăile care dispăreau încetul cu încetul puteau fi astfel ascunse, deşi cele de pe faţă aveau să se vadă. O pălărie cu văl îi protejase faţa la sosire, dar acum trebuia să şi-o lase descoperită, oricât de neplăcut ar fi fost. Alexandr Alexandrovici – Sandro, pentru prieteni – o informă pe Ania că fiica lui îi povestise

despre tragicele evenimente de la Belaia Beriozka şi că acestea îl întristaseră extrem de mult.

Stând în capătul mesei Ludovic al XVI-lea şi flancat de doi servitori în livrea pe care i-a expediat brusc, Sandro părea supărat şi masiv în seara aceea, înalt de un metru nouăzeci şi cinci şi cu o construcţie de atlet, cu o barbă şi o mustaţă albe stil Vandyke, prinţul avea aerul unui *grand seigneur* şi temperamentul unui tiran. Părea, de asemenea, să nu fie într-o dispoziţie prea bună, fapt pe care Xenia îl găsea supărător după primirea rece de mai devreme.

— Da, *grand-père*, a fost îngrozitor, spuse Ania. Dar doctorul a spus că, dacă or să dispară durerile de cap, ar trebui să mă vindec. Braţul luxat nu mă mai doare prea rău, iar vânătăile sunt din ce în ce mai şterse.

Sandro se uită stăruitor la frumoasa lui nepoată şi nu spuse nimic, privindu-i chipul ca şi cum ar fi încercat să dezlege un puzzle. Vânătăile acelea verzi-cenuşii erau supărătoare.

— Zău că-ncep să mă simt mai bine, adăugă Ania cu nervozitate, după care îi aruncă o privire mătuşii ei, care stătea în celălalt capăt al mesei şi al cărei colier din safire reflecta lumina imensului candelabru.

— Este atât de dureros pentru mine, încât nici nu ştiu cum să încep, spuse prinţul într-un târziu. Îţi închipui cât de mult ne va modifica asta planurile pe care le aveam pentru tine. Înainte îmi imaginasem o alianţă extraordinară cu vreun moştenitor al vreunei mari averi europene. Acum, însă, într-o singură zi, toate speranţele mi-au fost spulberate. Biata mea copilă.

E nebun? se întrebă Xenia, schimbând priviri perplexe cu nepoata ei, care era la fel de nedumerită ca şi ea. Despre ce vorbea, oare?

— Tată, Ania a fost bătută cu brutalitate, dar a supravieţuit. Vorbeşti de parcă ar fi fost ucisă. Nu înţeleg. Doar o vezi aici în faţa dumitale.

Ţintuindu-şi fiica frumoasă cu o privire feroce, Sandro spuse furios:

— Cum poţi să continui cu şarada asta dezgustătoare, Xenia? Copila e ca şi moartă. Crezi că oamenii n-au vorbit despre asta şi aici şi în Rusia? Crezi că zvonurile nu circulă? Bârfele pot trece graniţele mai iute decât un tren în plină viteză.

— Despre ce vorbeşti, tată? N-are niciun sens.

Furios, Sandro se ridică şi îi strigă prinţesei Xenia peste masă:

— Vorbesc despre faptul că nepoata ta a fost violată în timp ce se afla în grija ta, că fiecare bârfă din Moscova şi Paris răspândeşte povestea pe care *tu* – copilul meu preferat încerci să mi-o ascunzi. Despre asta vorbesc!

Uluite, cele două femei căscară gura în acelaşi timp. Apoi, Xenia se ridică, împingându-şi scaunul în grabă şi se îndreptă spre Sandro. Deci, de aceea expediase servitorii, îşi spuse ea. Aştepta să-şi verse veninul în particular.

— Nu-i adevărat, *grand-père,* protestă Ania privindu-l neîncrezătoare. Omul acela m-a bătut, a tras în mine, dar aşa ceva n-a făcut!

— Cum îndrăzneşti să ne vorbeşti aşa, tată? întrebă Xenia a cărei rochie din satin de un albastru-închis sclipea sub colierul de safire. E cea mai mizerabilă formă de calomnie! Nici din partea dumitale n-o să accept aşa ceva!

— Nu uita că vorbeşti cu tatăl tău, *chérie,* îi spuse el dominând-o cu statura sa. Şi nu permit nicio lipsă de respect.

— Nici eu. Cine ţi-a spus povestea asta e un mincinos nerușinat. Ania n-are de ce să se ruşineze, doar dacă dumneata consideri cumva că faptul de a fi fost aproape ucisă e un motiv de ruşine!

— Minţi, Xenia. Povestea circulă în tot oraşul. Răul s-a făcut. N-o să reuşim niciodată să-i găsim un soţ. Amândouă ne-aţi făcut familia de ruşine.

— Eu am făcut familia de ruşine? Dumitale ar trebui să-ţi fie ruşine pentru că dai crezare unor asemenea minciuni sfruntate. Iar mie mi-e ruşine că-ţi sunt fiică!

Auzind acele cuvinte, prinţul Sandro roşi puternic şi, tremurând de furie, îşi pălmui fiica.

Apucând primul lucru pe care îl găsi la îndemână, o statuetă de Sèvres din secolul al optsprezecelea, Xenia, extrem de furioasă, o azvârli în capătul celălalt al încăperii. Trântind un frumos peisaj Watteau la podea, statueta îi lovi rama aurită înainte de a se face fărâme pe parchet.

— *Asta* cred eu despre povestea dumitale, spuse ea, după care ieşi din încăpere urmată de Ania. Şi, dacă pun mâna pe cel care a lansat zvonul, îl omor.

Înainte să treacă pragul, prinţesa Ania se întoarse o clipă pentru

a se uita la Sandro, care stătea aplecat deasupra mesei, zguduit de propria-i izbucnire şi mai ales de cea a fiicei sale.

— Mi-e ruşine pentru dumneata, *grand-père,* spuse ea încet. N-aş fi crezut vreodată că o persoană pe care o iubesc se poate purta cu mine atât de urât.

După aceea ieşi imediat.

*

Ania era atât de devastată, încât nimic nu o putea consola. Ceea ce se întâmplase în ziua aceea, în pădure, avea să fie un permanent coşmar, o ruşine care avea să continue tot restul vieţii ei, urmărind-o până în ziua morţii.

Era o nebunie. Fusese aproape omorâtă de un nebun care o ura numai pentru că era gelos pe clasa ei socială. Acum era pe cale de a fi renegată chiar de membrii acelei clase datorită zvonurilor care făcuseră ceea ce nu reuşise Oleg Ivanov. Cum de era posibil? Cine să fi răspândit o minciună atât de groaznică?

Nimic nu avea sens pentru prinţesa Ania. Stând întinsă pe cuvertura verde cu auriu a patului sculptat în stilul perioadei imperiale franceze, Ania privea absentă ornamentele aurii din lucrătura în lemn, din spatele capului ei, cu mintea aiurită şi cu vederea pe jumătate înceţoşată din cauza durerii.

Viaţa mea s-a terminat, îşi spuse ea uitându-se la baldachinul din mătase grea, verde, care conţinea o mulţime de simboluri sclipitoare din perioada lui Napoleon, frunze de dafin cusute cu fir auriu pe mătase. Pentru o clipă, avea din nou şase ani şi stătea în genunchi chiar lângă patul acela, împreună cu mătuşa Xenia şi *grand-père.*

— A cui fetiţă o să fiu? o întrebase pe frumoasa ei mătuşă, iar răspunsul venise fără cea mai mică ezitare.

Acum nimeni nu avea să o mai vrea. Înfrunta sălbăticia singură, îndurerată şi renegată, iar ea nici măcar nu ştia cine era de vină pentru suferinţa aceea.

Prinţesa Xenia era atât de furioasă pe tatăl ei, încât refuză să se ducă în camera ei şi să se gândească la acuzaţia lui până dimineaţă – când probabil că el ar fi plecat undeva şi ar fi lăsat-o să aştepte până seara târziu. Nu se putea odihni până nu discuta cu el; nu-l putea lăsa să le defăimeze astfel pe ea şi pe Ania. Chiar dacă era tatăl ei.

Îl găsi pe prinţul Sandro în biblioteca de la parter, citind liniştit

unul din superbele sale volume legate în piele şi cu titlurile imprimate în relief cu auriu din colecţia de romane franţuzeşti care umpleau rafturile unui dulap Ludovic al XVI-lea elegant, cu geamuri. *Roşu şi negru* era ceea ce alesese pentru seara aceea.

— Ei, *chérie,* spuse prinţul zâmbind, dar fără să-şi ridice privirea. Ai venit să mai distrugi ceva din moştenire?

Ignorându-i sarcasmul, prinţesa Xenia se aşează lângă el.

— Tată, trebuie să stăm de vorbă. E prea oribil să mă acuzi de un lucru atât de îngrozitor. Nu-mi vine să cred că, într-adevăr, crezi aşa ceva.

— De ce nu? spuse el închizând cartea cu zgomot şi punând-o pe biroul său, de asemenea, o frumoasă piesă Ludovic al XVI-lea.

Ca şi dulapul, era opera lui Georges Jacob, un tâmplar din secolul al optsprezecelea care avea o clientelă regală. Toate lucrurile din casă aveau o origine excelentă, în afară de el însuşi, obişnuia Sandro să glumească. Strămoşii lui erau hoţi, bandiţi şi jefuitori de oraşe. Dar aveau un gust sublim.

— Tată, dacă povestea asta ar fi fost adevărată, ai fi aflat primul. Numai acest lucru ar trebui să-ţi spună foarte mult. Ştii că nu mint.

— Toate femeile mint. Linele mai mult decât altele.

— O femeie ţi-a spus minciuna asta îngrozitoare? întrebă Xenia, care se gândea la vreo două-trei, prima dintre ele fiind Liza.

Prinţul o privi cu ochii lui de un verde-deschis şi, în cele din urmă, spuse:

— Nu vreau să discut despre asta.

— Ei bine, *eu* vreau.

Oftând, Sandro ridică din umeri.

— Toţi m-aţi dezamăgit, spuse el. Nicki a murit în acel accident stupid fără să lase un moştenitor care să ne ducă numele mai departe. Tu nu i-ai dăruit lui Andrei niciun copil, ca să nu mai vorbim de moştenitor. Sora ta, zise el atunci, rostind cuvintele cu un dispreţ vădit, n-a reuşit să-l ofere acelui pitic pervers decât o fiică. Toată familia m-a dezamăgit. Suntem pe cale de a ne stinge, Xenia. Ultimul lucru pe care aş fi vrut să-l aud era un zvon în legătură cu onoarea Aniei. Aveam nişte planuri atât de mari pentru ea. Acum au fost distruse complet.

— Eşti un bătrân egoist, tată, şi, dacă o ţii tot aşa.

O să mori în singurătate şi neplâns, înconjurat doar de servitori, lachei şi prieteni de ocazie.

— Vreau un moştenitor. Sperasem că nepoata mea îmi va dărui unul. De când sunt un ticălos din cauza asta, Xenia?

Prinţesa se uită la el. Îi amintea de un copil căruia i se spusese că nu i se putea îndeplini dorinţa.

— Tată, chiar dacă Ania s-ar căsători, n-ar mai fi prinţesa Sviridova, ci ar lua numele soţului ei. Orice fiu al ei ar purta numele tatălui său, aşa că nu văd cum ar putea asta să-ţi rezolve problema.

Sandro era supărat. Lui i se părea totul foarte clar.

— Aş vrea să-ţi amintesc de un precedent, spuse el aducând puţin cu un avocat. În cazul prinţesei Zenaida Iusupova s-a făcut o excepţie de la această regulă. Era ultima din neam şi ţarul i-a permis soţului ei să-i poarte numele. Prinţesa a născut doi prinţişori şi, astfel, familia a continuat să existe. *Asta* voiam să fac. Acum, neglijenţa ta a distrus tot.

— Atunci, mai aşteaptă câţiva ani pentru fiica Lizei şi a lui Serioja, spuse Xenia furioasă. Poate că Taşa o să-şi găsească un soţ care să-ţi convină.

— S-ar putea. Ori s-ar putea să mă recăsătoresc, spuse el cu răceală. Şi cred că ştii cine e tânăra doamnă.

— Nu te sfii, tată. Zenaida nu mai e în floarea tinereţii.

— E cu şapte ani mai mare decât tine, *chérie,* spuse Sandro cu o tentă de maliţiozitate.

— Şi a avut de şapte ori mai mulţi amanţi, zise fiica lui, nevrând să-i scape ocazia de a avea ultimul cuvânt. Dacă o să te-nsori cu Zenaida, o să regreţi tot restul vieţii.

— Dar dacă n-o fac, neamul Sviridov o s-o ia pe urmele dinozaurilor.

— Tată, oamenii încă mai vorbesc cu respect despre dinozauri, spuse ea cu un zâmbet trist.

Sandro clătină din cap.

— O să am grijă de Aniuşka. Sigur n-o să moară de foame. Dar n-o să-mi dea niciodată ceea ce-mi doresc acum.

— Nu-i un obiect, tată. E o fată a cărei viaţă e pe cale de a fi distrusă fără ca ea să aibă vreo vină. Dacă dumneata poţi să accepţi asta, eu nu pot.

— Atunci, încearcă să te lupţi cu zvonul şi vezi unde o să ajungi. E distrusă, Xenia. Iar dacă tu ai de gând să continui cu planurile pentru iarna asta, ai face bine să te convingi dacă poate suporta tensiunea.

De fapt, Xenia era cu adevărat înspăimântată pentru nepoata ei. Bătrânul avea dreptate într-o singură privinţă – societatea avea să fie extrem de crudă şi, ţinând cont de starea fragilă a fetei, ar fi fost o greşeală să o supună unei ierni de umilinţă în Sankt Petersburg. Dar dacă nu lupta împotriva acelei calomnii, viaţa Aniei avea să fie complet distrusă. Nu exista alternativă. Ori lupta, ori fuga.

Prinţesa Xenia oftă şi hotărî în sinea ei că trebuia să se înarmeze dacă sperau să vadă primăvara.

*

A doua zi dimineaţă, prinţesa fu surprinsă când îşi văzu nepoata senină şi gata să meargă la cumpărături. Bucuroasă să-i distragă atenţia, Xenia îi ceru lui Paul, şoferul, să aducă maşina pentru o plimbare pe *grands boulevards.* Era o zi plăcută de vară, excepţională pentru Paris în iulie, caldă, însorită şi perfect senină, ca o zi frumoasă de mai.

Când şoferul lui Sandro conduse Mercedesul negru pe poarta din fier forjat afară în Rue du Faubourg St. Honoré, Xenia observă amestecul obişnuit al trecătorilor, doici cu copii mici, servitori făcând cumpărături, furnizori cu pachete, majoritatea fiind oameni bruneţi cu ochii negri, scunzi, veseli, atât de diferiţi de cei din ţara ei, rumeni în obraji şi blonzi. Niciun vizitiu parizian nu semăna cu ruşii graşi şi bărboşi care se plimbau mândri pe Nevski Prospekt în caftanele lor albastre şi cu pălării rotunde, care conduceau cai superbi cărora le vorbeau în permanenţă. Nu se vedeau mulţi ofiţeri în tunici albe de vară şi cu chipiuri de aceeaşi culoare, ci doar câte un *flic* cu o manta scurtă şi neagră ici-colo. Francezii păreau să-şi păstreze prezentabilii *Gardes Républicains* pentru decorarea Operei din Paris cu ocazia galelor şi pentru sărbătorirea anuală a zilei de 14 iulie.

Stând lângă mătuşa ei, Ania nu observa nimic, nu vedea nimic, nu simţea nimic. Singurul lucru din mintea ei era vidul care ocupa locul deţinut până atunci de viitorul ei.

Xeniei îi plăcea frumuseţea clasică a Parisului, cu superbele sale clădiri publice datând din secolul al optsprezecelea, vilele, parcurile şi bulevardele largi, dar, în adâncul sufletului, se bucura că nu trebuia să trăiască acolo, preferând amestecul de culoare şi exuberanţă de acasă. După părerea ei, francezii erau prea preocupaţi de formă. Şi prea organizaţi. Sufletul slav al Xeniei nu prefera conţinutul, ci emoţia.

Privind-o pe Ania cu coada ochiului, mătuşa consideră că fata

părea destul de mulţumită. Poate că totul avea să se termine cu bine, totuşi. Dornică să-i facă pe plac, Xenia spuse că ar fi putut să viziteze câteva din magazinele ei preferate de pe Rue de Rivoli şi să-l roage pe Paul să le ia la o anumită oră. După aceea se puteau duce la Boucherou, bijutierul Xeniei de la Paris.

— Da, zise fata. Sună minunat.

Dar vocea ei era lipsită de orice nuanţă.

*

Două ore mai târziu, după ce vizitaseră câteva magazine elegante, timp în care nu văzuse nimic din ce i se arătase, Ania era gata să se întoarcă acasă. Nevrând să-şi forţeze nepoata într-o altă activitate inutilă, prinţesa Xenia propuse să meargă pe jos până în punctul în care îi spuseseră şoferului să le aştepte. Încuviinţând apatică, Ania spuse că era de acord.

Datorită unei ceremonii la biserica Madeleine, nu prea departe de punctul de întâlnire, circulaţia devenise destul de intensă: omnibuze imense, automobile elegante aparţinând diverşilor miniştri şi maşini particulare alături de trăsuri deschise conduse de vizitii în livrele, o rămăşiţă dintr-un trecut nu prea îndepărtat. Toate circulau prin uriaşa Place de la Concorde, ai cărei obelisc alb cu auriu strălucea ca un far în mijloc, între două fântâni arteziene.

Stând lângă Xenia, dar fără să audă niciun cuvânt din ce spunea aceasta, prinţesa Ania îl văzu pe Paul cu Mercedesul în aceeaşi clipă în care văzu omnibuzul care se îndrepta spre ea.

N-ar fi nevoie de prea mult, îşi spuse ea. Nu trebuie decât să merg în mijlocul străzii şi să stau nemişcată. Se va termina într-o clipă. Aruncându-i o privire Xeniei, văzu că atenţia acesteia era atrasă momentan de strigătele unui vânzător ambulant. Bine, îşi spuse Ania. Acum sau niciodată.

Mulţimea deveni nedesluşită în clipa în care coborî printre maşini, o siluetă înaltă şi subţire, într-un costum alb de vară, cu ghetuţe albe până la gleznă din piele de căprioară, încheiate cu şireturi, a cărei faţă era ascunsă de o pălărioară de pai cu un văl subţire.

Privind ţintă la omnibuzul care se apropia, prinţesa Ania nu simţea absolut nimic. Nu mai simţea nici teamă, nici nefericire; depăşise acele lucruri. Acum nu voia decât uitare. Dacă viaţa ei nu mai merita să fie trăită, ea însăşi avea să-i pună capăt. Ba se sfârşise chiar în ziua aceea, în pădure, nu mai trebuia decât să finalizeze totul.

Oamenii se uitau cu groază la fata care stătea în calea omnibuzului.

— Ania! strigă Xenia care se întorsese şi o văzuse şi ea. Îngrozită, ţâşni în stradă pentru a o trage din mijlocul străzii.

— Prinţesă! strigă şoferul, claxonând disperat, convins că Ania trebuia să-şi fi pierdut minţile.

În timp ce cei patruzeci şi trei de pasageri ai săi ţipau şi se ţineau de scaune înspăimântaţi, şoferul omnibuzului izbuti să o evite pe Ania trecând doar la câţiva centimetri de ea şi ciocnindu-se de un felinar de lângă Grădinile Tuileries. Pietonii ţipară şi fugiră să se adăpostească, împrăştiindu-se asemeni unui stol de porumbei.

Când omnibuzul şi-a pierdut direcţia, un *Renault* negru a şters-o pe Ania împingând-o lângă bordură. Căzu cu o bufnitură oribilă, o pasăre albă rănită.

*

— Paul a văzut tot, se răsti prinţul Sandro la fiica sa. S-a dus intenţionat în calea omnibuzului. Încerca să se omoare.

Prinţesa Xenia îi oferise tatălui ei o versiune oarecum diferită a accidentului, susţinând că Ania traversase strada neatentă. Al naibii şofer, îşi spuse ea, aprinzându-şi o ţigară.

Tatăl şi fiica stăteau lângă uşa-fereastră a salonului de la etaj care dădea spre Rue du Faubourg St. Honoré măturată de ploaie, ale cărei felinare luminau de sub ploaia torenţială constantă. Se potrivea perfect cu starea lor de spirit.

— Doctorul mi-a spus că, după nebunia de azi după-amiază, a scăpat doar cu nişte vânătăi şi o gleznă luxată, zise Sandro. E foarte norocoasă.

— Nebunie? zise Xenia. Frumos mod de a vorbi despre asta.

— Nu fi impertinentă cu mine. Mă supără teribil de mult faptul că Ania ar face aşa ceva. Trebuie să-şi fi pierdut minţile.

— Dacă acest lucru s-a întâmplat cu adevărat, a avut destule motive, zise Xenia cu tristeţe.

*

Singură în dormitorul ei, Ania se uita din pat la ornamentele complicate de pe tavan, încercând încă să priceapă ce se întâmplase în după-amiaza aceea. Se aşezase intenţionat şi cu sânge rece în faţa unui omnibuz. Totuşi, acesta nu o omorâse. Refuzase să-i ia viaţa – o respinsese!

Era atât de comic, încât o făcu să râdă şi îşi duse mâna ia gură ca să nu o audă nimeni; în definitiv, nu era deloc amuzant să încerci să-ţi încredinţezi viaţa unui omnibuz mare şi aglomerat, în Place de la Concorde. Dar era, totuşi, amuzant!

Fusese respinsă de moarte, cu brutalitate, izbită destul de tare pentru a mai căpăta câteva vânătăi, dar, cu toate acestea, readusă fără niciun pic de ceremonie înapoi la viaţă. Ei bine, îşi spuse ea în timp ce lacrimi provocate de râs îi şiroiau pe obraji, am supravieţuit celei mai grele încercări acum. De azi încolo, orice s-ar întâmpla, ruşine, nebunie, o totală respingere de către societate nu va mai fi nimic în comparaţie cu asta. Dacă *grand-père* consideră că sunt o ruşine, foarte bine. Nu mai contează.

Tot ce conta era libertatea nou descoperită pe care o câştigase în după-amiaza aceea. Probabil că, acum, Sandro avea să o lase să facă orice voia. După ce planurile egoiste îi fuseseră distruse, nu o mai considera un pion folositor în micile lui jocuri.

Singurul lucru îngrozitor în legătură cu după-amiaza aceea – în afară de ridicola tentativă de sinucidere – era spaima pe care i-o provocase Xeniei. Asta nu era bine deloc. Xenia era cea mai bună prietenă a ei şi cel mai apropiat aliat, o mamă în toate privinţele, numai că nu-i purta numele. Nu merita să treacă prin aşa ceva.

Deodată, Ania se hotărî să coboare. Simţea nevoia să stea de vorbă cu ea. De asemenea, avea să-i spună ceva şi lui *grand-père* – şi nu-i păsa cum avea să o ia acesta.

Coborând cu greu scara lungă din marmură albă, uluindu-i pe servitori, Ania îl găsi pe Sandro stând de vorbă cu Xenia în bibliotecă. Amândoi ţineau în mâini pahare de coniac; amândoi păreau abătuţi.

— Aniuşka! Ce cauţi aici? Doctorul a spus să stai în pat! exclamă Sandro. Încerci să termini ce-ai început în Place de la Concorde?

— Tată! Nu e drept, protestă prinţesa Xenia ajutând-o pe Ania să se aşeze pe un fotoliu. Las-o în pace.

— Nu-i nimic, mătuşă. *Grand-père* poate să spună ce vrea. E casa lui. Sper doar că nu se aşteaptă să mă supere ce se spune. Nu se va mai întâmpla asta.

Uitându-se la fată, Sandro fu gata să mai spună ceva, dar se abţinu. În fond, poate nu era în toate minţile.

Părând dureros de delicată şi încă foarte hotărâtă, Ania îşi privi bunicul în ochi.

— Am fost o proastă că am încercat să mă sinucid azi după-amiază. Ei bine, mi-am primit lecţia. Iar acum n-o să mă las intimidată de nişte bârfe răutăcioase lansate de mincinoşi necunoscuţi. De acum încolo am lucruri mai bune de făcut în viaţă. Mult mai bune.

— I-auzi ce spune micuţa tigroaică, spuse Sandro privind-o pe Ania amuzat.

În ciuda sarcasmului său, prinţesa Ania îşi ţinu capul sus şi îl privi drept în ochi.

— Care e cel mai bun mod de a lupta contra zvonurilor că aş fi fost dezonorată? întrebă ea.

Bătrânul prinţ ezită. Pe vremuri ar fi spus: „Un duel în partea izolată a grădinii de vară" dar lucrurile se schimbaseră. Alteţa Sa nu mai participase la un duel de treizeci de ani şi mai avea încă cicatricele care îi aminteau că trebuia să se păzească de *acea* nebunie.

— Nu sunt sigur, *chérie.* Ai vreo idee?

— Căsătoria, zise Ania, luându-l complet prin surprindere.

Sandro era atât de uluit de propunerea aceea, încât credea că nu auzise bine.

— Căsătoria? repetă el. Eh, Aniuşka, asta trebuie să fie o dovadă că nu mai eşti în toate minţile. Xenia, du-o sus şi aşeaz-o în pat. Aiurează.

— Nu aiurez. Sunt chiar foarte lucidă, *grand-père.* Şi, dacă dumneata nu poţi găsi o modalitate mai bună pentru a-mi salva onoarea, atunci aş vrea să mă susţii în punerea în aplicare a planului pe care-l am.

— Vorbeşti serios? Nimeni din Europa sau Rusia n-o să se gândească să te ia acum. Ai fost afectată în mod ireparabil, Aniuşka. Nu mai ai nicio speranţă.

Fata se uită la Sandro şi, pentru prima oară în viaţa lui, acesta zări o umbră de răceală în ochii ei de un albastru-deschis.

— Nu mai aveam nicio speranţă după-amiază, spuse ea. Acum, însă, nu mai e aşa. Refuz să fiu dezonorată de o calomnie şi n-am de gând să renunţ fără luptă. Iar dacă dumneata îi laşi pe aceşti mincinoşi să te intimideze, nu eşti deloc mai bun decât ei.

Prinţesa Xenia se întrebă dacă nu cumva loviturile îi afectaseră mintea fetei. Altfel nu i-ar fi vorbit astfel bunicului ei. Păşea pe o gheaţă foarte subţire. Şi avea perfectă dreptate.

— Aniuşka, spuse Sandro răbdător, silindu-se să fie blând cu

biata copilă, căsătoria este exact ceea ce a devenit imposibil datorită acestor zvonuri.

Neimpresionată, Ania clătină din cap.

— Căsătoria este exact ceea ce ar dovedi că sunt false.

Prinţesa Xenia îşi urmărise nepoata şi tatăl cu foarte mare atenţie şi observă uimită pentru prima oară cât de mult semănau în privinţa încăpăţânării. Dar Aniuşka tocmai le oferise strategia perfectă. Era nemaipomenită.

Bătrânul prinţ îşi privi cu atenţie nepoata.

— Nu cred că ai vreun mire în minte, nu?

— Ba da, spuse ea, şi inima începu să-i bată puţin mai tare.

— Ei, cine e? întrebă Sandro.

Aniuşka părea încăpăţânată.

— Ăsta e secretul meu, zise ea, puţin zăpăcită de nesăbuinţa ei. Bine, încă n-am vorbit cu el, aşa că nu ştiu ce răspuns o să dea.

— Bineînţeles, încuviinţă Sandro, temându-se de ce era mai rău, dar vrând să-i facă pe plac fetei.

Era evident că suferea un şoc după nebunia de după-amiază, dar gândea ca o Sviridov; era îndrăzneaţă.

— *Grand-père,* dacă acest domn va accepta, o să-mi fii alături ca toată lumea să ştie că zvonurile nu sunt decât nişte minciuni răutăcioase? întrebă Ania.

— Dacă poţi găsi un soţ în aceste condiţii, o să te instalez în fostele apartamente ale părinţilor tăi din Palatul Sviridov din Petersburg şi ai deveni stăpână acolo. Rareori folosesc locuinţa aceea în afară de sezonul de iarnă şi e păcat să stea goală luni în şir. Ţine-te de cuvânt şi o să mă ţin şi eu.

*

Când se întoarse în camera ei, prinţesa Ania era uluită de îndrăzneala de care dăduse dovadă. Ei bine, îşi spuse ea, n-am nimic de pierdut. Dacă o să fiu respinsă, cel puţin voi fi încercat tot. Dacă n-o să risc, n-o să ştiu. N-am de ales.

Aniuşka se aşeză la micul ei birou din lemn de trandafir şi începu să compună o scrisoare pe o hârtie fină cu ornamente aurii, făcând eforturi extraordinare pentru a nu strica efectul cu pete de cerneală:

— *Dragă Adam Mihailovici… înc*epea scrisoarea. Când termină, Ania îi arătă scrisoarea prinţesei

Xenia, care o citi uluită, se uită la nepoata ei care părea să fi crescut atât de repede şi o întrebă:

— Eşti sigură?

— Da, spuse ea rugându-se, în acelaşi timp, să nu fi greşit.

— În cazul ăsta, draga mea, zise Xenia oftând, îţi urez succes în alegerea pe care ai făcut-o. Şi o să te sprijin dacă se va întâmpla să n-o facă tata.

Îmbrăţişând-o cu blândeţe, prinţesa Xenia se întrebă dacă nu cumva erau amândouă puţin nebune. Dar era o nebunie foarte atrăgătoare, îşi spuse ea zâmbind. Era ceva îndrăzneţ, plin de resurse, extraordinar.

Dacă acei mincinoşi din Sankt Petersburg credeau că puteau învinge un Sviridov, mai aveau multe de învăţat.

Doamne, îşi spuse Ania îmbrăţişându-şi mătuşa, era o mişcare disperată. Dacă alesese bine, avea să fie mulţumită tot restul vieţii. Dacă făcuse o greşeală, nu avea să înceteze să regrete ziua aceea.

Dar nu se gândea că făcuse o greşeală. Nu îndrăznea.

Capitolul 8

Moscova

— Ivanov, ai înţeles ce ai de făcut? întrebă Katia Petrovna.

— Da, bineînţeles.

— Repetă instrucţiunile.

Oleg îi aruncă o privire şi spuse printre dinţi:

— Intru împreună cu ceilalţi, mă duc la paznic şi îl ameninţ cu pistolul.

— Şi?

— Îi zic să stea liniştit, altfel îl omor pe loc. Să sperăm că o să se hotărască să asculte.

— Şi dacă n-o face?

— Îl împuşc.

Ochii verzi şi reci ai Katiei se întoarseră spre Pavel Skriabin care se afla în dreapta ei. Acesta dădu din cap aprobator.

— Nu uita un lucru, Oleg, îl preveni el. Dacă-ţi pierzi curajul, nu te întoarce aici. O să te omorâm. Nu ne interesează laşii.

— Nu vă faceţi probleme în privinţa mea, spuse el cu răceală. Aveţi grijă de voi.

Tovarăşii lui îl priviră cu scepticism, ceea ce nu-i dădu mai

multă încredere. Nimeni nu părea să aibă o părere prea bună despre el, observă el supărat. Greşeala lor.

— Dacă o să reuşim, o să putem cumpăra arme foarte bune, le aminti Skriabin. Iar cu banii care or să rămână, o să putem călători din oraş în oraş, dând câte o lovitură sistemului ţarist în fiecare provincie.

— Bravo, spuse zâmbind Dmitri, fratele mai mic al lui Pavel. Gata cu vorbele. Haideţi să luăm banii!

Katia Petrovna încuviinţă, stinse ţigara şi bătu din palme.

— Bine, spuse ea. La bancă!

În timp ce banda de jefuitori ai băncii ieşiră din cameră, coborând scara şubredă şi întunecată a acelei clădiri murdare, Pavel Skriabin rămase doar pentru a lua hârtiile, a-şi face valiza şi a şterge orice urmă a prezenţei sale.

Ca lider al grupului, avea să-şi întâlnească oamenii într-un loc stabilit dinainte, la marginea oraşului

— După ce ei aveau să se ocupe de partea murdară a afacerii. Se considera prea important pentru a risca să ia parte la jaf.

Iosif, care înainte lucrase ca vatman, îşi asumă sarcina transportului, după ce furase o trăsură mărişoară, cai şi uniforma vizitiului – un caftan lung bleumarin, o pălărie rotundă şi o centură. Erau alte câteva duzini ca el pe străzi; nimic nu ar fi părut mai inofensiv şi nu ar fi atras mai puţin atenţia.

Ajunseră la bancă mai greu decât se aşteptase. Ca lucrurile să fie şi mai rele, în apropierea intrării, era oprită o trăsură a armatei aparţinând garnizoanei moscovite, exact în locul în care jefuitorii plănuiseră să-şi lase vehiculul furat şi pe vizitiul agitat.

— Nu-mi place, mormăi Iosif, care era însărcinat cu fuga de acolo. Soldaţii ăştia…

— Taci şi nu mai fi nervos, spuse Katia. Fă exact cum am plănuit şi nimeni n-o să bănuiască nimic.

Trage pe dreapta ca să coborâm. O să mergem pe jos până la bancă. Opreşte la vreo şase metri de intrare şi aşteaptă. Vorbeşte-le tuturor ca un adevărat vizitiu şi ţine-ţi privirea aţintită asupra uşii.

Fiind stăpânit de sumbre presimţiri, vizitiul conduse trăsura până în locul stabilit, unde pasagerii săi coborâră. În timp ce cei cinci jefuitori – Oleg, Katia, Valeri, Dmitri şi Piotr – mergeau pe strada Malaia Sadovaia, amestecându-se printre mulţimea de muncitori cu cămăşi de pânză, ofiţeri, gospodine, vânzători ambulanţi şi cerşetori,

vizitiul lor continuă să se îndrepte spre destinaţia prestabilită, la şase metri de intrare. Îşi privi nervos tovarăşii care se apropiau de impunătoarea clădire din granit.

— Nu uitaţi, spuse Katia intrând pe uşa grea din bronz a băncii, Oleg se duce la paznic înainte ca vreunul din noi să acţioneze.

— Exact, zise Oleg ciudat de entuziasmat.

Intrând în acel spaţiu cu coloane de marmură, observă că erau puţini clienţi. Foarte bine. Erau în majoritate bătrâni şi oameni ce păreau inofensivi. Nu era nicio problemă.

În spatele ghişeelor, casierii numărau repede bancnotele cu eficienţa unor automate.

Ei bine, îşi spuse Oleg acoperindu-şi faţa cu o mască şi văzând că tovarăşii săi făceau acelaşi lucru, să ne punem pe treabă. Uitându-se nerăbdător la Katia în partea cealaltă a încăperii, îi arătă spre casieri. Ce naiba se întâmpla cu căţeaua? Era timpul.

— Mâinile sus! strigă ea, bătând din picior furioasă. Nimeni nu mişcă!

Surprins de acel ton ascuţit şi de armele care au apărut de sub haine şi jachete, paznicul bărbos ascultă, uitându-se neliniştit la pistolul lui Oleg, care nu se afla prea departe de pieptul său.

— Haideţi, urlă Oleg. Toată lumea, mâinile sus!

O doamnă mai în vârstă într-o rochie verde pal şi cu monoclu aruncă o privire armelor şi căzu grămadă. Unii icniră sau ţipară, dar majoritatea stăteau şi priveau ca prostiţi, şocaţi de ideea de a fi jefuiţi ziua în amiaza mare într-un loc atât de respectabil.

— Tu, spuse Oleg făcându-i semn paznicului, depărtându-se de planul iniţial al Katiei, du-te în seif şi scoate banii. Mai repede!

Aruncându-i o privire directorului băncii, paznicul primi încuviinţarea şi se duse să scoată banii.

— Şi tu, porunci tânărul cu brutalitate, îndreptând revolverul spre director. Ajută-l.

— Mitea, spuse Katia, furioasă din cauza faptului că nu se ţinuse cont de instrucţiuni, ajută-i şi tu. Repede!

Îngrămădind bancnotele în sacul băncii, directorul, paznicul şi Dmitri Skriabin lucrară cât putură de repede, în timp ce Oleg, Katia, Piotr şi Valeri îi ţineau pe toţi ceilalţi sub ameninţarea armelor.

— Mai repede! repetă Katia nervoasă în timp ce prizonierii se uitau şi aşteptau cu mâinile ridicate şi cu inimile bătând nebuneşte.

— Bine!

— Hei! strigă Oleg îndreptând pistolul spre un ofiţer în vârstă. E înarmat!

Furioasă, Katia ţinti şi trase în omul care vârâse mâna sub haină. Ceilalţi ţipară şi fugiră în partea cealaltă a încăperii, iar cel rănit se prăbuşi la podea, strângând în mână o cutie cu medicamente.

— Sălbaticilor! strigă un privitor mânios, ascuns după un stâlp.

— Taci din gură! Hai, Mitea. Să plecăm!

Ascultând imediat, tânărul Skriabin înşfăcă sacul de pânză plin cu ruble şi fugi, lăsându-i pe director şi pe paznic în mijlocul bancnotelor împrăştiate, căzute la picioarele lor ca nişte frunze toamna.

— Afară, afară, afară! strigă Katia, continuând să ţină oamenii sub ameninţarea pistolului, în timp ce tovarăşii ei fugiră pe lângă ea spre uşa din bronz.

În clipa în care se întoarse şi ea să fugă, paznicul scoase arma şi trase, însă nu nimeri fata, ci pe Valeri în gât. Tânărul ţipă şi căzu lat pe podeaua de marmură, prins între uşile grele, ţintuit atât de greutatea lor, cât şi de propria-i rană.

Fără să arunce măcar o privire înapoi, Katia ieşi în stradă, alergând înnebunită spre trăsură, dar, spre groaza ei, aceasta nu se vedea nicăieri.

— Ce s-a-ntâmplat? strigă ea la Oleg, Piotr şi Dmitri, care fugeau pe stradă, strecurându-se pe lângă trecătorii curioşi.

— Cine ştie? Hai s-o ştergem mai repede! Or să vină după noi într-o clipă, îi strigă Oleg peste umăr.

Îngrozit de gândul de a fi prins în mijlocul oraşului cu sacul marcat plin cu banii băncii, Dmitri îşi scoase haina în fugă şi înfăşură sacul în ea.

— Pe strada aia, spuse Katia gâfâind. O să luăm un tramvai. Ţine ăla acoperit, pentru Dumnezeu!

— De ce-a trebuit să-l împuşti pe omul ăla? o întrebă Oleg furios, gâfâind şi răsuflând greu ca să ţină pasul. A fost ceva negândit şi stupid. Fără sens!

Acei aşa-zişi bandiţi or fi fost ei pricepuţi în ale teoriei marxiste, dar erau nişte proşti. Şi un mare pericol pentru el.

— Dacă n-ai fi strigat că e înarmat, n-aş fi tras, zise Katia răsuflând greu. E numai vina ta! Şi n-asculţi!

— Ar fi trebuit să-ncercăm să-l luăm pe Valeri cu noi, mormăi Mitea lângă ea. N-a fost loial să-l lăsăm aşa.

— Idiotule! N-aveam timp. Ştim cu toţii care erau riscurile. Ceea ce aş vrea să ştiu e ce s-a-ntâmplat cu trăsura aia!

Oprindu-se să-şi tragă răsuflarea, se rezemară de gardul de piatră al casei unui negustor înstărit, o extravaganţă tipică negustorilor din Moscova. Nimeni nu i-ar fi putut urmări, din moment ce fugiseră în zigzag; cu toate acestea, nu puteau zăbovi prea mult. Deja stăpânul casei îi privea cu suspiciune.

— Trebuie să ne despărţim, zise Katia. E prea ridicol să alergăm în grup. Mergeţi fiecare la locul de întâlnire şi spuneţi-i lui Pavel ce s-a întâmplat. Şi împuşcaţi-l pe idiotul ăla de Iosif dacă-l mai vedeţi! adăugă ea furioasă.

— Am înţeles, spuse Mitea.

— Dumnezeule, îşi spuse Katia privind în urma lor. Ce incompetenţi. Pavel o să fie furios.

Refuză un vânzător ambulant de *kvas* care îi oferea un pahar din marfa lui, insistând că avea să-i îmbunătăţească starea de spirit.

— Nu, mulţumesc, moşule, spuse ea abătută. Azi am nevoie de mult mai mult ca să mă dreg.

Şi înjurându-i în gând pe Iosif şi pe trăsura lui care dispăruseră, Katia Petrovna aruncă şalul vechi pe care-l purtase în tipul jafului într-o curte întunecoasă şi fugi după un tramvai. Era furioasă din cauza afacerii din după-amiaza aceea şi gata să-l facă praf pe Pavel Skriabin dacă îndrăznea să aducă vreo critică.

*

Sankt Petersburg

— Deci, Mîşkin, ce veşti ai pentru mine? îşi întrebă Petrov colegul când se întâlniră să ia cina într-unul din cele mai zgomotoase restaurante din Sankt Petersburg. Ceva interesant?

— Nemaipomenit, zise Mîşkin râzând uşor când un chelner cu şorţ alb le puse pe masă un samovar din alamă sclipitor. E vorba de o doamnă pe care amândoi o cunoaştem şi o îndrăgim.

— Ţarina?

— Nu fi caraghios, Roman Vasilievici. Vorbesc de roşcata noastră preferată.

— Ah, Katia Petrovna, vrei să zici. Da, asta chiar că e interesant. Petrov vârî între dinţi o bucăţică de zahăr şi, ridicând paharul cu ceai

fierbinte în suportul său din metal filigranat, sorbi cu grijă din lichidul de culoarea ambrei.

— Ce-a făcut frumoasa noastră de data asta?

— A jefuit o bancă din Moscova acum vreo lună împreună cu nişte prieteni.

— Cine sunt prietenii ăştia?

— Cel mort pe care l-au lăsat în urmă este un fost student care a studiat la Universitatea din Moscova cu Katia. Din relatările martorilor oculari, a fost implicat şi unul din fraţii Skriabin – Dmitri, cel mai puţin periculos dintre cei doi.

— Şi?

— Ajung şi la partea interesantă, Petrov. Unul din martorii cu care am stat de vorbă săptămâna trecută ajurat că l-a recunoscut pe Ivanov al tău la locul faptei. A zis că Oleg Ivanov a fost cel care i-a ordonat pazniculuisă ajute la golirea seifului. L-a identificat din fotografiile de pe afişele pe care scrie că e urmărit, din pură întâmplare. Habar n-aveam că Ivanov o cunoştea pe Katia. Şi, apropo, acum are barbă. M-am gândit că ar fi bine să ştii.

— Dumnezeule! De ce nu mi-ai spus atunci când s-a-ntâmplat? L-am căutat peste tot.

— Abia am aflat şi eu.

Roman Vasilievici îşi scoase ochelarii şi şi-i lustrui nervos cu o batistă murdară.

— La naiba, mormăi el.

— Măcar ştiu că e-n grupul Katiei şi al idioţilor ălora de Skriabini. Dacă-l găsim pe unul, îi putem găsi pe toţi.

— Unde sunt?

— Nimeni nu ştie. S-au dat la fund din nou. Apropo, au făcut o captură frumuşică atunci. Peste două sute de mii de ruble.

— Foarte impresionant.

— Dar, bineînţeles, şi-au pierdut un tovarăş.

— Un nimeni, zise Petrov ridicând din umeri.

— Un nimeni cu relaţii interesante, spuse Mîşkin, care era un vechi coleg, un individ mic şi îndesat, cu strungăreaţă.

— Zău?

— Într-adevăr. A fost încurcat cu fiii a doi aristocraţi foarte cunoscuţi. Toţi trei au intrat în lupta revoluţionară şi au folosit vila din Finlanda a unuia din taţi pentru a depozita arme procurate prin

contrabandă. Am făcut o razie pe acolo săptămâna trecută şi l-am înspăimântat teribil pe un anumit prinţ când am întrebat de aşa ceva. A susţinut că nu ştie nimic, bineînţeles.

— Bineînţeles.

— Într-un fel, e păcat că băiatul ăsta a fost omorât. Tare mult am fi vrut să-l luăm la întrebări. Ar fi putut să ne dea nişte informaţii folositoare despre furnizorul lor de arme.

— Păcat, murmură Petrov. Oleg a scăpat?

— Ah, da. Împreună cu Katia şi cu ceilalţi.

— Ciudat. Ea obişnuia să se considere prea superioară pentru a se încurca cu o brută de teapa lui Ivanov. El nu-i ca amicii ei, nişte neisprăviţi de intelectuali cu capetele în nori. Din câte am auzit despre comportamentul lui în acea provincie a Moscovei, e un sălbatic. Calul acela…

— A fost şi un atac asupra unei fete. Foarte violent, spuse Mîşkin aplecându-se peste masă cu un aer confidenţial. Am auzit că a fost vorba şi de viol pe lângă tentativă de crimă. Iar familia încearcă să ţină sub tăcere amănuntele supărătoare.

— Unde ai auzit asta? întrebă Petrov.

Prinţul nu-i spusese nimic despre viol. Să-i fi scăpat ceva? Era supărat.

— Unul din cunoscuţii mei care are relaţii la curte mi-a spus povestea. Se afla în vizită prin zonă când s-a întâmplat totul. Şi lui i-a povestit altcineva, explică Mîşkin. Păcat. Am auzit că e şi foarte drăguţă.

— N-a fost niciun viol. A fost numai *bătută,* spuse Roman Vasilievici cu fermitate.

Nu voia să-l lase pe Mîşkin să se laude cu cunoştinţele lui superioare. Putea deveni chiar îngrozitor de enervant când începea să-şi dea aere.

— Treaba ta, spuse Mîşkin. Asta am auzit.

Cei doi agenţi ai *Ohranei* îşi aruncară privirile prin restaurantul plin de samovare sclipitoare, tăvi lăcuite şi pictate şi cu orchestra sa de balalaici zgomotoasă, întrebându-se care or fi fost planurile de viitor ale Katiei Petrovna.

— Trebuie s-o găsesc pe Katia, zise Petrov, luând o înghiţitură din farfuria cu *zakuski.* Ea o să mă ducă la Ivanov.

Mîşkin îl privi cu suspiciune, vârând în gură o ciupercă murată.

— Pasiune pentru dreptate? întrebă el.

— Cam aşa ceva.

— Ivanov e foarte lipsit de importanţă.

— Să zicem că are posibilităţi interesante.

Un strigăt foarte puternic izbucni de la una din mesele din colţ unde un grup de negustori veseli îmbrăcaţi în caftane de la *Gostini Dvor,* unul din cele mai mari bazaruri din Sankt Petersburg, se întreceau care bea cel mai mult. Un bărbat gras se prăbuşise încet pe podea, complet beat şi ieşit din circulaţie.

— Ce am la afacerea asta? întrebă Mîşkin, privindu-l pe Petrov în ochi.

— Cinci sute de ruble pentru o informaţie precisă care să mă ajute să pun mâna pe Ivanov.

Mîşkin calculă că, dacă Petrov îi oferea cinci sute, el însuşi putea câştiga de cel puţin trei ori mai mult. Şi aceea era o estimare conservatoare.

— O mie, zise Mîşkin.

— Şase sute.

— Opt sute.

— Şase sute cincizeci.

— Şapte sute şi s-a făcut.

— Îmi ceri mult, Mîşkin.

— Dar îţi poţi permite, Petrov, altfel nu mi-ai fi făcut oferta.

— Sunt sărac. E un sacrificiu îngrozitor pentru mine.

— Ai atâta pasiune pentru dreptate, Roman Vasilievici.

— Da. Exact.

Rupseră sigiliul unei sticle de vodcă pentru a pecetlui înţelegerea.

Roman Vasilievici era încântat că economisise atâţia bani, fusese pregătit să rişte cel puţin o mie cinci sute pentru a cumpăra cooperarea lui Mîşkin; suma la care căzuseră de acord era o surpriză plăcută.

— *Na zdorovie!* spuse el zâmbind şi ridicând paharul. Să bem pentru succesul urmăririi noastre.

*

Când primise scrisoarea Aniei, Adam fusese şi bucuros şi îngrijorat. Îl informa că avusese un accident în timp ce traversa Place de la Concorde şi îl ruga să se ducă la Paris să o vadă cât de curând

putea. Era ceva extrem de important, scrisese ea, şi el nu aşteptase să fie rugat de două ori.

Informându-şi colegii că îşi lua o vacanţă mult amânată şi evitând întrebările lui Billy în legătură cu acea hotărâre subită de a pleca în Europa, Adam îşi făcuse bagajele chiar în după-amiaza aceea, luase un tren de noapte până la Moscova, şi urcase în *Nord Express* din gara Nikolai, îndreptându-se spre Paris, pe ruta Varşovia, Dresda, Berlin.

În timp ce peisajul monoton al Rusiei europene aluneca pe lângă ferestrele compartimentului său de clasa întâi, Adam nu vedea ţăranii care lucrau pe câmpuri, ignora trupele ocazionale de soldaţi care treceau călare, nu observa fermecătoarele racle mici unde femei de la ţară aşezau buchete de flori de câmp când se duceau sau se întorceau de la muncă. Tot ce vedea era o fată blondă, delicată, stând în salonul casei unchiului ei, plină de vânătăi şi îngrozită de atacul unui nebun. Ania avea nevoie de un protector, cu atât mai mult cu cât auzise unele zvonuri neplăcute în legătură cu incidentul.

În nerăbdarea lui de a ajunge la Paris, Adam ignoră fiecare oprire de pe traseu. În gara din Varşovia se înfurie când trenul plecă mai târziu cu douăzeci de minute din cauza sosirii întârziate a unei doamne importante care trebuia să se urce în celebrul Express pentru a merge la Paris. Nimeni nu ştia cine era, dar fiecare avea bănuielile sale. Membrii familiei imperiale se aflau în capul listei de posibilităţi. Oficialii căilor ferate se agitau împrejmuind cu un cordon o parte a peronului pentru a ţine departe mulţimea de curioşi care se împingeau, chinuindu-se să vadă o femeie micuţă, cu o haină elegantă de culoarea piersicii, pe jumătate ascunsă de doi poliţişti înalţi.

— Dumnezeule! exclamă domnul din stânga lui Adam. Ia uitaţi-vă cine e! Nu-i de mirare că au ţinut trenul pe loc!

Adam se uită pe geamul vagonului-restaurant, observând mulţimea, pe doamnă şi pe însoţitorii acesteia.

— Vreo mare ducesă? îndrăzni el.

— Mare ducesă! râse celălalt. Domnule, nu se poate să vorbeşti serios. Vrei să-mi spui că n-o recunoşti?

— Ar trebui? întrebă Adam, supărat că femeia aceea micuţă îl făcuse să întârzie cu douăzeci de minute, aproape douăzeci şi cinci chiar. E cineva cunoscut?

— Cam aşa ceva. E Zenaida Kaşina.

Din moment ce acest lucru fusese spus cu un aer atât de autoritar, Adam bănui că răspunsul potrivit nu putea fi decât „Aha!" Dar nu avea chef să fie politicos.

— E regina corpului de balet *Marinski,* îi explică domnul. A părăsit Sankt Petersburgul în toiul unui scandal. Ea a fost de vină că un mare duce a fost alungat de pe proprietatea sa din Moldova. Acum se plimbă prin Europa şi dansează cu foarte mult succes în fiecare oraş. E o femeie extraordinară!

— Ah, spuse Adam dând din cap, doamna e balerină.

— Dragul meu, Zenaida Kaşina este *balerina* vremurilor noastre. Ar trebui să te duci la un spectacol de-al ei dacă reuşeşti să găseşti bilete. Cum de n-ai auzit de ea?

— Ultimii câţiva ani mi i-am petrecut în junglă, spuse Adam, ceea ce nu era chiar o minciună, ţinând cont de misiunile lui din Cuba şi Filipine.

Pe peron, balerina se îndrepta spre cel mai apropiat vagon, însoţită de cei doi poliţişti. Oamenii îi făceau cu mâna, o strigau, încercau disperaţi să-i atragă atenţia, chiar şi numai pentru un zâmbet scurt. Făcând tot posibilul să-şi ţină echilibrul în mijlocul admiratorilor ei isterici, Kaşina aruncă plină de graţie trandafiri, din buchetul pe care-l avea în braţe, celor mai gălăgioşi din mulţime, făcându-i să nu mai vocifereze în urechile ei în timp ce ea şi însoţitorii ei îşi făceau drum spre tren.

După ce urcă, femeia fu întâmpinată de un bărbat înalt în uniformă de general rus, care o conduse în vagonul-restaurant la braţ, în aplauzele pasagerilor. Kaşina zâmbi de parcă şi-ar fi petrecut mai toată viaţă făcându-le plăcere străinilor, deşi era evident încântată că acei oameni nu aveau nici cea mai mică intenţie să o ia cu asalt.

Când trecu pe lângă Adam, îi aruncă o privire scurtă, luându-i expresia de curiozitate drept o admiraţie plină de veneraţie şi îl răsplăti cu un zâmbet superb. După aceea trecu mai departe, aşezându-se la o masă din colţ împreună cu generalul şi întinzând mâna cu hotărâre spre meniu.

— Ce viaţă trebuie să ducă, şopti cel de lângă Adam privind-o pe Kaşina ca vrăjit. Nu-i aşa că îi superbă?

Cu siguranţă că era. Dar mai arăta, de asemenea, ca o fetişcană drăguţă căreia nu i-ar fi stricat un somn bun şi care nu părea să beneficieze de acest lucru în seara aceea. Privind-o pe balerina aceea

micuţă, brunetă şi cu ochii negri, Adam îşi dori să fi fost deja la Paris.

*

Paris

Când *Nord Express* ajunse, în sfârşit, să oprească în gara gălăgioasă şi aglomerată din capitala Franşei, americanul se aplecă pe fereastra compartimentului uitându-se nerăbdător pe peron după Ania. Erau câteva persoane acolo, chinuindu-se să vadă dincolo de geamurile trenului, dar, deocamdată, nici urmă de Ania.

Eh, îşi spuse el dezamăgit, poate că întârzierea din Varşovia dăduse peste cap planurile tuturor.

La un moment dat o zări stând lângă prinţesa Xenia, amândouă subţiri şi elegante, purtând rochii de după-amiază din mătase de la casa *Poiret,* Xenia în verde-pal, Ania în roz, fiecare având câte o tocă asortată. Ania îi făcea cu mâna, dezamăgită că el nu o recunoscuse încă.

— Ania! strigă el.

Încântat că le văzuse, tânărul le făcea cu mâna agitat, ceea ce le făcu pe prinţese să zâmbească în timp ce îi răspundeau.

Ania încerca din răsputeri să pară demnă, când şi-ar fi dorit nespus să fugă spre fereastră şi să se arunce de gâtul lui, aşa cum făcea un tânăr francez cu iubita lui în vagonul alăturat, dar nu se cădea. Ciudat, cât de mult din natura umană părea să fie la cuţite cu buna cuviinţă, îşi spuse ea cu un zâmbet vinovat.

În timp ce hamalul îi luă bagajele, Adam îi sărută mâna prinţesei Xenia, după care luă mâinile Aniei într-ale sale şi o privi cu dragoste în ochii limpezi, dorind tare mult să o poată îmbrăţişa.

— Ce mai faci, Aniuşka? se auzi el întrebând de parcă împrejurările ar fi fost obişnuite şi nu misterioase şi încărcate de emoţie, cum simţeau toţi trei că erau.

— Mă simt mult mai bine, spuse ea zâmbind şi genele îi tremurară uşor când îşi ridică privirea spre ochii lui negri. Adam Mihailovici, mă bucur atât de mult că eşti aici, murmură ea. De cum o să ajungem acasă, va trebui să stăm de vorbă. E ceva foarte important.

— Bineînţeles, zise el şi expresia îi spuse că orice aveau să discute era extraordinar.

Prinţesa Xenia îi aruncă un zâmbet fermecător şi enigmatic, rugându-se în sinea ei să reuşească.

În faţa Gării de Nord, unde Mercedesul negru al familiei Sviridov era parcat într-un şir lung de alte automobile şi taxiuri, era o oarecare

agitaţie. Într-o rochie modernă alb cu negru, cu o tunică neagră, madam Kaşina bătea din picior lângă bordură lângă un domn înalt şi vorbea pe un ton scăzut. În faţa ei, doamnele Sviridov recunoscură un alt automobil care aparţinea prinţului Sandro. Înăuntru se afla prinţul în persoană, aproape ascuns vederii. Numai şoferul se zărea.

Se părea că madame Kaşina avea un surplus de admiratori în ziua aceea. Era prinsă între doi dintre aceştia şi era chiar posomorâtă din acest motiv.

Cum de poate să-şi facă una ca asta? se întrebă Xenia observând scena. Era o pierdere totală a demnităţii. Bătrân nebun.

Paul, şoferul care conducea automobilul doamnelor, un francez scund şi îndesat cu o expresie de permanentă îngrijorare, se strâmbă uşor şi îşi pofti grăbit pasagerii să urce în maşină înainte să mai apuce să vadă ceva din mica dramă a Alteţei Sale. Paul era demodat, nu suporta să vadă că un bărbat se purta necuviincios în faţa copiilor săi. Şi lui îi plăceau cele două prinţese.

Când ajunseră la vila Sviridov, Adam fu condus în camera lui, o capodoperă imperială în nuanţe de auriu, al cărei decor datora foarte mult unei mode egiptene din urmă cu o sută de ani. Mai toate piesele de mobilier din lemn de trandafir conţineau capete şi labe ale unor sfincşi din bronz, iar pe doi pereţi îmbrăcaţi în mătase se aflau capodopere de Delacroix şi Géricault care ilustrau campania în Egipt a lui Napoleon şi în care împăratul era înfăţişat în diverse atitudini eroice. Dacă n-ar fi fost atât de îngrijorat în legătură cu Ania şi nerăbdător să afle motivul pentru care fusese invitat acolo, tânărul ar fi fost impresionat.

După o masă care păru să dureze o veşnicie, prinţesa Xenia îi sugeră Aniei, că, poate, domnul Lowell ar fi dorit să vadă grădinile. Avea să vină şi ea mai târziu, spuse ea. Spre supărarea ei, tatăl său nu se întorsese; era ocupat, evident, în altă parte. Şi, dacă Ania nu observase, tânărul american înţelesese situaţia perfect. Îşi dădea seama de acest lucru din felul prudent în care evita să pună întrebări ce ar fi putut fi jenante.

Ania, superbă în rochia ei de mătase roz, îl surprinsese pe Adam purtându-şi părul ridicat, un lucru matur care era foarte atrăgător. Întotdeauna îl avusese liber sau prins la spate într-un coc larg. Acum, purtând un şirag dublu de perle cu o închizătoare micuţă din diamant şi o pereche de cercei din perle, era elegantă.

Stând pe o bancă din marmură la umbra unui castan imens, cei doi erau singuri cu excepţia celor doi grădinari care aranjau un gard viu, ornamental. Prinţesa Xenia ţinea totul sub observaţie cu nervozitate, dar discret, de la fereastra salonului ei de la etaj în timp ce îi scria lui Andrei la micul ei birou.

— Adam Mihailovici, mă bucur atât de mult că ai venit să mă vezi, murmură tânăra prinţesă. N-a fost deloc o perioadă plăcută.

Tânărul o privi cu dragoste. Era tulburată.

— Ţi-am spus doar în ziua aceea la Belaia Beriozka, în caz că simţi că lucrurile stau atât de rău, încât nu ştii ce să faci, te voi ajuta. Am vorbit serios, Ania.

Se uită la frumosul ei chip şi văzu doar urmele vagi ale vânătăilor. Deodată, ea spuse:

— Adam Mihailovici, ştii ce mi s-a întâmplat la Belaia Beriozka?

— Da, doar am fost acolo.

Genele ei tremurară uşor, iar el văzu perlele înălţându-se şi lăsându-se în jos pe pieptul ei.

— Ei bine, cineva i-a spus lui *grand-père* că a fost mai rău, spuse ea şovăitoare. E atât de groaznic. Incredibil. S-au răspândit nişte zvonuri cumplite…

— Ania, ştiu la ce te referi, îi spuse el luându-i mâna. Crezi că aş da atenţie vreodată unor asemenea lucruri?

— Ştiu că dumneata n-ai face-o, dar alţii da. Ba chiar o fac.

Tânăra prinţesă îşi simţi gâtlejul uscat când Adam îi strânse mâna cu blândeţe. Ideea aceea i se păruse nemaipomenită iniţial, dar acum, când el se afla lângă ea, era foarte speriată.

— Aniuşka, ţin foarte mult la tine, îi spuse Adam privind-o stăruitor. Mi-ai plăcut şi când erai, pur şi simplu, fetiţa din grădinile luxemburgheze. Dar când te-am întâlnit la Belaia Beriozka, te-am văzut pentru prima oară ca pe o femeie în toată firea.

Uimiţi, ochii albaştri ai Aniei se măriră uşor şi Adam văzu perlele ridicându-se şi coborându-se iute.

— Zvonurile astea nu înseamnă nimic pentru mine – în afară de faptul că te afectează pe tine. Dacă aş putea face ceva pentru a le pune capăt, o voi face, promise el.

— Ceea ce vreau să-ţi cer e imens, spuse ea aproape imperceptibil, împletindu-şi degetele cu ale lui şi privindu-l în ochi.

Pentru o clipă, Adam se uită la ea, înţelegând pe jumătate, dar

nevenindu-i să creadă. Nu se putea.

— Adam Mihailovici, eu simt foarte multă afecţiune pentru dumneata, spuse ea încet. Dacă tot ceea ce spui e adevărat, atunci aş vrea să te rog să mă ceri în căsătorie bunicului.

Timp de o secundă tânărul rămase fără grai. După care, uitând total de sine, se aplecă şi o sărută pe prinţesa Ania uşor pe buze. Fata tremura de emoţie când se sprijini de el o clipă. Ezitând doar un minut, îndelungat şi plin de încordare, Adam murmură:

— O s-o fac.

După aceea întrebă:

— Când?

Dumnezeule! Chiar izbutise? El se simţea ameţit, ca şi cum abia ar fi visat totul.

— Curând, şopti Ania, aiurită.

Îşi atingea nervoasă perlele de la gât în timp ce îl privea uluită pe Adam Mihailovici, care tocmai o uimise.

— Cât mai curând posibil.

Xenia stătea la fereastră acum, stârnită de emoţiile din grădină. Probabil că o fi spus „da", îşi spuse ea, zâmbind melancolică.

— Ania, te iubesc şi aş vrea să ştii că am de gând să-ţi fiu un soţ foarte bun, spuse el continuând să-i ţină mâna. Nu sunt un bărbat care ia căsătoria în glumă. Dacă-mi dau cuvântul, o fac pentru vecie. Şi aştept acelaşi lucru din partea ta.

— Da, şopti Ania. N-aş vrea pe nimeni altcineva. Niciodată.

Eh, îşi spuse ea, o făcuse. Iar el spusese „da"! Uitându-se cu uimire la bărbatul brunet şi chipeş de lângă ea, ştia că acesta o iubea şi ar fi făcut orice ar fi vrut ea în clipa aceea. Atâta putere era o experienţă cu totul nouă; era, de asemenea, şi puţin înspăimântător. Nu avea decât şaptesprezece ani!

— Te iubesc, şopti Ania aproape ca pentru sine, fascinată de felul cum sunau acele cuvinte.

Era ridicol, dar nu îşi amintea în ce limbă vorbise când îl ceruse în căsătorie. Când vorbea cu cei care nu erau ruşi, vorbea, de obicei, în franceză, dar rusa era limba inimii ei, cea mai sinceră exprimare a sentimentelor ei. A sinelui ei.

— Şi eu te iubesc, îi răspunse el în ruseşte şi, din clipa aceea, ea ştiu că nu se înşelase.

Sentimentul venise direct din inima ei; nu făcuse o greşeală.

Adam fu aproape la fel de uluit ca prinţesa Ania de răspunsul lui imediat la propunerea ei. În tren se tot întrebase care o fi fost motivul acelei invitaţii, dar la acest lucru nu se gândise nicio clipă. Totuşi, era chiar ceea ce voia. Era îndrăgostit doar pentru a doua oară în viaţă, iar sentimentele lui pentru Ania erau la fel de puternice ca acelea pe care le avusese pentru Catherine cu câţiva ani în urmă.

Când avea să se audă în Sankt Petersburg despre acea logodnă, toată lumea va spune că era un vânător de avere străin care se însura cu prinţesa Sviridova pentru bani. Ce glumă. Bârfitorii din capitală erau mult prea sofisticaţi pentru a bănui vreodată adevărul. Era prea simplu pentru ei. Adam Michael Lowell, din Boston, Massachusetts, era îndrăgostit de o fată frumoasă care tocmai îl readusese la viaţă.

*

Când Ania şi logodnicul ei îi făcură o vizită prinţesei Xenia imediat după discuţia din grădină, aceasta îi sărută cu dragoste pe amândoi pe obraz, le ură numai fericire şi le promise să pregătească drumul pentru întrevederea lui Adam cu prinţul Sandro în vederea cererii oficiale a mâinii Aniei.

— Îţi dau un sfat, Adam Mihailovici, murmură Ania când ea, prinţesa Xenia şi domnul Lowell luau ceaiul de după-amiază printre florile minunate din grădină. Vorbeşte-i lui *grand-père* ca şi cum ai fi un prinţ care cere ţarului mâna unei mari ducese. E cel mai bine.

De parcă ar fi existat posibilitatea să spună nu! îşi spuse ea cu şiretenie.

Aruncând o privire cu coada ochiului spre mătuşa ei, prinţesa Ania primi în schimb un zâmbet amuzat.

Domnul să fie cu acest tânăr, îşi spuse Xenia. Habar n-are ce-l aşteaptă!

— O să fac tot ce pot să aranjez lucrurile pentru mâine, promise ea. Şi, succes.

Strângându-i mâna, Ania îl privi în ochi cu dulceaţă pe Adam şi îi zâmbi fermecător.

*

Întrevederea prinţului Sandro cu pretendentul nepoatei lui avu loc în modul clasic. În cadrul unei întâlniri oficiale în apartamentul lui Sandro – în timp ce Ania şi Xenia aşteptau cu nerăbdare în încăperea alăturată – Adam Michael Lowell îl rugă pe prinţul Alexandr Alexandrovici Sviridov să-i acorde spre căsătorie mâna prinţesei Anna

Nikolaevna Sviridova.

Fără să surprindă pe nimeni, prinţul acceptă. Trei zile mai târziu, logodna era sărbătorită cu valuri de şampanie în cadrul unei petreceri la care Sandro invitase cincizeci din cei mai apropiaţi cunoscuţi din Paris. Remarcabilă fu absenţa Zenaidei Kaşina, spre marea bucurie a Xeniei.

Era foarte vizibilă expresia de uimire care apărea pe chipul viitorului mire ori de câte ori îşi privea logodnica. Aceasta purta un colier de diamante care ar fi putut fi echivalent cu tezaurul de stat al unui principat european mai mic.

*

Sankt Petersburg

Când citi ştirea câteva zile mai târziu, mătuşa Liza fu extrem de furioasă. Colierul acela era al mamei ei şi îi fusese promis cu ani în urmă. Chiar dacă se înstrăinase de tatăl ei, avea de gând să intre în posesia lui. Şi Domnul s-o ferească pe înfumurata aceea blondă, Ania, dacă-şi închipuia că o să aibă măcar o pietricică din el!

— E numai vina ta, Serioja! strigă contesa, azvârlind cu ziarul în soţul ei. Dacă n-ai fi încercat să-l înşeli pe tata, nu m-ar fi ameninţat cu dezmoştenirea!

Contesa Liza era deosebit de atrăgătoare, într-o rochie de după-amiază neagră dintr-o lână fină împodobită cu satin pe manşete şi corsaj. O dantelă neagră îi orna pieptul frumos şi alb şi trei şiraguri de perle mari îi înconjurau gâtul subţire. Nişte diamante mari sclipeau des, din moment ce Liza era foarte dramatică şi extrem de furioasă.

— Să-l înşel? strigă Serioja. Nici vorbă de aşa ceva. Recunosc că a fost ceva mai puţin legal, dar când i-am spus directorului de la *Crédit lyonnais* că Sandro mă va acoperi în caz că planurile noastre vor da greş, am vorbit ca ginere. Am bănuit că n-o să-i convină să-şi expună familia unui proces jenant legat de neachitarea unui împrumut.

— Ar fi trebuit să-l întrebi. Când i-a spus directorul băncii a fost îngrozitor de furios. Şi acum se răzbună pe mine. Ai destui bani. De ce e nevoie să te foloseşti de ai *lui?*

Contele Derjavin oftă. Frumoasa lui soţie nu înţelegea deloc afacerile. El câştigase milioane lăsându-i pe alţii să-i finanţeze fabricile de textile.

— Eşti ca o nevăstuică, Serioja, spuse Liza dispreţuitoare.

Remarca aceea atinse un punct slab, căci Serioja era teribil de

scund şi de subţire, cu o faţă de dihor. În timp ce Sandro spunea, de obicei, despre ginerele său – pe la spate – că era un pitic pervers, Liza îl numea „nevăstuică” în faţă. Soţia lui înaltă, brunetă şi frumoasă îl suporta numai datorită nesfârşitelor comori cu care o copleşea.

— Draga mea, dacă eu sunt o nevăstuică, tu eşti ca un papagal, insinuând tot felul de răutăţi despre biata copilă şi suferinţa ei de pe proprietatea cumnatului tău. Dacă Xenia va afla vreodată cine a lansat aceste zvonuri, te omoară. Să ştii că e foarte mămoasă. Spre deosebire de tine.

În clipa aceea, contesa azvârli în el cu o pernă de pe canapea, făcându-l să râdă. Salonul era decorat în roşu şi auriu ornamentat cu obiecte furate din morminte etrusce. Serioja se bucura că Liza nu le azvârlea pe acelea.

— Cel mai rău în legătură cu aceste zvonuri, draga mea, e faptul că n-au funcţionat. Se pare că fata a devenit atât de atrăgătoare, încât acest diplomat abia aşteaptă să se însoare cu ea. Potrivit articolului, nunta va avea loc în septembrie, observă el aruncând o privire pe ziarul împrăştiat pe canapea.

— Da, dar ar trebui să cunoască folclorul, spuse contesa. Niciun rus nu se căsătoreşte în această lună. Poartă ghinion.

— Poate că americanii sunt imuni la astfel de lucruri, zise el zâmbind. Ei bine, Ania n-ar trebui să fie, îşi spuse contesa bătând din picior nervoasă. Cum de reuşise ticăloasa blondă să facă lucrurile să ia o asemenea întorsătură? Nu era decât o copilă, deloc pe măsura unei intrigante cu experienţă ca ea. De când era în stare să-l manevreze astfel pe bătrân? Micuţa sfântă Nitouche!

— Mai simt influenţa cuiva aici, spuse Serioja, practic ghicind gândurile soţiei lui.

— Da, zise ea cu amărăciune. Xenia.

Amândoi soţii Derjavin erau întunecaţi la faţă.

Combinaţia dintre prinţesa Xenia şi prinţesa Ania, aliate cu Sandro, o obsedase întotdeauna pe Liza. Încă din copilărie se temuse de influenţa pe care o avea sora ei asupra bătrânului, fiindu-i groază în adâncul sufletului de vremea când Xenia avea să reuşească să-l convingă pe acel nebun să o lase fără o rublă.

Acum, supărarea lui Sandro pe Derjavin părea să-i confirme cele mai rele temeri. Dacă avea să descopere vreodată că ea lansase acele zvonuri, nu va mai exista nicio speranţă.

Cerceii imenşi din diamante ai contesei sclipiră mai tare ca oricând în timp ce ea se privea în oglinda cu ramă aurie din dreapta ei. Era frumoasă – măcar acest lucru o mulţumea. Şi bătrânului îi plăcea să fie înconjurat de făpturi frumoase. Poate ar fi trebuit să se prefacă extrem de doborâtă din cauza răcelii tatălui ei, să verse câteva lacrimi în prezenţa acestuia şi să spună că făcuse o mare greşeală căsătorindu-se cu un ticălos ca Serioja. Tatii nu-i plăcuse niciodată. Ea se măritase când era foarte tânără. Şi dintr-un impuls de moment.

Da. Aceea era tactica pe care trebuia să o folosească acum, îşi spuse contesa, uitându-se cu dispreţ la soţul ei care zâmbea privind-o. Avea să dea toată vina pe Serioja.

Capitolul 9

Moscova

Cei din banda Katiei şi a lui Skriabin nu erau singurii interesaţi de persoana lui Oleg. Roman Vasilievici Petrov infiltrase oameni printre cei din pătura de jos a cartierului Hitrovka. Le oferise o descriere recentă a acestuia şi promisiunea a douăzeci de ruble din aur pentru o informaţie care să conducă la prinderea lui. Deocamdată, însă, nu avusese succes.

Apoi, într-o seară de august, poliţistul primi un indiciu de la o tânără prostituată pe nume Sonia, care îi spuse că un tip care corespundea acelei descrieri o acostase lângă râu, o dusese acasă la el şi o bătuse. Era o blondă, cam arogantă şi încă drăguţă, în ciuda urmelor întâlnirii recente. Îl voia prins.

Încântat că făcea progrese atât de repede, Petrov îşi alertă prietenul, pe Mîşkin, şi stabiliră să o întâlnească pe Sonia, care urma să-i conducă la băiat. Dar, când proxenetul Soniei aflase că aceasta stătea de vorbă cu cei de la *Ohrana,* o bătuse atât de crunt, încât fusese dusă la un spital al cărui nume nu se cunoştea. Petrov află acest lucru de la o rivală a ei, o prostituată alcoolică pe nume Maşa, care le spuse povestea când ei ajunseseră la cârciuma unde aveau întâlnirea cu Sonia.

Îndopând-o pe Maşa cu vodcă, Petrov şi Mîşkin o ascultară trăncănind la nesfârşit, capul blond şi creţ căzându-i din când în când pe masă în timp ce ea ţinea strâns sticla de vodcă, mângâind-o cu dragoste, ca pe un copil.

— Dar ţi-a spus cumva Sonia unde locuieşte tipul? întrebă

Petrov oftând şi dând ochii peste cap plictisit.

Mîşkin râse uşor uitându-se la el, părând un profesor cu ochelarii lui rotunzi şi sclipitori fără ramă. Ştia cât de mult se abţinea Roman Vasilievici să n-o zgâlţâie pe fata aceea cu putere. Era îngrozitor de frustrat.

— A zis ceva de o pensiune lângă *Three Thieves,* mormăi Maşa, ai cărei ochi injectaţi şi înceţoşaţi căutau speriaţi să-l vadă pe proxenet în încăperea aceea întunecoasă, zgomotoasă şi plină de fum. Atâta tot.

Ţintuind-o pe prostituata aceea beată cu o privire rece, Petrov spuse încet:

— Mai gândeşte-te. Unde?

Lăsă intenţionat o monedă de cinci ruble să cadă în faţa ochilor ei pe jumătate închişi, pentru a-i stimula memoria.

Acest lucru avu un efect miraculos asupra puterii Maşei de a-şi aduce aminte. Întinzând mâna spre moneda de aur, murmură:

— Uşa verde.

— Care uşă verde? întrebă Petrov.

— Uşa verde, repetă femeia, încercând să obţină un alt pahar din partea celor doi poliţişti. Aşa a spus Sonia, „uşa verde". Asta-i tot.

Şi capul îi căzu din nou pe masă.

— Dumnezeule! murmură Petrov. Ar putea exista o duzină de uşi verzi lângă *Three Thieves.* E mai rău decât nimic.

Dar era tot ce aveau.

*

În camera sa murdară, Oleg se plimba de colo-colo, gândindu-se la viitorul său ca membru al bandei lui Pavel. Se afla într-o stare de derută şi panică. Nu numai bănuielile îl rodeau, măcinându-i încrederea în tovarăşii săi, dar era ceva şi mai bizar, ceva care îl dezorienta. Katia Petrovna, iubita arogantă a lui Pavel, aproape că îl sedusese în după-amiaza aceea, semănând cu o pisică în călduri când se târâse pe el, spunându-i că voia să o însoţească la Kiev, unde aveau să realizeze asasinatul secolului – sângerosul Nikolai şi premierul său reacţionar dintr-o singură lovitură. Acolo era deja un tovarăş, un necunoscut pe nume Mordka Bogrov care avea legături cu *Ohrana* şi care avea să-i ajute. Dumnezeule!

Oleg fusese atât de excitat de pasiunea Katiei, încât se afla chiar pe punctul de a o poseda, când afurisitul ei de iubit începuse să bată în uşă, forţându-l pe Oleg să fugă. Tot nu-i venea să creadă că era sinceră.

Voia să facă istorie cu *el.* Cu *el!* Dorea nespus de mult să fie adulat astfel de o femeie, dar Katia îl făcea să fie atât de vulnerabil în faţa dorinţelor sale, încât îl înspăimânta. În plus, îşi spuse el cu prudenţă, era un pas uriaş de la Malîşev la Romanovi. Iar ţarul avea să fie înconjurat de soldaţi.

Întreaga idee era nesăbuită, îşi spuse el. Poate şi Katia era. Dar, Dumnezeule, era atât de frumoasă! îl excita atât de mult, încât nu mai putea gândi lucid.

În general, nu avea încredere în nimeni din bandă. Şi ei păreau să aibă foarte puţină încredere în el. Dar erau singurii care îi ofereau posibilitatea să-şi realizeze ambiţiile şi să-şi depăşească eşecurile. Erau legate unele de altele.

Era o asociere care îi aducea puţină mulţumire, iar în seara aceea, neliniştea îl tortura, făcându-l să-şi piardă minţile puţin.

Oamenii din casa asta se uită la mine, îşi spuse el. Nu se poate avea încredere în ei. Îşi aminti de un incident din timpul zilei, cu o babetă care locuia la două uşi distanţă. Oleg îşi amintea cum se holbase la el cu nişte ochi oribili şi afundaţi în orbite când trecuse pe lângă ea pe coridor. Să fi fost vreo spioană a poliţiei? Oare se afla într-o casă de spioni?

Nu putea risca să aştepte să i se confirme bănuielile. Se hotărî să plece de acolo. Şi va pleca imediat chiar. Aveau să se chinuie foarte mult ca să-l dea pe mâna poliţiei. Nu avea de gând să se lase turnat de vreo babă ramolită, care avea să-şi bea banii primiţi ca recompensă în vreo cârciumă din cartier. Era prea deştept pentru aşa ceva.

Decis să-şi întreacă în inteligenţă vecinii, întinse mâna spre sacul de pânză pe care-l folosea pentru a-şi ţine lucrurile pe care le avea.

*

Afară, Petrov şi Mîşkin bombăniră când descoperiră taverna *Three Thieves* şi porniră să cerceteze, zona în căutarea unei pensiuni cu o uşă verde. Erau trei în apropiere, toate clădiri cu tencuiala cojită şi cu geamurile sparte, nişte văgăuni mizerabile, care ofereau adăpost scursurilor societăţii.

— Tu du-te pe partea aia a străzii. Eu o să-ncep de aici, spuse Petrov. Dacă dăm de el, ne transmitem. Nu-ncerca să-l prinzi singur.

— Bine, spuse Mîşkin.

Amândoi duseră mâinile instinctiv spre pistoalele Browning pe

care le aveau ascunse sub haine.

Când Roman Vasilievici se întoarse în stradă după ce vorbi cu proprietăreasa primei clădiri, observă că lui Mîşkin îi trebuia cam mult timp, aşa că pătrunse cu prudenţă în clădirea în care îşi văzuse prietenul intrând.

La etajul al doilea, Oleg tocmai voia să coboare, când îşi auzi proprietăreasa într-o conversaţie şoptită cu un bărbat care punea nişte întrebări ce făceau să i se zbârlească părul.

Intrând în panică, înjură printre dinţi şi aproape că se împiedică urcând iarăşi treptele în grabă.

Îl căutau! Cuprins de groază, o rupse la fugă pe culoar, ciocnindu-se de o pereche de amorezi ameţiţi de băutură care intrau împleticindu-se într-una din încăperile acelea oribil mirositoare frecventate de prostituate şi de clienţii lor.

— Ai grijă!

— Voi să aveţi grijă, mormăi Oleg împingându-i şi îndreptându-se în fugă spre scara din dos, ţinându-şi sacul şi asudând de spaimă.

Alertaţi de zgomotul de sus, Mîşkin şi proprietăreasa coborâră în grabă chiar în clipa în care Petrov apărea în hol.

— Există vreo ieşire în spate? strigă el răsuflând cu puţină greutate.

— Da.

— Mă duc acolo.

În întunericul învăluit de fum al scării, Oleg cobora pe bâjbâite treptele şubrede, dorind cu disperare să ajungă la siguranţa relativă a străduţelor şi aleilor înguste şi şerpuite pe care le cunoştea atât de bine.

Odată ajuns în stradă, avea să scape de orice urmăritor, mai ales de unul care nu era familiarizat cu labirintul cartierului Hitrovka.

Roman Vasilievici ocoli clădirea dărăpănată din lemn, împiedicându-se de o grămadă de sticle sparte şi gunoaie adunate în curtea din spate, ţinând revolverul în mână. Deodată, zări un bărbat bine clădit care cobora în fugă scara din dos, cu un sac în mână, razele lunii luminându-i bluza rusească şi părul deschis la culoare şi neîngrijit.

— Oleg Ivanov, murmură Petrov.

El trebuia să fie. Era mai uşor decât se aşteptase. Era pe cale de a câştiga o avere.

Petrov țâșni sub cadrul deschis al scării, nevăzut, în timp ce prada sa cobora. Într-o clipă, întinse mâna și îl apucă pe Oleg de picior când acesta ajunsese la nivelul pieptului lui Petrov. Oleg căzu lat pe trepte, oprindu-se pe o grămadă de murdărie din curte. Înjurând de spaimă, tânărul se ridică împleticindu-se și se trezi având în față un individ micuț într-un costum sărăcăcios. Atributele sale cele mai distinctive erau ochelarii rotunzi și sclipitori și revolverul.

Disperat să scape, tânărul apucă ce găsi la îndemână, sacul care se rostogolise pe scară în urma lui, și îl azvârli cu violență spre acel necunoscut, nimerindu-l exact în burtă și făcându-l să-și piardă echilibrul, iar revolverul se descărcă în aer, în timp ce el se împleticea în curtea întunecoasă. Revenindu-și, Petrov se aruncă asupra lui Ivanov.

— Mîșkin! strigă inspectorul. Ajută-mă!

Dar, înainte să mai vină întăriri, Oleg se aruncă și el asupra lui Petrov, rostogolindu-se amândoi prin noroi. Ivanov îl lovi cu sălbăticie pe inspector cu capul de treaptă, amețindu-l.

Când scăpă din strânsoarea lui Roman Vasilievici care începuse să slăbească, își luă repede sacul cu lucruri, sări un gard din apropiere și se făcu nevăzut, îndreptându-se spre un loc sigur pentru noapte.

Acum avea toate motivele să o însoțească pe Katia Petrovna oriunde voia să-l ducă, numai să fie cât mai departe de Moscova.

*

Sankt Petersburg

Soneria răsună cristalin și portarul se duse să deschidă, făcu o plecăciune în fața vizitatoarei și apoi o pofti în hol unde costumul ei superb alb cu negru se potrivea foarte bine cu plăcile mari de marmură de pe podea. Timp de o secundă, contesa Natalia Grekova semăna cu o regină de pe tabla de șah. Se opri pe o placă, după care înaintă cu pași mici și răsunători spre salonul alb și auriu unde prințesa Xenia și Ania o așteptau.

După ce o sărutară, cele două se declarară încântate că se aflau din nou acasă după spaima pe care le-o provocase Sandro la Paris. Acela fusese motivul *oficial* al călătoriei lor la Paris, o născocire utilă.

— Inima a fost de vină, spuse Xenia, în timp ce Ania făcea eforturi extraordinare să nu râdă. Am fost atât de îngrijorată în privința lui! Dar pare să se simtă mai bine acum.

Sandro avea cea mai sănătoasă „inimă slabă” din lume! Foarte

convenabil!

Ca nişte bijuterii pe canapelele din mătase albă cu auriu din salonul cu pereţii îmbrăcaţi în plăci albe pe care se aflau tapiserii franţuzeşti din secolul al optsprezecelea, realizate de Boucher, doamnele erau demne de decor. Toate erau superb îmbrăcate şi graţioase – şi toate îşi ascundeau secretele. În ultima vreme, Natalia suscita tot atâtea discuţii ca şi Ania.

— Totuşi, spaima l-a făcut pe tata să fie atât de nerăbdător în privinţa nunţii Aniei, încât a trebuit să grăbim totul. E fixată pentru septembrie.

— Septembrie! exclamă contesa.

Dumnezeule! Probabil că Sandro e pe moarte, îşi spuse ea. Septembrie purta ghinion.

Absolut conştientă de tradiţie, Xenia ridică din umeri doar.

— Aniuşka e prea modernă ca să ţină seama de prejudecăţile bătrâneşti. Şi eu la fel.

— Numai la *grand-père* mă gândesc, zise Ania. Vreau neapărat să fie de faţă.

— Nu e extraordinară, Natalia? Când am aflat de starea tatii, Ania însăşi a insistat să se renunţe la o nuntă prea pompoasă, doar ca să fie sigură că o să ia parte şi el.

— Dar cum o să reuşiţi? Cine o să facă rochia de mireasă? Măcar asta trebuie realizată cum trebuie.

— Mătuşica a fost destul de drăguţă pentru a-mi da voie s-o port pe a ei, spuse Ania. E ceva ce mi-am dorit dintotdeauna.

— Ah, zise Natalia încet. Sunt sigură că o să fii o mireasă elegantă.

— Da, spuse Xenia, iar madame Brissac de aici, din Petersburg, o să facă toate modificările necesare. Totul e aranjat.

— Ah, e atât de palpitant! se entuziasmă Natalia. Abia aştept să-i spun lui Gigi!

Auzind acel nume, Xenia înclină capul gânditoare. Toată lumea auzise anumite zvonuri supărătoare în privinţa Nataliei şi a mentorului ei spiritual, Grigori Efimovici Rasputin, dar, în ultima vreme, Xenia auzise o poveste uluitoare în legătură cu Natalia, soţul ei şi cumnatul ei, Gigi.

— Ah, s-a întors la Petersburg, *chérie?* Credeam că încă mai umblă prin Balcani.

— S-a întors de două săptămâni.

— Ah. Trebuie neapărat să vină să luăm ceaiul împreună. Mi-ar face mare plăcere să-i aud povestirile.

Xenia şi tânăra ei nepoată sesizară o anumită stânjeneală a contesei, dar nu îşi dădeau seama care ar fi putut fi motivul. Obrajii ei, care de obicei erau palizi, acum căpătaseră o oarecare roşeaţă.

Natalia începu să vorbească repede, regretând că pomenise de cumnatul ei.

— A descoperit nişte morminte romane străvechi minunate în Bulgaria. Grămezi de bijuterii. Şi a avut ocazia să-şi petreacă trei zile în Muntenegru cu tatăl Stanei, regele Nikolai, adăugă contesa.

Ania visa la poveşti de dragoste şi la nunţi. Totuşi observă că vocea contesei Grekova era din ce în ce mai plină de emoţie când discuta în contradictoriu cu Xenia despre meritele mentorului ei spiritual, Grigori Efimovici Rasputin. Fu uluită când o văzu pe Natalia atât de tulburată când vorbea de acel individ. Întotdeauna, contesa i se păruse o persoană blândă şi liniştită, complet devotată vastei sale garderobe şi băieţelului ei. Aceasta era o noutate. Era absolut pasională în legătură cu Rasputin. Chiar mai mult decât în legătură cu contele Grekov, arheologul, din câte observase Ania.

— Râdeţi de el, Xenia, spuse Natalia cu vocea tremurând de emoţie. Tu, Andrei, soţul meu, soacra mea. Dar niciunul din voi nu ştie cât de sfânt e. Sufletul lui bun e puritatea întruchipată. E reîncarnarea lui Cristos.

— Asta-i blasfemie.

— E adevărul, îi spuse Natalia, iar Ania făcu ochii mari. E Cristos renăscut!

— Pentru numele lui Dumnezeu! zise Xenia furioasă, ai auzit aceleaşi poveşti ca şi noi? Bestia asta tocmai a fost acuzată de violarea unei călugăriţe.

Rămânând cu gura căscată la auzul acelor lucruri, Ania se uita la cele două femei, uimită că mătuşa vorbea atât de deschis. Îi amintea de izbucnirea de furie a Xeniei din seara zilei când ea fusese atacată.

Acum, Natalia măsura încăperea în lung şi-n lat, tremurând de indignare.

— Sunteţi cu toţii atât de mărginiţi. Grigori Efimovici vă plânge de milă, chiar şi atunci când îl persecutaţi.

— Natalia, nu eu l-am persecutat. Nu da vina pe mine pentru

necazurile pe care le are. Primul ministru a fost cel care l-a alungat din Petersburg.

— Omul ăla plin de cruzime. Crede-mă, Xenia, o să vină cât de curând şi ziua când se va sfârşi cu el. Mai repede decât îşi închipuie.

— Da. Am auzit că ţarina îi cere demisia.

Natalia se opri brusc şi clătină din cap.

— Nu, nu înţelegi, spuse ea, ca şi cum i-ar fi vorbit unui copil. E voia Domnului. Alexandra Feodorovna e doar instrumentul Lui. Totul e în mâinile Domnului şi El n-o să-şi lase de izbelişte credinciosul slujitor.

Ania o privea pe contesa Natalia cu ochii mari. În ciuda eleganţei – costumul frumos împodobit cu dantelă, penele albe de struţ care tremurau pe pălăria splendidă, perlele, crucile din aur şi diamante – dădea dovadă de acea înflăcărare religioasă proprie unei ţărănci inculte, de neclintit în încrederea ei în miracole, sfinţi şi intervenţii divine.

Ania aproape că şi-o închipuia pe splendida Natalia, măturând pământul, îngenunchind în faţa călugărului ei, făcându-i temenele şi sărutându-i mâinile aşa cum făceau ţăranii cu pelerinii rătăcitori care treceau prin Belaia Beriozka, cerşind milostenie şi slăvindu-l pe Dumnezeu. Dar acei oameni erau inofensivi. În schimb, acel Grigori Efimovici nu părea deloc un sfânt!

Surprinsă privind stăruitor, fata zâmbi jenată şi spuse că, dacă era voia Domnului, nu le rămânea decât să aştepte să vadă ce va mai urma.

— Aşa, poftim, Xenia. Copila înţelege mai bine decât tine. Numai cei cu inimile pure îi pot înţelege mesajul.

Xenia ştia că Ania doar încerca să-i facă pe plac Nataliei, dar nu mai continuă discuţia. Nu suporta să se certe cu verişoara lui Andrei din cauza lui Grigori Efimovici, pentru că nu avea niciun sens. Natalia era o primitivă în privinţa religiei. Primitivă, naivă şi plicticoasă. Acest lucru o întrista pe prinţesă, mai ales că fuseseră prietene ani de zile. O plăcea pe Natalia, în ciuda ideilor ei stranii şi, mai degrabă, îi era milă de ea.

*

În incinta Ambasadei americane de pe strada Morhovaia, al treilea secretar stătea în biroul său şi se uita pe fereastră la barăcile armatei de vizavi, dar nu vedea nimic, nici soldaţii, nici trecătorii. Dacă

cineva ar fi făcut o cărare cu un unghi de nouăzeci de grade, el ar fi putut vedea foarte clar Palatul Sviridov, viitorul său cămin.

Adam bănuise că el şi Ania aveau să locuiască în apartamentul spaţios pe care îl avea în Milionara, o zonă modernă din apropierea Palatului de iarnă. În schimb, prinţul Sandro îl informase că voia ca Ania să locuiască în fostele apartamente ale părinţilor ei din reşedinţa sa de la Sankt Petersburg, pe care o vizita doar rareori în timpul iernii. La puţin timp după ce împlinea optsprezece ani, Ania devenea stăpâna unei case care era jumătate dintr-un bloc lung. Lui Adam i se părea puţin ireal.

Trecuse adesea pe lângă Palatul Sviridov în drumurile sale spre şi dinspre petrecerile de la Ambasada franceză, una din cele mai impresionante construcţii din capitală, ambele clădiri fiind nişte exemple splendide de clasicism rusesc din secolul al optsprezecelea, cu ferestre înalte care reflectau lumina strălucitoare a candelabrelor de cristal în fiecare seară în timpul sezonului din Sankt Petersburg şi cu porţi din fier forjat aurit care lăsau să treacă automobile elegante, sănii şi trăsuri. Fusese în interiorul palatului în timpul sezonului de iarnă cu trei ocazii diferite şi dansase cu Catherine, dar şi cu nenumărate doamne de origine rusă, o mare ducesă şi cu Xenia Alexandrovna. În afară de Catherine, singura doamnă a cărei companie îi făcuse cu adevărat plăcere lui Adam fusese Xenia, poate singura femeie frumoasă din Sankt Petersburg care îi era credincioasă soţului ei.

Zâmbind recentei fotografii a Aniei de pe biroul său, foarte şic în rama ei *Fabergé* din email albastru şi auriu, tânărul se gândi la ea cu dragoste, bucuros că Xenia o crescuse pe viitoarea lui soţie.

*

Pe măsură ce ziua nunţii se apropia, Adam Lowell începu să priceapă că făcuse un pas ireversibil în ziua în care îi ceruse prinţului Sandro mâna Aniei. În prima lui căsătorie, fusese un simplu soţ. Acum avea să fie un prinţ consort.

Era ideea lui Sandro. Încântat să o vadă pe Ania căsătorită cu cineva atât de prezentabil în ciuda acelor zvonuri neplăcute şi scandaloase, bătrânul prinţ venise la Sankt Petersburg pentru nuntă şi îi spusese scumpei lui prietene, Împărăteasa-Mamă Maria Feodorovna, că ar fi dorit ca domnul Lowell să devină prinţul Sviridov în urma căsătoriei sale cu Ania. Amintind de un caz precedent, al prinţesei Iusupova, ultima din familia sa, care s-a căsătorit cu contele

Sumakarov-Elston şi a dat naştere după aceea la doi prinţi Iusupov, Sandro ceru acelaşi privilegiu şi pentru nepoata sa. Destul de amabilă, Maria Feodorovna acceptă să-şi roage fiul să semneze ucazul prin care autoriza transformarea numelui lui Adam, iar cu o săptămână înainte de nuntă, un mesager în livrea de la curte sosi la impunătorul Palat Sviridov galben cu alb aducând un plic imperial cu sigiliul aurit.

Adam rămase amuţit. Nimeni nu-l întrebase dacă voia să devină prinţ şi, de fapt, nici nu voia. Republican de o viaţă întreagă, nu-şi putea imagina aşa ceva. Se întrebă dacă era chiar legal. Părea extrem de absurd.

— Maiestatea-Sa Nikolai al II-lea a semnat edictul, spuse Sandro. Nu se poate pune la îndoială legalitatea lui.

Poate în Rusia, îşi spuse Adam, dar eu nu sunt rus. După o verificare la departamentul juridic al ambasadei – lucru pe care Ania şi Xenia îl găsiră extrem de amuzant – Adam Mihailovici nu descoperi absolut nimic care să-i împiedice pe ruşi să-i spună cum voiau, cu condiţia ca el să nu renunţe la cetăţenia americană. Şi, astfel, domnul Adam Lowell devenea prinţul Adam Sviridov, un titlu pe care colegii lui îl găseau ori impresionant, ori hilar, în funcţie de natura fiecăruia. În definitiv, spunea Ania, schimbarea numelui nu era o tragedie chiar atât de mare. Femeile o făceau mereu.

Religia era cea de a doua problemă. Preotul îi informase că slujba trebuia să fie o ceremonie redusă şi lipsită de fast, dacă Alteţa Sa se căsătorea cu un protestant. Când auziră acele cuvinte, Ania şi Xenia se întoarseră spre Adam şi îl priviră cu nişte expresii atât de îngrozite, încât el îşi dădu seama imediat ce aveau de gând să-i ceară.

— Am fost botezat în biserica episcopală, spuse el defensiv.

— Ce fel de biserică e asta? întrebă Xenia.

— Aproape catolică.

— Nu-i chiar atât de îngrozitor de departe de ortodoxism, murmură Ania.

Celor două prinţese le trebuiră două zile de insistenţe necontenite, iar, în cele din urmă, Adam trebui să admită că nu era un fanatic în privinţa religiei şi, deşi mergea la slujbă în fiecare duminică, se ştia că se dusese la metodişti, luterani, baptişti şi chiar catolici dacă nu era în împrejurimi o biserică pe măsura convingerilor sale.

Şi, astfel, prinţul Adam suportă cea mai rapidă convertire la ortodoxism din istoria bisericii ruseşti., sperând că Dumnezeu şi

strămoşii lui aveau să fie înţelegători.

Odată ce problema religiei fu rezolvată spre mulţumirea familiei Sviridov, îşi îndreptară atenţia spre partea mai lumească a mesei de nuntă, o acţiune extraordinară în care erau incluse sute de platouri din aur şi argint, porţelanuri vechi de Sèvres şi alte obiecte de masă pe care cei din neamul Sviridov le achiziţionaseră de-a lungul secolelor. Întregul Palat Sviridov era o comoară. Câţiva regi şi împăraţi şi-ar fi regăsit acolo obiectele preferate, urmând să fie folosite la nunta Aniei.

— Eliseev o să facă rost de caviar şi *zakuski?* întrebă prinţul Andrei.

— Bineînţeles. Iar bucătarul tatii i-a spus deja măcelarului exact de ce anume avem nevoie. Leroux al Nataliei o să se ocupe de mâncărurile de peşte, iar bucătarii noştri, de torturi şi deserturi, zise Xenia.

— Dar vinurile, şampania şi vodca? Au verificat pivniţele?

— Da. Majordomul a făcut un inventar şi a comandat tot ce-i mai trebuia ca să completeze ce lipsea.

— Excelent.

Mirele era impresionat. Prima oară când se căsătorise, avusese loc o masă plăcută de dimineaţă acasă la părinţii lui Catherine, în Pittsfield, Massachusetts. Acum era cu totul altceva.

— Câţi invitaţi ai chemat, Xenia Alexandrovna? întrebă el, aşteptându-se la un număr destul de moderat, fiindcă din partea lui nu venea nimeni, în afară de fratele său vitreg, care s-ar fi putut chiar să lipsească, dacă era destul de ocupat la Paris, unde Adam îl transferase recent.

— Vreo două sute. Oamenii nu se mai întorc la Petersburg atât de curând, spuse ea pe un ton de scuză.

Adam zâmbi şi se întrebă cum ar fi arătat, oare, lista invitaţilor dacă ar fi fost plin sezon.

*

Vestea transformării lui Adam Lowell în prinţul Adam Sviridov făcu înconjurul saloanelor din Sankt Petersburg în douăzeci şi patru de ore şi nu toţi cei care auziră transmiseră felicitări. Contesa Elizaveta Derjavina era atât de furioasă de acest nou capriciu al tatălui ei, încât, când auzi vestea în timpul unei vizite la contesa Lili Voronţova, rămase cu gura căscată, se întoarse brusc şi ieşi fără să-şi ia măcar la revedere.

Era înnebunită de furie. Auzi, prinţul Sviridov!

Servitorii nu mai nimereau să-i facă semn şoferului ei. Prea furioasă ca să mai aştepte o secundă în plus, Liza îi uimi pe servitori, ieşind în stradă pentru a-şi chema ea însăşi şoferul, făcându-l să străbată Liteini Prospekt într-un timp record, tăind calea a doua birje trase de cai şi a unui vehicul al guvernului.

— Reşedinţa Malîşev de pe Canalul Moika, se răsti Liza la şofer, în timp ce servitorii contesei Voronţova o ajutau în grabă să se urce în automobil. Vreau să-i fac o vizită surorii mele.

Vreau s-o omor pe sora mea, îşi spuse ea plină de mânie, bătând cu degetele în peretele din piele moale. Şi mi-ar face o deosebită plăcere s-o omor pe căţeaua aia blondă. Cum pot să facă una ca asta? După toate zvonurile pe care le-am răspândit prin Europa, credeam că am scos-o de pe firmament pentru totdeauna. Şi acum tata face asta! E o insultă! Individul trebuie să fie un nenorocit de vânător de avere, se autolinişti ea. Mi-l amintesc foarte vag. Înalt, chipeş. Vorbeşte englezeşte cu un accent ciudat. Un american. Acum înţeleg de ce-a vrut să se însoare cu ea! Probabil că i-a spus tatii că i-o ia de pe cap în schimbul unui titlu.

Privind pe fereastră, contesa văzu câteva gărzi ale cavaleriei trecând călare pe cai negri, purtând tunici şi chipiuri albe, îndreptându-se spre strada Kirohnaia şi zona cazărmii. Pe stradă, magazine şi case frumoase se vedeau alături de altele mai puţin frumoase. Toate magazinele păstrau obiceiul rusesc de a avea numele proprietarului şi pe cel al respectivei prăvălii scrise atât cu litere chirilice, cât şi latine. Altele păstrau obiceiul şi mai vechi de a-şi etala produsul specific deasupra intrării – ceasornicarii, un ceas uriaş, brutarii, o pâine. În Rusia existau şi mulţi analfabeţi pe lângă cei educaţi, care cunoşteau câteva limbi străine în mod fluent.

Pe bancheta din spate a automobilului ei, contesa Liza înjura în gând în franţuzeşte şi ruseşte.

Ajungând acasă la Xenia, o clădire impresionantă, galben cu alb, construită la sfârşitul secolului al optsprezecelea şi proiectată de Quarenghi pentru unul din strămoşii lui Andrei, contesa Liza îl făcu pe portarul care moţăia să se ridice brusc în picioare sunând la sonerie îngrozitor de tare. Trecând ca vântul pe lângă el, întrebă furioasă unde era prinţesa Malîşeva; primind un răspuns speriat, porni să urce scara.

Trecând pe lângă multe portrete Malîşev de pe peretele de lângă ea, în timp ce urca scara de marmură albă, contesa se opri şi se uită cu

ură la ultimele două care o reprezentau pe sora ei – unul realizat de italianul Boldini, celălalt de rusul Serov. Era Xenia în toată splendoarea ei, ilustrată în primul ca o inconfundabilă *grande dame,* încărcată de bijuterii şi mângâind leneş un ogar alb, stând în salonul auriu şi alb de jos. În cel de-al doilea, se afla pe terasă la Belaia Beriozka, într-o rochie simplă, albă, cu părul ei negru curgându-i liber pe umeri, uitându-se la artist cu o expresie de scepticism amuzat; acolo era o fată drăguţă în largul ei.

Căţeaua intrigantă, îşi spuse Liza, trecând val-vârtej pe lângă portrete şi, când ajunse sus, o luă la dreapta. Lăsând în urmă câteva vaze chinezeşti mari şi un servitor în livrea, contesa se opri în faţa unei uşi cu toc aurit, pe care o deschise brusc, făcând să se clatine aplicele din cristal de pe perete.

— Bună, Liza, spuse sora ei zâmbind. Presupun că ai aflat vestea cea bună.

— Acum o jumătate de oră, la contesa Voronţova. De ce nu mi s-a spus înainte să afle tot oraşul?

— Pentru că, de când te-ai certat cu tata, ne ocoleşti. Te-am sunat acasă de trei ori de când ţarul i-a trimis tatii edictul. Nu mi-ai răspuns.

— E o nebunie, izbucni contesa Derjavina, splendidă în rochia de după-amiază din mătase verde cu negru creată de *Worth,* la Paris. Întâi colierul mamei şi acum asta. E monstruos!

— Nu-i nimic monstruos, îi spuse sora ei, ridicându-se pentru a se afla la acelaşi nivel cu ea, la fel de elegantă într-o rochie de un albastru-închis de la *Poiret,* ale cărei linii fluide îi scoteau în evidenţă înălţimea şi subţirimea.

Surorile, cam de aceeaşi înălţime, aveau profiluri aproape identice. Amândouă erau de o frumuseţe delicată, cu ochi mari şi gene negre – ai Lizei de un albastru-intens, al Xeniei de un verde-marin – nasuri fine, drepte şi senzuale, dar guri hotărâte. Niciuna n-ar fi cedat în cazul unei controverse.

— Tata doreşte un moştenitor de la Ania după ce se va căsători şi e destul de tânără pentru a-i oferi unul şi chiar mai mulţi. Astfel că a hotărât ca viitorul ei soţ să-i poarte numele. Există un asemenea precedent.

Liza nu era mulţumită.

— Mă urăşte pentru ce-a făcut Derjavin, spuse ea cu

amărăciune. Nu merit să fiu umilită în asemenea hal.

— Liza! Asta n-are nicio legătură cu afacerile lui Derjavin cu *Crédit lyonnais.* Pur şi simplu, tata vrea să vadă familia supravieţuind. Poţi să-l condamni pentru asta?

— Da, zise contesa. De ce o fată ca Ania – cu tot ce i s-a întâmplat – să fie copleşită de cadouri? Dacă tata vrea să ducă cineva mai departe numele familiei, de ce să nu fie fiica mea? Ea, cel puţin, e virgină!

— Cum îndrăzneşti să spui una ca asta? Să nu cumva să o mai acuzi pe Ania că ar fi mai prejos! E o minciună sfruntată!

— Atunci de ce se vorbeşte despre asta în toate saloanele?

— Pentru că cineva mincinos şi josnic s-a grăbit să tragă concluzii, spuse prinţesa. Fata a trecut printr-un adevărat iad. A fost bătută de un nebun, dar a izbutit să-l înfrunte. N-ar trebui să mai fie supusă şi unei asemenea calomnii. Mai ales din partea ta!

Liza era atât de furioasă, încât cerceii cu perle începură să-i tremure în urechi. Nu suporta să fie făcută mincinoasă şi josnică, chiar dacă Xenia nu ştia adevărul – şi mai ales dacă-l ştia!

— Dar colierul mamei? strigă ea. Afurisita aia o să moştenească şi diamantele? Sau o să împărţiţi pietrele în mod egal, ca doi complici la un furt?

— Ce acuzaţie oribilă! Trebuie să fii nebună! spuse Xenia îmbujorându-se de furie. Te roade gelozia pentru că nepoatei tale i s-a permis să poarte anumite bijuterii la o petrecere când tu ai un seif plin de bijuterii cumpărate de soţul tău! A fost un gest frumos din partea tatii, Liza. Colierul s-a înapoiat în seiful de la *Boucheron* chiar a doua zi.

— Puţin îmi pasă. Vreau tot ce mi se cuvine. Şi se pare că acelaşi lucru îl vrei şi tu!

În clipa aceea, prinţesa Xenia îşi pălmui sora atât de tare, încât un cercel al acesteia zbură în partea cealaltă a încăperii.

— Să nu mă mai acuzi niciodată de aşa ceva. Sau că mi-aş neglija îndatoririle faţă de Aniuşka, spuse ea cu o voce scăzută şi furioasă, în timp ce sora ei rămăsese şocată de impactul loviturii. Creatura aia cu care te-ai măritat nu-i decât un ticălos. Tata nu i-ar încredinţa nici măcar o copeică după treaba cu banca. Şi asta-i numai o parte!

— Ceea ce face Derjavin n-are nicio legătură cu mine!

— Slavă Domnului! Se aude că gusturile deosebite ale soţului tău ar putea să-l facă să ajungă la închisoare într-o bună zi dacă mai continuă să frecventeze un anumit loc de pe Nevski Prospekt.

Contesa se uită nedumerită la sora ei. Nu credea că ştie ceva. Şi, în ciuda toleranţei pline de cinism de care dădea dovadă faţă de tot ce făcea Serioja în timpul lui liber – atâta timp cât ea nu ajungea să audă despre aceste lucruri – gândul unui asemenea scandal o îngrozea.

— Ştiu că Derjavin ar oferi, probabil, mită ca să scape de orice pedeapsă, dar n-ar fi ceva plăcut pentru tine, Liza, dacă scumpul tău soţ ar fi arestat în timpul unei razii a poliţiei printr-un bordel plin cu fete de doisprezece ani. Cu atât mai mult cu cât Taşa are cam aceeaşi vârstă.

— Cum îndrăzneşti să-mi insulţi familia?

— Soţul tău ar trebui să fie închis pentru faptul că insultă morala publică. Şi, dacă nu poţi pune capăt unei asemenea activităţi, ai face bine să-ţi ţii fiica sub observaţie!

— N-ai niciun drept să spui astfel de lucruri!

— De ce nu? Doar te cunosc încă de când te-ai născut. Şi să-mi mulţumeşti că sunt discretă. Nici până-n ziua de azi, tata nu ştie cum tu şi Serioja vă tăvăleaţi în serele din spatele grădinii de la Paris când aveai cincisprezece ani! Şi n-o să-i spun nici de nenumăraţii tăi iubiţi! Ai avut noroc că n-o purtai pe Taşa când s-a însurat cu tine până la urmă!

— Ticăloasă ipocrită! ţipă Liza. Te urăsc!

— Vai, Liza, nici nu mi-aş fi închipuit vreodată, spuse sora ei zâmbind.

Era prea mult pentru Liza. Traversând încăperea într-o clipă, apucă imediat ceea ce nimeri mai repede şi azvârli patru statuete vechi de Dresda cu repeziciune în sora ei, frumoasele statuete spărgându-se în contact cu pereţii, podeaua şi dulapul sculptat. Spre furia ei, niciuna nu o nimeri pe Xenia, care râdea din spatele unei canapele.

— Înainte ţinteai mai bine, îi spuse ea evaluând paguba.

— O să afli tu cât de bine ţintesc, zise Liza ocolind cioburile şi îndreptându-se spre uşă. Şi atunci o să plângi!

După plecarea contesei, Daria, camerista Xeniei, intră în salonaş, unde prinţesa privea cu tristeţe la fărâmele de porţelan de pe jos.

— Sunteţi teafără?

— N-am nimic, Daria. A fost doar o discuţie de familie.

Dar Xeniei nu-i plăcea tonul surorii ei. Era ceva nou şi înfricoşător în el.

Capitolul 10

Kiev

În prima zi a lunii septembrie, 1911, ziua nunţii Aniei, Oleg Ivanov şi Katia Petrovna ajunseră la Kiev pentru întâlnirea cu destinul şi Mordka Bogrov. Străzile erau pline de oameni bine dispuşi care voiau să-l zărească pe Batiuşka Ţar, micul părinte. Poliţiştii aveau mult de lucru, încercând să păzească alaiul de ceea ce era numit oficial „neplăceri" – sau, mai precis, de semne de violenţă din partea populaţiei în care nu se putea avea încredere absolută niciodată.

Totuşi, în ziua aceea, oamenii păreau destul de liniştiţi. Mulţi fluturau drapele sau batiste în timp ce alaiul viu colorat trecea pe lângă ei, fiind bucuroşi că aveau o zi liberă în acea zi frumoasă de septembrie.

— Ei bine, ce părere ţi-a făcut spectacolul ăla dezgustător? întrebă Katia Petrovna după ce se întoarse împreună cu tovarăşul ei bărbos în camerele de la hotelul *Nipru.*

— Ce spectacol dezgustător? întrebă Oleg mestecând un pateu cu carne cald.

— Porcule! Nu te gândeşti decât să-ţi satisfaci poftele cele mai primitive, se răsti Katia. Vorbesc despre acea ridicolă etalare a aroganţei imperiale.

Oleg păru îndurerat.

— Mi s-a părut un spectacol frumos, spuse el. Chiar dacă a fost o extravaganţă prostească menită să vrăjească masele, a fost un spectacol bun. Oamenilor le plac parăzile. Şi mie îmi plac parăzile.

Katia ar fi vrut ca ţăranul acela să-şi fi jucat rolul deja; abia îl suporta.

Punctul lui de vedere simplist asupra lumii, manierele dezgustătoare de la masă şi, mai ales, încercările din ce în ce mai violente de a o seduce îşi spuseseră cuvântul asupra sistemului ei nervos care era deja destul de slăbit. Fusese o proastă când îşi închipuise că-l putea suporta mai mult de zece minute în şir.

— Eşti atât de tipic pentru mentalitatea superficială, diletantă, fals radicală şi burgheză, îi spuse ea şuierător, cu toată forţa unui ţipăt. Nu eşti un revoluţionar, Oleg! Nu eşti nici măcar apropiat de ceea ce poate fi numit revoluţionar. Eşti, pur şi simplu, un individ care se amăgeşte singur cu ideea că e revoluţionar! Un nimeni!

Înghiţind ultima bucăţică de pateu, Oleg îşi şterse degetele de

pantaloni şi se uită la roşcata din faţa lui. Katia Petrovna redevenea cea de la început, îşi spuse el. Era o ticăloasă nesuferită, aşa cum ştiuse întotdeauna.

— Îmi pare rău că m-am ostenit să vin, spuse el abia reţinându-şi furia crescândă.

— Şi mie-mi pare rău, zise Katia trântind uşa odăii ei. O să te anunţ când o să am nevoie de tine.

Înfuriat de acea expediere, Oleg trânti uşa, înjurând-o pe Katia Petrovna cu glas tare şi plecând să se consoleze cu orice avea să-i ofere Kievul până la misiunea din seara aceea.

Având câteva ore de pierdut, Oleg făcu o plimbare prin oraş, plăcându-i agitaţia stârnită de vizita imperială. Fiecare felinar şi vitrină erau decorate cu alb, albastru şi roşu, culorile tricolorului rusesc, iar vânzătorii de ceai şi *kvas,* care îşi purtau produsele în cârcă şi paharele în centuri speciale, erau gata să ofere ceva care să ajute la înghiţirea mâncărurilor.

Toate astea vor fi altfel mâine, îşi spuse Oleg plimbându-se de-a lungul fluviului Nipru. În seara aceea, el avea să schimbe istoria, iar a doua zi, Rusia avea să fie cuprinsă de tulburări, gata de revoluţie.

După ce-şi petrecu restul după-amiezii în compania unei prostituate foarte vulgare, Oleg se întoarse la hotel mai calm, dar tot supărat pe tovarăşa lui roşcată. Era la fel de autocrată ca toţi afurisiţii de aristocraţi, îşi spuse el. Dumnezeule! Nici prinţesa Malîşeva nu putea fi mai rea. Katia trebuia să primească o lecţie. Era insuportabilă.

Îşi petrecuse doi ani în Siberia visând la revoluţie doar ca să o facă pe lacheul Katiei Petrovna? îngrozitor.

În timp ce medita astfel în camera lui, auzi o bătaie în uşă, ceea ce-i semnala prezenţa Katiei. Se ridică morocănos şi deschise uşa, dar rămase surprins când, lângă fată, văzu un tânăr scund, foarte închis la faţă şi cu aspect bolnăvicios. Neimpresionat, Oleg îşi dădu seama deodată că se afla faţă-n faţă cu tovarăşul lor revoluţionar, Mordka Bogrov.

Acesta, îmbrăcat în haine de seară pentru ocazia respectivă, avea aerul unuia care era în stare să facă orice atâta timp cât era bine plătit. Adoptă o bunăvoinţă mieroasă, scoţând la iveală un buchet mare de trandafiri şi un pachet mai mic, pe care începu să-l desfacă după ce închise uşa şi o încuie. Înăuntru se aflau două pistoale Browning, daruri pentru colegii lui de la Moscova.

Mai devreme în cursul acelei săptămâni se întâlnise cu tovarăşii săi din poliţie, relată el, care îi dăduseră revolvere şi făcuseră planul pentru seara aceea. După împuşcături, aceiaşi membri ai poliţiei aveau să-i strecoare afară din teatru, trecându-i pe tovarăşii din Moscova în siguranţă peste graniţă. Nimic nu putea da greş.

— Deci, totul e aranjat? întrebă Katia.

— Poliţiştii implicaţi s-au ocupat de tot.

— Ai obţinut invitaţiile la Operă?

— Poftim, spuse el, dându-i două bilete pentru spectacolul de seară. De la şeful *Ohranei* din Kiev.

— Minunat, spuse Katia zâmbind.

Oleg observă că Bogrov îl ignora, nedându-i niciun pic de atenţie. Ticălosul i se adresa numai Katiei.

— Uită-te cu atenţie la buchet, spunea el. Am făcut suporturi pentru revolvere înăuntru, ascunse printre flori. Dă-mi voie să-ţi arăt cum să le ascunzi.

— Ah. Foarte interesant.

— Armele pot fi identificate? întrebă Oleg, încercând să pară un profesionist.

— Nu, spuse Bogrov, privindu-l, în sfârşit. Aparţin poliţiei şi după acţiunea din seara asta, or să dispară. Totul e aranjat.

— Putem să avem încredere în ei ca să ne scoată după comiterea asasinatelor? Îmi vine foarte greu să cred aşa ceva.

Bogrov păru supărat.

— Oamenii importanţi din *Ohrana* sunt implicaţi în treaba asta, spuse el cu fermitate. Totul se va desfăşura aşa cum s-a stabilit.

Oleg nu era convins.

— Dar de ce ar vrea să ne ajute să-i ucidem pe ţar şi pe primul ministru? Doar sunt de aceeaşi parte, împotriva noastră.

Ceilalţi doi conspiratori îi aruncară o privire plină de dezgust. Nu le convenea să le pună la îndoială planurile.

— *Ohrana* va încerca să folosească pe oricine pentru a-şi atinge propriile scopuri, spuse Bogrov. Şi, uneori, fără ca ei să vrea, aceste scopuri coincid cu ale noastre.

Katia întrebă nerăbdătoare:

— Crezi că reacţionarii de extrema dreaptă îl iubesc pe primul ministru? Ţarina noastră germană îl urăşte pentru că refuză să-l tolereze pe acel făcător de minuni degenerat pe care ea îl adoră.

— Şi o altă grupare a extremiştilor de dreapta doreşte nespus să-l înlăture de la putere pe Nikolai al II-lea pentru a-l înlocui cu unul din propriii lor candidaţi la tron, drept pentru care nu ne place niciunul şi-i vrem eliminaţi din motive cu totul diferite.

— Deci, lucrăm mână-n mână cu forţele reacţiunii.

— Exact.

— Dumnezeule! exclamă Oleg perplex.

Katia şi Bogrov îi ignorară uluirea şi începură să pună la punct ultimele detalii. Imediat după pauză, Bogrov avea să se aşeze în faţa primului ministru, în timp ce Katia şi Oleg aveau să se îndrepte spre Nikolai.

După împuşcături, când avea să se stârnească panica, agenţii *Ohranei* co-conspiratorii lor îmbrăcaţi în uniforme obişnuite de poliţişti – aveau să-i scoată repede. Celor care aveau să se ocupe de inevitabila anchetă după aceea în locul lor aveau să li se arate două cadavre de la morgă.

Iar, în timp ce ţarul şi primul ministru putrezeau în mormintele lor, Katia, Oleg şi Bogrov vor sărbători victoria în vreo capitală europeană depărtată, admiraţi, celebri şi în siguranţă.

— Perfect, spuse Katia Petrovna zâmbind.

Am de-a face cu nişte nebuni, îşi spuse Oleg. Se întrebă dacă mai putea să fugă din Kiev înainte de punerea în aplicare a planului. Acel dublu asasinat începea să semene cu un coşmar. Nu putea înţelege de ce insistase Katia să fie şi el prezent. După toată atenţia pe care i-o acordaseră ea şi Bogrov, el nu era decât o nulitate. Totuşi, fata aproape că-l violase într-o după-amiază la Moscova pentru a-l face să accepte s-o însoţească. Simţea o teamă oribilă.

După ce Bogrov plecă pentru ultimele pregătiri în vederea acelei seri, Oleg se întoarse spre partenera sa, o apucă de braţ şi o trase spre el.

— Ceva pute aici, nu simţi? Bogrov ăsta e nebun dacă e de părere că cei din *Ohrana* or să ne ajute să-l asasinăm pe ţar. Ce-i cu tine, Katia? Nu simţi capcana care ni se întinde?

— Singurul care pute aici eşti tu. Dă-mi drumul!

— Nu!

— Să te ia dracu'! Dă-mi drumul.

Deodată, Katia se trezi târâtă spre pat în ciuda faptului că dădea din mâini şi ţipa furioasă. Pavel Skriabin se afla din nefericire la sute

de mile depărtare.

— Căţea, mormăi Oleg, dacă nu mă aleg cu nimic altceva din călătoria asta, măcar o să aflu ce ai între picioare del fascinează atât de mult pe Pavel!

Azvârlind-o în pat, îi sfâşie bluza şi încercă să o imobilizeze, dar ea se zbătu, lovindu-l cu ambele mâini. Apucând-o de umeri, Oleg o forţă să stea nemişcată şi îngenunche deasupra ei.

— Dă-mi drumul! strigă fata lovindu-l cu pumnii în timp ce el aproape că o strivea. Nu-i timp pentru asta!

— Întotdeauna e timp, mormăi Oleg privind direct în ochii Katiei care se zbătea sub el, ţipând din cauza neputinţei. Urăsc trucurile astea femeieşti. Toate sunteţi la fel. Toate sunteţi nişte târfe.

Chipul Katiei deveni al Aniei pentru o clipă şi camera de hotel, pădurea de la Belaia Beriozka. Ţipetele roşcatei deveniră ale Aniei care se zbătea sub el, muşcându-i mina, sfâşiindu-l cu unghiile de disperare.

Dumnezeule, îşi spuse Katia Petrovna, e complet nebun. Ochii aceia erau cuprinşi de demenţă. Erau atât de ciudaţi, fixaţi asupra ei fără să o vadă. Fusese o proastă când crezuse că-l putea stăpâni, iar Pavel un ticălos trimiţând-o în misiunea aceea. El ar fi trebuit s-o facă! Dacă ar fi fost aşa, ea nu s-ar fi aflat în situaţia aceea. Cum de nu se gândise Pavel la pericol? Nebunul acela s-o fi potrivit perfect pentru planul pe care ea, Pavel şi Bogrov îl făcuseră pentru a-i asasina pe ţar şi pe primul ministru – lăsând în urmă cadavrul lui Oleg pentru ca poliţiştii conspiratori să aibă ce arăta comisiei de anchetă după aceea – , dar la fel de bine putea s-o şi omoare înainte să ajungă la Operă.

Oleg era atât de hotărât s-o supună pe fată – pe Katia, pe Ania, pe oricare – încât îi trase o palmă peste faţă şi o făcu să renunţe la luptă un timp, cât îşi descheie fermoarul şi se chinui să-şi scoată pantalonii.

Ameţită de durere şi momentan eliberată da greutatea lui Oleg, Katia se forţă să se dea jos din pat şi să ajungă la revolverele pe care Bogrov la lăsase lângă buchetul de trandafiri. Luând unul, se întoarse spre Oleg care se dăduse şi el jos din pat şi se repezise după ea, pe jumătate dezbrăcat şi furios. Dacă dădea cel mai mic semn de ezitare, o înfrângea.

Uitându-se uluit la revolver, Oleg se simţi înşelat. Katia Petrovna îl atrăsese la Kiev. Acum îl ameninţa pentru că el ceruse ceea ce i se datora. A naibii târfă. Era precum blonda care se credea prea bună

pentru el. Cea pe care o omorâse la Belaia Beriozka. Uitându-se la Katia cu nişte ochi sticloşi, o auzi spunându-i să-şi pună pantalonii.

— Nu te afli într-o poziţie în care să ameninţi pe cineva, îi spunea Katia continuând să ţină pistolul îndreptat spre el; trăsese deja piedica. Nu trebuie decât să asculţi. Trebuie să mă ajuţi în seara asta. Atâta tot. Fă orice altceva şi pun poliţia pe urmele tale.

Avea de gând să-l omoare, îşi spuse el venindu-şi în fire încetul cu încetul. Hoaţa aceea, târfa aceea care îl înşelase n-ar fi ezitat să-l ucidă. Se uită furios la ea când se îndreptă cu spatele spre uşa care dădea în camera ei, ţinând Browningul ascuns în dosul buchetului acum. Privind-o, Oleg ştia că era terminat. Dacă îl ameninţase astfel, ştia că era în stare de orice

— Chiar şi să-l dea pe mâna poliţiei dacă dădea vreun semn de slăbiciune. Gândul că agenţii *Ohranei* ar fi putut coopera la asasinarea ţarului era atât de improbabil, pe cât era de nebunesc. Indiferent ce spunea Katia şi jidanul acela mic, toată afacerea era o nebunie. Ba, mai rău, trebuia să fie o capcană imensă.

Îşi dădea seama de acest lucru acum, când nu mai erau decât câteva ore până la punerea în aplicare a planului.

Privindu-şi chipul palid şi speriat în oglinda de deasupra măsuţei de toaletă, Oleg se simţi prins în capcană. Dorinţa lui trupească stupidă îl adusese în situaţii periculoase de două ori în trei luni. Acela nu era un act revoluţionar, îşi spuse el, ci al unui cerb în călduri, exact ca Data trecută.

Ce se întâmpla cu el? Parcă în acele momente îl poseda un demon – dorinţa pentru o femeie alungându-i aproape toate gândurile din minte. Era ceva ce depăşea sexul. Era nebunie. Cu alte femei se simţea bine; cu acelea două – cele două femei pe care nu le putuse poseda – era ca şi cum contactul cu ele ar fi fost o aţâţare la nebunie.

Erau departe de el pentru vecie, şicanându-l, înşelându-l, făcându-l să se simtă la fel ca în copilărie, când prinţul Malîşev îl apucase de umăr, interzicându-i să se apropie de femeile lui. Ţinându-l la respect.

Ei bine, pe aceea o ucisese, îşi spuse el. Poate avea să o ucidă şi pe asta. Dacă voia să supravieţuiască acelei seri, trebuia s-o facă.

Dar vulpoaica aceea era greu de omorât.

*

Sankt Petersburg

În dormitorul ei, din aripa de răsărit a casei Malîşev, Ania era emoţionată, înlăcrimată şi agitată. În ciuda faptului că dorea să se mărite cu Adam, se simţea îngrozită la gândul adevăratei ceremonii. Ştia că era iraţional, dar ideea de a deveni o femeie în toată firea, căsătorită, era atât de copleşitor, încât făcea să i se înmoaie picioarele.

Trăia ultimele clipe ale copilăriei şi se pregătea să facă trecerea la viaţa de adult fără acea perioadă intermediară a unei prezentări şi a unui sezon de iarnă spectaculos. Spre groaza ei, nu ştia dacă era pregătită. Dacă Adam – care ştia deja cum era să fii căsătorit – o găsea prea copilăroasă? Dumnezeule mare! Dacă o trimitea înapoi la Xenia Alexandrovna şi el pleca în America?

N-ar fi făcut aşa ceva, îşi spuse Ania. Nu-i stătea în fire. Dar poate avea să-şi ia o amantă. Era şi mai rău! Oh, Doamne! Era îngrozitor!

— Unde e mătuşa? întrebă ea în timp ce două servitoare încercau să-i aranjeze voalul pentru a treia oară. Mi-a promis că o să mă ajute şi acum nu-i aici. Ah, Maşa, lasă-o pe Sonia să aranjeze dantela. Poate o să găsească o modalitate.

Sonia, camerista, oftă şi îi întinse gânditoare o batistă rece ca gheaţa pentru a şi-o ţine pe pleoapele roşii.

Însărcinată cu punerea rochiei, a voalului, a lenjeriei, a pantofilor şi a ciorapilor, Sonia făcuse o treabă splendidă din îmbrăcarea miresei. Viitoarea soţie a prinţului Adam Sviridov semăna cu una din femeile acelea superbe din tablourile aflate în galeria aparţinând secolului al optsprezecelea a bunicului ei, o frumuseţe blondă într-o rochie albă din satin cu talie înaltă copiată după cea pe care stră-străbunica ei o purtase la nuntă în 1798. Voalul din dantelă veche franţuzească provenea din garderoba împărătesei Josefina, un dar oferit unei înaintaşe.

Xenia purtase atât rochia, cât şi voalul la propria ei nuntă cu şaisprezece ani în urmă şi se părea că îi aduseseră noroc, se grăbi Sonia să-i spună prinţesei Ania. Nu trebuia să-şi facă atâtea griji.

Maşa aranjă cu grijă cei patru yarzi de perle în jurul gâtului şi umerilor tinerei doamne şi era de acord cu orice spunea Sonia.

— Eşti gata, *malenkaia?*

Era mătuşa. În sfârşit.

— E o mireasă superbă, Alteţă, zise Sonia. Dar spuneţi-i, vă rog, să nu mai plângă. Îşi strică ochii.

— Ania!

— Nu știu care e motivul. Sunt atât de emoționată.

Clătinând din cap, cele două servitoare rusoaice ridicară din umeri. Poate Alteța Sa avea să reușească acolo unde ele dăduseră greș.

Expediindu-le, Xenia își îmbrățișă nepoata și o sărută cu blândețe pe frunte.

— Ești o mireasă foarte frumoasă, *malenkaia.* Fii fericită. O să-i uluiești pe toți.

— Nu vreau s-o fac, șopti Ania, copleșită de emoție.

— Ania, n-ai încotro. Și, în plus, îl iubești pe Adam Mihailovici. Cum ai putea să-l lași să aștepte în biserică?

— Mi-e frică, mătușico. Știu că-l iubesc pe Adam, dar nici măcar asta nu-i de ajuns. Nunta asta e atât de grăbită. Știu că am vrut să fie așa din cauza acelor zvonuri, dar acum sunt atât de speriată! Poate ar fi trebuit să mai așteptăm.

Deodată părea atât de înspăimântată!

Prințesa Xenia o luă pe după umeri și o ținu strâns.

— Draga mea, nu putem prevedea viitorul, îi spuse ea. Poate că lucrurile n-or să fie atât de ușoare pentru tine cum sperăm noi. Poate că Adam se va purta urât. Poate că tu o să te îndrăgostești de un alt bărbat. Nimeni nu știe. Dar nu putem lăsa aceste temeri să ne împiedice să facem ceea ce trebuie.

— Nu știu ce-i cu mine, murmură Ania. Îl iubesc. Cred că și el mă iubește. Și, totuși, mi-e atât de frică!

— Draga mea, stai jos și ascultă-mă, zise Xenia încet, făcându-i semn să se așeze lângă ea pe canapeaua îmbrăcată în satin verde de lângă șemineu. Știu că ești speriată și îngrozită; ar însemna că nu ești ființă omenească, dacă n-ai fi. Dar toate asta vor trece. Aniușka, în ziua în care m-am măritat cu Andrei Nikolaevici eram atât de emoționată, încât am vărsat de trei ori, n-am mai găsit colierul pe care el mi-l oferise ca dar de nuntă și am suportat întreaga ceremonie într-o stare de semiconștiență. Și am avut o căsnicie foarte fericită – în cea mai mare parte.

Ania era uluită. Xenia nu era genul de femeie care să fie emoționată.

— De ce ai fost emoționată? o întrebă ea.

— Pentru că știam cât de frumoasă mi-era viața acasă la părinți și mi-era frică să o încep pe a mea, plină de responsabilități. Eram la fel

de îngrozită ca tine acum.

— Dar unchiul Andrei e atât de bun.

— Bineînţeles, aşa e. Şi ştiam asta. Dar nu conta în acel moment înspăimântător, în care m-am trezit înfruntând de una singură o altă lume.

Prinţesa era atât de superbă în rochia ei albă de mătase acoperită cu o broderie argintie şi diamante, încât părea imposibil să se fi temut vreodată de cineva, cu atât mai puţin de Andrei Nikolaevici, dar Ania se simţi mai liniştită. Ştia că mătuşica nu minţea.

— O să fie bine, *malenkaia.* Aşteaptă şi o să vezi.

— Nu ştiu.

— Eu ştiu. Şi, în plus, Ania, trebuie să plecăm în curând. Iar eu mai am să-ţi dau ceva.

Xenia se duse atunci la măsuţa de toaletă şi luă o cutie îmbrăcată în catifea albastră, care purta marca bijutierului parizian Boucheron.

— Poartă asta cu toată dragostea noastră, scumpa mea, spuse prinţesa Xenia sărutându-şi nepoata pe ambii obraji şi îi dădu cutia.

Uimită, Ania o deschise şi rămase cu gura căscată. Pe satinul alb se afla un colier format din trei şiraguri de perle mari. Era un cadou magnific.

— Mătuşico, îţi mulţumesc mult de tot! Sunt minunate.

— Prostii. Sunt perfecte. Şi, spre deosebire de cele pe care le ai la gât, pe acestea poţi să le păstrezi, o tachină ea, referindu-se în glumă la vorba rigidă a tatălui ei „mâine dimineaţă să fie înapoi în seif". Sandro le permitea femeilor din familia sa să împrumute orice bijuterie voiau, dar întotdeauna dădea de înţeles foarte clar că toate erau ale lui; trebuiau să aştepte până la moartea lui pentru a intra în posesia vreuneia din bijuteriile lui. Acest lucru îl scutise de multe scandaluri în viaţă. Ceea ce aveau să facă după citirea testamentului său le privea.

Aşezând-o pe Ania în faţa oglinzii, Xenia se dădu puţin înapoi pentru a admira efectul noilor perle alăturate celorlalte. Era copleşitor. Şi, printre toate acele perle, strălucea o cruciuliţă de diamante, cadoul lui Adam.

— Nu uita, draga mea, dragostea noastră le însoţeşte. Să te gândeşti la noi ori de câte ori le vei purta.

— Întotdeauna, spuse Ania. O să le păstrez toată viaţa.

Amândouă stăteau în faţa oglinzii înalte, cu margini aurite, două imagini superbe în alb. Prinţesa Malîşeva, brunetă şi puţin mai înaltă, sclipea încărcată de diamante, ţinându-şi nepoata blondă pe după umeri. Amândouă se temeau pentru viitor, dar, de asemenea, amândouă erau pline de speranţă, având în faţă toate promisiunile şi incertitudinile inerente începutului unei vieţi noi.

La un moment dat, Xenia rupse tăcerea.

— Să mergem. Nu-i mai putem lăsa să aştepte, spuse ea cu fermitate, îmbrăţişând-o uşor.

Aruncând o privire prin camera de toaletă cu ornamentele sale aurite şi mobila îmbrăcată în mătase verde pe care unul din înaintaşii lui Andrei le cumpărase de la Paris în 1816, Ania îşi dădu seama că era ultima noapte pe care avea s-o petreacă în casa Xeniei ca făcând parte dintre cei care locuiau acolo. După aceea, la întoarcerea din luna de miere, adresa ei avea să fie Palatul Sviridov, cafeniu-deschis şi alb unde îşi petrecuse primii ani din viaţă, înainte de a se muta cu mătuşa şi unchiul ei. Iar la optsprezece ani, cu un soţ şi poate chiar un copil pe drum, avea să devină stăpâna casei. Era un gând care o dezmeticea. Şi, totuşi, simţea o nouă putere.

— Sunt gata, mătuşă. Pentru orice se va întâmpla.

Plecând spre ceremonia căsătoriei care avea loc la biserica Sf. Nikolai din apropiere, Ania închise uşa în urma copilăriei, acceptând orice avea să-i rezerve soarta ca femeie.

*

Ceremonia căsătoriei de la biserica Sf. Nikolai avu loc la ora stabilită, în ciuda spaimei din ultima clipă a prinţesei Ania. Invitaţii comentară în legătură cu frumuseţea miresei, cu cascada de perle şi cu faptul că mirele era neobişnuit de chipeş.

Stând lângă Adam, cu coroana împărătească din argint filigranat pe cap, Ania nici nu-şi mai amintea de ce fusese atât de îngrozită. Nu vedea decât chipuri prietenoase, care le făceau urări de bine, într-un mozaic de uniforme, rochii de la Paris şi bijuterii sclipitoare. Decorul era alcătuit din uşile aurite ale altarului, sfinţi cu aureole din pietre preţioase şi coloane groase din pietre semipreţioase, în timp ce fumul tămâiei învăluia interiorul bisericii, însoţind rugăciunile cântate de preoţii splendid înveşmântaţi.

În momentul caracteristic nunţilor ortodoxe, în care invitaţii erau foarte atenţi să vadă care din cei doi miri călca primul pe covorul

roşu, prinţesa Ania îi surprinse pe toţi călcând odată cu soţul ei, ceea ce îi făcu pe unii să creadă că americanul nu era familiarizat cu folclorul. Potrivit tradiţiei, primul care călca pe covor avea să conducă în casă. Căsătoriţi în sfârşit, cu câte o verighetă de aur pe degete, Ania şi proaspătul ei soţ se îndreptară spre Palatul Sviridov într-o trăsură veche demnă de un alai împărătesc, pictată cu auriu, în spatele a patru bidivii Orlov nerăbdători. Trecătorii le făceau urări tinerilor căsătoriţi; câţiva ţărani crezură că erau ţarul şi ţarina, spre amuzamentul lui Adam, care adoptă aerul demn al regelui George al Angliei şi le făcea cu mâna oamenilor, în timp ce Ania, care îi ţinea mâna cealaltă, le trimitea sărutări.

Întâmpinată la intrarea în noul ei cămin de Xenia, care se dusese acolo împreună cu Andrei cu un automobil pentru a ajunge înaintea nepoatei ei ca să-şi facă datoria de a îi oferi miresei pâine şi sare conform tradiţiei, Ania fu vrăjită de un val de muzică, de miresme şi de fast. Sviridovii, ignorând recentele zvonuri, făcuseră tot ce le stătu în putinţă pentru a etala atât de multă splendoare, încât să-i împiedice până şi pe cei mai porniţi bârfitori să găsească în neregulă ceva.

Iar prinţul Sandro le dădu de înţeles tuturor că micuţa Ania îi era la fel de dragă precum cele două fiice ale sale, făcând aluzie foarte mult la una din acestea.

În amurgul unei zile de toamnă din Sankt Petersburg, curioşii stăteau pe trotuar şi priveau la succesiunea de trăsuri elegante şi automobile sclipitoare care îşi lăsau pasagerii în faţa intrării Palatului Sviridov. Ferestrele înalte de deasupra capetelor lor străluceau luminate de duzini întregi de candelabre uriaşe şi fiecare cristal reflecta sclipirea bijuteriilor purtate de oaspeţi. Întreaga faţadă părea în flăcări datorită luminii şi mişcării în timp ce ultimele raze slabe ale soarelui dansau peste Neva, aurind încă o dată Palatul Sviridov înainte de a dispărea în apele întunecate ale râului şi apoi stingându-se.

Acţionând în urma instrucţiunilor foarte clare ale Xeniei, cel mai bun florar din Sankt Petersburg transformase palatul într-o grădină gigantică. Ghirlande de flori decorau scările de marmură, coridoarele şi galeriile. Sala de bal fusese atât de împodobită cu gardenii şi cu trandafiri, încât părea o prelungire a grădinii.

Înăuntru, oaspeţii, ale căror apetituri fuseseră stârnite cu *zakuski,* apetitive din abundenţă, alcătuite din caviar, sturion afumat, limbi de ren şi o duzină de alte delicatese din vastele rezerve ale lui

Eliseev, stăteau la mese şi se serveau din platourile de aur pe care Xenia le alesese pentru primul fel de mâncare. Pahare din cristal *Baccarat* erau aşezate lângă farfurii şi se umpleau în permanenţă cu soiurile de vinuri franţuzeşti care însoţeau mâncarea.

Servitorii, în livrelele lor cu fireturi aurii, erau atenţi la toate nevoile oaspeţilor şi nicăieri nu se vedea un pahar gol. Mereu atent să zărească vreun semn de nemulţumire pe chipul stăpânului său, bătrânul Matvei, valetul de la Sankt Petersburg al lui Sandro, îşi dirija oamenii cu o mână de fier.

În spaţioasele bucătării, bucătarii şi numeroşii lor subordonaţi gătiseră, copseseră şi decoraseră cu frenezie. Din mâinile lor ieşiseră nenumărate supe, jeleuri, şerbeturi, fripturi, păsări şi peşti. Chiar şi cei mai mâncăcioşi dintre invitaţi descoperiră că le era greu să facă faţă acelei mese îmbelşugate.

Spre extrema supărare a Xeniei, Zenaida Kaşina îşi făcuse o uluitoare apariţie într-o rochie de mătase de un cenuşiu pal – şi perle în valoare de mai mult de un milion de ruble, toate cadouri din partea lui Sandro

— Infirmând astfel, din nefericire, bănuielile prinţesei cu privire la sfârşitul acelei relaţii.

Andrei zâmbi când observă câteva idile înfiripându-se între oaspeţi, incluzând doi Romanovi şi câţiva prinţi. Un anumit mare duce îşi enerva soţia plinuţă acordându-i foarte multă atenţie unei doamne într-o rochie albă cu pene de struţ. Iar în partea depărtată a încăperii, soţii Grekov se ignorau cu grijă; contesa Tamara şi fiul ei mai mare, Gigi, stăteau la o masă, iar musculosul şi blondul Volodea, la alta, împreună cu frumoasa lui Natalia. Din când în când, observă prinţul, Gigi mai arunca o privire lungă spre cumnata lui încărcată de smaralde, care îşi înfuria soţul zâmbind dulce şi prefăcându-se că nu vede.

Natalia are o minte de copil, îşi spuse Andrei. Nici nu-şi dă seama ce efect are asupra bietului Gigi, care e complet vrăjit şi gata să comită orice nebunie pentru ea. Nu merită atâta devotament. Iar el e un prost că-şi provoacă fratele, îşi zise Andrei.

Oaspeţii din partea prinţului Adam alcătuiau un grup restrâns, format în mare parte din cei din corpul diplomatic, dintre care cel care avea rangul cel mai înalt era ambasadorul american, domnul Marye. Originar din Vestul Mijlociu, ambasadorul îi încânta pe ruşi cu

excentricitatea şi umorul său. Lângă el se afla doamna Marye şi alături de ea, William S. Whitmore, care îşi lăsase baltă sarcinile de la Paris.

Tot timpul în relaţii proaste cu Adam, Billy fusese extrem de uluit când aflase vestea în legătură cu căsătoria acestuia şi încântat că era invitat. Primise ordine stricte de la fratele său mai mare să nu-l facă de râs în niciun fel, căci, altfel, va fi alungat complet. Eliminat atât de la *Yale,* cât şi de la *Princeton* datorită unor mari scandaluri, Billy se hotărâse să intre în diplomaţie, graţie lui Adam. Avea douăzeci şi patru de ani, era subţire, blond, bine dispus şi absolut nedemn de încredere. Adam avea de gând să încerce să-l expedieze în Maroc, dacă putea. În ultima vreme americanii fuseseră răpiţi pe acolo.

Valsând cu Adam în lumina candelabrelor de cristal, soţul ei frumos şi brunet aflându-se în centrul atenţiei tuturor femeilor, prinţesa Sviridova zâmbi amintindu-şi că o întrebase pe Xenia dacă îl putea invita la balul de prezentare. Plănuise să danseze cu el în încăperea aceea, dar nu chiar cu o asemenea ocazie.

— Eşti fericită? o întrebă el în şoaptă strângând-o în braţe în timp ce valsau înconjuraţi de o bogăţie de mătăsuri şi bijuterii, colierele şi brăţările femeilor aruncând sclipiri roşii, albastre şi verzi cu fiecare mişcare.

— Sunt foarte fericită, Adam, îi răspunse ea, împletindu-şi degetele printre ale lui. E cea mai frumoasă zi din viaţa mea.

Fără să surprindă pe nimeni, soţii Derjavin nu apărură decât mult timp după cină şi numai datorită faptului că Serioja se temea să lipsească pentru a nu-şi jigni cumnata, care se afla în relaţii atât de bune cu severul tată şi care, într-o bună zi, ar fi putut fi convinsă să stea de vorbă cu Sandro în sprijinul lui.

Contesa Liza era mai practică; ea voia doar să vadă cine ce purta. Când zări şiragurile de perle care atârnau mai jos de mijlocul Aniei, îi veni să ţipe, dar se limită la câteva remarci acre că ar fi semănând cu un idol păgân – ceea ce repetă şi în preajma lui madame Kaşina, care era la fel de gătită.

Liza nu o putea suferi pe Kaşina. Contesa însăşi i-o prezentase lui

Sandro la una din petrecerile organizate de ea împreună cu *Ballets russes* din Paris. Se plăcuseră instantaneu. Bătrânul nu numai că se certase cu propria-i fiică, dar acum vorbea chiar de o însurătoare cu balerina. Era şi mai rău decât ceea ce făcuse pentru Ania. Zenaida

distrusese deja câteva averi atât în ţară, cât şi în străinătate, iar milioanele familiei Sviridov reprezentau o adevărată provocare pentru ea.

Liza avea să o lase să facă aşa ceva numai peste cadavrul ei!

Când, în cele din urmă, Xenia îşi luă nepoata deoparte şi îi şopti că venise vremea să plece, Ania îşi privi soţul cu timiditate. Plecară cu unul din automobilele englezeşti ale bunicului, stând amândoi comod pe bancheta din spate, Adam ţinând-o pe după umeri.

*

Sosind la locuinţa Xeniei de pe Canalul Moika, Ania şi proaspătul prinţ Sviridov au fost întâmpinaţi ceremonios de bătrânul valet al lui Andrei şi conduşi în camera nupţială, cea în care Ania îşi petrecuse atâţia ani.

În timp ce Adam se dezbrăca în mica încăpere de alături, Sonia îşi ajută tânăra stăpână să-şi scoată rochia superbă, îi desfăcu şireturile corsetului din satin, îi îndepărtă jupoanele şi se duse să-i aducă repede cămaşa de noapte şi capotul în timp ce Ania îşi scotea ciorapii, păstrându-şi cu pudoare pantalonaşii până când Sonia îi puse cămaşa de noapte din mătase albă.

Când Adam bătu la uşa dublă de culoare crem cu ornamente aurii, Ania stătea în faţa căminului, cu părul lung şi blond curgându-i pe spate şi cu capotul încărcat de dantele mulându-i-se pe formele delicate ale trupului.

— Intră, şopti ea, roşind uşor când el apăru într-un halat de mătase şi o îmbrăţişă cu tandreţe în faţa focului.

— Eşti cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată, murmură el, sărutând-o uşor. Sunt foarte mândru că-ţi sunt soţ.

Timidă, Ania îl înconjură cu braţele şi îl lăsă să o strângă cu putere, simţindu-i trupul fierbinte lipit de al ei, sfioasă, dar dorind mai mult decât orice altceva pe lume să-i aparţină.

Timp de o secundă îngrozitoare, îşi aminti de ziua din pădure şi urâţenia ei o făcu să se cutremure. Adam o trase şi mai aproape şi îi sărută buclele blonde de pe ceafă, urechea, fruntea.

— Nu trebuie să-ţi fie frică, murmură el. N-o să-ţi fac niciun rău. Nu-i era frică de el. Se gândea la acea zi de iunie, la acel nebun. Până şi în clipa aceea o speria gândul că omul acela o dorise atât de mult. Se întrebă dată toţi bărbaţii erau capabili de o asemenea violenţă.

— Ania, murmură Adam mângâind-o uşor, explorându-i formele

delicate şi mătăsoase, sărutând-o cu tandreţe în timp ce ea începea să-i răspundă, mângâindu-i ceafa şi plimbându-şi mâna pe spatele ei, şoptind cuvinte calde.

Fără niciun alt cuvânt, Adam o luă în braţe şi o duse spre patul mare din lemn de mahon, în formă de sanie, şi învăluit în mătase de un verde închis, străbătută din loc în loc de fire aurii.

Ascunzându-şi faţa în umărul lui, Ania îl luă de gât şi amândoi alunecară în patul moale între mulţimea de perne de mătase tivite cu dantelă.

— *Duşka,* murmură el, sărutând-o apăsat pe buze.

Dumnezeule, cât de mult o dorea. Era absolut îmbătat de ea, de pielea, ochii, părul, parfumul ei, toată frumoasă, toată senzuală.

Ania se simţea îngrozită, dar, în acelaşi timp, excitată, când Adam o săruta, mângâindu-i tot trupul cu mâini blânde, sigure şi iubitoare. El se apropie mai mult de ea, mişcându-se în îmbrăţişarea ei mătăsoasă, în timp ce ea închise ochii şi îşi aminti de după-amiaza aceea din grădina bunicului.

— Te iubesc, şopti ea când el îi dezlegă fundiţa de satin de la gât a capotului, trecându-i veşmântul subţire peste umeri şi lăsându-l să cadă pe covorul chinezesc de pe podeaua de marmură.

Cu un şir lung de sărutări pe gât, pe umeri şi pe sâni, Adam dorea nespus de mult să se piardă în adâncul ei. O ţinu strâns şi îi şopti cuvinte de iubire, iar Ania îl înconjură cu braţele, mângâindu-l cu o senzualitate visătoare care era şi dulce şi tulburătoare. Lipsită de experienţă şi provocatoare, îl excita teribil de mult.

Îşi lăsă mâna să alunece pe sub cămaşa ei de noapte şi o auzi ţinându-şi răsuflarea când îi mângâie pielea, degetele lui excitând-o în vreme ce explorau cu blândeţe locuri pe care nimeni nu le atinsese vreodată.

— Adam, murmură ea, sărutându-l când el se întinse alături şi îi acoperi sânii cu sărutări, împletindu-şi degetele cu ale ei şi trăgând-o mai aproape.

Când o posedă, avu senzaţia că nu mai fusese niciodată atât de copleşit. Ea îl poseda pe el, îl făcea al ei în modul cel mai superb, cu tandreţe şi dulceaţă.

— Te iubesc, şopti Ania ascunzându-şi faţa la pieptul lui. N-o să doresc niciodată pe altcineva.

— Te iubesc mai mult decât pe oricine altcineva, şopti el

legănând-o în braţe şi sărutând-o cu blândeţe.

Fata închise ochii şi îi ascultă bătăile inimii, mult mai liniştite acum, exact ca ale inimii ei. Adam îi aparţinea, îşi spuse ea, cuibărindu-se lângă el şi el păru să înţeleagă.

Acum nimic nu-i mai putea despărţi; era ceva ce avea să dureze toată viaţa.

*

În primele ceasuri ale dimineţii, când petrecerea de la Palatul Sviridov era pe terminate, se întâmplă ceva ce avea să facă vâlvă a doua zi prin saloanele din oraş.

Plecând cu Natalia, contele Volodea Grekov reacţionă ursuz în clipa în care fratele său, Gigi, îi ură noapte bună Nataliei sărutând-o pe obraz, ca de obicei, şi spunându-i că avea să o vadă a doua zi acasă la mama lui.

— N-o să te duci, spuse Volodea, împingându-şi soţia cu brutalitate în automobil. N-o să-ţi dai întâlniri în casa mamei mele. Ce fel de târfă eşti?

Chiar dacă ar fi fost să se facă abstracţie de purtarea grosolană a lui Volodea şi de cantitatea de băutură pe care o consumase, acea scenă era puţin cam exagerată. Gigi îşi apucă de guler fratele mai mic, dar mai solid, spunându-i să-i ceară scuze Nataliei.

— Nu suport să aud cum o femeie e insultată în asemenea hal. Cere-ţi scuze! strigă el, devenind roşu la faţă în lumina felinarelor de pe stradă, venele umflându-i-se la tâmple. N-ai niciun drept să spui una ca asta!

— Nu, Volodea! strigă Natalia când soţul ei îşi pocni fratele în falcă, trântindu-l la pământ.

Deja se strânseseră o mulţime de oameni în jurul celor doi fraţi, în timp ce şoferii strigau, oaspeţii îi rugau să se potolească, iar mama celor doi, contesa Tamara, bătea din picior furioasă văzând cum cei doi fii ai ei se făceau de râs în public.

— Femeia asta-i a mea, strigă Volodea, lovindu-l pe Gigi din nou. O fi ea proastă şi aiurită, dar e a mea. Şi, atâta timp cât o să mai fie, ţine-te departe de ea!

Natalia izbucni în lacrimi şi sări din maşină pentru a-l mângâia pe Gigi, dar soţul ei o azvârli cu violenţă înapoi în automobil, strigându-i şoferului să pornească şi plecă împreună cu soţia lui care urla cât o ţineau plămânii de supărare, o furie în mătase verde şi

smaralde.

— Dumnezeule! murmură Tamara Mihailovna scoţând o batistă dantelată, cu care şterse sângele care şiroia din buza plesnită a fiului ei. Am crescut doi sălbatici. Volodea îi seamănă tatălui său. Dar scuza ta, care e?

Gigi se uită la mulţimea de curioşi din curte care asistaseră la acel conflict de familie şi care, fără îndoială, aveau să împânzească tot oraşul cu variante înflorite. A doua zi trebuia să susţină o lucrare în faţa *Societăţii istorice imperiale.* Cum avea să o poată face cu vânătăile rămase în urma acelei încăierări? Dumnezeule, ce ruşine îi era.

— Nu ştiu, mamă, spuse el frecându-şi falca. Dragoste?

— Mai degrabă pură prostie, zise contesa, netulburată.

*

Capitolul 11

Kiev

Când Oleg şi Katia plecară spre Operă în seara aceea, Ivanov era convins că totul se rezuma la viaţa lui sau a fetei. Dacă o putea ucide înainte ca ea să încerce să-l omoare pe ţar, tot ar mai fi avut o şansă să scape liber cu destul spaţiu între el şi Skriabin – pentru a nu mai pomeni de poliţie. Cuvintele Katiei referitoare la denunţarea lui îl iritaseră. Încă din clipa aceea ştiuse ce avea de făcut.

Bineînţeles, era a naibii ironie că el – un devotat revoluţionar – avea să-l salveze pe ţar ucigând o camaradă. Eh, viaţa e plină de mici ironii, îşi spuse el, pipăind cuţitul pe care îl ascunsese sub cracul pantalonului. Într-un fel era chiar amuzant.

— Eşti pregătit psihic pentru ceea ce ai de făcut? îl întrebă Katia Petrovna când coborâră din trăsura descoperită şi îşi făcură loc prin mulţimea adunată în faţa Operei, o clădire mare şi impresionantă. O să depindă de o cronometrare perfectă.

Se părea că întreaga elită a oraşului se afla acolo. Femeile purtau adevărate averi sub forma bijuteriilor şi a rochiilor splendide, iar însoţitorii lor erau îmbrăcaţi în uniformele frumos colorate ale diverselor regimente din Kiev sau în haine de seară cu eşarfe roşii sau albastre care semnificau distincţii guvernamentale. Toţi cei care aveau ambiţii sociale se chinuiseră să facă rost de bilete pentru spectacolul din seara aceea; plăcerea de a se afla în compania ţarului era ceva ce nimeni nu voia să piardă, mai ales că se întâmpla atât de rar.

— Sunt pregătit, spuse Oleg ţinându-şi ascuns propriul plan. În

pauză, ieşim repede din lojă ca să-l salutăm pe ţar când grupul acestuia iese la gustări împreună cu directorul Operei şi oficialităţile oraşului.

— Exact.

Katia Petrovna se potrivea foarte bine printre toţi acei aristocraţi şi paraziţi cu funcţii înalte în guvern, observă Oleg, care încerca să se mişte bine în hainele de seară cu care nu era obişnuit. De asemenea, devenise blondă pentru ocazia respectivă; părul ei roşu ar fi ieşit prea mult în evidenţă. Îmbrăcată într-o rochie din satin de un verde-smarald tivită cu dantelă aurie şi având tot atâtea bijuterii ca şi celelalte femei, îşi dovedea bine originea – unica fiică a unui avocat de provincie înstărit. Era în lumea ei acolo, potrivindu-se atât de bine, încât nu stârni bănuieli nici celui mai suspicios poliţist.

Lângă ea, urcând scara largă de marmură între două şiruri de ofiţeri plini de decoraţii, Oleg era un nimeni.

— De unde ai luat hainele astea? o întrebă el, încercând să nu se mai gândească la dorinţa de a o ucide.

— Au fost furate de la un teatru de un tovarăş care a fost croitor. Are un ochi format pentru măsuri, ceea ce ne-a prins bine.

— Şi bijuteriile?

— Din seiful băncii de pe strada Malaia Sadovaia. Arată bine, nu? O să le vindem când *ajung* acasă.

Lui Oleg nu-i plăcu acel singular. Deja m-a tăiat de pe listă, îşi spuse el furios.

Era plin de poliţişti. Ofiţeri în uniformă şi soldaţi erau vizibili pe afară, îndepărtând lumea din preajma intrării; înăuntru, o întreagă reţea de domni cu priviri reci, îmbrăcaţi în costume sărăcăcioase şi cu manşetele tocite se plimbau pe culoare şi coridoare, dând dovadă de o extraordinară vigilenţă. Dacă ea crede că aceştia sunt de partea lor, înseamnă că şi-a pierdut minţile, îşi spuse Oleg. Şi ea şi Bogrov erau nebuni. El unul nu avea încredere în nimeni care lucra mână-n mână cu cei din *Ohrana;* aceştia erau în stare să trădeze ambele tabere în cursul unei zile de lucru.

— Grupul tarului n-a sosit încă, observă Katia, oprindu-se în capul scării şi aruncându-le o privire perechilor elegante care urcau treptele din marmură acoperite cu covor roşu în urma lor. S-ar putea ca poliţia să-i aşeze pe toţi înainte să intre el. Aşa au făcut şi la Petersburg.

— Hai să intrăm în lojă, o îndemnă însoţitorul ei, simţindu-se

stingher în mijlocul acelui fast.

Oriunde mergeau treceau pe lângă propriile imagini reflectate în oglinzile de pe coridoare, pe lângă aplice aurite, candelabre de cristal, colonei cu o mulţime de medalii şi doamne pline de bijuterii, aparţinând societăţii din Kiev, care sclipeau ca nişte pomi de Crăciun. Oleg îi detesta, dar trebuia să admită că atmosfera i se părea fascinantă într-un fel ciudat. Atâta opulenţă începea să-l ameţească, asemeni unui vin tare.

Katia încuviinţă. Voia să lase jos buchetul care începuse să i se pară foarte greu. În caz că-l scăpa din greşeală, n-ar fi putut explica prezenţa celor două revolvere care ar fi ieşit la iveală.

Când femeia în vârstă care răspundea de lojile de la nivelul lor le deschise uşa, Oleg fu încântat când se trezi într-o anticameră destul de mare, cu o oglindă, un cuier de haine şi două fotolii. Loja propriu-zisă se afla în spatele unei uşi închise, ferită vederii. După ce se închidea uşa lojei, anticamera nu se mai vedea. Oleg se gândi că i-ar fi putut servi foarte bine mai târziu.

Când deschise uşa pentru a-şi ocupa locul, Katia remarcă încântată că se afla în apropierea lojei imperiale. Avea să fie uşor să-i surprindă pe oamenii ţarului când aceştia aveau să iasă pe durata pauzei. Deodată îi făcu semn lui Oleg. Tocmai îl zărise pe Mordka

Bogrov la parter, discutând cu doi domni care nu puteau fi decât agenţi *Ohrana.*

— Uite-l, spuse ea încet.

— Seamănă cu o maimuţică, nu? Nu-i mai trebuie decât cineva cu o flaşnetă.

Ignorându-l, fata se aşeză pe fotoliul de catifea, ţinând buchetul în poală.

— De ce nu-l pui jos? îi sugeră Oleg.

— Bine.

— Ieşim când se aprind luminile pentru pauză? întrebă el privind cum sala se umplea cu repeziciune.

— Nu, zise fata. Când orchestra cântă ultima notă, înainte să se lase cortina. O să-ţi spun eu când.

— Ieşim amândoi?

— Da. Tragem amândoi imediat ce apare în raza vizuală. Ţine minte – nu sta pe gânduri. Trage doar.

Da, îşi spuse Oleg. Asta ar trebui să fac – să nu gândesc. Căţea!

Ce prost am fost când mi-am închipuit că eşti de partea mea!

Studiind bijuteriile Katiei cu un interes subit, o întrebă într-o doară ce fel de pietre erau. Dacă sunt atât de scumpe pe cât par, aş putea trăi liniştit ani de zile cu banii câştigaţi de pe urma lor, îşi spuse Oleg. Măcar atâta lucru putea face Katia pentru el.

— Smaralde şi diamante, spuse ea. De ce?

— Eram curios. Trebuie să valoreze o avere.

Da. Le-ar fi putut vinde, indiferent unde s-ar fi aflat. Lumea era plină de tâlhari.

— Nu uita, îl instrui Katia, ieşi şi-ţi faci treaba. Fără niciun fel de ezitare.

— Şi agenţii *Ohranei* or să ne scape de martorii furioşi, adăugă el sarcastic.

— Da.

Dacă, într-adevăr, crede chestia asta, e nebună, îşi spuse el dezgustat. Ştia că nu era nebună, ci doar o scorpie mincinoasă şi şmecheră care, fără îndoială, plănuia să scape susţinând că el era singurul asasin. Şi-o închipuia punând totul la cale cu Pavel şi cu acel jidan sfrijit. Era singurul motiv pentru care el se afla acolo. Afurisita!

Ura lui Oleg faţă de Katia Petrovna fu momentan uitată datorită agitaţiei create de apariţia ţarului şi a oamenilor săi în loja imperială. Aproape la unison, mulţimea de spectatori eleganţi se ridicară în picioare la auzul primelor acorduri ale imnului imperial şi începură să cânte. Katia îl trase pe Oleg alături de ea şi cântară amândoi odată cu ceilalţi.

La numai câteva loji distanţă de a lor se aflau ţarul şi oamenii săi, îmbrăcaţi cu toţii potrivit ocaziei respective, bărbaţii în tunici roşii cu fireturi aurii şi epoleţi strălucitori, iar femeile în rochii crem încărcate de broderii şi împodobite cu eşarfele albastre de mătase ale Ordinului Sf. Ecaterina.

După intonarea imnului, ţarul Nikolai se aşeză, urmat de toţi ceilalţi spectatori, iar dirijorul lăsă în jos bagheta, dând semnalul începerii uverturii operei *Ţar Sultan* de Rimski-Korsakov.

În timp ce acţiunea operei se desfăşura pe scenă, Katia începu să scoată revolverele din buchet, apărată de semiîntunericul lojei. Pe unul din ele îl vârî înapoi printre trandafiri, iar pe celălalt i-l dădu pe furiş lui Oleg care îl vârî iute în buzunarul hainei, scrâşnind din dinţi, fiindcă se chinuia să desprindă cuţitul pe care şi-l lipise de picior pe sub

pantalonii negri.

Ar fi făcut prea mult zgomot dacă ar fi împuşcat-o, hotărî el. Un cuţit era mult mai bun. Nu avea nevoie decât de un singur minut cu ea în acea anticameră şi avea să scape de scorpie o dată pentru totdeauna. Lasă să creadă maimuţoiul acela de Bogrov în complicitatea celor din *Ohrana.* Oleg îi ura numai bine – de la distanţă. Existau asasinate şi sinucideri; ştia foarte bine care era deosebirea dintre ele.

Desprinzând cuţitul, în sfârşit, îl simţi alunecând pe picior şi căzând pe covor fără zgomot. Lăsându-şi programul să cadă, se aplecă şi ridică arma ascunsă în dosul programului, ţinându-şi tovarăşa sub observaţie în tot acest timp. Era bine. Îl urmărea pe ţar. Pe el nu-l observase.

În cele din urmă, după ceea ce păru o veşnicie de ascultat sunetele care spărgeau timpanele, zgomotul mai scăzu în intensitate şi Katia îl zgâlţâi.

— Gata, îi spuse ea şuierător. Dă-i drumul!

— Bine.

Katia Petrovna ieşi repede în anticameră, dar nu apucă să ajungă la uşă, căci, de cum ajunse în încăpere cu ea, Oleg o prinse din spate, acoperindu-i gura cu mâna lui imensă, în timp ce ea se zbătea, dând din mâini furioasă. Apoi, în clipa în care Oleg o înjunghie între coaste, ea scoase un geamăt puternic, iar el răsuci lama, împingând-o cât mai mult. Nu exista niciun corset care să stea în calea cuţitului, aşa că acesta pătrunsese până în inimă.

Katia era atât de uluită, încât nu avu timp să scoată niciun sunet în afară de acel geamăt şi se prăbuşi încet la podea, o dâră de sânge pătându-i rochia de un verde închis.

Când o văzu întinsă pe jos, cu ochii larg deschişi şi cu o expresie de neîncredere şi surprindere pe chip, Oleg simţi o satisfacţie sălbatică. Încercase să-l păcălească, dar el îi dejucase planurile. Scorpia fusese atât de sigură de puterea pe care o avea asupra lui, încât nici măcar o clipă nu se aşteptase să aibă o asemenea soartă – Katia, intelectuala, fusese întrecută în şiretenie de un ţăran. Îi plăcea.

Îi luă bijuteriile, pe care le vârî în poşeta de catifea pe care o avea cu ea şi îi aşeză revolverul pe jos, alături. Făcându-şi drum nervos prin mulţimea de pe coridor, se trezi la câţiva metri de Nikolai al II-lea, un domn subţire, cu barbă, într-o uniformă de colonel, înconjurat de aghiotanţi, părând cu toţii nişte soldaţi de plumb, în tunici de un roşu-

aprins, încărcate de fireturi aurii şi medalii. Femeile din grup erau ca nişte păpuşi superb îmbrăcate sclipind de bijuterii şi eşarfe. Parcă nu sunt de pe acest pământ, îşi spuse Oleg, amintindu-şi deodată de nepoata prinţului Malîşev.

Dorind cu disperare să fugă înainte să o descopere cineva pe Katia – sau ca Bogrov să ducă la îndeplinire cealaltă parte a planului – Oleg grăbi pasul, strecurându-se iute prin mulţime şi îndreptându-se pe scara de marmură spre libertatea de afară. În timp ce cobora în fugă treptele, amestecându-se cu cei care se duceau la barurile unde se putea bea şampanie, Oleg auzi o împuşcătură puternică în sală.

A făcut-o, îşi spuse Ivanov, mărind pasul. Prostul a tras în primul ministru.

Zgomotul revolverului fu urmat de o tăcere stranie, după care se auziră ţipete de groază şi glasuri care chemau poliţia. În timp ce acele voci isterice răsunau în holul care continua să fie plin de lume, Oleg ajunse la uşile masive de la intrare şi ieşi repede, strecurându-se pe lângă un grup de poliţişti care intrau.

Sărind într-una din trăsurile din apropierea Operei, dispăru înainte ca vreunul din cei aflaţi înăuntru să apuce măcar să-şi dea seama ce se întâmplase. Şi, cu mult înainte ca Mordka Bogrov să fie prins, în sfârşit, şi scăpat din mâinile oamenilor care voiau să-l linşeze, Oleg se afla la gara din Kiev, cu biletul de tren în mână, urcându-se într-un vagon de clasa a doua cu destinaţia Varşovia.

Ei bine, îşi spuse el, am terminat cu ăştia. Singura problemă era acum faptul că Pavel avea să dorească să-l omoare pe cel care-i ucisese iubita, iar, deocamdată, Oleg era singurul suspect. Acest lucru nu-i plăcea.

Dar la asta avea să se gândească mai târziu, îşi spuse el plictisit în timp ce trenul ieşea din gară, îndreptându-se spre Polonia rusească. În clipa aceea, în ciuda faptului că era obosit şi surescitat, Oleg se simţea mai în siguranţă ca oricând.

Şi mai simţea ceva. Stând în acel compartiment amărât de clasa a doua, alături de ţărani, soldaţi şi călători săraci, Oleg simţi o anumită satisfacţie pentru faptul că o întrecuse în deşteptăciune pe Katia şi că avusese curajul să o ucidă în incinta unei clădiri înţesate de lume, în toiul unui asasinat politic spectaculos.

Sigur că asasinatul ar fi fost şi mai spectaculos dacă s-ar fi dus la îndeplinire şi partea cealaltă a planului, dar fusese destul de

impresionant şi aşa.

Aprinzându-şi un trabuc de proastă calitate, Oleg inhală adânc, întrebându-se încotro să se îndrepte acum. Avea să se alăture unui alt grup – în care să nu se afle nicio afurisită de femeie, de data asta – şi să-şi încerce puterile în ceva mai rezonabil decât situaţia din care abia scăpase. Asasinatul era o idee bună; fanteziile sinucigaşe, nu.

Dar de un lucru era sigur: confruntat cu o situaţie de a-ucide-sau-a-te-lăsa-ucis, ştia cum să reacţioneze. Nimeni nu avea să-l mai ameninţe pe Oleg Ivanov şi să scape cu viaţă.

După vreo săptămână, în timp ce se plimba prin principala piaţă a Varşoviei, Oleg zări un ziar rusesc care conţinea relatarea ultimului capitol al poveştii lui Mordka Bogrov. *Asasinul evreu spânzurat,* scriau titlurile din *Novaia vremea,* iar în articol continua să se vorbească despre ameninţarea pe care o reprezentau pentru imperiu cetăţenii săi evrei şi să se laude valoarea pogromului ca o piedică în calea unor asemenea activităţi.

Cooperarea celor din *Ohrana,* îşi spuse Oleg zâmbind; ce mai cooperare. Şi, aruncându-i câteva copeici vânzătorului de ziare, luă unul şi se aşeză la o masă într-o cafenea din apropiere pentru a-şi savura răzbunarea.

*

Sankt Petersburg

La două săptămâni după nunta Aniei, căsnicia şubredă a Nataliei Grekova se prăbuşi sub povara propriilor sale probleme. Băieţelul contesei se îmbolnăvise, iar boala se transformase în friguri care se dovediseră fatale. Părinţii, privindu-se pe deasupra patului de moarte al fiului lor, descoperiră că nu erau decât nişte străini care nu voiau decât să scape unul de celălalt.

Devastată de pierderea suferită, Natalia se îndreptă spre cei doi bărbaţi care contau cel mai mult în viaţa ei – cei doi bărbaţi pe care irascibilul Volodea îi învinuia de distrugerea căsniciei lui: cumnatul ei, Gigi, şi Grigori Efimovici, sfătuitorul ei spiritual. Ştia că putea fi sigură că fiecare în felul său avea să-i acorde sprijinul în acele momente de durere. Rasputin îşi făcuse recent o apariţie spectaculoasă în Sankt Petersburg, după moartea celui mai crunt duşman al său, răposatul prim-ministru, ceea ce părea să arate de partea cui era Atotputernicul. Dar nu putea pricepe de ce bunul Dumnezeu, pe care îl adora, i-l luase pe Nicky. Nimic nu mă poate face vreodată să accept această pierdere,

îşi spuse ea cu tristeţe.

— E în zadar, Grigori Efimovici, spuse Natalia într-o după-amiază înnourată şi ploioasă când îşi bea ceaiul împreună cu călugărul în salonul ei albastru cu alb. Încerc să mă rog, încerc să înţeleg, dar nu pot. Frumosul meu Nicky era atât de mic şi de dulce. De ce a fost luat astfel? E crud, Grigori Efimovici. Nu-i un Dumnezeu iubitor.

— Domnul îl judecă pe om, porumbiţa mea, nu omul pe Dumnezeu. Încearcă să nu uiţi asta.

— Tot ce nu pot să uit e Nicky al meu.

Atunci îl văzu pe călugăr ridicându-se şi aşezându-se în faţa ei. Îi înălţă bărbia şi ea îl privi înlăcrimată şi chinuită de suferinţă.

— Trebuie să te rogi, Natalia Alexeevna.

— Mă rog. Mă rog tot timpul, dar nu-mi foloseşte la nimic.

Luându-i mâna lui Rasputin într-a ei, Natalia i-o sărută şi o lipi de obraz. El se aplecă şi îi mângâie părul cu blândeţe, sărutând-o uşor pe frunte.

— Haide, nu poţi trăi astfel, îi şopti el. Trebuie să accepţi ceea ce nu poţi schimba.

— Ajută-mă, murmură ea privind în ochii aceia ciudaţi care îi străpungeau pe ai ei. Ajută-mă, Grigori Efimovici. Nu-l lăsa pe Dumnezeu să mă părăsească.

Avea încredere în el. Trebuia s-o ajute. Trebuia.

— Hai să îngenunchem şi să ne rugăm în faţa sfintelor icoane, zise el păstrându-şi cu grijă expresia calmă a unui om al Domnului când văzu pieptul plin al contesei. Unde sunt icoanele?

— Păi, în dormitorul meu, spuse Natalia, uimită că trebuia s-o întrebe. Orice rus credincios avea acolo un colţ al icoanelor.

— Du-mă acolo, îi spuse el încet, şi o să ne rugăm împreună, o să-l rugăm pe Dumnezeu să te binecuvânteze şi să-ţi aline suferinţa.

Ezitând la început, Natalia se ridică ascultătoare şi îşi conduse mentorul sus, în dormitorul decorat în galben şi alb, pe care îl împărţise cu Volodea. Îşi punea soarta în mâinile lui Rasputin acum.

De cum intră, îl văzu plecându-se ca orice călugăr în faţa şirului de icoane sfinte, unele din acestea fiind încrustate cu pietre scumpe şi datând din secolul al cincisprezecelea.

— Hai să îngenunchem şi să ne rugăm, spuse el pe un ton şoptit şi respectuos, făcându-i semn gazdei lui să se aşeze în genunchi pe covorul persan.

Natalia îl ascultă văzând cu uimire că o privea gânditor, de parcă ar fi meditat, iar ochii lui mici, albaştri şi pătrunzători erau aproape închişi şi o apucă de umeri cu nişte mâini aspre. Atunci, el îngenunche deodată alături de ea, stăpânit de emoţii intense, îmbrăcat într-o cămaşă roşie rusească împodobită cu broderii, pantaloni negri şi cizme negre şi scumpe, daruri din partea admiratoarelor înstărite.

— Uită-te la sfintele icoane, porumbiţa mea. Priveşte cât de frumos şi de blând e chipul Fecioarei. Uită-te cum îţi priveşte în inimă şi-n suflet.

Natalia îl lăsă să-i îndrepte privirea spre icoane, în dreptul fiecăreia aflându-se câte o lumânare în sfeşnice de argint. Apoi o înconjură cu braţele pentru ca ea să se poată bucura de privilegiul de a-i absorbi puterea. În contact cu căldura lui alarmantă, Natalia se cutremură, simţindu-se ameţită. Era ceva copleşitor. Simţea că leşină.

— Ce te-ar face fericită, micuţa mea? o întrebă Rasputin ţinând-o de umeri şi lăsându-şi mâinile să alunece pe braţele el, apăsând cu putere.

— Aş vrea să înţeleg moartea lui Nicky, murmură ea, uitându-se la icoane şi simţindu-se puţin mai puternică, sufletul aflându-i-se în mâinile lui Rasputin.

— Dacă Dumnezeu ţi-ar trimite un alt băieţel, ţi-ar fi mai uşor?

— Da, dar asta e imposibil. Soţul meu divorţează.

— Dar mi-ai vorbit de un alt bărbat care te iubeşte, draga mea. Acest cumnat al tău ar putea servi drept instrumentul Domnului, dăruindu-ţi un copil.

— Dar ar fi un scandal imens, Grigori Efimovici. Soţul meu n-ar accepta niciodată copilul ca fiind al său, iar Gigi nu se poate căsători cu mine fără o dispensă specială de la Sfântul Sinod.

— Ai prieteni care ţi-ar putea aranja asta. Eu te-aş ajuta.

În timp ce Natalia se gândea la acest lucru, călugărul o cuprinse deodată într-o îmbrăţişare atât de pasionată, încât era copleşitoare în intensitatea ei.

— Crede, Natalia, crede, îi şopti el. Dacă crezi în Dumnezeu şi în Grigori Efimovici, rugăciunile ţi se vor împlini.

Natalia îşi ascunse faţa în cămaşa roşie de mătase a mentorului ei şi oftă.

— Aş vrea tare mult să pot crede din nou, murmură ea. Tare mult aş vrea.

În clipa aceea, Rasputin o împinse furios şi se ridică în picioare, dominând-o pe femeia îngenuncheată, părând un profet sever din Vechiul Testament, mânios şi indignat.

— Numai mândria ta păcătoasă te împiedică să primeşti binecuvântarea Domnului. Acum văd foarte clar. Eşti o păcătoasă care nu se căieşte, Natalia Alexeevna. Trebuie să te lepezi de mândrie ca să te poţi salva.

— Cum? se tângui Natalia, părând deznădăjduită şi implorându-l din privire.

Spre uimirea ei, ţăranul începu să-i scoată pieptenii care îi ţineau părul, lăsându-i părul blond şi strălucitor să i se reverse pe spate asemeni unui râu auriu în lumina lumânărilor.

— Haide, spuse el solemn. Leapădă-te de mândrie. Căieşte-te cu mine. Trebuie să începi prin a-ţi îndepărta veşmintele. Lasă-te învăluită doar de lumina pură a sufletului.

Uimită, dar dornică, Natalia îl lăsă pe Rasputin să-i descheie rochia neagră de mătase. Tremură când el i-o trase în jos împreună cu jupoanele. Apoi urmară corsetul, chilotul şi ciorapii negri de mătase, toate căzând grămadă pe covor, la câţiva paşi de locul unde se afla contesa întinsă, privind cum mentorul ei îşi scotea în grabă cămaşa splendidă de mătase, pantalonii şi cizmele.

— Toate fac parte din mândria noastră păcătoasă, porumbiţa mea, îi explică el.

Contesa îl privi nervoasă de pe covor cum îşi etala organul neobişnuit de mare şi rigid. Obişnuită doar cu penisul lui Volodea, Natalia era cuprinsă de veneraţie şi oarecum neliniştită.

— Nu uita, porumbiţa mea, îi spuse Rasputin încet întinzându-se pe covor lângă ea, chiar şi faptul că eşti mândră de virtutea ta e un mare păcat împotriva umilinţei. Uită-te la sfintele icoane şi lasă-te să simţi cum rugăciunile mele îţi penetrează sufletul păcătos.

Tulburată, ea încercă să dobândească starea de spirit necesară momentelor de rugăciune. Tremură când Rasputin o luă în braţele lui puternice îmbrăţişând-o sub privirile a douăzeci şi opt de sfinţi.

— Grigori Efimovici, şopti ea cu timiditate, nu ştiu…

— Şşşş! Mă rog.

Şocată, Natalia simţi cum mentorul ei religios îi apucă sânii cu nişte mâini aspre şi i-i strânse atât de tare, încât o făcu să ţipe de durere. Când se urcă deasupra ei, îşi ţinu răsuflarea surprinsă, nefiind

pregătită pentru o astfel de comunicare spirituală, deşi auzise alte femei spunând tot felul de poveşti în şoaptă despre practicile religioase ciudate ale lui Rasputin. Numai cele deosebit de binecuvântate se bucurau de atenţiile lui, se spunea. A fi unită cu el trupeşte şi sufleteşte însemna aproape să ţi se ofere cerul şi pământul. Dar părea oarecum şocant!

— Grigori Efimovici!

— Leapădă-te de mândrie, îi porunci el, încercând să o penetreze pe femeia aceea uimită, căreia părea să-i lipsească o anumită înflăcărare în devotament. Dacă te umileşti în faţa Domnului, El va dărui pace sufletului tău chinuit. Hai, deschide-te Domnului! îi spuse el pierzându-şi răbdarea în faţa acelei nehotărâri. Dacă-ţi calci în picioare mândria păcătoasă, Domnul te va umple cu binecuvântarea lui!

Îngrozită de gândul de a fi supusă în braţele acelui siberian sălbatic, Natalia ţipă în clipa în care el o penetră, gemând şi suflând ca un animal.

— Ah! gemu contesa, închizând ochii când mentorul ei o penetră şi mai mult, dornic de sufletul ei.

Apoi, mai degrabă tulburată, odată ce trecu şocul iniţial, Natalia deveni mai înflăcărată în căinţa ei şi îl uimi pe călugăr cu violenţa umilirii ei, aproape copleşindu-l când se urcă deasupra lui, mângâindu-l din cap până-n picioare cu gura, cu mâinile şi cu părul ei lung şi mătăsos. Natalia era atât de hotărâtă să profite cât mai mult de şansa de a-şi mântui sufletul, încât chiar şi după ce călugărul a posedat-o de trei ori, ea tot mai încerca.

— Nu, spuse el, în cele din urmă şi se sprijini în cot când femeia îngenunche lângă el, atingându-l cu părul ei blond. Dumnezeu o să-ţi asculte rugăciunile, porumbiţa mea. Îţi promit.

— Spune-mi că Dumnezeu îmi va dărui alt fiu, Grigori Efimovici. Spune-mi!

Natalia era o penitentă foarte agresivă. Cu răsuflarea tăiată era chiar foarte frumoasă, complet răvăşită, trandafirie şi albă, acoperită doar de părul lung şi blond şi de lumina pură a sufletului, bineînţeles…

— Natalia Alexeevna, murmură călugărul cu barbă, pot să spun din adâncul inimii mele că Dumnezeu îţi va auzi rugăciunile şi te va binecuvânta cu un alt fiu pentru a-ţi alina durerea. Văd foarte limpede.

— Atunci trebuie să mă ajuţi să mă mărit cu Gigi, spuse ea. Să

faci Sfântul Sinod să-mi acorde o anulare prin influenţa ţarinei, stăpâna ta. Ţarina poate face orice doreşte.

— Da, porumbiţa mea, şopti Rasputin mângâindu-i părul. Când Domnul îşi dăruieşte binecuvântarea prin intermediarii Lui, omul nu poate să refuze.

— Da, murmură Natalia, încuviinţând solemn. Cred asta.

Făcând semnul crucii în faţa celei mai recente convertite la căinţă, Rasputin sugeră că Gigi ar fi putut fi o alegere bună ca tată al celui de-al doilea fiu al ei.

— Vrei să spui că Gigi ar putea fi instrumentul Domnului, Grigori Efimovici?

— Da, porumbiţa mea. De ce nu?

Nataliei îi plăcea ideea. Era exact ceea ce avea şi ea în minte.

Capitolul 12

La câteva zile după nuntă, în timp ce Ania şi Adam erau plecaţi în Europa, prinţul Andrei se întâlni cu inspectorul Roman Vasilievici Petrov. Din moment ce acesta păruse atât de optimist în legătură cu încheierea cât mai grabnică a cazului lui Oleg, Andrei era nerăbdător să audă ce avea de spus. Din păcate, inspectorul era deprimat şi întunecat la faţă. După expresia de pe chipul lui, Andrei bănui că avea veşti proaste.

Plimbându-se pe aleile lungi ale bazarului *Gostini Dvor,* Andrei se uita la tot felul de lucruri oferite de ţăranii comercianţi în caftane tradiţionale, dar nu cumpără nimic. Asculta doar ce îi spunea Petrov, care mergea discret alături. Alteţa Sa nu era încântat deloc.

Zgomotul bazarului distrăgea atenţia. În micile prăvălii, păsărelele ciripeau în colivii acoperind sporovăielile gospodinelor şi strigătele vânzătorilor. Aceştia ofereau orice, de la fructe uscate şi baticuri, până la lumânări de ceară, toate fiind etalate în interiorul bazarului galben cu alb din Nevski Prospekt. *Gostini Dvor* era unul din cele mai mari bazaruri din Sankt Petersburg şi tocmai acest lucru făcea să fie un loc ideal pentru întâlniri. Aproape că garanta anonimatul.

Din păcate, Petrov nu avusese nimic de un real interes să-i ofere în ziua aceea celui care îl angajase. Omise să-i spună despre incidentul de la Moscova când Oleg îi scăpase, ruşinându-se de ghinionul lui, dar îi spuse că o membră a grupului alături de care Oleg participase la spargerea băncii, Katia Petrovna, fusese găsită înjunghiată în

anticamera unei loje a Operei din Kiev în seara asasinării primului ministru. Ciudată coincidenţă.

— Da, dar Ivanov? El e cel pe care-l vrem. A fost implicat?

Petrov şovăi, după care spuse că femeia care deschide lojile a afirmat că văzuse mai devreme un bărbat, care corespundea descrierii lui, intrând în lojă împreună cu o femeie. Potrivit raportului, a dispărut cam în timpul împuşcăturii.

— Asta-i tot? Nu ştim sigur nici măcar dacă a fost acolo? întrebă prinţul extrem de dezamăgit. Crezi că o fi avut vreun rol în asasinat?

— Ar fi o pură speculaţie, Alteţă, murmură Petrov. Ne-ar trebui mai mult ca să putem spune da.

Andrei îi spuse să continue cercetările şi îi reaminti de recompensă. Nu era atât de bogat încât să-i dea cu piciorul, nu?

Roman Vasilievici părea nervos.

— Aşa e, Alteţă, zise el. Vă rog să mă credeţi că întreaga noastră organizaţie cercetează acest caz. Presupun că o să-l prindem înainte de sosirea iernii.

Cu un zâmbet sceptic, Andrei spuse că acest lucru nu lăsa prea multe şanse de a se face vreo eroare, fiindcă vremea la Sankt Petersburg era cea care era. La despărţire, îi dădu lui Petrov o adresă din centrul Rusiei unde putea fi găsit în cursul săptămânii viitoare – numai în caz că era nevoie. După aceea, avea să se afle în Crimeea, la Villa Rosa lângă Yalta, apoi din nou la Sankt Petersburg la reşedinţa Malîşev de pe Moika.

Spera să afle ceva cât mai curând. Nu voia să îmbătrânească aşteptând.

Privind în urma clientului său înalt şi brunet care dispărea prin mulţime, Petrov se întrebă dacă prinţul Andrei Nikolaevici Malîşev cunoscuse vreodată eşecul, înfrângerea sau neliniştea. Nu părea.

Acest lucru îl făcea pe poliţist să fie invidios şi stânjenit.

*

Moscova

În mod contrar bănuielilor sumbre ale prinţului Andrei în legătură cu situaţia, Petrov nu numai că încerca să dea de urma lui Oleg cât mai repede posibil, dar era chiar pregătit să ofere o recompensă pentru informaţii. Merse atât de departe, încât încheie o înţelegere cu fraţii Skriabin în schimbul unor indicii puternice.

Îi fusese uşor să intre în contact cu aceştia, odată ce Mîşkin

lansase zvonul pe străzile Moscovei. La puţin timp după aceea, Dmitri, fratele mai mic, stabili o întâlnire când Mîşkin şi Petrov le explicară ce ofereau

— Două mii cinci sute de ruble din aur şi şansa de a şterge neînţelegerile din trecut cu poliţia dacă îl puteau găsi pe fostul lor tovarăş, Oleg Ivanov, şi preda celor de la *Ohrana* – lui Petrov.

La început, cei doi Skriabin şovăiseră, bănuind existenţa vreunei capcane, din moment ce genul lor de activitate atrăgea în diverse moduri atenţia poliţiei, dar, gândindu-se mai bine, ideea începu să li se pară bună. Îl voiau pe Oleg mort şi, deşi relaţiile lor cu *Ohrana* în cazul Bogrov fuseseră dezastruoase, se simţeau obligaţi moral să o răzbune pe Katia, cu atât mai mult cu cât Pavel avea remuşcări pentru faptul că o trimisese la Kiev cu un om în care ea nu avusese deloc încredere.

Pavel o iubise foarte mult pe frumoasa roşcată şi moartea ei îl făcuse să sufere îngrozitor. Şi Dmitri, fratele lui mai mic, dar mai înalt şi mai slab decât Pavel, cu ochi albaştri şi un păr bond şi drept, o admirase pe Katia, dar acum era deosebit de îngrijorat în privinţa lui Pavel, care părea în pragul unei crize nervoase.

Neîndrăznind să ceară trupul Katiei după ce aceasta fusese ucisă la Operă, îi lăsaseră părinţii îndureraţi şi şocaţi să se ducă la morgă după ce fuseseră anunţaţi de poliţie, ţinându-se după ei ca nişte câini vagabonzi, fraţii Skriabin luaseră parte la înmormântare ca prieteni ai defunctei, aruncaseră câte un pumn de pământ în mormântul deschis şi se îndreptaseră spre Moscova, decişi să o răzbune, indiferent ce ar fi presupus acest lucru. Se părea acum că răzbunarea lor presupunea cooperarea cu inspectorul Roman Vasilievici Petrov şi cu amicul său dolofan, Mîşkin. Fraţii Skriabin se concentrară asupra răzbunării lor şi asupra celor două mii cinci sute de ruble din aur.

Întâlnindu-se cu Petrov şi cu Mîşkin în faţa Palatului nobilimii de pe strada Tverskaia, fraţii Skriabin apărură îmbrăcaţi ca nişte moscoviţi de condiţie modestă – cu jachete bleumarin jerpelite şi şepci. Amândoi se plimbau încolo şi încoace, aşteptând sosirea inspectorilor *Ohranei,* nebăgând de seamă că erau observaţi.

Petrov şi Mîşkin îi studiară cu un interes profesional şi îi catalogară ca viermi, termenul lor pentru acea categorie de delincvenţi care nu erau nici impresionanţi, nici deosebiţi, ci doar de duzină. Aşa cum remarcaseră mai târziu, amândoi împuşcaseră personaje mai interesante decât Pavel Skriabin. Dar nu şovăiau să-i folosească dacă

aveau de câştigat.

Deşi Pavel refuză să admită că prezenţa Katiei la Opera din Kiev ar fi avut vreo semnificaţie importantă, fu foarte insistent în a susţine că Oleg Ivanov era cel care se aflase cu ea în lojă.

— Le plăcea să meargă la Operă, hm? întrebă Petrov, izbutind să rămână serios.

Pavel îl ignoră, iar Dmitri tuşi. Cei patru continuară să meargă pe strada Tverskaia, de parcă ar fi fost un grup de vechi prieteni care discutau planurile pentru o petrecere.

— Pavel Ivanovici, amândoi vrem ca acest criminal să moară, spuse Petrov solemn. Cooperează cu noi şi astfel vei face un serviciu atât poliţiei, cât şi ţie însuţi.

— Trimiteţi-mă în Europa şi o să-l găsesc, Roman Vasilievici, indiferent unde s-ar afla. Reţeaua noastră de cunoscuţi ar trebui să facă în aşa fel încât să nu dureze mult.

Petrov îşi lustrui ochelarii şi încuviinţă.

— Bine, spuse el. O să-ţi fac rost de bilet de tren şi tu o să-mi aduci scheletul lui Oleg.

— Promit, zise Pavel Skriabin. Dar aş mai avea o rugăminte.

— Ce anume?

— Trimiteţi-l şi pe Dmitri cu mine. Împreună putem acoperi de două ori mai mult teren.

Petrov îi aruncă o privire lui Mîşkin, care ridică din umeri şi se opriră cu toţii chiar la intrarea în Piaţa Roşie, în apropierea Muzeului de Istorie din cărămidă roşie, iar în spatele acestuia se zăreau cupolele multicolore ale bisericii Sf. Vasili Blajennîi.

— De ce nu? oftă Mîşkin. Doar sunt banii organizaţiei.

— Bine, Pavel Ivanovici. Tu şi fratele tău veţi pleca peste două zile. Dacă vă bateţi joc de noi, veţi regreta. Aţi înţeles?

Cei doi Skriabin încuviinţară.

— Bine, atunci, vă urez noroc, spuse poliţistul cel mărunt bătându-i pe spate. Şi succes la vânătoare!

*

Sankt Petersburg

Liza Derjavina era extrem de furioasă că tatăl ei ameninţase să o excludă din testament în timp ce continua să se facă de râs cu Zenaida Kaşina. După părerea ei, bătrânul nu mai era în toate minţile. Şi nu suporta nicidecum gândul ca Zenaida să pună mâna pe vreo parte din

averea lui Sandro care ar fi trebuit să-i aparţină ei peste câţiva ani. Era mai rău decât un scandal. Era ridicol!

Mai era ceva care o nedumerea pe contesă, un lucru legat de dulapul ei cu bijuterii. De curând, Liza începuse să observe uşoare modificări ale locurilor ocupate de bijuterii în sertarele îmbrăcate în catifea ale dulapului din lemn de trandafir încrustat cu perle. La început, dăduse vina pe propria-i neglijenţă, dar, în curând, observă cu mare atenţie poziţia fiecărui colier, a fiecărei brăţări şi perechi de cercei pentru a putea sesiza schimbările. Şi, de fiecare dată când se uita, ceva era uşor deplasat. În ziua în care găsi cel mai mare colier de diamante în sertarul rezervat safirelor, îşi dădu seama că nu era deloc în regulă, deşi o nedumerea faptul că nu lipsea nimic. Acela era, evident, pasul următor. Şi contesa îşi pierdea minţile numai când se gândea la acest lucru.

Într-o după-amiază rece, la puţină vreme după aceea, în timp ce îşi făcea plimbarea zilnică în maşină pe Nevski, participând la una din distracţiile preferate ale Sankt Petersburgului pe zăpadă, Liza simţi brusc dorinţa de a se întoarce la vila ei superbă în stil neoclasic de pe Fontanka. Dorea să stea de vorbă cu Serioja şi spera să-l prindă înainte să plece la club.

Descoperind că el plecase doar cu câteva minute înainte, Liza îi aruncă valetului haina din blană de zibelină şi urcă la etaj nervoasă şi pusă pe harţă. Când deschise uşa apartamentului său, auzi un ţipăt slab de surpriză din interior, asemănător ţipătului unui animal mic. Şi apoi zgomotul unor paşi care fugeau.

Uimită, Liza strigă pe unul din servitori şi înaintă cu îndrăzneală pentru a da ochii cu intrusul, prea furioasă pentru a mai fi prudentă. Când ajunse în budoarul ei decorat în galben şi alb, ai cărui pereţi şi tavan aveau ornamente delicate din ghips datând din secolul al optsprezecelea, îşi roti privirea cu atenţie şi i se tăie răsuflarea văzând un colier mare din diamante şi smaralde căzut pe covor, scăpat de hoţ în graba de a fugi.

Dar ceea ce nu ştia contesa era faptul că acesta se afla doar la câţiva paşi de locul în care era ea, ascuns vederii şi tremurând de frică. În clipa în care apăruse mama ei, mica şi frumoasa Tatiana Sergheevna, o făptură delicată cu un păr lung şi negru şi nişte ochi albaştri imenşi, o zbughise în încăperea alăturată budoarului şi se ascunsese într-un dulap mare chinezesc, închizând uşile în timp ce tremura de spaima de

a fi descoperită.

În timp ce Liza cerceta încăperea, o siluetă agitată îmbrăcată într-un costum elegant din lână neagră cu patru şiraguri lungi de perle, copila îşi ţinea răsuflarea. Apoi, exact când mama ei se pregătea să se întoarcă în dormitor, o brăţară grea de diamante alunecă din mâna Taşei, căzând cu zgomot pe podeaua din lemn a dulapului.

Într-o clipă, Liza se întoarse şi deschise larg uşile dulapului. Fu extrem de uimită când îşi văzu fiica.

— Ieşi! îi porunci ea de cum îşi recăpătă glasul. Ieşi imediat!

După ce Taşa ieşi din dulap, ea luă brăţara pe care o scăpase fata, îi smulse un colier greu din mână şi o lovi, trântind-o pe covor.

— Te rog să nu mă baţi, mamă! zise Taşa plângând şi ferindu-şi capul cu mâinile în timp ce Liza o lovea în mod repetat şi cu putere, fără să-i pese că făcea să-i curgă sângele.

— Ridică-te! îi porunci contesa. Ridică-te imediat!

Suspinând, fata se ridică şi îşi privi mama pe sub braţ, dar aceasta se uita acum înnebunită în dulapul cu bijuterii să vadă dacă nu lipsea ceva.

— Doar m-am uitat la ele, spuse Taşa suspinând, răvăşită şi spăsită. Te rog, nu fi supărată. N-am pierdut nimic!

— Ce-i cu tine, bestie mică? Am crescut o hoaţă? Asta eşti? Cum ai intrat aici?

Continuând să suspine, fata recunoscu că furase cheia de la dulap. Nu făcuse bine. Îi părea rău. Cu adevărat.

Ignorându-i scuzele, Liza vru să ştie de ce o făcuse, nedumerită şi încă furioasă, chiar dacă nu fusese luat nimic. Era bizar, pentru a nu spune viclean. Nu înţelegea deloc acel copil.

Ştergându-şi ochii cu pumnii, Taşa scânci când Liza o zgâlţâi supărată, întrebând-o care fusese motivul.

Privindu-şi mama frumoasă şi supărată, Tatiana Sergheevna spuse:

— Pentru că voiam să fiu ca tine.

Era ceva atât de neaşteptat, încât păru să o amuze pe contesă. Dându-i drumul fetei, o privi ciudat. Deşteaptă micuţa, îşi spuse ea, studiindu-şi fiica înspăimântată. Era un răspuns foarte inteligent, exact ce ar fi spus ea însăşi. Copila îi semăna în multe privinţe. Acest lucru o deranja. Taşa era deja prea şireată, prea răsfăţată de tatăl ei. Nu-i făcea plăcere să audă acel răspuns inteligent.

— Eşti o fetiţă rea, Taşa, spuse Liza, în cele din urmă. Şi o să te pedepsesc pentru asta. Când o să creşti, n-o să ai nimic, absolut nimic din toate lucrurile astea frumoase. Niciodată. O să am grijă de asta. Şi atunci, toată lumea o să ştie ce rea eşti şi cât de puţin se gândeşte mama ta la tine.

Zâmbind satisfăcută când văzu că fata făcea eforturi să nu plângă, Liza fu încântată când Taşa izbucni din nou în plâns, implorând-o să o ierte.

Dar, în timp ce plângea, Taşa jură să se răzbune. Avea să aibă *toate* acele lucruri frumoase, îşi promise în sinea ei, cu sau fără voia mamei.

*

Ca şi cum purtarea îngrozitoare a fiicei ei nu o supărase destul, Liza mai află şi vestea cea bună că Ania, care se afla încă în Europa, într-o prelungire a lunii de miere şi care se trata la o clinică din Elveţia din cauza revenirii durerilor de cap, aştepta un copil. Micul ticălos ar fi trebuit să se nască în iunie.

— Dacă o să fie băiat, Aniuşka o să obţină tot ce vrea de la tatăl tău, spuse Serioja. Xenia are de câştigat de pe urma faptului că s-a purtat întotdeauna bine cu fata. Ce păcat că n-ai fost o mătuşică iubitoare.

Uitându-se furioasă la Serioja care stătea cu fiica lor în clipa în care ea intră în cameră, Liza se gândi că prezenţa fetei era nedorită în acel moment.

— Am lucruri mai bune de făcut decât să distrez răsfăţate mici, zise ea aşezându-se pentru a avea o discuţie serioasă cu soţul ei. Taşa, du-te sus. Tatăl tău şi cu mine avem de vorbit.

Tatiana Sergheevna, fiica lor încăpăţânată în vârstă de unsprezece ani, se dădu jos din braţele tatălui ei şi îşi ţintui mama cu o privire tristă, amintirea supărărilor recente fiind încă proaspătă în mintea ei.

— Şi eu vorbeam cu tata, spuse ea.

— O putem lăsa pe mai târziu, draga mea, îi zise Serioja zâmbind şi sărutând-o cu afecţiune pe ceafă. Mama are ceva important de spus.

Liza şi fiica ei se priviră în ochi şi simţiră o antipatie reciprocă. Fata era frumoasă ca mama ei şi măruntă ca tatăl, un copil slăbuţ, îmbrăcat cu o bluză crem stil marinar cu o eşarfă de mătase bleumarin,

o fustă de lână tot bleumarin, ciorapi negri şi ghetuţe până la gleznă. Îi semăna Lizei îndeajuns de mult, încât să o facă pe aceasta să fie suspicioasă faţă de aproape tot ce spunea sau făcea. Şi mai erau încă destui ani până să o poată căsători pe acea mică scorpie.

— Nu cred că ar trebui s-o ţii în braţe, remarcă Liza după ce ieşi fata. E prea mare pentru asta. Nu mai e un copil.

— E doar un gest părintesc, murmură Serioja. Din moment ce ţie nu-ţi place să-i arăţi prea multă afecţiune, cred că ar trebui s-o fac eu. Ţin foarte mult la fiica mea. Aş vrea să faci şi tu la fel.

— Are şi cameristă şi guvernantă. Să se agite ele în jurul ei. Întotdeauna mi s-a părut ciudat ca bărbaţii să fie prea ataşaţi de copii.

Acest lucru îl spuse cu o asemenea răceală, încât expresia lui Serioja se schimbă uşor, de parcă ar fi fost lovit în fluierul piciorului şi ar fi încercat din răsputeri să nu lase să se vadă că îl durea.

— Subestimezi capacitatea inimii omeneşti, draga mea.

— Pe a ta n-o subestimez, spuse Liza. Te cunosc prea bine. Dar n-am venit aici să discut despre asta. Am nevoie de ajutorul tău.

— Bineînţeles.

Se aflau în biroul lui Serioja, o încăpere întunecoasă şi cavernoasă cu pereţii şi tavanul luate dintr-un palat italian care aparţinuse pe vremuri familiei Borgia. Opus biroului sculptat şi încrustat în stil renascentist florentin cu sute de pietre semipreţioase în forme de flori, se afla un portret al lui Niccolò Machiavelli, scriitorul preferat al lui Serioja, alt individ scund şi talentat a cărui filosofie contele o considera genială.

— Trebuie să scăpăm de Kaşina, spuse Liza.

— E ceva prea exagerat. N-am de gând să ajung, la închisoare din cauza geloziei tale.

— N-am spus s-o omori. Am o idee mult mai bună.

Ascultând, Serioja trebui să admită că ar fi putut da rezultate. Singurul motiv pentru care balerina întreţinea legătura cu Sandro era grămada de bani pe care acesta o cheltuia pentru ea. Dacă altcineva arăta în mod clar că era gata să-i ofere mai mult, Sandro avea să fie lăsat baltă, de preferat în public.

— Dar cine? întrebă contele.

— Prietenul tău de la Moscova, Vinogradov.

— Doamne, s-ar putea să meargă.

Din păcate, ei trebuiau să facă tot planul.

Şi era ceva destul de complex. Ştiind cât de mult o admira Alexei Vinogradov pe balerină, Liza îşi puse soţul să-i scrie o scrisoare acesteia – ca din partea lui Vinogradov – lăudându-i talentul, exprimându-şi admiraţia faţă de felul superb în care dansa în rolul Esmeraldei şi invitând-o la o petrecere în doi la vila *Lebăda neagră* din Moscova după unul din spectacole. Scrisoarea fu trimisă printr-unul din servitorii Lizei împreună cu un coş de orhidee conţinând o brăţară de diamante – sacrificiul lui Serioja.

Când contele Derjavin se întâlni cu Vinogradov la Moscova pentru a pune planul la punct, îi ceru acestuia s-o facă de dragul trecutului. Amândoi erau susţinători ai noilor curente, patroni ai artelor şi, la fel ca mulţi alţi industriaşi înstăriţi, contribuiau în secret la sprijinirea organizaţiilor revoluţionare din străinătate şi din ţară care doreau răsturnarea autocraţiei.

Derjavin vedea revoluţia cu totul altfel decât un radical ca Skriabin. Pentru el şi alţii ca el – oameni înstăriţi cărora le lipsea posibilitatea de a-l influenţa pe atotputernicul ţar – însemna şansa de a scăpa de o tiranie demodată şi de a aduce ţara la nivelul statelor din vestul Europei. Odată ajunşi la putere, aceşti oameni aveau să găsească o modalitate de a se descotorosi de cei care ajutaseră la înfăptuirea revoluţiei.

Fiecare revoluţionar avea propria părere în legătură cu „Utopia". Spre încântarea lui Serioja, Alexei Vinogradov îi achită brăţara în ziua în care primi un mulţumesc încântat din partea balerinei. Spunea că îl recunoştea ca fiind unul din admiratorii ei de la Moscova şi că îi accepta cu plăcere invitaţia după cea de-a patra reprezentaţie, singura seară pe care o avea liberă.

Vinogradov era în al nouălea cer. Un bine cunoscut afemeiat, fusese un admirator devotat al celebrei soprane italiene Lina Cavalieri, umplând-o de bijuterii până se despărţiseră. După aceea urmaşe un interludiu cu balerina Carolina Otero, care primise câteva coliere de diamante şi o haină de zibelină înainte de a-l părăsi pentru un mare duce. Şi acum Kaşina! Nu-şi mai încăpea în piele.

Ca invitată de onoare a Teatrului Mare din Moscova, madame Kaşina fu primită cu toată cinstea cuvenită unei stele de la *Marinski* din Sankt Petersburg, parcurgând drumul până la Moscova într-un vagon particular şi întâmpinată la gară de către directorul teatrului şi de câteva sute de admiratori care îi oferiră o mulţime de buchete de flori,

creând impresia de primăvară în toiul unei ierni cumplit de reci.

În timp ce Vinogradov aştepta cu nerăbdare întâlnirea, Serioja, dirijat de Liza, puse la punct ultima parte a planului. Angajară un fotograf şi pe asistentul acestuia, cărora le ceru să-l întâlnească la vila *Lebăda neagră* în seara întâlnirii lui Alexei cu Kaşina. Aveau să asculte instrucţiunile şi să nege că se mai văzuseră vreodată în caz că îi întreba cineva. El avea să aranjeze ca o sanie să-i aştepte la ieşire pentru a le grăbi fuga.

În seara petrecerii în doi, Alexei Vinogradov se duse la teatru pentru a o vedea pe Kaşina în *Paquita,* îi umplu cabina de flori şi o conduse ţanţoş la sania lui după terminarea spectacolului.

Complet vrăjit de Kaşina, Vinogradov, un bărbat chipeş brunet, cu ochii verzi, se gândea deja la o a doua întâlnire. Zenaida, care aflase de legăturile lui cu Cavalieri şi „La Belle Otero", îi verificase situaţia financiară prin nişte surse de încredere din Sankt Petersburg şi îl asculta cu interes.

Sosind la acel bar de noapte – scena mai multor scandaluri – madame Kaşina fu primită cu aplauze şi se îndreptă împreună cu Vinogradov, spre separeul pe care acesta îl rezervase în spate. Pentru ocazia respectivă, Kaşina purta o rochie violet cu o bentiţă la gât formată din şase rânduri de diamante şi avea alte nenumărate diamante răspândite prin părul negru strâns în coc, pe degete şi la încheieturi – ca Vinogradov să ştie la ce se aştepta din partea lui.

Separeul părea o cutiuţă de bijuterii, un mediu adecvat, plin de oglinzi şi rame aurite şi cu un candelabru magnific din cristal rubiniu şi aurit care atârna deasupra mesei rotunde acoperite cu un damasc fin. Flori proaspete se aflau în vase între oglinzi şi pe masă, parfumul lor rivalizând cu cel preferat de madame Kaşina, *Le Fruit défendu,* special creat pentru ea de către *Poiret* din Paris, un parfum exotic şi dulceag.

Întâi veni cina, constând într-un delicios consommé *Celestine,* paltus cu sos olandez, un excelent fazan *Souvaroff ş*i desertul preferat al Kaşinei, *poires Bourdaloue,* o combinaţie de cremă pufoasă, pere şi boabe de fistic tăiate mărunt. După aceea, Vinogradov trecu la următoarea fază.

Spre surprinderea Kaşinei, admiratorul ei scoase de sub masă un săculeţ mare din piele de crocodil şi îi spuse că ar fi vrut să o acopere cu conţinutul acestuia

— Un teanc uriaş de bancnote.

Impresionată de originalitatea lui, Zenaida râse şi îi spuse că nu avea nimic împotrivă. Nimeni nu se mai gândise la aşa ceva şi îi plăcea ideea.

— Scoate totul în afară de diamante, îi şopti Vinogradov luând o grămadă de bancnote, apoi alta şi alta…

În acest timp, cei doi oameni ai lui Derjavin stăteau nervoşi în încăperea alăturată, uitându-se prin gaura cheii, cu aparatul de fotografiat pregătit.

Lăsându-şi rochia de seară să alunece pe spătarul scaunului, Zenaida îşi împrăştie lenjeria din mătase şi dantelă gri pe covorul roşu. Întinsă pe canapeaua de mătase, era curioasă să vadă câte ruble era dispus Vinogradov să acorde artei.

În timp ce industriaşul aşeza fermecat o avere pe fiecare formă minunată a trupului ei, asistentul fotografului deschise uşa brusc, şi îi ţinu blitz-ul şefului său, permiţându-i să o imortalizeze pe film pe cea mai. Mare balerină a ţării într-un rol nou.

Apoi, lăsându-i pe Vinogradov şi pe Kaşina uluiţi de acea întâmplare, clipind încă din cauza luminii orbitoare, fotograful şi asistentul său îşi luară echipamentul greu, ajutaţi de doi chelneri care participau, de asemenea, la acea farsă, şi ieşiră repede din bar, purtând dovada perfidiei Kaşinei.

Ducându-se direct la studio, Derjavin aşteptă ca omul să developeze fotografia incriminatorie, după care se urcă în tren şi porni spre Sankt Petersburg.

A doua zi dimineaţă, contesa Derjavina îi făcu o vizită-surpriză tatălui ei, care se afla în oraş pentru perioada iernii. În timp ce se plimba împreună cu Sandro prin Galeria Ottocento, coridorul lung de la al doilea etaj al vilei, dedicat în întregime colecţiei lui minunate de tablouri din secolul al optsprezecelea, Liza îi spuse câte griji îşi făcea pentru el tot timpul, mai ales de când el se purta cu atâta răceală faţă de ea – din cauza unor lucruri pentru care nu ea era de vină – şi pentru că el lăsa ca aceia care nu-l iubeau cu adevărat să profite de bunătatea lui.

— Mă pricep la oameni, *ma chère,* murmură Sandro când se aşezară să bea cafeaua în salonul verde. Nu cred că există multe lucruri în viaţă de care să nu fiu conştient.

Atunci, contesa Liza îi arătă fotografia.

El o privi uimit, păli uşor şi o lăsă să cadă pe măsuţa din lemn de

trandafir, alături de cafetiera şi tava de argint.

După ceea ce păru o veşnicie, Sandro o întrebă:

— Unde şi când?

— Aseară la *Lebăda neagră* din Moscova. Bărbatul este Alexei Vinogradov, un industriaş. E foarte bogat.

— Îmi închipui.

Atâta spuse Sandro despre problema respectivă, dar chiar în ziua aceea porni spre Moscova, cu vagonul său particular, şi se duse direct la *Hotel Naţional,* unde stătea Kaşina.

Cum ajunse, se îndreptă spre apartamentul ei, deschise uşa cu forţa şi îşi găsi amanta pe un fotoliu, stând să i se facă manichiura.

— Sandro!

— Am ceva ce-ţi aparţine, spuse el, aruncându-i fotografia în faţă. Un cadou vulgar pentru o femeie vulgară

Şi, în timp ce madame Kaşina se chinuia să ridice fotografia înainte ca servitoarea ei să apuce să o vadă, Sandro plecă, înapoindu-se la Sankt Petersburg, după ce îi spusese Zenaidei ultimele cuvinte pe care mai voia să i le spună.

Spre surprinderea tuturor, contesa Liza păru deodată să se afle în relaţii mult mai bune cu tatăl ei decât fusese de multe luni şi nimeni nu înţelegea de ce – în afară de Kaşina, care reuşi să dezlege totul cu ajutorul amănuntelor pe care i le povesti Vinogradov îngrozit.

Dar Zenaida avea o memorie foarte bună. Într-o bună zi, jură ea, o să le plătesc doamnelor din familia Sviridov pentru acest episod umilitor. Şi răzbunarea ei avea să se producă într-un moment când se aşteptau mai puţin. Nimeni nu o insulta fără să fie pedepsit.

Nici măcar Sviridovii.

Capitolul 13

Paris

După o scurtă şedere la Varşovia, perioadă în care îşi petrecuse o mare parte din timp vânzând bijuteriile furate ale Katiei Petrovna, Oleg Ivanov hotărâse că acea capitală polonă nu era locul potrivit pentru el şi se gândise să se îndepărteze şi mai mult de casă. Fiind centrul administraţiei ruseşti în acea ţară supusă, Varşovia era înţesată de poliţişti, deloc ideală pentru cineva urmărit.

Şi, în plus, polonezii cu care Oleg avusese de-a face, nu-i puteau suferi pe ruşi. Îl făcuseră să se simtă ca şi cum ar fi trebuit tot timpul să

se uite în spate, o senzaţie supărătoare, mai ales când îşi petrecea timpul hoinărind pe străduţele înguste şi şerpuite ale vechiului oraş, acea grămadă medievală de clădiri, prăvălii şi biserici care păreau un labirint de piatră în centrul Varşoviei, pe ale cărei străzi lăturalnice Oleg căutase oameni care să transforme bijuteriile Katiei în bani gheaţă.

Deşi dezamăgit de ceea ce Izbutise să strângă, Oleg mai avea încă destule pietre cu ajutorul cărora să-şi clădească o altă viaţă. Problema era că nu renunţase la cealaltă. Tot mai voia să lupte împotriva autocraţiei a boierilor şi a prinţului Andrei Malîşev. Episodul cu Katia fusese o greşeală; din el învăţase că nu putea să se încreadă în cei care sporovăiau încontinuu despre teorii şi, în schimb, se lăsau păcăliţi de indivizi de teapa lui Mordka Bogrov – care, la rândul lui, fusese păcălit de *Ohrana.*

Nu. Se terminase cu încrederea oarbă a lui Oleg. Se mai considera încă revoluţionar, dar acum nu avea de gând să mai accepte niciun şef. Avea propriile lui planuri.

Şi nu vedea de ce să nu se bucure de măruntele plăceri ale vieţii în timp ce ducea propriul lui război împotriva autocraţiei şi aristocraţiei. Ar fi fost absurd. Dacă avea să-şi asume riscuri, voia recompense.

În definitiv, s-ar putea să nu trăiesc prea mult, îşi spuse el gândindu-se la dimineaţa aceea de la Belaia Beriozka. Dacă adăuga şi episodul de la Operă, poate nu apuca nici douăzeci şi cinci de ani. Sau următoarea aniversare.

Cu acest gând în minte, părăsise Varşovia îndreptându-se spre Berlin, apoi spre Geneva, oprindu-se doar puţin în ambele oraşe, dezamăgit de tovarăşii de acolo, în majoritate intelectuali cu care nu prea avea nimic comun. El voia acţiune, nu teorii, şi o şansă de a se întoarce în Rusia pentru a pregăti un nou atac împotriva lui Andrei Malîşev sau a oricărui membru al familiei acestuia la care putea ajunge. Îşi spuse că era păcat că Malîşev şi soţia lui nu aveau copii. Ar fi fost o adevărată plăcere să omoare un şir de prinţişori, unul câte unul, în timp ce părinţii lor îşi pierdeau minţile de durere – până când şi ei erau ucişi, în final. Prinţul Malîşev trebuia să moară.

Eh, nu le poţi avea pe toate, îşi spuse el. O ucisese pe frumoasa nepoată; trebuia să fie mulţumit cu atât. Dar nu-i plăcea să se gândească la felul în care aceasta îl făcuse să se simtă. Îl înnebunise

puţin, ca şi Katia. Acest lucru era înspăimântător. Îl făcea să aibă impresia că îşi pierde minţile.

Stabilindu-se, în cele din urmă, la Paris, Oleg luă legătura cu Iacov Bernstein, un om tăcut care se abţinea să pună întrebări personale. Atâta timp cât Oleg îşi făcea treaba, Bernstein nu voia să ştie nimic, nici punctul lui de vedere asupra lumii, nici părerea lui despre vreme. Era un tip ciudat de impersonal, devotat celei de a doua familii a sa şi revoluţiei. Restul lucrurilor îl interesau foarte puţin.

Într-un fel aşa se apăra el de dezamăgiri. Un bărbat înalt, cu barbă, şchiopăta puţin şi mai purta încă cicatricele lăsate de săbii în timpul pogromului din 1905, amintiri din vremurile în care credea că poporul putea schimba ideile ţarului şi modifica autocraţia. Atunci se luase după alţii şi îşi pierduse soţia şi doi copii când ideile acelor oameni se dovediseră a fi greşite. Acum, aflându-se la Paris din 1906, asculta numai de propriile sentimente şi vorbea foarte puţin. Iar atunci când o făcea, se referea, în general, la afaceri – tipografia, care îi întreţinea noua familie şi contrabanda, care susţinea revoluţia.

Trăind numai pentru ziua în care pământul lui natal avea să scape de autocraţia ţaristă, Bernstein expedia manifeste şi revolvere tovarăşilor de la Moscova, Sankt Petersburg, Kiev şi Helsinki, neîncetat, neobosit. Iar dacă agenţii *Ohranei* îl prindeau curierii sau îi confiscau armele şi manifestele, mai erau multe din acestea care aşteptau să fie expediate. Pentru Bernstein, lupta avea să se sfârşească doar odată cu moartea sau cu izbucnirea revoluţiei. Şi, sincer, nu era în zadar optimist în legătură cu faptul că avea să trăiască să vadă înfăptuirea revoluţiei.

Deocamdată, era mulţumit de felul cum lucra noul său agent.

— Ei, Oleg, te-ai întors? Ai avut vreo problemă cu ultimul transport?

— Absolut niciuna. Totuşi, încep să intru la idei în legătură cu vameşii de la frontiera suedeză. Au început să-şi vâre nasul prin bagaje. Bănuiesc că li s-a vândut vreun pont.

— Şi? Nu pot confisca ceea ce n-au găsit. Dacă or să găsească, o să schimbăm punctele de intrare pentru o vreme. Oricum e bine să le mai schimbăm din când în când. Rutina e sărutul morţii în cazul acestui gen de operaţiuni.

— E adevărat, spuse tânărul. Şi eu cred în schimbare.

Oleg se pricepe să-şi facă treaba, îşi spuse Bernstein, e dracu'

gol. Părea să-i placă la nebunie să-i tragă pe sfoară pe poliţişti în timp ce traversa Europa în lung şi-n lat cu valizele lui cu fund dublu încărcate cu revolvere şi manifeste. Mai părea, de asemenea, să aibă propria sursă de venit, din moment ce se îmbrăca destul de bine şi îşi petrecea timpul prin baruri şi săli de spectacole, întotdeauna însoţit de câte o femeie frumoasă.

— Iacov, acest ultim transport de puşti a fost cam ciudat, zise Ivanov într-o zi la începutul noului an. Am crezut că ni s-a întins o cursă, dar, până la urmă, a ieşit totul bine.

— Care a fost problema? întrebă Bernstein scoţând o ţigară şi oferindu-i şi lui Oleg una. Te-a turnat cineva?

— Nimic de genul ăsta, spuse tânărul râzând, acum având părul vopsit şaten şi o mustaţă lăsată, de aceeaşi culoare. A fost comic, aproape ca în farsele de la teatru. Când omul meu de legătură rus şi cu mine am ajuns la adresa unde trebuia să facem livrarea – o vilă de vară părăsită din Finlanda – am bătut, am bătut, aşteptând să deschidă cineva. Cred că am bătut aşa vreo zece minute. Ne-am gândit să poată greşiserăm, în cele din urmă, am auzit o mulţime de râsete înăuntru şi, după alte câteva minute, a apărut un individ mic de statură, ridicându-şi pantalonii şi încercând să ascundă trei fete goale puşcă, bete turtă, care râdeau ca nişte apucate. Jur că niciuna n-avea mai mult de unşpe ani.

Oleg trase un fum şi clătină din cap a neîncredere.

— Cu cine avem de-a face zilele astea?

Bernstein zâmbi.

— Cu Serioja Derjavin aţi avut de-a face de data asta şi are destui bani să-şi cumpere orice tovarăş de joacă vrea. E, de asemenea, unul din acei nebuni liberali care ne oferă bani să pornim un război contra sistemului care-i face să fie bogaţi. Nu mă-ntreba de ce. Bănuiesc că-i un fel de joc al celor ca el.

— Derjavin. Numele mi se pare cunoscut. E celebru?

— Pentru cititorii ştirilor legate de finanţe. Posedă fabrici de textile la Moscova, Sankt Petersburg, plus o mulţime de alte chestii. Şi tocmai asta-i ironia – fabricile lui reuşesc întotdeauna să obţină contracte serioase de la guvern în timp ce Serioja cheltuieşte mii de ruble pentru a-l răsturna pe ţar.

— E nebun? întrebă Oleg, privindu-şi asociatul.

— Cine ştie? spuse Bernstein ridicând din umeri. Unii membri ai

aristocraţiei consideră că e la modă să-i ajute pe cei care vor să-i distrugă. Eu unul consider că e ridicol, dar nu le refuz niciodată contribuţiile.

Oleg dădu din umeri.

— Bineînţeles.

— Ei cred că pot controla revoluţia dacă ne dau bani, spuse tipograful zâmbind. E o falsă speranţă. Odată ce vom prelua puterea, nu le vom oferi nimic în afară de privilegiul de a încărca puştile pentru propriile lor execuţii.

Bernstein trase cu poftă din ţigară, părând îngândurat. În tipografia aceea sordidă, avea câteva tablouri

— Marx, Herzi şi Kropotkin. Se uită la ele un moment îndelungat.

— O să ne folosim de oricine ne poate fi de folos, Oleg. Nu uita niciodată asta. Dar să nu te laşi amăgit de alianţele de scurtă durată realizate datorită necesităţii. Cunoaşte-ţi duşmanii, băiete. Cunoaşte-i şi studiază-i ca să-i poţi distruge.

Era un sfat înţelept.

Oleg se simţea îndreptăţit să se distreze la Paris, aşa că, atunci când se afla în capitala Franţei, între drumurile în Rusia, frecventa cafenele, săli de spectacole de revistă, de obicei cu o puicuţă; toate erau la fel pentru el. Pe toate părea să le cheme Marie şi nu-i ofereau nimic altceva decât o scurtă descărcare fizică total lipsită de sentiment. Singura emoţie în acele zile o simţise cu o blondă frumoasă şi costisitoare într-un bordel de lux de pe Avenue Victor Hugo. Şi fusese cât pe ce să o omoare.

Amintirea acelei seri îl făcu să simtă o sudoare rece. Se dusese acolo ispitit de ambianţa plăcută, elegantă. Se dusese acolo îmbrăcat bine, încercând să facă parte din decor, şi o zărise pe fată aproape imediat. Semăna foarte bine cu nepoata prinţului Malîşev – frumoasă, blondă, puţin arogantă.

Ducând-o sus, avusese impresia că retrăieşte ziua din pădure. Fusese ceva ireal. Capul începuse să-i zvâcnească. Fata aceea deveni Ania pentru el.

— Zbate-te, îi spusese el când ea îl întrebase ce îi plăcea.

Dar, după aceea, se lăsase furat de val şi o lovise cu pumnii, făcând atâta gălăgie, încât matroana venise repede să vadă ce se întâmpla.

— Eşti un maniac! strigă aceasta ajutând fata să se ridice de jos şi rămânând şocată când văzu cum îi distrusese faţa. Chem poliţia!

Ameninţarea aceea părea puţin probabilă în acele împrejurări, dar Oleg nu voia să rişte, aşa că o rupse la fugă înainte ca vreunul din cei doi bătăuşi ai casei să apuce să răspundă la strigătele matroanei.

Umblase pe străzi ore în şir, încercând să înţeleagă ce anume îl provocase. Era ca şi cum acel gen de femeie ar fi fost o sirenă, ademenindu-l spre distrugere, provocându-l cu tentaţia unei vieţi pe care el nu avea să o cunoască niciodată, şicanându-l, bucurându-se de furia lui în timp ce încerca să o înfrângă. Le ura pe toate – pe nepoata prinţului Malîşev, pe Katia, pe blonda pe care fusese cât pe ce să o omoare. Toate îi ştiau slăbiciunea, îl umileau din această cauză. Râdeau de el, îl forţau să se simtă mărunt, dispreţuit, veşnic diferit de ele.

Exact când era convins că avea să-şi piardă minţile, se întâmplă ceva care îl readuse la realitate şi îl salvă de chin, modificându-i starea de spirit atât de rapid, încât nici el însuşi nu înţelese, deşi era bucuros. Era din nou vesel, dornic de aventură şi simţindu-se plin de energie ca un armăsar.

*

Într-o astfel de stare se afla când o cunoscuse pe Wanda Zumbrowska. Mărunţică, bine formată, blondă cu ochii albaştri, Wanda era o poloneză vorbitoare de rusă care lucra într-o casă micuţă şi curată, aproape burgheză, de pe Boulevard des Italiens, o casă care satisfăcea gusturile micilor birocraţi şi a călătorilor. Deşi nu era senzaţia casei, Wanda emana acea bună dispoziţie caracteristică femeilor care lucrau în baruri sau portăreselor vorbăreţe. Era o fată plină de viaţă, cu simţul economiei, gata să coasă nasturi la cămăşi – în schimbul unei plăţi minime. Era ţărancă, la fel ca Oleg, şi obişnuia să vorbească despre asemănări, făcându-l să se simtă în largul lui când sporovăia despre satul ei de lângă Cracovia şi despre oamenii de acolo, atât de asemănători cu aceia cunoscuţi de el.

Wanda nu îl făcea niciodată să se simtă inferior şi se ataşă repede de ea. Era o companie plăcută, cam în acelaşi mod în care un câine este o companie plăcută. De fapt, singurul ei defect, după părerea lui Oleg, era faptul că trăncănea întruna, fără să se oprească între povestiri ca să-şi tragă răsuflarea.

Din cele spuse de ea, Oleg află că era o biată novice la o mănăstire, însărcinată cu spălatul rufelor, când i s-a întâmplat

nenorocirea. Ademenită într-un colţ mai retras al grădinii întinse de un monsenior aflat în vizită, fusese violată; după aceea maica superioară o alungase spunând că era imorală, leneşă şi desfrânată. Ea nu fusese de acord cu prima acuzaţie, fusese furioasă pentru cea de-a doua, iar cea de-a treia nu ştiuse ce înseamnă. A descoperit sensul acelui cuvânt mai târziu, în Varşovia, unde s-a împrietenit cu un căpitan rus ataşat pe lângă guvernatorul general. Relaţia aceea a durat foarte puţin, iar când s-a încheiat, rusul i-a oferit bani, i-a cumpărat un bilet până la Paris şi i-a urat succes. Hotărându-se să-şi încerce talentul la Paris, ajunsese să spele rufe în casa în care lucra acum. Apoi, într-o seară, veniseră foarte mulţi clienţi şi fata poloneză fusese chemată sus. De atunci rămăsese acolo, punându-şi deoparte bacşişurile şi dobândind un prieten, pe Koşka, un motan alb de angora, pe care îl adora.

Oleg asculta cu răbdare, în timp ce Wanda oferea o jumătate de duzină de moduri în care el putea să-şi piardă minţile de plăcere. Preferatul ei o chemă să-i întindă caviar peste anumite părţi ale trupului, după care le linse uşor, în timp ce el gemea cuprins de extaz.

Într-o seară, Koşka intrase în cameră în timp ce Wanda îl întreţinea pe Oleg. Când ea a întors spatele o clipă, motanul a sărit în pat, poftind la ceea ce mânjea trupul bărbatului, care stătea cu ochii închişi de plăcere. Motanul se năpustise cu poftă asupra caviarului; limbuţă lui aspră dădea o senzaţie cu totul nouă. Prima atingere îl făcu pe Oleg să se ridice brusc în capul oaselor, ţipând că era atacat de o fiară. Lovise motanul speriat cu putere, azvârlindu-l din pat, şi îi stânjenise stăpâna teribil. Din clipa aceea, Oleg şi Koşka deveniră duşmani de moarte.

*

Fraţii Skriabin erau ferm hotărâţi să-l găsească pe ucigaşul Katiei. Acţionau în acest sens, stând de vorbă cu o mulţime de tovarăşi care ar fi putut auzi, vedea, bănui ceva. După calculele lui Dmitri, trebuiau să fi urcat mii de scări dosnice în jumătate din mahalalele Europei, oriunde puteau fi găsiţi refugiaţii politici ruşi.

Deplasându-se neobosiţi de la Varşovia la Berlin, de la Berlin la Geneva, de la Geneva la Paris, fraţii Skriabin urmară fiecare fir descoperit până când, în sfârşit, total întâmplător, insistenţa lor fu răsplătită. Într-o zi, la Paris, dădură peste un vechi prieten al tipografului Bernstein.

Numele acestuia era Piotr Mihailovici Drabkin. Ca şi fraţii

Skriabin, studiase la Universitatea din Moscova. Încântat că îi întâlnise pe noii vizitatori care veneau din ţară, Drabkin îi invită vesel la o cafenea din apropiere pentru a discuta despre situaţia din Rusia şi despre ce se petrecea la Paris.

Solid şi vesel, aproape chel, cu pomeţi înalţi tipic slavi şi ochi ageri, Drabkin alese o masă dincolo de geamurile care îi fereau pe clienţi de frigul iernii şi chemă chelnerul comandând o sticlă de vin, ceea ce îi surprinse pe vizitatori, care se aşteptau la vodcă.

— E greu să găseşti din cea bună aici, explică Drabkin.

— Deci, spuse Pavel zâmbind şi ridicând paharul, îl cunoşti pe vechiul nostru prieten Ivanov – un tip blond, clădit ca un luptător? Ce mai face?

Drabkin păru puţin nedumerit.

— Blond? întrebă el. Ivanov nu-i blond. E şaten şi are mustaţă. Sunteţi sigur că e vorba de una şi aceeaşi persoană?

Dmitri îi aruncă o privire fratelui său.

— Bineînţeles, zise el zâmbind. Cred că Pavel l-a confundat cu un alt Ivanov.

— Ah, da, spuse Pavel. Acel Ivanov.

— Ce mai face acum?

— Lucrează pentru Bernstein pe post de curier. Oleg duce transporturile de arme în ţară şi se întoarce cu donaţii pentru cauză. Se aude că ar fi foarte bun.

— Ai auzit de vreo treabă la care a dat greş în Kiev? întrebă Pavel pe un ton atât de calm, încât Dmitri se întrebă cum de îşi putea reţine atât de mult emoţia.

Numai ochii cenuşii îl trădau pe Skriabin, dar Drabkin nu-l privea cu atâta atenţie.

— Nu. Ceva deosebit?

— Doar zvonuri, spuse Pavel.

Necunoscându-l pe Drabkin, Pavel se temea să spună prea mult, ca nu cumva acesta să se ducă şi să-i relateze totul lui Oleg. El şi Dmitri nu-şi spuseseră numele adevărate şi el nu avea de gând să mărturisească nimic care i-ar fi putut stârni bănuieli lui Ivanov. Drabkin le spusese unde lucra Oleg şi unde putea fi găsit de obicei. Nu voiau să facă nimic care să le dea planurile peste cap.

Când ieşiră din cafeneaua aflată în vecinătatea imensei catedrale Sacre Coeur, Pavel şi Dmitri ştiau mai multe despre noua carieră a

fostului lor tovarăş decât speraseră.

— N-ar fi bine să punem mâna pe ticălos de cum îl zărim? întrebă Dmitri, ridicându-şi gulerul în timp ce coborau pe Montmartre în apropierea zorilor.

Oamenii matinali – lăptari, vânzători şi muncitori din fabrici – treceau grăbiţi, văzându-şi de treburile zilnice. Copitele cailor răsunau pe pietrele pavajului şi huruitul motorului unui automobil se adăugă celorlalte zgomote ale străzii – strigăte ale oamenilor, fluierături şi saluturi aruncate de la distanţă – toate acestea umpleau aerul când clasa muncitoare a Parisului se pregătea pentru o altă zi.

Tânărul Skriabin se uită cu admiraţie la franţuzoaicele frumoase care coborau străzile în pantă; i se părea ciudat să vadă atâtea brunete. Păreau atât de diferite de fetele de acasă.

— Dacă-l atacăm aici, am putea fi arestaţi pentru crimă, îi explică Pavel. Dacă o facem acasă, *Ohrana* o s-o considere ca pe un serviciu. Din moment ce avem nevoie de bani, o să aşteptăm până ajunge acasă.

— Crezi că putem avea încredere în acest Petrov? întrebă Dmitri, îngrijorat dintr-odată.

— Cam tot atât de mult cât are el în noi.

— Nu-i prea liniştitor.

— În momentul ăsta, e cel mai bun argument la care ne putem aştepta. De fapt, era chiar singura lor posibilitate, o situaţie care îl făcea pe

Dmitri să fie nervos, căci ar fi putut duce direct la dezastru.

*

Sankt Petersburg

— Xenia, *chérie,* ia uită-te. Nu-i aşa că e superb? Doamne, cât trebuie să mă iubească!

Xenia Alexandrovna zâmbi în semn de aprobare. Darul de nuntă din partea lui Gigi pentru Natalia era splendid – un colier din safire şi diamante de mărimea unor ouă de prepeliţă.

— E minunat, zise prinţesa, îmbrăţişându-şi prietena. Îţi doresc multă fericire.

— Ah, Gigi e atât de bun cu mine. Dacă n-ar fi fost el şi Grigori Efimovici, sunt sigură că aş fi murit după ce mi l-a luat Dumnezeu pe scumpul meu Nicky. Ei mi-au salvat viaţa.

Nevoind să discute despre Rasputin, Xenia o sfătui cu blândeţe

pe Natalia să continue să se îmbrace ca să nu întârzie la nunta care provocase deja atâta scandal.

Deşi însărcinată în patru luni, Natalia era considerată iarăşi fecioară, ca urmare a recentei anulări şi, astfel, se pregătea să se mărite cu fostul ei cumnat, contele Gheorghi Kirilovici Grekov.

Mama lui Gigi nu avea să vină la nuntă, nici vreun alt membru al familiei, aceştia considerând întreaga afacere o palmă peste faţa bisericii ortodoxe şi o umilire în public a lui Volodea, care suferea cumplit şi care ar fi fost îndreptăţit să divorţeze liniştit de soţia lui adulterină, arătând foarte limpede a cui era vina.

Soţiile necredincioase nu erau puţine în Sankt Petersburg, ba numărul lor era chiar foarte mare, dar, în general, plăteau pentru aventurile lor. Dar o asemenea scutire a unei soţii de pedeapsa cuvenită era unică. Unii domni au fost auziţi spunând în şoaptă că Rasputin ar zgudui bazele societăţii şi ar distruge caracterul sacru al vieţii de familie. Sankt Petersburgul trebuie să fi înnebunit, au spus ei, dacă suportă asemenea presiuni din partea clicii lui Rasputin – ţarina şi prietenii ei apropiaţi.

Dacă un bărbat nu putea face de ruşine o stricată ca Natalia divorţând de ea cu demnitate, atunci la ce alinare s-ar fi putut aştepta din partea religiei lui? Totul era foarte neobişnuit, pătat de politica murdară şi de amestecul în liniştea spirituală a naţiunii.

Văzând-o pe contesă cum zâmbeşte absentă în oglindă, prinţesa Xenia se întrebă dacă îşi dădea seama că oferea şi mai mult material duşmanilor ţarinei pentru a dovedi influenţa nefastă a lui Rasputin asupra curţii.

Despre strania anulare a căsătoriei Nataliei scria în toate ziarele din Moscova şi Sankt Petersburg, vorbindu-se foarte clar de implicaţiile pe care le avea amestecul călugărului. Ziarul *Golos Moskvâilu* cel mai îndrăzneţ în a-i condamna atât pe Rasputin, cât şi pe Sfântul Sinod care îi făcuse pe plac. Cenzorul făcu o criză de nervi, dar îi surprinse pe toţi dând drumul articolului.

*

După nuntă, înveşmântaţi în blănuri de zibelină, contele şi contesa Grekov porniră cu o troică pe străzile întunecate ale capitalei spre şoseaua Petersburg şi, mai departe, spre suburbia Ţarskoe Selo, aflată la cincisprezece mile spre sud. Ajungând la vila albă, în stil neoclasic, care fusese scena unei foarte mari pasiuni prenupţiale, Gigi

şi mireasa lui au fost întâmpinaţi de un servitor bătrân care dispăru plin de tact după ce făcu focul în dormitor.

Rămas singur cu Natalia, pentru prima oară ca soţ al ei, Gigi o sărută uşor în lumina focului şi o mângâie cu dragoste cufundându-se amândoi în patul moale. Natalia murmură cuvinte de dragoste, trecându-şi degetele prin părul lui cârlionţat.

Făcând dragoste cu proaspăta lui soţie, Gigi era ros de un sentiment de vinovăţie, un gând permanent într-un ungher al minţii care nu-i dădea pace nici când îşi mângâia frumoasa mireasă. O iubea pe Natalia. Nu era mândru de faptul că o avusese prima oară când era încă soţia fratelui său, dar fusese prea copleşit de o combinaţie de afecţiune, milă şi, trebuia să recunoască, pură dorinţă trupească, pentru a se fi purtat altfel. Când frumoasa lui cumnată pierduse copilul pe care îl adora şi avusese nevoie de înţelegerea lui, cum ar fi putut să nu-i ofere alinarea de care avea atâta nevoie? Era la mult timp după ce Volodea îl acuzase de acest lucru. Să fi fost o reacţie firească? Dacă tot purta acelaşi nume, de ce să nu profite?

Dar totul ţinea de trecut şi acum, femeia aceea frumoasă şi delicată îi purta copilul şi, odată cu acesta, speranţa lor pentru viitor.

Oare făcuse bine? se întrebă el, mângâindu-i obrazul cu buzele, ţinând-o în braţe, caldă şi moale. Dacă n-ar fi făcut-o, tot acel scandal, furia mamei lui şi a fratelui său ar fi fost în zadar.

— Te iubesc, şopti Gigi atât de încet, încât abia auzi el însuşi. Natalia zâmbi somnoroasă, murmurând în semn de răspuns. Sărutând-o, Gigi spera să-l iubească. Dacă nu, avea să regrete o viaţă întreagă ce făcuse în ultimele câteva luni.

Şi avea să ajungă şi batjocura întregului oraş.

Capitolul 14

Întorcându-se la Sankt Petersburg, Pavel Skriabin îi scrise lui Bernstein, pretinzând că voia ajutor pentru un grup de radicali din Narva, cartierul industrial al oraşului şi o bine cunoscută zonă de tulburări. Muncitorii, scria el, aveau nevoie de două duzini de puşti ca să se apere de poliţie. Banii – oferiţi din fondul *Ohranei* – însoţeau scrisoarea.

Bernstein îi telegrafie în semn de răspuns, spunând că transportul era pe drum. Petrov era încântat.

În seara în care urma să aibă loc întâlnirea cu contrabandistul,

Petrov se văzu cu oamenii săi, Mîşkin, Pavel şi Dmitri, pentru a pune la punct strategia finală.

Stabiliseră ca Oleg să se întâlnească la Podul Anicikov cu Mîşkin, un tovarăş din Sankt Petersburg, pe care avea să-l conducă apoi în locul unde ascunsese armele. Mîşkin fusese ales pentru că îi era necunoscut lui Oleg şi aducea a muncitor mai mult decât Petrov, care avea un aer prea intelectual.

La nouă şi jumătate fix, într-o seară rece de primăvară, Oleg Ivanov apăru în capătul îndepărtat al podului şi îşi aprinse o ţigară uitându-se în apele întunecate şi repezi ale Nevei în aşteptarea omului de legătură, care trebuia să spună: „Se prind peşti foarte buni în locul ăsta". Nu trebui să aştepte prea mult. Peste cinci minute, Mîşkin apăru pe pod, purtând o haină bleumarin ponosită, o pereche de pantaloni uzaţi şi cizme jerpelite, fluierând *Kalinka* şi îndreptându-se direct spre el.

Stând într-o trăsură oprită nu prea departe de pod, Petrov şi fraţii Skriabin urmăreau totul cu o fascinaţie nervoasă, gata să intre în acţiune în momentul în care Mîşkin avea să dea semnalul. Îl văzură apropiindu-se de Ivanov, schimbând câteva cuvinte cu el şi bătându-l pe spate.

— El e, spuse Roman Vasilievici râzând. Haideţi.

Deghizat în vizitiu, inclusiv cu caftan albastru şi pălărie rotundă, Petrov luă hăţurile şi dădu bice cailor. Îndreptându-se spre pod într-un ritm lent, Petrov trebui să refuze doi clienţi care încercară să-l oprească.

Pe pod, Mîşkin, care continua să discute cu Ivanov, văzu trăsura şi apoi pe Pavel deschizând uşa din interior. Într-o clipă, Mîşkin îl înşfăcă pe Ivanov şi îl împinse înăuntru, sărind şi el.

— Ce naiba se-ntâmplă? mai apucă Ivanov să întrebe, căci, dându-i un pumn în faţă, Mîşkin îl reduse la tăcere.

Amândoi fraţii Skriabin se năpustiră asupra lui, lovindu-l cu pumnii ca nişte sălbatici. Mîşkin scoase revolverul, pentru orice eventualitate.

Petrov mâna cât putea de repede peste pod, apoi pe Nevski Prospekt spre cheiul Nevei, având intenţia să traverseze podul Bourse şi să ajungă la casa secretă a poliţiei, care nu se afla departe de Bourse. Un accident de circulaţie în care fuseseră implicate un automobil şi o trăsură îl împiedică să treacă prin punctul pe care îl alesese şi îi luă

mai mult timp decât se aşteptase pentru a ajunge la destinaţie. Celor din trăsură li se păru o veşnicie.

Ajungând la casa respectivă, Petrov opri trăsura, legă hăţurile de un stâlp şi sări de pe capră, mângâind caii în treacăt în drum spre uşa trăsurii, dar, înainte să apuce să o deschidă, Mîşkin îl azvârli în iarbă pe Oleg Ivanov, bătut măr.

Fiind o zonă retrasă – casa era înconjurată de un gard înalt de lemn – nimeni nu avea să vadă sau să audă ce-i făceau oaspetelui lor în seara aceea. Şi interogatoriul propriu-zis nici nu începuse încă.

Poruncindu-le fraţilor Skriabin să-l ducă pe Ivanov înăuntru, Mîşkin intră în urma lui Petrov şi aprinse lămpile cu gaz, dezvăluind o încăpere mică şi simplă, cu patru scaune, o masă şi o sofa. Pereţii erau din trunchiuri de pin, emanând un miros pătrunzător de răşină. Nicio imagine, oricât de neînsemnată, nu îi înviora. Nu era o casă pentru locuit, ci construită pentru un anumit scop şi vizitatorii nu aveau nevoie să li se distragă atenţia.

Trântit fără niciun pic de ceremonie pe duşumea, Oleg Ivanov îşi simţi capul zvâcnind şi clipi de câteva ori, încercând să-i vadă clar pe cei care-l răpiseră şi îl bătuseră măr în trăsură. Înăuntrul acesteia îi fusese imposibil să-şi dea seama de ceva în legătură cu ei. Doi dintre ei nu vorbiseră, ci doar îl loviseră zdravăn. Cel care vorbise era un necunoscut – tovarăşul Stepanovici care voise armele. Nu-şi putea da seama ce intenţii aveau.

Totul îi fu clar, însă, în clipa în care îi recunoscu pe Pavel şi pe Dmitri Skriabin lângă el, gata să-l lovească din nou.

— Dumnezeule! exclamă Ivanov cu un glas piţigăiat.

Fu singurul lucru pe care apucă să-l rostească înainte ca fraţii Skriabin să-l lovească din nou, cu cizmele grele, înjurând în acelaşi timp, în vreme ce ceilalţi doi priveau, de parcă s-ar fi aflat la un meci. Ticăloşii.

— Mizerabilule! strigă Pavel. Ai omorât-o pe Katia. O să te omor pentru asta!

Lăsându-i pe Pavel şi pe Dmitri să-şi verse năduful pe Ivanov pentru a-l înmuia puţin, Petrov stătea deoparte, privind cu atenţie, fără să simtă nimic deosebit. Fusese martorul multor asemenea scene pentru a-i păsa. Făcea parte din munca lui. Îi lăsa pe fraţii

Skriabin să se descarce, atâta tot.

Când Oleg ajunse o epavă însângerată care gemea, întins pe

duşumeaua de lemn ca un cadavru pe o masă de laborator, Petrov pocni din degete. Întorcându-se, fraţii îl priviră obosiţi, aşteptând ordine.

Deşi era pe jumătate amorţit de durere şi dezorientat din cauza bătăii, Oleg putea urmări ce făceau. Fu aşezat pe unul din scaune şi lăsat să se prăbuşească pe masă. Capul i se izbi de lemnul aspru. Apoi, trei dintre ei – cel scund şi cu ochelari rotunzi, cel care se dăduse drept muncitor şi Pavel Skriabin – se aşezară ca pentru o conferinţă. Dmitri stătea în spatele scaunului fratelui său, cu mâinile încleştate pe spetează, ţintuindu-l cu privirea pe Ivanov. Foştii lui camarazi. Ticăloşii. Îl vânduseră. O clipă, Oleg avu impresia că o vede şi pe Katia, râzând.

— Oleg Ivanov, spuse tipul cu ochelari, ai fost reţinut în seara asta pentru un interogatoriu. Eşti acuzat de o tentativă de omor şi un atac pe proprietatea Belaia Beriozka din Moscova, în iunie, anul trecut…

— Şi de o crimă în Kiev, în septembrie, interveni Pavel, atrăgându-şi o privire furioasă din partea celui cu ochelari.

— Eu sunt şeful aici, spuse acesta încet, dar cu o oarecare asprime. Te rog să nu mă întrerupi.

Pavel tăcu şi păru să se topească pe scaun, îmbufnat, dar fără să se plângă. Probabil că nu-i convine să primească ordine, îşi spuse Oleg.

— Te înşeli în legătură cu tentativa de omor, reuşi el să îngaime, ridicând capul sfidător. Chiar am omorât-o pe aristocrata aia mică.

— Doar ai rănit-o, îi spuse cel cu ochelari. Trăieşte, e foarte bine şi proaspăt căsătorită. Hai să lămurim lucrurile.

— Minţi! strigă Ivanov, a cărui faţă era la fel de învineţită şi de lovită ca a Aniei în ziua aceea. Am omorât-o. N-a supravieţuit.

Trebuie să fi murit, îşi spuse el înnebunit. Dacă încă mai trăia, însemna că-l înşelase, exact ca prinţul Malîşev. Nu. Nu putea să accepte acest lucru. Le omorâse şi pe Katia şi pe prinţesă. Acesta era adevărul.

— Am omorât-o, repetă el încăpăţânat, privindu-l pe celălalt în ochi. Era moartă când am părăsit-o.

Mîşkin şi Petrov schimbară o privire. Nu li se întâmpla prea des să aibă de-a face cu criminali care să înrăutăţească acuzaţiile împotriva lor. Acela era, probabil, pe cât de crud, pe atât de nebun.

— Fie cum doreşti, mormăi cel cu ochelari, dar familia ei a oferit o recompensă pentru prinderea ta şi noi o s-o primim.

— Cine a pus un preţ pe capul meu? strigă Oleg, gata să se ridice de pe scaun. Boierii ăia?

Împingându-l la loc, Mîşkin rânji.

— Da. Exact. Doreau nespus să te aducă în faţa legii. Nu s-au uitat deloc la bani. Numai că, din păcate, Alteţa Sa nu e în ţară în momentul ăsta. Altfel ar fi fost aici, încărcându-şi revolverul şi pregătindu-se să-ţi zboare creierii.

Petrov încuviinţă sumbru. Se gândea deja la dovada pe care să i-o ducă prinţului Malîşev din moment ce acesta nu putea asista la execuţie.

Avea să aştepte ceva.

Ridicându-se de pe scaun, îi sfâşie cămaşa lui Oleg, căutând un obiect ce i-ar fi putut fi de folos. Vreun semn caracteristic despre care ar fi putut pomeni, Nu, nu era bine. Probabil că Alteţa Sa nu-l văzuse fără cămaşă. Altfel de semne erau inutile.

Apoi observă medalionul care îi atârna la gât agăţat pe un lanţ de aur.

— Ce-i asta?

— Un cadou de la mama, sosi răspunsul posomorât.

Smulgându-i-l, bărbatul cu ochelari citi ce scria pe spate: *Pentru Oleg de la mama, 1909.* Se uită la Ivanov.

— Drăguţ, spuse el.

— Dă-mi-l înapoi. E al meu.

— N-o să mai ai nevoie de el acolo unde te duci. Nu-ţi face griji, zise bărbatul şi îl vârî în buzunar.

Oleg deveni din ce în ce mai speriat când se uită la toţi ceilalţi din jurul mesei. Aveau să-l omoare când considerau că era momentul potrivit. Ştia asta. Datorită bătăii la care fusese supus, ştia că nu se putea împotrivi tuturor. Era condamnat.

— Întreabă-l despre Kiev, îl auzi el pe Pavel.

— Ai ucis o fată la Operă în Kiev, zise tipul cu ochelari. Ce s-a întâmplat?

— Căţeaua. Trebuia să-l omorâm pe ţar în acelaşi moment în care Bogrov îl împuşca pe primul ministru. Nu voiam să mor din cauza proştilor ăstora, spuse el dispreţuitor. Nişte idioţi fără minte.

— V-am spus că o să dea vina pe noi, zise Pavel repede. Vedeţi, a folosit aproape aceleaşi cuvinte pe care le-am bănuit.

— I-am salvat viaţa lui Nikolai al II-lea, spuse Ivanov. Eu sunt un

adevărat patriot rus, nu un nemernic ca ăştia doi. Am omorât-o pe căţea înainte să-l asasineze pe ţar. Majoritatea oamenilor v-ar spune că ar fi trebuit să fiu decorat pentru asta.

Până şi Petrov trebui să zâmbească. Personajul acela era mai plin de tupeu ca oricine. Falsă bravură, îi amintea de câteva discursuri dinaintea spânzurătorii, pe care le auzise.

— Din păcate, Ivanov, va trebui să mori pentru alte lucruri pe care le-ai făcut.

După ce rosti aceste cuvinte, bărbatul mărunt şi cu ochelari se ridică de pe scaun şi se uită la cei doi Skriabin, care nu aşteptau decât un cuvânt pentru a intra în acţiune.

— E al vostru, spuse Petrov zâmbind. Faceţi ce vreţi. Doar aveţi grijă să vă terminaţi treaba.

Dându-şi seama ce avea să urmeze, Oleg încercă să sară de pe scaun, dar se prăbuşi la podea, trântit de Dmitri care îl lovise în timp ce Pavel scotea la iveală un cuţit cu lama lungă de vreo treizeci de centimetri. Ultimul lucru de care mai fu conştient Oleg era că se lupta cu Dmitri. Restul fu acoperit de urletele de durere.

*

Când Petrov se declară mulţumit de faptul că fraţii Skriabin îşi făcuseră treaba, se apropie împreună cu Mîşkin de trupul zdrobit şi însângerat şi îl împinse cu piciorul. Nimic.

— Ei, Roman Vasilievici? Şi acum încotro? întrebă Mîşkin, aprinzând o ţigară în timp ce fraţii îşi priveau victima.

Încă mai respirau greu din cauza furiei, ochii le erau puţin sticloşi şi se cam clătinau pe picioare. Ştergând cuţitul de sânge, Pavel continuă să se uite la Ivanov, de parcă ar fi aşteptat să-l vadă făcând vreo mişcare.

— La Neva, spuse Petrov. Ne aşteaptă o barcă. O să-l aruncăm în spatele unei fabrici din cartierul Vîborg.

Petrov zări cu surprindere ceva mic de culoarea pielii nu prea departe de capul lui Ivanov. Curios; se aplecă să examineze obiectul respectiv. Uitându-se la mâinile cadavrului, observă că era un deget. Probabil că fusese retezat în timpul luptei. Aşa cum un toreador lua o ureche ca trofeu, inspectorul luă degetul şi îl vârî în buzunar lângă medalionul de aur.

— Aduni suveniruri, Roman Vasilievici? întrebă Mîşkin strâmbându-se.

Nu-i plăceau asemenea lucruri. I se părea macabru.

— Dovadă, spuse el. Cred că va fi mai convingător pentru Alteţa Sa.

Mîşkin nu spuse nimic, dar tot găsi că ideea era revoltătoare.

După o oră, Petrov îi dusese pe Mîşkin, pe cei doi Skriabin şi încărcătura lor la cea din urmă destinaţie a lui Oleg, unde îl urcaseră pe acesta într-o barcă şi porniră pe Neva sub un cer complet senin. Zgomotul pe care-l făceau vâslele era destul de puternic, dar nu deranja pe nimeni. Oleg era terminat.

Iar Petrov şi toţi ceilalţi erau nerăbdători să-şi primească recompensa.

*

Geneva

Deşi Andrei şi Xenia sosiseră la Geneva aşteptându-se să asiste la naşterea copilului Aniei peste câteva zile, natura întârzie evenimentul. După mai mult de o săptămână de învârtit în jurul Aniei, soţii Malîşev hotărâră să facă o excursie de o zi în jurul lacului, să ia masa la bordul unuia din vaporaşele care plimbau turiştii pe lângă diverse puncte superbe şi să treacă puţin pe la cazinoul de pe malul francez. La două ceasuri după plecarea celor doi de la hotel, Ania simţi primele dureri.

O apucă atât de subit, încât i se tăie respiraţia şi se încovoie. Se uită la Maşa, camerista ei, care îl sună imediat pe monsieur la consulatul american, unde se dusese să-şi vadă o veche cunoştinţă. În timp ce Adam încerca disperat să ajungă la locuinţa lor temporară de pe Rue Calvin, Ania îl trimise pe servitor după doctor, un elveţian mărunţel cu o înfăţişare părintească, pe nume Moreau, care părea înţelept şi liniştitor cu părul lui alb, cu barba şi mustaţa albe şi obrajii rumeni.

Poruncindu-i Maşei să pună aşternuturi sterile pe pat, prinţesa se agăţă de cel mai apropiat fotoliu când o altă durere îi sfâşie pântecul, sleind-o de puteri.

Dumnezeule, după toate pregătirile, m-au lăsat singură tocmai când am nevoie de ei, îşi spuse Ania, chinuindu-se să urce la etaj. Ştia că va fi greu; nu se gândise că va trebui să se descurce singură. Adam ar fi trebuit să fie aici, îşi spuse ea. Era înspăimântător să fie abandonată chiar în momentul în care avea nevoie de toţi în preajma ei. Era o adevărată cruzime.

O altă durere o înjunghie, făcând-o să se încovoaie, când ajunse în dormitor. Ce durere oribilă, îşi spuse ea ţinându-şi răsuflarea. Dumnezeule! Şi acela nu era decât începutul. Nu va mai face copii niciodată, decise în sinea ei. Dacă va fi norocoasă şi va supravieţui, îşi va considera familia completă. Numai animale de-acum încolo, îşi spuse tânăra prinţesă. Poate un câine.

Când sosi doctorul Moreau, care părea foarte vesel – dezgustător de vesel, îşi spuse Ania – o consultă şi o aşeză în pat, spunându-i că nu era decât începutul, întregul proces avea să dureze câteva ore, îi spuse el încercând să facă în aşa fel încât lucrurile să nu pară atât de îngrozitoare. Avea să-i spună ce se întâmpla în fiecare moment, îi promise el, bătând-o uşor pe mână.

Când, în sfârşit, ajunse acasă, Adam urcă scările în fugă şi intră în dormitor exact în clipa în care soţia lui ţipă atât de tare, încât Maşa îşi astupă urechile şi izbucni în lacrimi, supărându-l pe doctor, acesta nevrând ca pacienta să-i fie tulburată de emoţiile altcuiva.

— Cum îţi e, Aniuşka? o întrebă soţul ei, aplecându-se şi sărutând-o pe obraz. Totul e-n regulă?

— Nu, sosi răspunsul. *Nu* e totul în regulă. Mă doare îngrozitor. Şi nu vreau să fiu aici. Unde-i mătuşa? Vreau să fie aici. M-aş simţi mai bine dacă ar fi aici lângă mine.

— Dar, madame, soţul dumneavoastră e aici, spuse Moreau zâmbind. Prostul, îşi spuse Ania. Din cauza lui mă chinuiesc acum. Sper că se simte groaznic pentru asta. El habar nu are cum e.

Ania îi văzu pe cei doi bărbaţi ieşind pe hol pentru a sta de vorbă – probabil pentru a discuta ce să facă în caz că murea, îşi spuse ea. Se întrebă dacă Adam s-ar fi recăsătorit la fel de repede ca după moartea primei lui soţii. Presupunea că da.

Rotindu-şi privirea prin cameră, Ania observă perdelele albe din dantelă, tapetul fermecător albastru şi alb, mulţimea de flori din vazele de cristal şi icoana pe care o adusese de acasă. Simţind o altă durere sfâşietoare, se uită la Sfânta Fecioară şi se întrebă dacă aceasta simţise, oare, asemenea dureri. Dar, bineînţeles, fusese vorba de un miracol. Acum, însă, era o rutină.

— Ah, Maşa! se tângui ea. E atât de groaznic! Nu le păsa?

Auzind strigătul Aniei, Adam se întoarse să o încurajeze, aşezându-se lângă pat pentru a-i ţine mâna şi a-i vorbi, dându-şi toată silinţa pentru a o face să se simtă mai bine când ea strânse din dinţi,

forţându-se să nu ţipe.

— Aniuşka, şopti el, sărutându-i fruntea încinsă şi strângându-i mâna, te iubesc şi ştiu că o să te doară foarte tare. Îţi promit că o să stau aici până se va termina totul şi copilaşul nostru o să se nască.

— N-o să dai bir cu fugiţii? întrebă ea, părând foarte speriată.

De acest lucru se temea cel mai mult, de a nu fi lăsată singură cu doctorul Moreau şi Maşa. Moreau era un om cumsecade, dar străin; Maşa era la fel de speriată ca tânăra ei stăpână, nefiind de niciun ajutor. Stătea într-un colţ, împăturind cearşafuri şi suspinând, părând absolut neputincioasă. Adam era singura persoană din cameră în care avea încredere. Şi, în plus, îşi spuse ea, e copilul lui. Spera să fie impresionat de durerea şi suferinţa ei.

— N-o să dau bir cu fugiţii, îi spuse el, încercând să nu zâmbească. Avea nişte idei atât de ciudate uneori. Cum ar fi putut s-o lase singură tocmai atunci?

— Unii soţi o fac.

După părerea lui Moreau, *toţi* soţii o făceau. Aceasta era o noutate. Poate că Alteţa Sa e un excentric, îşi spuse el.

— Promit că o să stau lângă tine. Îmi eşti mult prea dragă ca să te las singură, spuse el, şi se aplecă să-i mângâie părul.

Scandalizată de acele cuvinte, Maşa fu cât pe ce să scape carafa cu apă caldă pe care i-o ceruse doctorul Moreau. Un soţ care să stea *să se uite?* Uitându-se uluită la prinţ, se întrebă cu ce fel de fiinţă s-o fi măritat Alteţa Sa? Era foarte straniu. Se miră şi mai mult când Moreau îi făcu pe plac. Străinii aceia erau foarte ciudaţi! De obicei, doamnele îşi trimiteau soţii la club pentru a-şi pierde timpul până când ele puteau arăta mica progenitură înfăşată frumos şi în braţele infirmierei. Ce avea să spună prinţesa Xenia când se va întoarce?

În timp ce Adam îi ţinea mâinile soţiei într-ale sale şi o asigura că totul se va sfârşi curând, doctorul Moreau se pregăti să-i administreze calmantul pe care îl preparase, un amestec de soluţii ciudat mirositoare, din care picură pe o bucată de tifon sterilizată, aşezând-o cu grijă pe nasul prinţesei şi spunându-i să inhaleze adânc. Ania se grăbi să asculte, trăgând pe nas acea substanţă ciudată şi strângând cu putere mâna soţului ei.

Apoi, sub privirea atentă a lui Adam, ea începu să se relaxeze. Îi dădu drumul mâinii încet şi se lăsă pe spate, rezemându-se de perne, fără să mai simtă nicio durere. Efectul calmantului era remarcabil.

Râzând veselă, Ania păru să uite de durere şi începu să sporovăiască despre tot felul de aiureli, inclusiv câteva poveşti scandaloase din Sankt Petersburg, pe care Moreau nu le putea înţelege, deoarece pacienta sa reîncepuse să vorbească în ruseşte, dar care îi făceau pe Adam şi pe Maşa să râdă cu poftă. Camerista, îndeosebi, era atât de uimită să-şi audă tânăra stăpână vorbind astfel, încât trebui să-şi acopere faţa cu mâinile pentru a-şi masca râsetele. Alteţa Sa avea o limbă tare ascuţită!

— O să fie bine, prinţe, spuse Moreau privind spre soţ. N-aveţi de ce să vă faceţi griji.

Ca pentru a confirma spusele doctorului, Ania râse.

Răsuflând uşurat, Adam îşi aminti deodată de o promisiune pe care o făcuse cu două săptămâni în urmă, când el şi Ania discutau despre naştere. Tulburată de gândul că năştea atât de departe de casă, tânăra prinţesă îşi rugase soţul să nu uite să aprindă luminările pe care le ţinuseră în mâini în timpul slujbei de nuntă. Luând în consideraţie superstiţiile ruseşti, le împachetase cu grijă tocmai în acel scop.

În timp ce doctorul Moreau se ocupa de pacientă, Adam se furişă afară din odaie pentru a căuta luminările subţiri şi albe, dar îşi dădu seama îngrozit că uitase unde se aflau. Temându-se că soţia lui avea să se dezmeticească, să observe absenţa lor şi să se sperie, îl trimise pe bucătar la cea mai apropiată biserică poruncindu-i să cerşească, să cumpere sau să fure două luminări albe. După douăzeci de minute, prinţul îşi văzu încântat bucătarul cel gras întorcându-se cu luminările, oferite de un preot catolic.

— E prima oară că văd asta, remarcă doctorul urmărindu-l pe prinţul Sviridov aşezând luminările în sfeşnicele de argint de pe poliţa căminului, fără îndoială, un obicei al ţării lui.

Toţi ruşii pe care îi cunoscuse erau incredibil de superstiţioşi, inclusiv membrii aristocraţiei.

— Da, spuse Adam, luându-i din nou mâna Aniei.

— O să meargă uşor, spuse doctorul. Prinţesa Sviridova e o femeie sănătoasă. Acest copil ar trebui să fie primul dintr-un şir întreg.

Mângâind obrazul îmbujorat al soţiei sale, prinţul Sviridov îşi spuse că, teoretic, era o perspectivă minunată. Dar nu suporta să o vadă pe Ania astfel, complet neputincioasă şi detaşată de realitate, chinuindu-se să aducă pe lume acel copil. Era copleşit, cuprins de un sentiment de veneraţie faţă de întregul proces. Copilul avea să fie

frumos şi preţios pentru tatăl lui. Numai să fie sănătos.

*

După patru ore de când începuseră durerile, Ania auzi, în sfârşit, cuvintele dorite.

— Îi văd capul, spuse Moreau. E aproape gata. Încă puţin doar. Gemând, Ania se agăţă de braţul soţului ei şi încercă din răsputeri să facă ce i se spunea. Calmantele începeau să-şi piardă din efect şi ea simţea durerea din nou, apărând ia graniţele conştienţei ei vagi, ca prin ceaţă.

— Vreau să se termine, murmură Ania, strângând braţul lui Adam. Să înceteze!

— Încă puţin, zise Adam sărutând-o pe frunte. Încă puţin.

— Capul e afară! anunţă Moreau zâmbind. Mai împinge o dată! Gâfâind, Ania îşi înfipse unghiile în braţul lui Adam şi închise ochii strâns. Deodată, simţi o imensă eliberare şi tot copilaşul ieşi, roşu şi acoperit cu o peliculă, încercând să mişte din mânuţe şi picioruşe între pulpele mamei lui.

— Ah, îngăimă aceasta, s-a terminat, în sfârşit? Încăperea se rotea ciudat.

— Da, madame, spuse doctorul, ridicând copilul pentru a i-l arăta şi dându-i o palmă uşor peste funduleţ. Aveţi un băieţel voinic.

Prinţesa Sviridova era atât de ameţită din cauza chinurilor prin care trecuse – ineditul, dezorientarea – încât, uitându-se la acea făptură mică, roşie şi încreţită, i se păru că seamănă cu un pui de veveriţă. Şi, când te gândeşti, atâtea probleme pentru aşa ceva, îşi spuse ea. Nu semăna cu copilaşii frumoşi şi blonzi pe care îi vedeai prin parcuri cu guvernantele. Semăna, ei bine, cu o veveriţă. Şi era al ei. Acum nu mai era sigură că-l voia.

Epuizată, se întinse şi închise ochii, bucuroasă că se terminase cu tot acel chin. Nimic nu părea real. Totul era atât de straniu. Camera se clătina în faţa ochilor ei ca într-un vis, iar doctorul Moreau ţinea cu mândrie o făptură mică şi roşie care începea să ţipe cam neplăcut.

— Ania, îi şopti soţul ei, sărutând-o pe frunte, avem un superb prinţ Sviridov. Mi-ai dăruit un fiu minunat.

Aşa i se părea lui, se miră ea. Un fiu minunat.

Făptura aceea mică părea atât de caraghioasă, încât aproape că nici nu părea să fie om. Fascinată, Ania întinse braţele să ia copilaşul de la Moreau, care i-l dădu zâmbind încântat, aşezându-l cu grijă în

braţele mamei, în timp ce tatăl se aplecă, şoptind drăgăstos:

— Scumpa mea, murmură el, ce frumos e. Seamănă leit cu tine. Ania se uită la Adam, întrebându-se dacă nu cumva acesta înnebunise.

Cu siguranţă că nu semăna cu ea şi nici cu altcineva. Observă pentru prima oară că Adam plângea; lacrimile îi şiroiau pe faţă.

— Poate o să arate mai bine când o să mai crească puţin, spuse prinţesa, încă nesigură în legătură cu rezultatul chinurilor ei.

Oare de aceea plângea el?

— Dumnezeule, Aniuşka, e cea mai fericită zi din viaţa mea, spuse soţul ei râzând. Îl ador!

Ania se simţea teribil de ciudat şi de fascinată. Era fiul ei. Era micuţ, roşu, încreţit şi al ei. Îl purtase prin toată Europa în pântecul ei, îl zgâlţâise, îl agitase, îi simţise loviturile şi acum, iată-l, stând în braţele ei, îndoindu-şi degetele de la mâini şi de la picioare.

— E, într-adevăr, fiul nostru, îi şopti ea lui Adam după o privire mai atentă.

Avea nevoie de puţin timp pentru a se obişnui cu ideea.

Văzându-şi tânăra soţie care îşi ţinea la piept primul născut, Adam Sviridov îşi dădu seama că, în după-amiaza aceea, ea făcuse mult mai mult decât a-i dărui un fiu. Asigurase o dinastie, oferindu-i bunicului ei moştenitorul atât de mult dorit după moartea fiului său, Nicki, cu atâţia ani în urmă. Uitându-se la superba imagine pe care o ofereau Ania şi băieţelul ei, Adam se întrebă dacă îi trecea măcar prin cap câte recompense o aşteptau pentru acea realizare extraordinară.

Dacă Adam îl cunoştea cât de cât pe prinţul Sandro, recunoştinţa acestuia avea să fie fără margini. Iar, în timp ce prinţesa Xenia va fi încântată pentru tânăra ei nepoată, cealaltă, Elizaveta, cu răutatea şi ochii ei albaştri, avea să clocotească de furie. Într-un harem, probabil că n-ar fi ezitat să ucidă copilul favoritei, îşi spuse el. Adam Mihailovici luă mâna liberă a Aniei şi i-o sărută uşor, privindu-şi protector soţia şi copilaşul.

— Vă iubesc, murmură el. Şi o să am mare grijă de amândoi. Ridicându-şi privirea spre el, Ania zâmbi stins şi îi strânse mâna uşor.

Nu avea nicio îndoială în acea privinţă. Dar ar fi vrut ca băieţelul ei să arate a om!

*

Când prinţul Sandro sosi la Geneva pentru a-i felicita, primul lucru pe care-l făcu fu să viziteze camera copilului. Acolo, cuibărit în

braţele unei guvernante blonde şi plinuţe, se afla prinţul Mihail Adamovici Sviridov, copilul pe care-l aştepta încă de la moartea lui Nicki, cu atâţia ani în urmă. Sandro era într-o stare de beatitudine. Acum putea muri fericit, îşi spuse el.

În timp ce bărbaţii destupau sticlele de *Moët* în sufragerie, proaspăta mămică şi mătuşa ei Xenia se aflau în camera copilului, aplecate deasupra leagănului în care era băieţelul Aniei. În ciuda extraordinarei dezamăgiri pe care o simţise datorită faptului că nu asistase la naştere, Xenia era extrem de fericită pentru acel mic prinţ Sviridov, cel mai nou membru al unei familii ale cărei origini erau mai vechi chiar şi decât ale Romanovilor şi care se aflase în rând cu conducătorii Rusiei încă din vremea lui Alexandr Nevski. Cu acest copilaş, familia o să continue mult în cursul acestui secol, îşi spuse Xenia cu mândrie. Ania le dăruise tuturor ceva de preţ.

— Micul meu pui de veveriţă e foarte frumos, nu? spuse zâmbind mama. L-am poreclit Belocika pentru că aşa arăta la naştere. Totuşi, acum e frumos.

Râzând, Xenia o îmbrăţişă.

— Ah, Aniuşka, l-ai făcut pe *grand-père* extrem de fericit. Veveriţa asta mică a ta o să ajungă mai sus decât oricare din înaintaşii lui, sunt sigură.

Gândindu-se la toţi cei dinaintea lui, prinţesa Ania fu profund mişcată de prezicerea mătuşii ei. Era cu siguranţă un copil frumos, blond şi cu o piele trandafirie, părul lui moale abia acoperindu-i căpşorul care avea o formă perfectă, şi cu degetele frumoase şi delicate. Îşi adora fiul.

— Crezi că seamănă cu tatăl lui? întrebă ea şovăitoare, zâmbind când Xenia îl lăsă să-i prindă degetul în joacă.

— Deloc, îi răspunse aceasta. E un Sviridov din cap până-n picioare.

— Bietul Adam, murmură Ania. El crede că fiul nostru îi seamănă. Ea şi Xenia schimbară o privire de triumf, extrem de fericite de faptul că acel copil purta semnele care făceau să se vadă imediat că era un Sviridov.

Pentru a-şi dovedi încântarea faţă de strănepotul său, prinţul Sandro îi dărui Aniei un pandantiv magnific cu un diamant de şapte carate şi jumătate, aceasta fiind greutatea lui Belocika la naştere. Restul cadourilor pentru botez, toate splendide, îi aşteptau pe tinerii

părinţi când îşi aduseră fiul acasă. Printre ele se afla o parură din smaralde atât de superbă, încât era spectaculoasă chiar şi pentru standardele ruseşti.

Era un mod prin care prinţul Sandro îşi arătă recunoştinţa.

*

Sankt Petersburg

Când prinţul şi prinţesa Malîşev se întoarseră în capitala Rusiei după ce petrecuseră câteva săptămâni în Europa împreună cu cel mai nou membru al familiei, prima persoană pe care prinţul Andrei dori să o vadă fu Roman Vasilievici Petrov, care îi trimisese un bilet discret în care îi cerea o întâlnire. Pregătit pentru alte scuze, prinţul rămase uluit când auzi vestea. Petrov reuşise să-şi ducă la bun sfârşit misiunea.

Plimbându-se cu inspectorul de-a lungul malurilor străjuite de copaci ale Canalului Lebedei, prinţul ascultă relatarea detaliată a capturii, încuviinţând când Petrov îi explică jocul pe care-l puseseră la cale, folosirea celor doi Skriabin, interogatoriul final şi apoi sfârşitul lui Oleg Ivanovici Ivanov în apele reci ale Nevei.

Inspectorului i se păru că distinsul său însoţitor era cam tăcut, dar nici nu s-ar fi cuvenit să chiuie de bucurie, chiar dacă ar fi vrut, îşi spuse el. Era un prinţ şi un domn, nu ca aceia cu care trata de obicei Petrov. Singurul moment în care Alteţa Sa arătă o emoţie fu atunci când îi arătă dovada uciderii – medalionul de aur de la gâtul lui Ivanov. Şi degetul care fusese retezat în timpul încăierării.

La vederea acestuia, prinţul Andrei se făcu alb ca varul şi se opri brusc. Păru să devină stană de piatră; rămase fără grai lângă copacii de pe malul canalului, razele soarelui dansându-i pe chipul palid.

La naiba, îşi spuse Roman Vasilievici. N-ar fi trebuit să-i arăt degetul. Privindu-l pe prinţul care era mult mai înalt decât el, Petrov îl văzu uitându-se la acea rămăşiţă din trupul lui Ivanov de parcă s-ar fi temut să nu-l muşte. Andrei era total fascinat şi absolut dezgustat. Apoi, cu mâini tremurătoare, luă medalionul şi îl examină îndeaproape.

— I-l dăruise mama lui, explică Petrov, absolut inutil, din moment ce Andrei putu să citească şi singur cuvintele gravate pe spate.

— Da, văd.

Pentru Oleg de la mama, scria. Maria Andreevna i l-a dăruit cu toată dragostea ei, îşi spuse prinţul. Era trecut anul în care i-l trimisese în Siberia. O dovadă a afecţiunii unei mame. Brusc, i-l înapoie

inspectorului, de parcă un contact mai prelungit cu el l-ar fi contaminat.

— Da, spuse Andrei. Accept acest lucru ca dovadă.

Dumnezeule, îşi spuse el. Parcă o vedea pe Maria Andreevna cu trei ani în urmă, suspinând în biroul lui de la Belaia Beriozka şi implorându-l să fie îngăduitor cu fiul ei.

Şi apoi o văzu pe Ania, aproape moartă din cauza bătăii la care o supusese acel animal numai fiindcă el fusese îngăduitor. Rănile ei se datoraseră faptului că el nu judecase corect, îşi spuse Andrei, încă ruşinându-se. Fusese numai vina lui. Dar acum îşi răscumpărase greşeala.

Întorcându-se spre omul lui, prinţul îi spuse că avea să aranjeze să-şi primească banii prin *Banca Azov şi Don,* după care îi strânse mâna repede şi se depărtă, o siluetă înaltă într-un sacou bleumarin, pantaloni gri şi cu o pălărie de pai.

Privind cum Alteţa Sa se făcea nevăzut printre ceilalţi oameni care se plimbau pe alee, Roman Vasilievici fu uimit că un individ atât de mărunt ca Oleg Ivanov izbutise să se apropie îndeajuns de mult de un membru al familiei sale pentru a-i face rău.

Lustruindu-şi ochelarii şi studiind trecătorii, Petrov îşi spuse cu mândrie că era pentru prima oară când strângea mâna unui membru atât de sus plasat al aristocraţiei. Avea să-i facă plăcere să-i povestească soţiei sale mai târziu, în timp ce aceasta îi va servi supa de varză, plângându-se ca de obicei. Firește, împrejurările aveau să fie mascate cu grijă, îşi spuse el îndreptându-se spre Nevski Prospekt. Niciodată nu trebuia să dezvălui prea mult.

Dar lui Petrov îi plăcea foarte mult să se laude în legătură cu orice putea.

*

Întorcându-se la locuinţa sa de pe Canalul Moika, prinţul Andrei se duse în biroul său şi stătu încuiat acolo o jumătate de oră, nevrând să fie deranjat în timp ce se gândea cum să-i dea vestea Xeniei. De luni de zile aştepta acel moment, dar acum se simţea ciudat de şovăitor să-l anunţe. De ce? se întrebă el gândindu-se la medalionul de aur pe care i-l dăduse Petrov. Oare pentru că plătise pe cineva că să-l omoare? Sau pentru că, în adâncul sufletului, ştia că ar fi trebuit să facă această treabă personal?

Nu avea regrete. Amintirea Aniuşkăi întinsă pe pat, aproape

ucisă în bătaie de Ivanov, îi întărise inima în faţa oricărui gând de milă. Făcuse dreptate ucigându-l pe acel criminal şi, până în ziua morţii sale, Andrei Nikolaevici nu avea să creadă că făcuse ceva rău. *Felul* în care fusese ucis îl deranja. Ar fi trebuit să o fi făcut personal. Acest lucru îl tulbura, îl rodea, îl irita.

Când ieşi din birou şi se duse sus să-i dea vestea Xeniei, prinţul părea atât de liniştit, încât soţia sa nici nu înţelese, la început, despre ce vorbea. Se opri din lucru – alegerea unei noi culori pentru decorarea camerei de muzică – şi se uită la el nedumerită.

— E mort, repetă Andrei. Petrov l-a ucis în timp ce noi ne aflam la Geneva. S-a terminat, în sfârşit.

Aruncându-se în braţele prinţului, Xenia vărsă lacrimi de fericire. În cele din urmă, se aşeză pe sofa, copleşită de bucurie.

— Trebuie să-i spunem Aniei, zise ea când îşi recăpătă graiul. Imediat. Andrei, e una din cele mai fericite clipe din viaţa mea! Aş vrea numai să fi fost acolo ca să văd cu ochii mei.

O înţelegea perfect.

Prinţesa Xenia fu cea care îi dădu vestea Aniei într-o scrisoare atent ticluită pentru ca, în cazul în care ar fi picat în mâinile altcuiva, să pară cât se poate de inocentă. Îi spunea că se pusese capăt „problemei care a început în iunie la Belaia Beriozka" şi îl lăuda pe prinţul Andrei pentru înţelepciunea cu care rezolvase totul, doborând acea *bête sauvage* pentru ca asemenea necazuri să nu mai aibă loc în viitor. Animalele erau în siguranţă acum, scria ea, îndeosebi cele tinere.

După ce citi scrisoarea, Ania se duse să stea lângă Belocika, căruia guvernanta îi făcea baie, ceea ce stârnea ţipete de protest. Privindu-şi în tăcere fiul care ţipa cât putea când guvernanta turna apă caldă pe el, prinţesa Ania se gândi la ziua aceea din pădure şi la urmările ei. Dacă cineva i-ar fi spus în după-amiaza aceea că avea să fie fericită din nou, ea ar fi zis că era nebun. În clipa aceea, dacă cineva i-ar fi spus că avea să cunoască durerea din nou, ar fi zis acelaşi lucru.

Îl avea pe Adam, îl avea pe Belocika şi tocmai primise vestea pentru care se ruga chiar din acea zi de iunie. Coşmarul se sfârşise şi viaţa părea mai frumoasă ca oricând.

— Fiul dumneavoastră are plămâni foarte buni, madame, spuse guvernanta. Va fi un al doilea Caruso dacă o să cânte tot aşa.

Să cânte, îşi spuse prinţesa. Frumos fel de a spune. Fata avea simţul umorului.

— Fiul meu va fi orice va dori, spuse ea zâmbind şi luând copilul din braţele ei pentru a-l înfăşa în pânzeturi moi. E un Sviridov. Nu există limite.

Vorbea foarte serios.

*

În vreme ce prinţesa Ania primea vestea morţii lui Ivanov, una din rudele ei din Sankt Petersburg discuta despre o altă moarte şi nici aceea plăcută. Contele Derjavin stătea de vorbă cu un prieten de-al său de stânga, un asociat din cadrul mişcării radicale. Numele acestuia era Roman Malinovski, un vorbitor înflăcărat şi un bine cunoscut agitator. Malinovski era un membru bolşevic al Dumei imperiale, necunoscut în perioada aceea, cel mai bun agent dublu din oraş. Se afla atât în serviciul *Ohranei,* cât şi în cel al bolşevicilor, lucru cu care nu se puteau lăuda mulţi, nici chiar în jungla bizară a politicii din Rusia.

Derjavin, un susţinător al stângii când îi convenea

— Şi anume când voia să-şi vadă clasa preluând controlul asupra guvernului, să înlăture autocraţii şi să înlocuiască ţarismul cu plutocraţia – avea mulţi cunoscuţi printre liderii de stânga atât la Moscova, cât şi în Sankt Petersburg. La fel ca alţi câţiva membri ai celor mai distinse familii de industriaşi din Moscova, era un susţinător activ al ziarului ilegal *Iskra* ca, de asemenea, şi al altora de acelaşi gen. Scopul lor declarat era răsturnarea autocraţiei ruse. Acest lucru îl aduse în legătură cu persoane foarte ciudate; Malinovski era unul din cei mai prezentabili.

— Bernstein e mort, spuse invitatul lui Derjavin luând paharul de *Madeira* oferit de acesta.

— Dumnezeule, habar n-am avut. Cum s-a întâmplat?

— L-a turnat cineva. Şeful *Ohranei* de la Paris a vorbit cu prefectul poliţiei şi i-a spus să facă o razie, Iacov a împuşcat un poliţist francez când au început să-i facă praf tiparniţele şi ceilalţi au deschis focul.

Industriaşul privi nervos în paharul său de vin. Nu-l cunoscuse personal pe Bernstein, dar făcuse multe afaceri cu el timp de un an şi jumătate, furnizând mici cantităţi de arme unor grupuri de radicali prin intermediul lui Roman Malinovski.

După ce acesta plecă, Derjavin îşi mai puse un pahar de *Madeira* gândindu-se la posibilitatea cercetării asociaţilor lui Bernstein din ţară şi din străinătate. Acel gând îl umplu de groază.

Stând şi privind încruntat la flăcările din căminul de marmură sculptată, auzi surprins nişte paşi uşori apropiindu-se de el şi nişte mâini îi acoperiră ochii.

— Taşa, scumpa mea, zise el zâmbind, copilă dulce.

— Ah, tată! Trebuia să te miri, spuse fata luându-l de gât.

El o luă în braţe şi se aşeză pe un fotoliu mare ţinând-o în braţe. O mângâie în joacă pe sub straturile de jupoane din batist alb, în timp ce ea îşi ţinea picioarele lungi peste braţul fotoliului şi îl săruta pe Serioja la fel ca pe băieţii vagabonzi pe care îi găsea pe străzile lăturalnice ale oraşului.

— Scumpa mea Taşa, murmură el, mângâindu-i pulpele subţiri, îl iubeşti pe tăticul?

— Ah, da, spuse ea în timp ce el îi rodea uşor urechea trandafirie şi îi mângâia părul negru lung şi mătăsos.

Îşi puse capul pe pieptul lui.

— Te iubesc mai mult decât pe oricine altcineva.

— Mai mult decât pe mama?

— Nu-mi place de mama, spuse Taşa sărutându-l pe obraz. Nu-mi place deloc de mama.

Acest lucru îl făcu să zâmbească. Nici lui nu-i plăcea în momentul acela. Mama era o scorpie frumoasă al cărei tată era unul din cei mai bogaţi aristocraţi ai Rusiei. Temperamentul ei lăsa mult de dorit, chiar dacă era chiar foarte frumoasă. Ar fi fost perfect sculptată în marmură, un obiect de artă tăcut.

Pe de altă parte, o adora pe Taşa. Tatiana Sergheevna Derjavina era un înger superb cu părul negru care ar fi putut fi de folos în a obţine bani de la Sandro într-o bună zi, din moment ce bătrânul era mult mai generos cu femeile din familia sa – una din cele mai bune calităţi ale lui.

Luându-l de gât, Taşa începu să-i roadă urechea la fel cum făcea el uneori, vârându-şi limbuţă înăuntru ca o pisică.

Excitat de şezutul ei moale şi cald în poala lui, Derjavin zâmbi şi îi apăsă pulpa, mângâind materialul subţire când Taşa îşi ascunse faţa la pieptul lui şi se întrebă nervoasă de ce o fi făcând oare, aşa ceva.

Guvernanta îi spusese să nu lase pe nimeni să o mângâie pe sub haine, dar, din moment ce era vorba de tata, bănuia că era în regulă. Totuşi, găsi că era supărător faptul că el continua să o mângâie astfel şi îi îndepărtă cu timiditate mâna, jenată că trebuia să fie respingătoare şi

mirată de acel obiect tare care împungea prin pantalonii lui.

— Pisicuţă scumpă, şopti contele Derjavin sărutând-o pe gât. Într-o zi, în curând, o să mergi cu Serioja într-un loc unde o să putem să ne jucăm nestingheriţi, fără să ştie nimeni ce facem. Ţi-ar plăcea?

Fata îşi ridică privirea de sub bretonul negru şi încuviinţă.

— Da, tată.

— Foarte bine.

Acoperindu-i gâtul şi obrajii cu sărutări, Serioja o ţinu strâns în braţe şi îşi strecură mâna pe sub chilotul ei pentru a-i mângâia şezutul neted şi gol. Era ca o catifea. Şi, în curând, avea să exploreze şi restul într-unul din cele mai elegante bordeluri din Sankt Petersburg, căminul lui departe de casă.

— Inocentă scumpă, spuse el zâmbind şi mângâind-o uşor.

Capitolul 15

Moscova

În septembrie 1912, ţarul şi ţarina sa sărbătoreau cea de-a o sută aniversare a bătăliei de la Borodino. Guvernul intenţiona să comemoreze celebra bătălie prin ceremonii, depuneri de coroane şi câteva gale, toate culminând cu *Ziua Borodino,* când avea loc o defilare militară spectaculoasă la care avea să fie prezent şi ţarul.

Pentru sărbătorirea centenarului Borodino, prinţesa Xenia organiza o uriaşă petrecere la Belaia Beriozka, proprietatea soţului ei din apropierea Moscovei, nu departe de locul unde se dăduse bătălia. În afară de faptul că acest lucru oferea rudelor prilejul de a povesti despre generalul Denis Borisovici Sviridov, unul din eroii bătăliei, îi oferea prinţesei ocazia de a-i prezenta tuturor pe Ania şi pe proaspătul ei soţ, care se întorseseră de curând din Europa.

Cu o săptămână înaintea marelui eveniment, un incident neplăcut avu loc la Teatrul Mare aruncând o umbră asupra festivităţilor, cel puţin din punctul de vedere al Aniei şi înfuriindu-i pe Sandro şi pe Xenia.

După moartea soţiei sale, prinţul Sandro păstrase multe din bijuteriile ei – valorând milioane – şi le dăduse fiicelor sale foarte puţine, cu excepţia colierelor şi brăţărilor pe care prinţesa însăşi le lăsase acestora prin testament. Drept urmare, deşi Liza şi Xenia moşteniseră puţinele, dar strălucitoarele diamante, rubine, smaralde şi nenumărate alte pietre mai puţin preţioase pe care mama lor le

adusese cu ea când se căsătorise, nu primiseră splendida colecţie de bijuterii pe care Sandro i le oferise soţiei sale. Acestea se aflau în seifurile băncii şi într-o mulţime de dulapuri cu încrustaţii din Palatul Sviridov, verificate în mod periodic de Liza şi de Xenia pentru a se asigura că tatăl lor nu le dăduse amantelor sale.

Cunoscându-l pe Sandro, faptul că îi dăruise Aniei rubinele ca dar de nuntă era ceva extraordinar, dar, în septembrie 1912, merse şi mai departe şi, pentru a-şi arăta şi mai mult recunoştinţa pentru faptul că-i oferise un prinţişor blond, îi trimise cel mai senzaţional set din smaralde pe care Boucheron îl realizase pentru răposata lui soţie – un colier, o brăţară, cercei şi diademă, toate lucrate cu cele mai mari pietre pe care le putuse găsi bijutierul. Efectul era uluitor, numai scântei şi gheaţă verde. Când apăru la gala de la Teatrul Mare purtând acel set, tânăra prinţesă făcu senzaţie.

În seara aceea, artiştii teatrelor imperiale dădeau un spectacol patriotic şi toată Moscova părea să fie prezentă, bărbaţii îmbrăcaţi în uniforme de sărbătoare, femeile în rochii la fel de elegante. Fiecare femeie din sală era încărcată de bijuterii. Rubine, diamante, smaralde, safire, berile, opale, perle, ametiste, topaze, berile albastre, peridote şi granate erau presărate prin teatru ca nişte pietricele pe o plajă Chiar şi în acea mulţime sclipitoare, smaraldele prinţesei Ania făceau capetele să se întoarcă.

Urcând scara cea largă a teatrului împreună cu cei care o însoţeau, prinţesa Ania zâmbea plină de graţie în semn de răspuns la exclamaţiile de admiraţie smulse de comorile ei verzi, aşezate superb la gât, urechi, pe braţe şi pe cap. Bijuteriile se potriveau foarte bine cu rochia pe care şi-o făcuse la Paris special pentru ocazia aceea – din satin şi dantelă crem cu o fustă strâmtă şi un decolteu adânc, pentru a etala şi mai bine smaraldele. Ania radia.

— *Duşka,* ţi se acordă mai mută atenţie decât ţarului, îi spuse soţul ei zâmbind, când observă vreo jumătate de duzină de binocluri îndreptate spre ea după ce se aşezară în loja familiei. Femeile îţi invidiază bijuteriile, iar bărbaţii îţi invidiază soţul, glumi Andrei. Ce mai succes.

Aruncându-şi privirea peste mulţime din loja Sviridov, chiar de lângă cea imperială, prinţesa Ania ar fi fost încântată de prima ei apariţie în public ca femeie măritată în propria ei ţară, dacă n-ar fi văzut expresia de pe chipul mătuşii Liza. Contesa o privea din loja

familiei Derjavin, exact în faţa lor. La vederea acelor smaralde, care aparţinuseră bunicii Aniei, Liza fu cuprinsă de o furie oarbă. Se vedea cum Serioja încerca să o calmeze, dar nu reuşea prea bine. Dacă nu ar fi început să se stingă luminile, Ania ştia că mătuşa Liza ar fi venit la ea imediat, turbată de furie.

Oh, Doamne, îşi spuse ea fluturând evantaiul din pene în timp ce interiorul teatrului se întuneca din ce în ce mai mult, o să facă o scenă. Acel gând o îngrozea, făcând-o să tremure uşor. Ştia de ce era în stare contesa şi era puţin prea mult faţă de ceea ce era ea pregătită să suporte.

— Scumpa mea, îi şopti Andrei, luându-i mâna. Nu te simţi bine? Tremuri.

— N-am nimic, spuse ea, deşi simţea cum îi tremură stomacul.

Ce-o să facă? se întrebă ea când Şaliapin începu să interpreteze o arie pe scenă. Ce-o să facă mătuşa Liza? Nu voia să ştie, de fapt.

În pauză, familiile Sviridov şi Malîşev se plimbau în foaier, sorbind din pahare de şampanie şi salutându-şi prietenii, izbutind să-i evite pe soţii Derjavin, care de această dată erau uniţi şi se apropiau.

Exact când contesa Liza vru să se năpustească asupra nepoatei sale, Billy Whitmore îşi făcu apariţia în compania ambasadorului american şi a soţiei acestuia – după ce reuşise să obţină o invitaţie de la ei pentru acea ocazie – şi fu întâmpinat cu căldură de cumnata sa, care era încântată de sosirea oricui care să împiedice înaintarea Lizei. Nici chiar

Liza n-ar fi în stare să facă o scenă în faţa unui ambasador străin, îşi spuse ea.

Stricându-i-se socotelile deocamdată, contesa se întoarse brusc şi, însoţită de Serioja care şoptea ceva nervos, începu să urce scara cea mare, intenţionând altceva.

— Ce-o avea de gând sora ta să facă? întrebă Andrei privind împreună cu Xenia în urma ei. Parcă s-ar pregăti să se sinucidă.

— Stai cu ochii pe ea dacă încearcă să se apropie la mai puţin de un metru de Ania. O să facă scandal. Spune-i lui Adam Mihailovici.

Ania sporovăia veselă cu Billy, în timp ce Adam zâmbea politicos, făcând conversaţie cu ambasadorul şi cu soţia acestuia, care – Dumnezeu ştie de ce – îl găsea pe fratele lui fermecător.

Adam îl ţinu sub observaţie pe Billy care stătea de vorbă cu Ania, studiindu-i chipul superb şi smaraldele. Zări licărirea din ochii

fratelui său care observa fiecare detaliu, inclusiv adâncimea decolteului. Ticălosul.

Prinţesa Xenia îl invită pe Billy în loja Sviridovilor, încercând, culmea, să-i facă o plăcere lui Adam. Billy rămase uimit când află de la frumoasa lui cumnată că Adam era acum cel mai proaspăt pilot al Rusiei. Îi spuse că avionul pe care bunicul ei i-l dăruise lui Adam făcea parte din cadourile pentru botezul fiului său. Pe ea o fascinau avioanele şi voise ca el să înveţe să piloteze.

— Avion? murmură Billy.

Dumnezeule, îşi spuse el. Cadoul pe care îl făcuse *el* pentru micul prinţ fusese o căniţă de argint. Ce jenant.

Discutând despre întrecerea de avioane care avusese loc de la Paris la Londra, erau atât de absorbiţi, încât nimeni nu observă că mai apăruse cineva în lojă, până când femeia ajunse chiar lângă ei.

— Nu ţi-e ruşine să furi smaraldele mamei mele, ticăloasă vicleană? Cine ţi-a permis să le porţi?

Uimiţi de apariţia aceea în mătase de un albastru-închis şi încărcată de safire, toţi rămaseră muţi.

— Liza! strigă Serioja din uşa lojei, cu respiraţia puţin întretăiată din cauza faptului că alergase după ea. Pentru numele lui Dumnezeu, nu face o scenă! Se uită toată lumea!

— Lasă-i să se uite.

În faţa mătuşii ei furioase, prinţesa Ania se făcu albă ca varul şi spuse că bunicul i le dăruise. Erau primite cadou.

— Minţi! zise Liza dându-i o palmă.

După aceea, înainte ca prinţesa să-şi poată reveni din uimire, Liza încercă să-i smulgă colierul greu de la gât, dar nu reuşi decât să lase în urmă nişte zgârieturi roşii.

Serioja avu impresia că va muri de ruşine. Soţia lui tocmai îşi atacase nepoata în văzul tuturor, inclusiv al membrilor familiei imperiale şi acum făcea tot posibilul să-i fure smaraldele. Îşi pierduse minţile.

Când Liza se repezi la gâtul Aniei, Adam o apucă din spate şi o îndepărtă cu brutalitate, în timp ce soţia lui se dădu puţin în spate clătinându-se şi ţinându-se de mâna cumnatului ei, tremurând. Mătuşa Liza e nebună, îşi spuse ea în clipa aceea.

Prinţesa Xenia îşi luă nepoata pe după umeri, încercând să o liniştească în timp ce o aşeza pe unul din fotoliile cu margini aurite.

Adam o scoase din lojă pe Liza care se zbătea cu sălbăticie, ajutat de Andrei şi Serioja care baricadau uşa pentru ca ea să nu mai poată intra. Billy rămase cu doamnele, încercând să o liniştească pe tânăra prinţesă care nu se putea opri din tremurat.

Spre teribila stânjeneală a Aniei, toată lumea asistase la spectacol într-un zumzet general. Niciodată nu se mai întâmplase aşa ceva la Teatrul Mare şi era încântător să asiste la un scandal cu o asemenea ocazie.

Pe coridor, scena nu se încheiase încă. Cerând*u*-i lui Adam să-i dea drumul, altfel îi scotea ochii, Liza îi porunci lui Serioja să o ajute. Imediat!

— Liza, vrei să te porţi cum trebuie? spuse el rugător. Ne faci de râs.

— Tu ai fost ăla care a pus-o pe ticăloasa aia blondă să facă asta, nu? îl întrebă ea pe Adam, privindu-l cu ură. Dă-mi voie să-ţi spun că te înşeli dacă te gândeşti că, însurându-te cu ea, o să faci avere. Ai început ca un nimeni şi tot aşa o să sfârşeşti!

Chinuindu-se să-şi ţină cumpătul, Adam îi strânse braţul şi mai tare, după care o împinse, temându-se că ar fi putut să o strângă de gât.

— Contesă Derjavina, îi spuse el, roşu de furie, puţin îmi pasă cum îmi spui sau de ce mă acuzi, pentru că de-alde dumneata am mai văzut şi ştiu ce hram porţi, dar îţi jur că dacă te mai atingi de soţia mea vreodată, te fac praf.

Liza întoarse capul atât de brusc, încât pe moment îi veni ameţeală. Aruncându-i o privire ucigătoare celui care tocmai o ameninţase, se retrase, pornind pe coridor în căutarea unui teritoriu mai sigur. Prefera să aibă de-a face cu indivizi care nu ripostau.

Când bărbaţii intrară în lojă, Serioja se grăbi să se disocieze de acţiunile Lizei; se declară nevinovat şi îi ceru scuze soţului.

— Ania, eşti teafără? fu răspunsul lui Adam, trecând pe lângă Serioja pentru a se duce lângă soţia sa.

— Da. Aşa cred. Doamne, murmură prinţesa. E îngrozitoare. Uite cum ne privesc toţi acum.

Era adevărat. Toţi spectatorii păreau fascinaţi de scandalul din familia Sviridov, chiar mai mult decât de smaralde. E umilitor, îşi spuse Ania. Liza trebuie să fie absolut nebună.

— Adam, şopti ea atunci. Aş vrea să merg acasă. Te rog!

— Nu, spuse prinţesa Xenia. Să nu cumva să pleci şi să-i oferi

satisfacţia de a te fi gonit.

— Ania, îi şopti Billy la ureche, nimeni nu te poate face să te simţi umilită dacă nu-l laşi. Crede-mă, sunt expert în asta, adăugă el, după care îi sărută mâna.

Acest gest l-ar fi înfuriat pe Adam, dacă acesta n-ar fi observat efectul pe care îl avusese asupra marelui duce Alexandr Mihailovici, un cunoscut de pe aerodromul din Sankt Petersburg. Răspunzând amărăciunii Aniei, după ce asistase la altercaţia acesteia cu Liza, Alteţa Sa Imperială se înclină uşor în direcţia lojei Sviridov, dând de înţeles tuturor de partea cui era *el.*

Şi, după cum observă Xenia încântată, Liza fu cea care plecă, alergând pe scară furioasă şi atrăgând priviri curioase din partea gărzilor care făceau parte din decor şi care, în mod obişnuit, nu băgau de seamă nimic.

Ce ruşine, îşi spuse Serioja. După acel episod, nu va mai avea tupeu să se arate prin Moscova. Strigând după pelerina de seară a Lizei şi după pardesiul lui, îşi văzu soţia alergând în stradă, fără să arunce măcar o privire în urmă.

Tot drumul până la locuinţa lor din Moscova, pe Arbatkaia, contele şi contesa Derjavin se certară atât de tare, încât şoferul îi auzi chiar şi prin geamul despărţitor. Şi, din ceea ce auzea, îşi dădu seama că situaţia contelui nu era deloc prea bună.

Imediat ce ajunseră la casa albastru cu alb din spatele zidurilor înalte şi a grădinii, contesa Liza deschise brusc portiera şi ţâşni pe alee, pelerina neagră fluturând în urma ei ca o pânză de corabie. Derjavin o urmă ca un câine.

Din capul scării, Taşa asistă la toată scena. Fiind trezită de zgomotul maşinii pe pietrişul aleii, se dăduse jos din pat şi o văzuse pe Liza ieşind grăbită din maşină. Se întrebă ce s-o mai fi întâmplat de data asta. Se părea că întotdeauna mama ei făcea câte ceva.

Ghemuindu-se lângă balustrada de marmură, Taşa îşi văzu tatăl încercând să o ia pe mama de braţ, dar fu repezit cu răceală. Liza se desprinse de el şi porni spre scară.

Văzându-şi mama furioasă venind spre ea, fata scoase un ţipăt şi se ridică iute şi fugi spre dormitor, dar era prea târziu. Fusese văzută deja.

— Ce cauţi aici? o întrebă contesa când ajunse sus.

O lipi de perete, la jumătatea distanţei până la camera ei.

— V-am auzit venind. Voiam să ştiu dacă v-aţi simţit bine, minţi fata, încercând să pară sinceră.

— Arătăm ca şi cum ne-am fi simţit bine? ţipă

Liza, plesnind-o atât de tare, încât o izbi cu capul de perete. Du-te imediat în camera ta!

— Lasă copilul în pace, strigă Serioja îmbrăţişând-o pe Taşa protector. O s-o loveşti.

— Puţin îmi pasă dacă o omor pe ticăloasă, zise Liza în timp ce Taşa suspina în braţele lui Serioja, ascunzându-şi faţa în cămaşa lui. I-oi fi dat eu naştere, dar nu înseamnă absolut nimic pentru mine. E a ta în întregime, nu? în toate privinţele.

Auzind acele cuvinte, Serioja făcu ceva ce Taşa nu-l mai văzuse făcând niciodată. Îşi pălmui soţia cu atâta putere, încât o ameţi.

— Să nu mă mai acuzi niciodată de aşa ceva, îi spuse el şuierător, pământiu la faţă. Nu-i adevărat.

Şocată de violenţă, Taşa se uită la părinţii ei de parcă i-ar fi văzut pentru prima oară. Se urăsc, îşi spuse ea atunci. Fu fascinată de expresia de cruzime felină de pe chipul Lizei când luă un vas mare de cristal de pe una din mesele aurite care se aflau pe coridor şi îl azvârli spre soţul ei. Ratând, vasul se izbi de perete făcându-se praf.

— Taşa se înfioră când cioburile fine de cristal căzură peste ea ca o ploaie, sclipind pe cămaşa ei de noapte lungă din batist alb, înfigându-se în volănaşe şi în florile brodate. Serioja îşi primi şi el partea şi se scutură pentru a le îndepărta de pe frac şi pantaloni.

Când Liza porni ca o vijelie spre camera ei, Serioja o dădu pe Taşa în grija guvernantei speriate şi o urmă pe contesă. Liza îşi scoase colierul greu din safire şi cerceii, aruncându-le cameristei care se strâmbă când acestea o loviră, dar nu îndrăzni să scoată o vorbă. Expediind femeia cu un simplu gest, Serioja se aşeză şi îi spuse soţiei lui să facă la fel.

— N-ai ce să-mi spui, ticălosule! spuse contesa furioasă. Mi-ai fost necredincios în seara asta. Şi în public! N-o să te iert niciodată pentru asta. Niciodată!

— Ai fost nebună dacă ai făcut ce-ai făcut! Nu-ţi dai seama cât de importantă e fata asta pentru tatăl tău? A reuşit să vă lase în urmă şi pe tine şi pe sora ta, dar Xenia e destul de inteligentă, încât să se poarte bine cu ea. Tu n-ai destulă minte ca să-ţi imiţi sora!

— Nu-mi da mie lecţii, ticălosule! Tu nu trebuie decât să-mi fii

alături. Acolo e locul tău. Sau poate că locul tău e, de fapt, la închisoare, spuse ea rânjind. Nu uita, Serioja, că știu tot despre prietenii tăi revoluționari. Și despre târfele tale mici. De fapt, îți cunosc toate secretele.

— Ah, spuse el prefăcându-se amuzat, acum scoatem ghearele, nu?

— Da. Și nu uita că putem zgâria adânc, spuse ea cu aroganță. Pot să fac să curgă sânge în mai multe feluri.

Singură în camera el, stând ghemuită și speriată sub cuvertură, Taşa simți cum îi ardea obrazul pălmuit de Liza. Închizând ochii, se întrebă cum de o putea suporta tata pe mama. Fata își dorea ca el să se fi însurat cu altcineva – cu mătușa Xenia, de exemplu. Poate ar fi fost mai ușor pentru ea.

Oftând, se cuibări în așternut, dorindu-și să se afle undeva departe, departe, unde mama nu exista.

*

Sankt Petersburg

Într-o sanie de un roșu sclipitor, vesel decorată, în spatele unei perechi de armăsari Oriov negri, prințul și prințesa Sviridov râdeau cotind și îndreptându-se în grabă spre Malul Francez. Adam conducea caii cu o mână la fel de sigură ca a unui profesionist de pe Nevski. Ghemuiți în hainele groase de blană și înveliți cu pături groase, tinerii Sviridov se bucurau de vremea splendidă de iarnă ca doi copii, la fel ca toți ceilalți locuitori ai Sankt Petersburgului pe care îi cunoșteau.

Iarna la Sankt Petersburg era fermecătoare, o perioadă de distracții neîncetate, de vizitare a circuitelor ambulante din marile parcuri, de dat pe derdeluș, chiuind ca niște copii de doisprezece ani. Zăpada transforma orașul imperial al Rusiei într-un tărâm de basm în fiecare an; pretutindeni se vedeau palate superbe dominând canalele înghețate, luminate puternic de candelabre de cristal în serile învăluite în ninsoare, parfumate datorită trandafirilor de Crimeea și pline de frumuseți îmblănite care lunecau pe patine sau printre sănii. Pentru cei care aveau posibilitatea să se bucure de ea, iarna era cel mai superb anotimp al anului.

Când cei doi tineri intrară în curtea interioară a Palatului Sviridov, după ce cotiră pe poartă atât de brusc încât lăsară câțiva trecători cu răsuflarea tăiată, servitorii se grăbiră să-i ajute să coboare din sanie, imediat ce caii se opriră stârnind un nor de fulgi de nea.

— Te-ntrec, şopti Ania de cum intră cu soţul ei în casă.

Râzând, Adam încuviinţă. Cu o viteză care îl uimi, prinţesa Ania îşi ridică fustele cu ambele mâini şi o rupse la fugă pe scară. Râzând ca un copil în timp ce urca treptele două câte două, ajunse la uşa apartamentului lor înaintea lui, extenuată şi veselă, teribil de încântată că îl întrecuse.

În vreme ce Ania îşi chema camerista pentru a o ajuta să se schimbe, Adam se aşeză într-unul din fotoliile confortabile, privind-o. Era extrem de bine dispusă în ziua aceea şi avea toate motivele. În acea după-amiază de iarnă, frumoasa lui soţie, prinţesa Ania Sviridova, urma să cunoască o rară onoare, o distincţie atât de rar oferită, încât era mai preţioasă decât o decoraţie imperială bătută cu diamante: urma să fie primită de către Maiestatea Sa imperială, Alexandra Feodorovna, ţarină a tuturor Rusiilor, la ceai la Palatul Alexandr de la Ţarskoe Selo. Aniuşka era în culmea fericirii.

Stând în faţa măsuţei de toaletă şi încercând să aleagă veşmintele potrivite, tânăra prinţesă era intimidată de gândul de a o întâlni pe ţarină. Voia să se poarte cum se cuvine; acea alergare pe scări fusese cea din urmă concesie pe care o făcuse bunei ei dispoziţii, începând din clipa aceea şi până avea să părăsească palatul imperial, avea să se poarte cu toată demnitatea la care s-ar fi aşteptat cineva din partea unei prinţese, unei mame şi unei *grande dame.* Singura problemă era că, în sinea ei, ar fi vrut să râdă în hohote.

Când camerista ei, Sonia, îi aduse rochie după rochie, prinţesa fu cuprinsă de disperare fiindcă nu găsea una potrivită. Avea nevoie de o toaletă care să-i dea un aer de demnitate, insistă ea. Demnitatea era foarte importantă pentru Alexandra Feodorovna, după spusele Nataliei, cea căreia i se datora invitaţia.

— Într-un fel, mi-e greu să mi-o închipui pe contesa Grekova confidentă a ţarinei, spusese Adam când aflaseră de invitaţie.

— Secretul e dragostea ei pentru acel Rasputin, îi răspunsese soţia lui. Atât Natalia, cât şi ţarina îl consideră un sfânt. Toţi cei care cred la fel sunt bineveniţi; toţi cei care îl antipatizează sunt excluşi. Sper că o să-mi pot ţine gura când or să-nceapă să vorbească despre miracolele lui. *Grand-père* spune mereu că ar trebui spânzurat pentru că a corupt-o pe ţarină.

— El n-o să fie invitat niciodată la Ţarskoe, spusese Adam zâmbind.

— Nici n-ar vrea. Consideră că ţarina e într-o ureche.

Acum, când o privea pregătindu-se pentru invitaţia imperială, americanul se întrebă dacă trăia într-o lume adevărată. Frumoasa lui soţie în vârstă de optsprezece ani, căreia îi plăcea să se zbenguie prin zăpadă şi să se dea pe gheaţă în grădina bunicului ei, se pregătea să îmbrace o rochie de la Paris care costa mai mult decât salariul pe un an al unui funcţionar. Şiragul triplu de perle pe care urma să-l poarte la gât era de ajuns pentru a hrăni un orăşel o perioadă de câţiva ani. Iar el nu avea niciun merit în toate astea. Totul făcea parte din viaţa pe care o moştenise de la acei Sviridovi ale căror portrete frumoase atârnau pe pereţii palatului – măreţi şi neatinşi de problemele obişnuite.

Uneori, Adam se întreba cum de reuşise Aniuşka să rămână fermecătoare şi neafectată. Şi, alteori, se întreba cum de îl lăsaseră să se însoare cu ea.

— Ei bine, spuse Ania după ce se chinuise împreună cu Sonia să se aranjeze cât mai bine, ce părere ai?

— Eşti superbă, scumpa mea. Parcă ai fi coborât chiar în clipa asta dintr-un tablou de Velázquez. Ai un teribil aer de demnitate.

— Acum spune-mi ce părere ai despre reverenţele mele, spuse ea, demonstrându-i.

— Perfect.

— Adevărat?

Prinţesa Ania ar fi dorit tare mult să-l creadă, dar s-ar fi simţit mai bine dacă mătuşica s-ar fi aflat acolo. Xenia fusese prezentată la curte şi era o spectatoare expertă şi lipsită de prejudecăţi. Lui Adam îi plăcea orice făcea ea şi venea dintr-un loc unde doamnele nu trebuiau să facă reverenţe, aşa încât nu se pricepea prea bine la protocolul imperial. Avea să exerseze mai târziu cu Natalia, hotărî ea.

Când prinţesa Sviridova coborî scara cea largă a palatului, arăta magnific în rochia de catifea neagră creată de *Worth* şi purtând o întreagă avere sub formă de perle pe piept, în urechi şi la încheieturi. Peste toate acestea avea o haină minunată din blană de zibelină. La braţul soţului ei, Ania se îndreptă spre gară şi spre expresul de Ţarskoe Selo.

În timp ce prinţesa îşi va petrece timpul conversând şi ciugulind sandvişuri de ceai cu Maiestatea Sa Imperială, Adam avea să stea cu Gigi Grekov la vila sa din Ţarskoe. Natalia era, de asemenea, invitata ţarinei, iar Adam voia să stea de vorbă cu soţul ei pentru a afla exact

câtă influenţă avea Rasputin asupra ţarinei. În colonia străinilor se auzeau tot felul de istorisiri în legătură cu acesta; unele erau atât de bizare, încât erau incredibile.

Când soţii Sviridov ajunseră pe peronul special de la Ţarskoe destinat oaspeţilor curţii, o găsiră pe contesa Grekov aşteptându-i pentru a o lua pe prinţesă. Luându-şi la revedere de la Adam pentru câteva ceasuri, Ania urcă în automobilul trimis de către ţarină şi se instală lângă Natalia, încercând să pară liniştită. Dar inima începuse deja să-i bată cu putere.

Prinţesa conversă politicoasă cu însoţitoarea ei, dar, în gând, se întreba cărui fapt datora onoarea unei invitaţii imperiale. Alexandrei Feodorovna nu-i plăcea societatea din Sankt Petersburg. Stătea retrasă la Ţarskoe Selo dacă nu era absolut necesar să apară în capitală. Şi dăduse foarte clar de înţeles ce părere avea despre sclipitorul oraş de pe Neva, referindu-se la marile familii ruseşti ca fiind „libertine" sau „frivole".

Străbătând drumul de la gară până la poarta simplului şi severului Palat Alexandr, construit în stil neoclasic, Ania şi-ar fi dorit să se afle în altă parte, aproape oriunde în altă parte. Ce avea să-i spună Alexandrei Feodorovna? Nu mai întâlnise un membru al familiei imperiale de când era mică şi fusese mângâiată pe cap de diverşi membri ai diverselor familii regale care îl vizitau pe bunicul. Acum, însă, era cu totul altceva.

Coborând din automobilul imperial cu Natalia, Ania îşi strânse haina de blană moale în jurul trupului şi intră în palat trecând pe lângă servitori în livrele.

Traversară câteva încăperi, fiecare fiind magnifică, fiecare dând în cealaltă şi ducând direct spre apartamentele personale.

Urmându-l pe majordomul îmbrăcat într-o pereche de pantaloni superbi până la genunchi şi cu fireturi aurii, prinţesa Ania remarcă lemnul de foarte bună calitate în care erau îmbrăcaţi pereţii, draperiile grele de mătase, sobele înalte de porţelan, covoarele persane splendide. Începu să se liniştească. Într-un fel se afla într-un mediu familiar. S-ar fi putut afla foarte bine într-o aripă multă vreme ascunsă a Palatului Sviridov.

Bineînţeles, îşi spuse ea zâmbind când se văzu într-una din oglinzile înalte şi cu rame aurite, ţarul Rusiei nu locuia în Palatul Sviridov. Ci acolo. Şi de aceea avea ea un gol în stomac acum.

Când, în sfârşit, ajunse împreună cu Natalia în apartamentele personale, Ania trase adânc aer în piept şi îşi înălţă capul. Peste două secunde avea să o cunoască pe Alexandra Feodorovna. Inima începu să-i bată din nou cu putere.

După ce ea şi contesa Grekova păşiră pragul budoarului mov al ţarinei, încăperea preferată a acesteia din întregul palat, Ania se trezi faţă în faţă cu împărăteasa şi, imediat, urmă exemplul Nataliei făcând o reverenţă şi dorindu-şi ca mătuşa Xenia să fi fost acolo să o admire. Era perfectă.

Din acele prime momente petrecute în prezenţa împărătesei nu-şi mai putea aminti decât perlele, foarte multe, pe care le remarcase când Alexandra îi întinsese mâna pentru a i-o săruta. Şiragurile lungi îi dansară prin faţa ochilor.

Când se îndreptă din nou, prinţesa descoperi că era aproape la fel de înaltă ca Alexandra, care era doar cu câţiva ani mai în vârstă decât Xenia şi, totuşi, părea mult mai bătrână. Nu arăta ca în portretele oficiale care o înfăţişau ca tânără mireasă; arăta ca o femeie care suferise – buzele îi erau subţiri, nasul la fel. Până şi ochii mari şi albaştri păreau insuportabil de trişti, de parcă viaţa ar fi fost o povară îngrozitoare.

Fascinată de femeia pe care cei mai înflăcăraţi monarhişti din Rusia o acuzau că distrugea monarhia, prinţesa Ania observă cât de prietenoasă era faţă de Natalia. Nu era nimic îngrozitor în legătură cu ea, contrar celor auzite de Ania în diverse saloane din Sankt Petersburg; păreau să o intereseze foarte mult copilaşul Nataliei şi cel al Aniei. „Maternă” era cuvântul care o descria cel mai bine pe Alexandra, îşi spuse tânăra prinţesă.

După ceai, Maiestatea Sa Imperială îi spuse prinţesei Sviridova că era încântată să cunoască o tânără care era evident neafectată de viaţa din jurul ei. Ania se gândi că auzise, probabil, toate povestirile în legătură cu mătuşa Liza. Alexandra ar fi dorit ca mai multe tinere femei să fie la fel de devotate copiilor lor.

După aceea, Alexandra îi oferă prinţesei o fotografie foarte frumoasă a familiei imperiale înrămată de Fabergé în email albastru cu alb, o minunată amintire a acelei ocazii.

Făcând o reverenţă înainte de plecare, Ania avu senzaţia că tocmai trecuse printr-un fel de examen, deşi nu ştia de ce fel.

*

Când Ania şi Natalia îşi revăzură soţii, tânăra prinţesă observă că Gigi era politicos, dar neimpresionat de faptul că soţia sa avea acces în cel mai important loc din ţară. El personal credea că, atât Natalia, cât şi Alexandra erau nebune.

— Nu te-a întrebat dacă eşti o adeptă a ţăranului ei făcător de minuni? o întrebă contele pe Ania.

— Nu. Nici n-a pomenit de el. Aşteptam să spună ceva, dar n-a făcut-o.

Natalia păru supărată.

— Maiestatea Sa nu vorbeşte despre părintele Grigori decât dacă sunt credincioşi de faţă.

— A fost foarte drăguţă, spuse Ania oarecum defensiv. E greu să dai crezare zvonurilor care se aud.

În drum spre gară, prinţul şi prinţesa Sviridov sporovăiau veseli în automobilul lui Gigi, când Ania întrebă deodată:

— Ţi-a spus Gigi cumva de ce se opune prieteniei Nataliei cu ţarina? Maiestatea Sa pare foarte cumsecade.

— Scumpa mea, se teme că se lasă înşelate de acest şarlatan, spuse Adam râzând. E un scandal naţional.

— Dar de ce? întrebă prinţesa. Ce poate să le facă el Alexandrei Feodorovna sau Nataliei?

Prinţul Sviridov zâmbi. Aniuşka era superb de naivă.

— Oamenii bănuiesc o atracţie senzuală, spuse el, în cele din urmă. Asta-i părerea generală.

— Atunci, oamenii se înşală. Maiestatea Sa nu-i aşa.

— Draga mea, oamenii se poartă diferit în funcţie de cei cu care stau de vorbă. N-ai văzut-o decât o dată.

Prinţesa clătină din cap cu încăpăţânare.

— Mătuşa Liza e o femeie senzuală. Alexandra Feodorovna, nu. Şi apoi, tu n-ai văzut-o niciodată, sublinie ea.

El râse. Avea dreptate.

Tot drumul spre casă, prinţesa Ania se întrebă ce anume o făcea pe Alexandra Feodorovna să fie astfel. Nu părea deloc împărăteasa vicleană pe care o descriau bârfele, ci blândă şi bună. Trebuie să fie bună dacă s-a împrietenit cu Natalia Grekova, îşi spuse Ania. Natalia putea fi foarte enervantă când începea să vorbească despre Rasputin. Dar amândouă aveau o părere foarte bună despre el, asta era.

— Ei, draga mea, spuse Adam, în sfârşit. Astăzi ai făcut ceva ce

n-a mai făcut niciun alt membru al familiei tale.

— Ce anume?

— Ai luat ceaiul cu Alexandra Feodorovna în apartamentul ei. O să fii invitată de toată lumea ca să povesteşti totul în amănunt. A fost măreţ?

Aniuşka zâmbi.

— A fost… plăcut, spuse ea, folosind unul din cuvintele ei preferate în engleză şi se cuibări lângă el, mângâindu-l cu haina de blană. Şi asta o să le spun tuturor. Ar trebui să-i deruteze.

Capitolul 16

Tânăra contesă Tatiana Sergheevna Derjavina – Taşa pentru familie – era atât de bucuroasă, încât nu-i venea să creadă. După o serie de certuri, mama hotărâse să se ducă să se odihnească într-una din staţiunile de pe insula italiană Ischia, aşa că plecase cu camerista ei, treizeci şi două de cufere din piele roşie pline de haine şi un tânăr subţire şi brunet care fusese prezentat drept secretarul ei, deşi Taşa nu ştia la ce îi trebuia un secretar. Doar nu scria niciodată.

Pentru a sărbători eliberarea, ceilalţi doi membri ai familiei Derjavin se duseră la un restaurant foarte şic, unde luară *caille farcie aux raisins,* nişte legume excelent îngrijite în serele din Sankt Petersburg în timp ce zăpada viscolea în jurul acoperişurilor, şampanie franţuzească şi, ca desert, căpşuni cu zahăr, aduse cu trenul din Crimeea.

Spre surprinderea fetei, după ce luară masa nu se întoarseră la locuinţa familiei de pe Canalul Fontanka, ci se duseră la o altă casă aflată pe una din străzile care dădeau din Nevski Prospekt. Duzini de sănii superbe erau oprite în faţă, la care se adăugă acum şi cea a Derjavinilor, iar vizitiii se încălzeau la nişte focuri mici aprinse lângă bordură în aşteptarea stăpânilor.

Sărind din sanie – apăraţi împotriva fulgilor de zăpadă şi pavajului îngheţat de haine de blană şi cizme îmblănite – contele şi tânăra contesă intrară repede într-un hol foarte frumos decorat şi puternic luminat, datorită mulţimii de aplice de cristal de pe pereţi.

O cameristă îngrijit îmbrăcată le zâmbi ieşindu-le în întâmpinare şi luându-le hainele şi cizmele, iar ei se încălţară cu pantofii scumpi pe care îi aduseseră din sanie. Apoi, după ce Derjavin îi şopti ceva unei femei în vârstă şi elegante, care purta o rochie de

mătase verde şi perle, au fost conduşi la etaj în cea mai ciudată cameră pe care Taşa o văzuse vreodată.

În timp ce tata îi zâmbea, fata îmbrăcată în dantelă albă şi ciorapi albi se uită la tavanul acoperit de oglinzi care reflectau un decor bizar alcătuit din plante şi flori de seră, câteva covoare persane înflorate, o mulţime de perne moi şi brodate răspândite peste tot şi cel puţin cinci colivii aurite în care se aflau păsări micuţe şi galbene. Dacă aceste lucruri nu erau destul de impresionante, un pat imens în formă de lebădă din lemn aurit se afla într-o adevărată junglă de ferigi, orhidee şi palmieri în ghivece. Pe pereţi – între plante se vedeau picturi murale viu colorate care ilustrau sălbatici goi puşcă în cele mai incredibile poziţii.

— Tată, ce fel de loc e ăsta? întrebă Taşa uluită.

Serioja zâmbi din nou, dar nu-i răspunse. În schimb, aşeză copila uimită pe patul în formă de lebădă şi începu să o dezbrace. Puţin speriată, Taşa protestă, dar cedă la tonul blând şi mângâierile lui Derjavin.

— Îl iubeşti pe tăticul, nu?

— Da, spuse ea, dar tot nu se simţea în apele ei. Totul acolo era atât de ciudat. Înspăimântător.

— Bravo. Atunci, trebuie să fii drăguţă cu el şi să-l faci fericit. Deodată, o blondă apăru în încăpere aducând o lavă pe care se aflau o sticlă de *Moet* şi trei cupe de şampanie. În timp ce Derjavin destupă sticla, blonda îi luă pe după umeri pe amândoi şi îi zâmbi liniştitor copilei. Apoi, în câteva secunde, femela şi Derjavin se dezbrăcară şi se întinseră lângă Taşa. Aceasta era îngrozită când tatăl ei şi femeia aceea schimbară confidenţe în şoaptă peste capul ei.

Când hotărâră că Taşa văzuse destul, Serioja şi blonda începură să o mângâie, dar ea încercă să scape din jocul lor ciudat, zbătându-se pe cuvertura de satin ca un animal prins în capcană.

— Taşa, o să fii drăguţă cu tăticul, nu, îngeraşul meu? o întrebă el sărutându-i sânii mici, în formare, în timp ce blonda o ţinea cu blândeţe, dar ferm.

— Da, spuse Taşa, speriată şi uitându-se când la femeie, când la tatăl ei.

Derjavin şi blonda schimbară o privire, iar el se urcă încet deasupra copilei îngrozite, depărtându-i pulpele cu forţa. Nathalie, blonda, o ţintuia în pat, murmurând instrucţiuni în legătură cu modul

în care trebuia să satisfacă un bărbat, în timp Taşa se zbătea înnebunită, muşcându-i atât pe Serioja, cât şi pe femeie.

Derjavin o pălmui cu putere punând capăt împotrivirii ei şi o penetră brusc şi dureros. Copila avu senzaţia că fusese ruptă în două. Întreaga încăpere părea să-i joace în faţa ochilor şi ea ţipă, uitându-se la dezgustătoarea scenă de deasupra capului ei care ilustra fiecare pas al agoniei ei.

— Bravo, murmură contele Derjavin, strivind-o cu greutatea trupului, în timp ce Nathalie aproape că o sufoca cu sărutări, emanând un miros amestecat de sudoare, parfum greu şi şampanie. Era o combinaţie dezgustătoare de perversiune şi mizerie în inima celui mai civilizat oraş al Rusiei.

Două ore mai târziu, când Derjavin şi Taşa se îndreptau spre casă, fata continua să tacă de spaimă şi chinuită de o durere îngrozitoare între pulpe. Când Serioja o luă pe după umeri şi o rugă să promită că nu va spune nimănui – mai ales mamei – despre jocul lor, ea se înfioră şi încercă să se smulgă din îmbrăţişare. Supărat, tatăl ei o scutură până o făcu să răspundă.

— Aşa-i mai bine, murmură el, acceptând acel „da" strangulat drept o garantare a complicităţii. Eşti o fetiţă cuminte, spuse el apoi zâmbind şi sărutându-i obrazul rece. Îl iubeşti pe tăticul, nu?

Tatiana Sergheevna lăsă două lacrimi să-i cadă, după care le şterse repede cu mâna înmănuşată ca să nu îngheţe din cauza gerului.

— Da, spuse ea suspinând.

— Bine.

— M-a durut, tată, spuse ea apoi. Nu mi-a plăcut. Nu mi-a plăcut nici de Nathalie.

Simţea ceva nou faţă de tatăl ei. Dezgust.

— N-a fost chiar atât de rău, spuse el iritat. Credeam că ţi-a plăcut micul nostru joc. Ştiu că ţi-a plăcut.

Era cea mai bună târfuliţă din toate.

— M-a durut, tată. Nu mi-a plăcut.

— Ei bine, o să te obişnuieşti, *chérie,* şi atunci n-o să te mai doară. O să vezi. Aşa spun toate prima oară.

— Nu vreau să mai fac. Niciodată.

*

Dar au făcut-o din nou şi, pentru Derjavin, deveni un fel de distracţie. Taşa se trezi prinsă într-un coşmar dureros şi

înspăimântător, fiindu-i prea ruşine să spună cuiva de teamă că nu va fi crezută şi de frica mamei ei. Fu introdusă într-o lume ciudată a jocurilor dezgustătoare şi a unor oameni ciudaţi, silită să-şi însoţească tatăl în cele mai rău famate case din oraş.

Totul a început atât de inocent, îşi spuse ea. La început nici nu înţelesese ce-i făcea. Îi spusese că era în regulă.

Ea ştia că nu era. Şi acum nu ştia cum să-l evite. Ba, mai rău, nu avea pe nimeni căruia să-i vorbească; nu le putea spune servitorilor. Mama se afla în relaţii foarte proaste cu familia Sviridov. De ce m-ar ajuta ei? se întrebă Taşa. Şi, în plus, toţi ar fi spus că era vina ei. Nu fusese cuminte şi aşa păţeau fetele ca ea.

Cuprinsă de disperare, începu chiar să-şi dorească să se întoarcă mama, ceva ce nu-şi dorise niciodată. Dacă ea ar fi aici, tata ar înceta, îşi spuse Taşa. Da, asta era.

Cu acest gând în minte, începu să-i scrie mamei scrisori lungi şi pline de dragoste, în care îi spunea cât de dor îi era de ea şi o implora să se întoarcă. Mama era singura ei speranţă.

*

Întorcându-se la Sankt Petersburg după drumul la Moscova, Roman Vasilievici Petrov era mai nervos ca oricând. Mîşkin fusese ucis în nişte împrejurări misterioase. Acum Pavel Skriabin îl căuta să-i spună ceva similar: „Dmitri a fost găsit praf şi pulbere în cămăruţa lui dintr-o pensiune ieftină din cartierul Târgului de fân. S-a găsit un bileţel în faţa uşii lui distruse. Nişte vorbe fără sens".

— Asta a fost tot? îl întrebă Petrov când stăteau amândoi pe Podul Cântăreţului acoperit de zăpada care traversa apele îngheţate ale Nevei.

Pavel se încruntă nerăbdător, pe jumătate îngheţat, lovindu-şi mâinile înmănuşate una de alta pentru ca sângele să-i circule prin vene.

— Asta a fost tot.

Petrov se cutremură în după-amiaza geroasă, în timp ce sănii particulare elegante şi altele publice mai puţin elegante treceau cu viteză pe lângă ei, în clinchete de clopoţei, copitele cailor tropăind pe zăpada îngheţată. Fete frumoase înveşmântate în haine de blană scumpe râdeau plimbându-se pe stradă, trecând pe lângă funcţionari gravi şi ofiţeri în vârstă care se îndreptau spre Piaţa Palatului. Toţi locuitorii Sankt Petersburgului păreau să fi ieşit cu săniile în după-

amiaza aceea, bucurându-se de una din plăcerile iernii. Nimeni nu îi remarca pe cei doi bărbaţi ponosiţi de pe pod.

— Cine crezi că ar fi vrut să-ţi omoare fratele? întrebă Petrov într-un târziu.

— N-am nici cea mai mică idee, se răsti Pavel. Vreau doar să fiu sigur că n-o să urmez eu.

Petrov fu şocat de acel punct de vedere egoist. S-ar fi aşteptat ca fratele mai mare să se arate puţin mai îndurerat. Ticălos cu nas lung.

După ce se despărţi de el, traversând podul pentru a prinde un tramvai care se apropia, Petrov îi strigă:

— Ai grijă, Skriabin!

Pavel râse uitându-se la acel individ mărunţel şi cu pălăria roasă de molii fugind după tramvai.

— Şi tu al fel! strigă el, dar Petrov era prea departe ca să-l mai audă.

Oricum, era destul de deştept, încât să facă acest lucru şi fără să fie îndemnat de Pavel Skriabin.

*

Dacă membrii familiei o ridicau pe Ania în slăvi, vorbind despre o căsătorie din dragoste care îi încânta şi îi copleşeau cu bani şi afecţiune pe Ania, pe proaspătul ei soţ şi pe copilaşul ei, trase concluzia societatea, însemna că cineva făcuse o greşeală îngrozitoare cu un an în urmă – şi anume contesa Liza, care răspândise zvonul legat de viol. Toată lumea ştia cât de sever era Sandro. Dacă nepoata lui l-ar fi făcut de ruşine, aceasta s-ar fi aflat acum în stradă, nu într-unul din cele mai superbe palate din Sankt Petersburg. De fapt, cea care părea îndepărtată era chiar contesa Derjavina.

În ciuda problemelor din familie, naşterea micului Belocika adusese atâta fericire, încât Sandro aproape că nici nu părea conştient de faptul că pierduse o fiică. Strănepotul lui făcea mai mult decât să compenseze absenţa acesteia. Adora băieţelul, îi ceru lui Boldini să-i facă un portret în mărime naturală în braţele Aniei şi puse ca pereţii odăii lui să fie pictaţi cu imagini din poveşti populare ruseşti pentru amuzamentul lui Belocika. Adam se întreba îngrijorat ce va face Sandro când copilul va putea cere diverse lucruri şi îi spunea Aniei că nu era bine să-l răsfeţe, dar în zadar.

În cursul primului an de căsnicie, prinţesa Ania ajunsese să-şi dea seama că existau foarte multe deosebiri între creşterea ei şi cea a

soţului ei. Acesta era înclinat să fie cam posesiv faţă de ea. Dacă dansa prea mult cu alt domn la vreun bal, de exemplu, se enerva. Dacă ea voia să înveţe să piloteze avionul, el spunea că e prea periculos. Dacă ea voia să plece de la o petrecere la patru dimineaţa şi să-şi petreacă restul nopţii în barurile de noapte ţigăneşti din Novaia Derevnaia înainte de a se întoarce acasă şi a dormi până după-amiază, el îi spunea că ar fi putut folosi timpul mult mai bine. Dar toată lumea făcea aşa, protesta tânăra prinţesă. Ei bine, spunea Adam Mihailovici, în Massachusetts nu se făcea aşa.

— Ha, pufnea Ania, bine că nu mai trăieşti acolo. Pare îngrozitor de monoton.

Şi se ducea la Xenia pentru a se plânge de tirania soţilor.

Când se gândea la căsnicia prietenului său, Gigi Grekov, Adam ştia că el nu prea avea de ce să-şi facă griji, dar, cu cât ajungea să cunoască mai bine societatea din Sankt Petersburg, cu atât îl deranja să o vadă pe Ania, pe care o adora, adaptându-se atât de repede tendinţei permanente de căutare a plăcerilor. Dacă n-ar fi fost atât de sinceră şi de devotată băieţelului lor, l-ar fi îngrijorat foarte tare. Infidelitatea era ceva prea obişnuit în Sankt Petersburg. Dacă Ania i-ar fi fost necredincioasă, acest lucru l-ar fi omorât.

Din câte îşi dădea seama, părea să-l omoare pe Gigi Grekov.

Într-o după-amiază, Adam şi contele discutau despre problemele recente existente în cartierele industriale, când prinţul observă un număr mare de portrete în ulei şi fotografii întinse pe biroul lui Gigi. Răspunzând întrebării lui Adam, Gigi îi spuse că erau fotografii ale membrilor familiei lui, ale cărei origini porneau de la începutul anului 1700.

— Vrei să le agăţi pe pereţi? întrebă Adam, crezând că pe conte îl interesa foarte mult genealogia.

— Nu, spuse acesta. Încercam doar să găsesc o asemănare. Vreo trăsătură ereditară care să se fi transmis fiecărei generaţii. E doar o curiozitate din partea mea.

Studiind colecţia aceea, prinţul Adam remarcă o tendinţă a celor din neamul Grekov către tenurile închise la culoare, ochi negri şi trăsăturile delicate. Gigi era un exemplu tipic. Volodea semăna cu cei din partea Tamarei Mihailovna – mai blonzi, fiind descendenţii unui german care luptase pentru Petru cel Mare şi care primise o splendidă răsplată pentru aceasta. Mama lui Gigi se numise la naştere Tamara

von Gartner.

Cel din urmă Grekov, fiul lui Gigi, Nicky, nu semăna cu nimeni din familie. Ba, mai rău decât atât, nu semăna cu nimeni nici din familia Nataliei. Copilul care fusese motivul căsătoriei nu semăna cu nimeni.

Cu nimeni în afară de fiica adolescentă a lui Rasputin, Maria.

Gigi ştia acest lucru, deoarece într-o zi, când el şi soţia lui se plimbau cu automobilul pe Nevski Prospekt, Natalia o văzuse pe fată pe stradă împreună cu o prietenă şi îi spusese soţului ei că Sfinţiei Sale nu i-ar fi plăcut să ştie că fiica sa ieşea fără însoţitoare.

— Ce grijuliu, spusese contele râzând, după care se uitase mai bine la fată.

Părea prietenoasă, cu ochi de un albastru-deschis, un ten alb şi un nas turtit de ţărancă. Fiul lui semăna atât de mult cu ea, încât parcă ar fi fost fraţi. Spre groaza lui Gigi, asemănarea era atât de evidentă, încât îl irita teribil. Acela era motivul pentru care începuse să examineze arborele genealogic al familiei. Şi, spre disperarea lui, Nicky nu aducea cu niciun Grekov şi cu niciun membru din familia Nataliei, în viaţă ori decedat. Semăna numai cu fiica lui Rasputin.

Din clipa aceea, contele Grekov nu mai putu să sufere să vadă copilul. Era convins că e un bastard, dar era prea mândru pentru a admite acea posibilitate şi îngrozitor de distrus din această cauză. În plus faţă de umilinţele lui, Alexandra Feodorovna ţinea atât de mult la compania proastei lui soţii, încât o numise *dame à portrait,* o cinste care o îndreptăţea să poarte portalul în miniatură al suveranei înconjurat de diamante la toate sărbătorile curţii, o favoare unică şi probabil primul pas spre transformarea Nataliei în damă de companie. Într-un fel, Gigi îşi dorea ca ea să devină aşa ceva, pentru că, astfel, ar fi fost atât de ocupată, încât soţul ei n-ar mai fi trebuit să-i suporte prezenţa.

*

În timp ce de membrii familiei Grekov îi era milă, Adam nu simţea deloc acelaşi lucru pentru fratele său, Billy, care, spre sfârşitul anului 1912, reuşise să obţină numirea la ambasada din Sankt Petersburg. În ciuda laudelor din partea ambasadorului şi afirmaţiei lui Billy că s-ar fi maturizat, fratele lui mai mare îl considera tot o povară.

Gândul ca acel ticălos să le dea târcoale Aniei şi fiului lor era dezgustător. Pentru prinţul Adam, Billy Whitmore era un albatros

afurisit, chiar dacă era fratele lui, şi era nevoie de mai mult decât de mărturia cuiva din afară pentru a-l convinge de contrariul.

Din moment ce se apropia sfârşitul anului, prinţesa Ania era ocupată cu pregătirile pentru sărbători şi pentru începutul sezonului în Sankt Petersburg, care, oficial, se deschidea cu recepţia de Anul Nou a ţarului la Palatul de iarnă şi ţinea până când începea postul Paştilor. Îşi comandase câteva duzini de rochii la *Poiretru* Paris pentru diverse baluri, dineuri şi spectacole de teatru şi era mulţumită de ele. Acum se gândea la cadourile de Crăciun.

În perioada dinaintea începerii sezonului, Ania se distra jucându-se cu Belocika, frumosul ei băieţel blond, cu ochi albaştri, în vârstă de şase luni şi concurând la una din distracţiile de iarnă ale societăţii, o întrecere de sănii pe Nevski Prospekt. Adesea le vedea pe împărăteasa-mamă, pe Maria Feodorovna, i pe fiica ei, marea ducesă Olga Alexandrovna, ieşind din sau intrând în imensul Palat Anicikov ca, de asemenea şi pe alte doamne pe care începea să le cunoască de ia petreceri. Într-o zi o zări chiar şi pe madame Kaşina într-o sanie foarte elegantă, prefăcându-se, însă, că nu o vede – dar nu putu să nu observe că balerina era însoţită acum de un mare duce, aşa cum se auzise în ultima vreme.

*

Într-o după-amiază cu ninsoare, când Ania se bucura de plimbarea de fiecare zi care, în general, consta în a porni spre Liteini Prospekt, o cotire la dreapta spre Nevski şi apoi întoarcerea spre casă de-a lungul Nevei, tânăra prinţesă văzu ceva ce o făcu să-i ceară vizitiului să oprească după ce trecură de Catedrala Kazan. Acolo, singură şi mergând pe jos, era mica ei verişoară Taşa.

Dumnezeule, îşi spuse aceasta când se auzi strigată. Întorcându-se, fu şi mai surprinsă când văzu cine o strigase. Dacă nu s-ar fi temut că îşi crea şi mai multe probleme, ar fi rupt-o la fugă, dar, din moment ce acum nu o mai putea evita pe Aniuşka, zâmbi şi porni spre sanie, prefăcându-se încântată că o vedea.

— Urcă imediat, îi porunci prinţesa Sviridova. Ce naiba se-ntâmplă cu tine? Ce cauţi aici singură?

— Mă plimb, spuse Taşa.

— Fără o servitoare măcar? Nu, draga mea, zise Ania zâmbind. N-o să mă faci să cred povestea asta. Vrei să te duc acasă?

— Nu. Te rog. Nu vreau să merg acasă. Ar trebui să fiu la şcoală.

Ania dădu capul uşor pe spate şi păru sceptică.

— Şi atunci ce cauţi pe străzi?

Spre surprinderea ei, Taşa clătină din cap doar, neştiind ce să răspundă. Prinţesa o luă de braţ.

— Urcă, îi spuse ea atunci cu blândeţe. O să mergem la mine acasă unde o să-mi spui toată povestea în timp ce o să bem un ceai. Hai, vino. E în regulă.

Cu toată ostilitatea care exista între familia Sviridov şi părinţii Taşei, prinţesa nu avea de gând să lase fata în locul în care o găsise. Chiar dacă mătuşa Liza era o scorpie nesuferită, Ania nu avea nimic cu Taşa şi nu avea să o lase să hoinărească pe străzi neînsoţită. Ania cunoştea foarte bine primejdiile plimbărilor nesupravegheate.

Instalându-se în sanie pentru înapoierea la Palatul Sviridov, Ania observă că fata era foarte agitată. Ochii albaştri îi erau încercănaţi şi era îngrozitor de palidă, de parcă n-ar fi dormit. Ultima oară când o văzuse, Taşa nu arătase astfel. Ceva nu era deloc în regulă cu ea.

— *Grand-père* nu s-a întors de la Paris, spuse Ania când intră în hol împreună cu verişoara ei. Îl aşteptăm abia înainte de Crăciun.

Taşei nu părea să-i pese. Nu întrebă de el şi doar murmură în semn de răspuns când verişoara ei mai mare sporovăia despre una sau alta în timp ce se îndreptau spre salonul Aniei de la etaj, unde prinţesa ceruse să li se aducă ceaiul. Când ajunseră în frumoasa încăpere decorată în galben şi alb, cu picturile sale murale vesele şi ornamentaţiile rococco, cu canapele îmbrăcate în mătase înflorată şi draperii grele din brocart, fata se aşeză posomorâtă şi oftă când verişoara ei o întrebă din nou ce căuta singură pe Nevski.

— M-am hotărât să nu mă duc la şcoală, spuse Taşa. Aşa că, am aşteptat până când vizitiul s-a făcut nevăzut după ce m-a lăsat şi am început să mă plimb.

— La ce oră te duce la şcoală?

— La nouă.

— Şi te-ai plimbat toată ziua! exclamă Ania. Dumnezeule mare! Ce prostie. Cineva ar fi putut să-ţi facă vreun rău.

Acel gând o umplea de groază…

Privirea pe care i-o aruncă Taşa era atât de plină de dispreţ, încât Ania fu extrem de surprinsă. Nu îşi putea închipui ce o provocase.

— Nu ştiam că mergi ia şcoală în afara casei, spuse Ania, în cele din urmă, bucuroasă că Matvei tocmai le adusese ceaiul.

Poate că, dacă mânca, copila avea să se simtă mal bine. Se comporta teribil de ciudat, îşi spuse prinţesa neştiind ce să facă în privinţa ei. Ea şi fiica Lizei nu fuseseră niciodată apropiate, dar, fiind verişoare, se mai văzuseră din când în când. Nu îşi amintea ca Taşa să fi fost atât de abătută vreodată. Totul era atât de bizar, încât o tulbura profund.

— Mama mi-a concediat guvernanta şi a hotărât să mă lase să învăţ la un loc cu celelalte fete. Acum învăţ împreună cu cele două fete ale contesei Banatin.

După expresia ei, Taşa era complet indiferentă. Privindu-şi verişoara care stătea în faţa ei îmbrăcată cu o bluză albă, purtată peste o fustă bleumarin, cu o eşarfă bleumarin, ciorapi negri şi ghetuţe până la glezne de aceeaşi culoare, prinţesa Ania consideră că părea chiar şi mai mică de doisprezece ani. Şi mai părea, de asemenea, extrem de obosită.

— Taşa, spuse prinţesa cu blândeţe, tot nu mi-ai spus de ce te plimbai singură pe Nevski. Vrei să-mi spui acum?

Micuţa contesă păru să se facă ghem, înconjurându-se cu braţele şi ridicându-şi genunchii pentru a-şi pune picioarele pe un taburet din apropiere. Nu voia să dea nicio informaţie.

— E primejdios pentru o fată să se plimbe singură pe stradă. Oamenii nu sunt toţi blânzi şi buni. Există bărbaţi care ţi-ar putea face rău, insistă Ania.

O clipă, Taşa îşi privi verişoara cu atâta durere în ochi, încât tânăra prinţesă nu ştiu ce să mai spună. Fata păru gata să spună ceva, dar apoi se răzgândi şi clătină din cap. În cele din urmă; spuse că nu se temea de străini. Oamenilor putea să li se facă rău şi în casele lor.

— Dar, de obicei, acest lucru nu se întâmplă, spuse Ania.

— Orice e posibil, zise fata, ţintuind-o cu ochii ei albaştri ca gheaţa, atât de plini de suferinţă, încât era tulburător să priveşti în ei. Oamenii nu sunt în siguranţă nicăieri.

Nevrând să discute cu fata despre hazardul vieţii din capitală, absolut inutil, Ania o întrebă politicoasă despre mătuşa Liza şi unchiul Serioja.

Acest lucru păru să atingă un punct sensibil. Taşa oftă şi păru absentă o clipă.

— Mama pleacă pentru o săptămână, spuse ea înconjurându-se din nou cu braţele. Nu vreau să plece.

Eh, îşi spuse Ania, asta era ceva ce nu s-ar fi aşteptat să audă din gura cuiva. Gândul că cineva îi putea simţi lipsa mătuşii Liza era atât de inedit, încât o făcu să zâmbească. Şi, în plus, Tatiana Sergheevna nu fusese niciodată prea apropiată de mama ei; tatăl era cel pe care îl adora.

— Eh, nu-i chiar atât de mult, zise Ania. O să treacă mai repede decât te aştepţi.

— Dar nu vreau să plece. Nu vreau să fiu singură.

— Taşa, din când în când toţi trebuie să facem lucruri care nu ne plac. Dumnezeule, dar răsfăţată mai e, îşi spuse Ania. Asta trebuie să fie. Uitându-se la prinţesa Ania, care era atât de bună şi de normală, fata îşi dădu seama cu disperare că nu o putea face să înţeleagă ce însemna plecarea Lizei. Nu putea să-i spună. În primul rând, Aniuşka nu ar fi crezut-o. Cine ar fi crezut-o? Era atât de ruşinos, încât nici nu putea vorbi despre aşa ceva. Cu o ultimă speranţă, Taşa se uită la prinţesă şi o întrebă dacă putea să stea cu ea cât timp era mama plecată.

Fiindu-i milă de ea, Ania acceptă, dar, ţinând cont de certurile recente din sânul familiei, nu ştia dacă soţii Derjavin aveau să fie de acord. După spectacolul oribil de la Teatrul Mare, Ania nu îşi putea închipui că mătuşa Liza i-ar fi dat voie fiicei sale să stea cât de puţin timp în compania Sviridovilor.

— Dar o să-i scrii tatii să-l întrebi dacă pot sta aici o săptămână? o întrebă fata pe un ton rugător. Mi-ar plăcea foarte mult.

Mişcată de sinceritatea copilei şi înduioşată de suferinţa ei, prinţesa Ania zâmbi şi promise să trimită invitaţia. Apoi, merseră împreună în camera copilului pentru ca Taşa să-l vadă pentru prima oară pe Belocika.

— Frumuşel, murmură Taşa, dar Ania observă că nu o interesa deloc şi fu dezamăgită.

Majoritatea oamenilor se îndrăgosteau de micul ei pui de veveriţă de cum îl vedeau şi nu mai voiau să plece de lângă el. Taşei nu-i păsa.

Totuşi, promise să o invite să-şi petreacă săptămâna la ei; întorcându-se acasă după ce îşi lăsase verişoara în faţa casei Banatin, pentru a fi luată la ora obişnuită, Ania se duse la măsuţa de scris şi compuse o scrisoare foarte politicoasă adresată lui Serioja, în care îl ruga să o lase pe Taşa să stea la ei din moment ce el şi Liza aveau să fie

plecaţi o săptămână, omiţând să menţioneze de unde aflase despre planurile lor de călătorie.

Două zile mai târziu primi un răspuns, o scrisoare fermecătoare, în care el îi mulţumea pentru grija care îl mişcase profund, dar o şi informa că micuţa Taşa nu avea să rămână singură cât mama ei avea să lipsească din sânul familiei. Contele Derjavin rămânea în Sankt Petersburg, aşa că, deci, nu exista niciun motiv pentru a o trimite în vizită, deşi el personal dorea tare mult să existe relaţii mai cordiale între el însuşi şi Sviridovi pe viitor şi îşi exprima recunoştinţa faţă de generosul spirit de reconciliere al Aniei.

— Atunci de ce m-a făcut să cred că o să fie singură? o întrebă Ania pe Xenia câteva zile mai târziu, în timp ce făceau o plimbare după-amiază, doamnele ţinându-l pe Belocika între ele, Xenia în blană de zibelină, Ania în şinşila şi băieţelul în blană de vulpe.

— Nu-mi închipui, zise mătuşa ei. De asemenea, nu-mi explic faptul că-i simte lipsa mamei ei. Nimeni nu-i simte lipsa Lizei. Absenţa ei îi bucură pe toţi.

— Părea atât de nefericită, de parcă ar fi aşteptat să se întâmple un dezastru. Eram la fel când aveam doisprezece ani?

Prinţesa Xenia zâmbi.

— Doar o dată, când ţi-a murit pudelul de bătrâneţe. Ai plâns o săptămână întreagă şi n-ai putut să mănânci.

— Asta-i altceva. E teamă. Îmi pare atât de rău pentru ea.

În timp ce sania aluneca pe lungul bulevard Nevski, pe lângă palate, magazine, vile şi biserici, prinţesa Ania se gândi la acea copilă înspăimântată şi se întrebă cum ar fi putut să o ajute. Nu părea să poată face prea mult, din moment ce nu voia să se apropie din nou de mătuşa Liza. Dar i-ar fi plăcut să facă orice, numai să alunge acea expresie de disperare de pe chipul Taşei. Nu era normal pentru un copil să fie atât de nesăbuit şi atât de ciudat de speriat, în acelaşi timp. Era foarte straniu.

Ţinându-l pe Belocika strâns lângă ea, îi mulţumi în gând lui Dumnezeu că soarta i-o trimisese pe Xenia şi nu pe Liza pentru a-i ţine loc de mamă. Absolut mulţumită de soţul, de fiul şi de viaţa ei în acel moment, Aniuşka voia să vadă pe toată lumea zâmbind. O tulbura foarte mult faptul că Taşa nu putea să o facă.

— Orice o supără pe fată o să se rezolve de la sine, spuse Xenia cu blândeţe. Asta-i tot ce putem spera.

— Da, presupun că ai dreptate.

Dar Xenia nu văzuse acei ochi imenşi şi îngroziţi. Ania îi văzuse şi nu avea să-i uite prea curând.

Capitolul 17

Crăciunul anului 1912 fu sărbătorit ca de obicei, cu petreceri, baluri şi spectacole de teatru. Ambasadorul american în Rusia dădu o mare petrecere pentru capiii membrilor ambasadei şi Belocika luă şi el parte, una din primele lui ieşiri în societate. Costumul elegant al mamei lui, din lână de un albastru-închis brodat cu negru fu foarte admirat, ca de altfel şi haina, pălăria şi manşonul ei din blană de zibelină. Aniuşka însăşi fu foarte admirată, de fapt, ceea ce îl umplu pe soţul ei de mândrie.

Pentru a-i face plăcere lui Adam, Ania încercă să afle ce făceau americanii de Crăciun şi descoperi ciudatul obicei de a face ornamente pentru pom înşirând pe aţă bobiţe roşii şi floricele. Nimeni din bucătărie nu ştia să facă floricele, dar servitoarele înşiruiră bobiţele roşii pe aţa cu care decorară apoi pomul. Când văzu efectul, Adam spuse că îi amintea de Massachusetts. Era foarte încântat, îi povesti Ania Xeniei după aceea şi se simţiră excelent decorând pomul cu globuri din Germania, ornamente de lemn din Elveţia şi o mulţime de mărunţişuri argintii cumpărate de la Gostini Dvor, plus duzinile de luminări roşii care dădeau şi mai multă frumuseţe. Pentru ca lucrurile să fie şi mai bune, sărbătoriră atât Crăciunul occidental, cât şi pe cel ortodox, prelungind, astfel, atmosfera aceea feerică.

Prinţul Sandro se întoarse acasă cu o săptămână înainte de Crăciun şi le oferi cadourile anuale servitorilor în prezenţa Aniei şi a lui Adam.

Darurile continuară să sosească din partea rudelor şi prietenilor, făcând-o pe Ania să fie ocupată în permanenţă cu scrierea scrisorilor de mulţumire, dar nimic nu veni din partea familiei Derjavin, ceea ce fu considerat un grav afront adus lui Sandro.

*

Spre surprinderea tuturor, în ziua recepţiei de Anul Nou organizată de ţar la Palatul de Iarnă, contesa Natalia Grekova le împărtăşi un secret Aniei şi Xeniei care le făcu pe acestea să rămână cu gurile căscate. Ea şi Gigi urmau să aibă un al doilea copil.

— Poftim! exclamă Xenia, care stătea lângă Natalia în rând aşteptând să se apropie ţarul şi ţarina; era pregătită să facă o

plecăciune aproape până la pământ la trecerea suveranilor.

— Mi s-a confirmat acum trei zile, şopti Natalia cu privirea aţintită asupra Romanovilor care se apropiau, în timp ce Xenia îi şoptea vestea Aniei, căreia îi veni ameţeală.

În timp ce ţarul, ţarina, împărăteasa-mamă şi toţi ceilalţi Romanovi înaintau, lăsând în urmă un şir de supuşi plecaţi, aşa cum trece vântul peste un lan de grâu, cele două prinţese se gândeau la acelaşi lucru. Ori Natalia, ori Gigi, ori amândoi, erau complet nebuni. Gigi îşi ura fiul. De ce să fi riscat apariţia celui de al doilea?

— O fi fost orbit de pasiune, sugeră Adam în seara aceea. S-au mai văzut cazuri.

— Dar Natalia şi soţul ei nici măcar nu dorm împreună. Mi-a spus chiar ea.

— Dumnezeule mare! Sper că nu discutaţi astfel de lucruri.

Ania zâmbi şi se uită la Adam, vârându-se în aşternuturi.

— Nu, dar nu pot să nu aud ce-mi spune Natalia Alexeevna, zise ea.

— După părerea mea, Natalia vorbeşte mai mult decât ar trebui. Femeia asta n-are niciun pic de decenţă.

Ea se chinui din răsputeri să nu râdă. Soţul ei ar fi fost probabil extrem de şocat dacă ar fi auzit unele din lucrurile pe care şi le spuneau femeile când erau singure. Nu că Ania ar fi contribuit la îmbogăţirea cunoştinţelor generale, căci era prea ocupată să asculte. Şi, în plus, după ceea ce auzise, se temea că doamnele ar fi început să-i dea târcoale soţului ei dacă ar fi descoperit cât de fericită era ea cu el; ştia că existau foarte multe nemulţumiri în Sankt Petersburg.

Ania îl considera pe Adam un refugiu sigur într-un vârtej îngrozitor. Îi plăcea foarte mult să-l vadă jucându-se cu Belocika, înţelegându-se atât de bine cu *grande-père* şi era foarte mândră de succesul lui cu avionul dăruit de acesta. Se pricepea foarte bine la plonjările de la înălţimi ameţitoare şi la răsucirile în aer, fapt care o făcea întotdeauna să-şi ţină răsuflarea. De fapt, era atât de bun, încât urma să participe la întrecerea Sankt Petersburg – Moscova, unul din cele mai mari spectacole organizate în cinstea sărbătoririi tricentenarului Romanov.

În martie 1912 se sărbătoriseră trei sute de ani de domnie a dinastiei Romanov şi, pentru acea ocazie, sezonul fu strălucitor, prelungindu-se până în primăvară cu tot felul de baluri, procesiuni,

dineuri şi parade militare în majoritatea oraşelor imperiului. Firește, festivităţile din Sankt Petersburg erau cele mai frumoase, nobilii oraşului cunoscând rara plăcere de a-i primi pe ţar şi pe ţarină la câte un mare bal sau de a fi primiţi de către aceştia la o serie de recepţii şi petreceri la Palatul de Iarnă şi de a participa la un imens număr de activităţi dedicate acelei sărbători.

Ca o concesie făcută tricentenarului, familia imperială se mută înapoi în Palatul de iarnă pentru prima oară după sezonul dinaintea războiului cu Japonia.

Deşi ţarina părea să nu se simtă prea bine şi pleca devreme de la multe ceremonii, cele două fiice mai mari ale ei, Olga şi Tatiana, făcură o senzaţională impresie societăţii, într-un fel compensând defectele mamei lor. Restul familiei imperiale părea să considere acele celebrări ca pe un omagiu binemeritat.

În viitoarea generală a petrecerilor, balurilor, dineurilor şi recepţiilor, întreaga capitală părea să-şi fi pierdut minţile. Agitaţia creştea de fiecare dată când se anunţa o altă gală; doamnele făceau eforturi extraordinare pentru a se întrece una pe alta. Croitorii şi bijutierii erau în al nouălea cer, florarii mulţumeau cerului pentru activitatea intensă, iar locuitorii Sankt Petersburgului se bucurau de toată acea strălucire, asemeni unor spectatori la paradă.

Pentru a încheia un sezon minunat, prinţesa Ania dădu una din cele mai originale şi mai şic petreceri ale anului, un bal veneţian stil secolul al optsprezecelea, la care *grand-père* îmbrăcă un costum de doge, purtându-se ca atare, iar Ania şi Xenia apărură cu peruci pudrate şi brocarturi vechi. Balurile mascate erau la modă şi acesta atrase cele mai mari nume din Sankt Petersburg. Invitaţii sosiră costumaţi cu ceea ce ar fi purtat înaintaşii lor, având şi bijuteriile care datau din aceeaşi perioadă. Era superb. Un scenograf de la *Marinski* crea fundaluri şi chiar o lagună în miniatură, cu gondole la scară redusă. Nimic nu fu uitat.

În seara în care Palatul Sviridov se transformă în palatul unui doge, sosiră majoritatea locuitorilor Sankt Petersburgului său, mai bine-zis, majoritatea celor importanţi, printre care marea ducesă Maria Pavlovna, marea ducesă Elena Vladimirovna, marele duce Alexandr Mihailovici cu soţia, marea ducesă Xenia Alexandrovna, ca de altfel şi câţiva membri ai societăţii internaţionale, printre care scriitorul exagerat de dramatic Gabriele D'Annunzio, care hotărî să-l

dedice următorul său poem prinţesei Xenia, şi câţiva din prietenii cei mai apropiaţi ai lui Sandro de la Paris care fuseseră aduşi cu un tren special numai pentru ocazia aceea. Fu un succes nebun şi prinţesa Ania cuceri un loc sigur pe scena societăţii ca fiind o urmaşă demnă a tradiţiilor familiei şi o succesoare la fel de demnă a prinţesei Tatiana, soţia lui Sandro, care fusese cunoscută de la Sankt Petersburg până la Paris pentru stilul ei măreţ, bijuteriile şi plăcerea de a organiza petreceri. Toate acestea o încântau foarte mult pe Aniuşka, dar ar fi preferat ca toată familia să fie prezentă, ceea ce era imposibil: Derjavinii fuseseră izgoniţi din Palatul Sviridov, probabil pentru totdeauna.

*

Fiecare eveniment fiind şi mai şi decât cel dinainte, senzaţia sezonului avea să fie marele bal mascat de la Palatul de Iarnă, o recreare a curţii Romanov din 1613, toţi invitaţii urmând să poarte costume din perioada respectivă. Ocaziile pentru extravaganţă erau nelimitate.

Într-o seară, la o petrecere organizată la contele şi contesa Grekov, Adam îi spusese lui Gigi că ar fi dorit să ştie ce purtaseră pe vremea aceea înaintaşii boierilor. Gândul acela îl măcina foarte mult, a spus el, fiindcă americanii nu purtau pe atunci decât piei de animale, pene şi mărgele, ceea ce nu părea deloc potrivit pentru o seară imperială.

— Doar n-o să-l lăsăm pe prinţul Sviridov să apară ca un indian, nu? spuse contele şi se oferi să-i creeze un costum de nobil, fapt care duse la o cercetare similară din partea prinţesei Ania, prinţesei Xenia, prinţului Andrei şi chiar a prinţului Sandro. Gigi îşi petrecu ore întregi discutând cu doamnele şi cu croitorii lor. Combinându-şi eforturile, familiile Grekov, Malîşev şi Sviridov găsiră destule imagini ale predecesorilor lor îmbrăcaţi în veşminte de boieri, încât nu mai trebuiră să consulte arhivele imperiale, iar când terminară erau superbi. Numai banii care fuseseră cheltuiţi pentru blănurile ce împodobeau veşmintele ar fi ajuns pentru a hrăni câteva familii timp de un an.

Împrumutând din mulţimea de bijuterii ale lui Sandro, Gigi le împodobi pe femei cu şiraguri de perle peste brocarturi brodate şi încărcate de auriu, sarafane şi jachete tivite cu blană de zibelină şi le acoperi coafurile cu perle mici, ca doamnele moscovite din secolul al

şaptesprezecelea. Bărbaţii erau mai potoliţi decât femeile lor, dar nu cu prea mult, strălucind cu toţii în brocarturi aurii şi catifea ca boierii moscoviţi, toţi lăsându-şi bărbile să crească pentru ocazia respectivă, în pofida protestelor soţiilor.

Prinţul Sandro părea deosebit de impozant cu părul şi barba lui albe. Faptul că purta lanţuri de aur de câteva livre – giuvaieruri de familie trimise unui înaintaş din Italia renascentistă – oferea costumului şi mai mult farmec. Adam, Gigi şi Andrei nu putură decât să împrumute câteva broşe de la soţiile lor.

Gigi părea fericit pentru prima oară după mai multe luni, fapt care avea legătură cu sarcina Nataliei. În ciuda faptului că nu-l plăcea pe Nicky, încerca din răsputeri să nu creadă că soţia sa îl înşelase cu Rasputin şi era nerăbdător să vadă cum avea să arate cel de-al doilea copil. Dacă şi acesta avea să aibă ochi albaştri şi nas turtit, îi omora şi pe mamă şi pe copil. Dacă nu, avea să fie mulţumit. Din fericire pentru Natalia, aceasta nu avea nici cea mai mică idee de ceea ce intenţiona soţul ei şi îi luă bunătatea drept un semn de împăcare.

Lui Adam îi plăcu, precum celorlalţi, acel şir de petreceri şi se întrebă în sinea lui cum se făcea oare că poporul rus, care dădea semne de nemulţumire de aproape un deceniu, ţinea atât de mult la Romanovi. Poate că e vreo înţelegere stranie între stăpân şi stăpânit, o întrerupere binevenită a duşmăniei reciproce, îşi spuse americanul. Spera să dureze mai mult.

În seara mult aşteptatului bal mascat, prinţesa Ania, soţul ei, *grand-père,* mătuşa Xenia şi unchiul Andrei se adunară, îmbrăcaţi cu toţii în costumele caracteristice secolului al şaptesprezecelea, la Palatul Sviridov, pentru a se îndrepta spre Palatul de Iarnă. Ania şi Xenia erau răpitoare în sarafanele lor lungi din brocart, cu fire aurii, tivite la poale cu blană de zibelină şi jachete scurte împodobite cu şi mai multă blană, iar coafurile înalte le erau presărate cu duzini de perle micuţe. Sarafanul Aniei era purpuriu cu auriu; al Xeniei era de un verde-închis cu auriu; amândouă erau splendide. Soţii lor erau la fel de eleganţi şi foarte impozanţi.

Când cele două automobile se apropiară de palat, prinţesa Ania exclamă încântată când văzu priveliştea oferită de Palatul de Iarnă – fiecare fereastră era luminată, şiruri lungi de automobile şi sănii elegante aşteptau să-şi lase pasagerii mascaţi şi o mulţime de curioşi stăteau în frigul de afară, dornici să-i vadă pe mai-marii oraşului.

Servitorii de la palat, îmbrăcaţi în pantaloni până la genunchi şi jachete roşu-stacojiu cu fireturi conduceau invitaţii înăuntru pe măsură ce grupuri-grupuri de boieri şi boieroaice urcau superba scară printre şirurile de gărzi, uriaşele coloane de marmură albastru-verzuie cu capiteluri corintice tronând în capul scărilor, iar ornamentele de pe tavan păreau o dantelă aurită deasupra capetelor lor. Câteva mii de membri ai nobilimii şi aristocraţiei Sankt Petersburgului se revărsară în imensul palat, un spectacol de lumină, culoare şi muzică.

Când prinţesa Ania şi grupul ei urcară sclipitoarea scară de marmură albă, salutând prieteni şi cunoştinţe în drum spre Sala Sf. Gheorghe, mulţimea de oameni era atât de densă, încât Ania avu senzaţia că era un peşte care înota contra curentului. Se părea că toată capitala se afla acolo, purtând mătăsuri şi brocarturi din secolul al şaptesprezecelea.

Probabil că oceanele lumii au fost secate pentru a scoate la iveală toate aceste perle, îşi spuse ea. Fiecare doamnă le avea aranjate în jurul coafurii, peste rochie, încadrându-i chipul. Era uluitor.

Când ţarul şi ţarina deschiseră balul cu tradiţionala polcă, prinţesa Sviridova îi zări pe Natalia şi pe Gigi destul de aproape de cuplul imperial. Starea Nataliei era ascunsă de sarafanul din brocart roşu cu auriu şi de jacheta argintie tivită cu blană de zibelină.

— Arată splendid, îi şopti Ania Xeniei. Sper că totul merge bine cu Gigi.

— El îşi doreşte acest copil. E îngrozitor de agreabil, spuse Xenia. În cursul serii, atât prinţesa Ania, cât şi prinţesa Xenia avură onoarea de a dansa cu ţarul, iar prinţul Sandro conduse o polcă împreună cu eleganta împărătească-mamă, Maria Feodorovna. Era o seară minunată.

Până a doua zi nimeni nu îşi dădu seama că unul din cele mai senzaţionale cupluri lipsise. Liza şi Serioja nu se văzuseră nicăieri.

Potrivit celor care o cunoşteau pe contesă, numai voia Domnului ar fi putut-o împiedica să ia parte la balul anului. Era ceva de mirare.

*

În după-amiaza balului, Serioja o încolţise pe Taşa în dormitorul ei, fiindcă Liza nu se întorsese încă din plimbarea pe care o făcea în fiecare zi, şi începuse să-i facă avansuri; ignorându-i rugăminţile şi chiar şi ameninţările, îi sfâşie rochia şi o aruncă pe pat.

— O să-i spun mamei, spuse fata suspinând. O să te dea pe mâna

poliţiei. A spus c-o s-o facă odată.

O s-o facă.

— Pe naiba o s-o facă, spuse Serioja. Vino încoace.

Taşei nu-i mai rămăsese nicio speranţă. Dacă el nu se mai temea să o atingă nici când mama se afla în oraş, atunci era complet lipsită de apărare. Suspinând, fata ripostă, lovindu-l cât putu de tare, zgâriindu-l şi muşcându-l. Ţipa atât de tare, încât servitorii se adunară pe hol în faţa uşii, ascultând fiecare ţipăt, dar neîndrăznind să deschidă uşa. În acelaşi loc îi găsi contesa când se întoarse şi fu curioasă să afle ce se petrecea.

Servitorii îşi plecară privirile, neîndrăznind să scoată un cuvânt.

— Deschide uşa, porunci Liza.

Nimeni nu se mişcă de nicio parte a uşii. În încăpere, Taşa mai suspina încă, ghemuită pe podea, cu hainele zdrenţuite şi aproape isterică în urma atacului Serioja se făcu pământiu când auzi vocea Lizei.

— Serioja! spuse contesa. Dacă nu deschizi uşa, o să poruncesc unui servitor s-o spargă. Ai de ales.

Când văzu că nu primeşte niciun răspuns, Liza se întoarse spre cel mai apropiat servitor şi făcu semn spre uşă. Acesta îşi propti umărul în uşă şi o izbi cu toată puterea. Forţa distruse încuietoarea veche de o sută de ani şi omul căzu lat pe duşumea. Într-o clipă, Liza văzu fata isterică şi pe jumătate dezbrăcată şi expresia de pe chipul lui Serioja. Închizând uşa în urma ei, se uită la el, rămânând fără grai timp de o secundă. După care ridică fata de jos trăgând-o de păr şi o azvârli în braţele lui.

— De când durează porcăria asta, ticălosule? strigă ea. Răspunde-mi, Serioja. De cât timp?

Cum contele refuză să răspundă, Liza puse mâna pe cel mai apropiat obiect şi i-l aruncă în cap, dar nu îl nimeri pe el, ci pe Taşa, care se feri înspăimântată.

Derjavin era alb ca varul de frică. Azvârlindu-şi fiica pe podea, se aruncă asupra soţiei sale, primind o palmă peste faţă şi ameninţări cu chemarea poliţiei.

— Te rog, spuse el. Nu face asta. A fost numai vina ei. S-a ţinut tot timpul după mine. N-am putut să rezist.

În adâncul sufletului ei, Liza ştiuse întotdeauna că aşa avea să se întâmple. Ştiuse încă de când Serioja începuse să mângâie fata, cu ani

în urmă. Având dovada infidelităţii lui cu propria-i fiică se simţea atât de revoltată, încât îi venea să-i omoare pe amândoi.

Suspinând în timp ce mama îşi îndrepta furia asupra ei, lovind-o în mod repetat şi cu putere, Taşa nu mai văzu nimic în faţa ochilor în afară de o peliculă roşiatică. Auzind ţipetele Lizei, strigătele lui Serioja şi propriile ei suspine, fata se ghemui jos pe podea, într-un colţ, plângând şi cu mâinile deasupra capului, încercând să se ferească de lovituri.

— Când ai fost plecată la Ischia, m-a dus într-un loc îngrozitor! strigă ea. Voiam să mă aperi, dar m-ai abandonat! M-ai lăsat pe mâna lui! Ar fi trebuit să mă ajuţi!

Când Liza se opri pentru a striga la Serioja, Taşa sări în picioare şi luă o foarfecă de pe măsuţa de toaletă. Văzând mişcarea bruscă a Taşei, Liza se aruncă asupra ei, luptându-se cu ea pentru a-i lua foarfeca din mână. Lovind-o pe fată peste faţă de mai multe ori, până când îi dădu sângele, Liza încercă să ia foarfeca în clipa în care copilul se încovoie, încercând cu disperare să rămână în posesia ei.

Apucând-o de păr, contesa îi trase capul în sus, căutând să pună mâna pe arma cu două vârfuri. În clipa aceea, fata dădu mâna în spate brusc şi apoi înfipse foarfeca în pieptul mamei ei. Un moment, Liza se încovoie, privindu-şi fiica şi încleştându-şi mâinile pe piept. Fascinată de privelişte, Taşa privi tăcută cum contesa uimită se prăbuşi încet pe covorul chinezesc, cu cele două vârfuri ascuţite ale foarfecii înfipte în inimă. Taşa o vârâse atât de adânc, încât nu se mai vedeau decât mânerele încrustate cu pietre preţioase. Răsuflând greu din cauza luptei şi durerii, cu faţa însângerată, fata se uită la dâra de sânge care începea să păteze rochia mamei ei în dreptul pieptului.

Am omorât-o, îşi spuse ea, ţinându-se de măsuţa de toaletă. Nu mai mişcă. Mi-am omorât mama. Acel gând o făcu să încremenească; avea să fie pedepsită pentru asta. Avea să fie îngrozitor.

— Oh, Doamne! strigă Serioja fugind spre soţia lui. Liza!

Contesa Derjavina semăna cu o pasăre rănită, mi parul lung şi negru răsfirat pe covor ca nişte pene lucioase şi cu rochia de un albastru-aprins şi pielea albă stropite de sânge. Foarfeca se afla înfiptă în pieptul ei ca două pumnale mici, dar aducătoare de moarte. Nici sunet nu ieşea din gura ei întredeschisă.

Taşa se uită fascinată la mama ei, la tatăl ei, la covorul plin de sânge, întreaga scenă părând un fragment de coşmar şi, deodată, ştiu

cum să-l pedepsească pe Serioja pentru toate acele după-amiezi şi seri de ruşine.

O merita.

— Ai omorât-o pe mama, spuse ea încet, cu răutate în privire. Ai înjunghiat-o cu foarfeca şi ai omorât-o.

— Taşa, nu spune asta, zise el rugător.

— Ai omorât-o pe mama, repetă ea, plăcându-i groaza din ochii lui. Te-am văzut.

— Monstru mic ce eşti!

Taşa ieşea deja în fugă din cameră, goală, şi strigând servitorilor strânşi în faţa uşii că tata o omorâse pe mama şi acum voia s-o omoare şi pe ea.

Amuţiţi, servitorii se uitară înăuntru şi îl văzură pe contele Derjavin privindu-i, în timp ce contesa Derjavina zăcea într-o baltă de sânge în odaia fiicei ei.

— N-am făcut-o eu! strigă Serioja, ieşind din cameră. Nu-i vina mea! Coborând scara în fugă după fiica lui, o urmări până într-unul din saloanele de la parter, dar când îl văzu venind după ea cu un vătrai pe care îl luase iute din cămin, Taşa urcă din nou scara, adăpostindu-se după mulţimea de servitori, care erau prea uluiţi ca să facă altceva decât să se uite.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ajutaţi-mă! strigă Taşa. Vrea să mă omoare şi pe mine!

Când contele urcă scara furios, agitând vătraiul şi strigând obscenităţi, un servitor tânăr se repezi să-i ia arma din mână. Luptându-se cu Serioja pe trepte, îşi pierdu echilibrul şi, fără să-i dea drumul stăpânului său care striga, se prăbuşi peste balustrada de marmură în holul de la intrare, căzând de la o înălţime de vreo cincisprezece metri.

Sub ochii îngroziţi ai servitorilor săi, contele Serghei Derjavin căzu cu un ţipăt înfiorător peste un ceasornic grotesc din secolul al şaptesprezecelea. Cel mai interesant lucru în legătură cu acel ceasornic era spirala ascuţită din metal, asemănătoare cu turla Catedralei Sfinţilor Petru şi Pavel. Acum spirala aceea se vedea ieşind prin mijlocul contelui Derjavin, provocându-i o durere cumplită. Servitorul era întins pe podeaua de marmură, cu gâtul rupt.

În timp ce Serioja zăcea înfipt ca o insectă într-un laborator, Tatiana Sergheevna se aplecă peste balustradă pentru a-l vedea mai

bine cum se chinuia, auzindu-i urletele de durere insuportabilă, văzându-i expresia de pe chip. După care leşină.

*

Două ore mai târziu, după ce doctorul venise şi plecase, neputând să-l mai salveze pe conte, Taşa intră în camera în care se afla acesta şi se apropie cu prudenţă de pat. Trăgând pătura la o parte, stătu multă vreme tăcută, uitându-se la cel care îi adusese atâta suferinţă, prima şi ultima ei iubire. Mort, era inofensiv şi revoltător.

Ai fost deştept, Serioja, dar eu am fost şi mai deşteaptă. Acum eu am totul, în timp ce tu n-ai nimic, nici măcar viaţa sau numele.

Zâmbind triumfătoare, fata se aplecă, îşi apropie faţa de cea a lui Serioja şi, tremurând de emoţie, îl scuipă de două, trei ori.

— *Adieu, cher papa,* spuse ea râzând. Je *vais te revoir en enfer!*

Ieşind din încăperea aceea, contesa Tatiana Sergheevna Derjavina lăsă în urmă orice sentimente cunoscute vreodată faţă de familia ei. Era o femeie singură.

*

Date fiind împrejurările, prinţul Sandro hotărî că nici nu putea fi vorba de o dublă înmormântare. Familia Lizei avea să se ocupe de funeraliile contesei; ce făceau Derjavinii cu cadavrul perforat al contelui era treaba lor. Taşa fu de acord. Nici nu se sinchisi să întrebe care erau planurile în legătură cu înmormântarea tatălui ei, alăturându-se, astfel, rudelor mamei.

Ca martoră la „uciderea" Lizei de către Serioja şi supravieţuitoare a unei tentative de crimă, Taşa se bucură de o oarecare simpatie, chiar dacă mama ei nu fusese deloc în relaţii bune cu familia. Nimic nu schimba părerea oamenilor mai repede decât un martiriu subit şi, din moment ce îngrozitoarea Liza nu mai era ca să-i irite, rudele ei hotărâră să se gândească la ea într-o anumită lumină pozitivă. Ca unic copil al ei, Taşa avea să fie îngrijită cum se cuvine.

— Acum am rămas complet singură, spuse tânăra contesă depărtându-se de mormânt împreună cu mătuşa Xenia şi *grand-père.* Nu ştiu ce o să mă fac fără scumpa mea mămică.

Ştergându-şi ochii – deşi nu se vedea nicio lacrimă – fata urcă în maşină împreună cu rudele ei din familia Malîşev, depărtându-se de cimitir şi lăsând-o pe Liza în compania tăcută a înaintaşilor ei. Serioja era îngropat lângă rudele lui, în partea opusă a marelui cimitir; Liza păstra distanţă în moarte ca şi în viaţă.

Cuibărindu-se lângă Xenia care era înveşmântată în blana de zibelină şi cu un văl greu pe chip, Tatiana Sergheevna puse capul pe umărul prinţesei şi oftă. Xenia crezu că izbucnise în lacrimi şi o luă pe după umeri. Andrei părea mişcat. Bănuia că o fiică ar fi putut găsi calităţi deosebite la răposata lui cumnată, deşi el unul nu îşi dădea seama care ar fi putut fi acestea.

Am trecut de partea inamicului, îşi spuse Taşa când frumoasa ei mătuşă îi mângâie părul uşor. Îşi ascunse faţa în blana Xeniei, inhalând parfumul exotic de blană amestecat cu cel de *Jasmine de Corse,* preferat de Xenia. În acel spaţiu închis, aerul era încărcat de acea mireasmă.

— E îngrozitor ce ţi s-a întâmplat, spuse mătuşa ei atunci. Dar acum trebuie să te gândeşti la viitor. *Grand-père* ar vrea să locuieşti împreună cu el în Palatul Sviridov.

— Nu poţi sta singură acasă, adăugă Andrei. Nu s-ar cuveni.

— Da. Şi, pe urmă, Aniuşka şi familia ei îţi vor ţine companie. Acum are un băieţel foarte dulce. Iar soţul ei e foarte plăcut.

Tu şi Aniuşka sunteţi amândouă nepoatele lui Sandro, sublinie Andrei. Şi nu e nicio diferenţă prea mare de vârstă.

— Aniuşka şi mama nu se aveau prea bine, zise Taşa şovăitoare. S-ar putea să nu mă vrea.

— Prostii, spuse prinţul. Aniuşka e o fiinţă cu un suflet nemaipomenit. Nu s-ar lăsa influenţată de aşa ceva.

Taşa spera acest lucru. Pe de altă parte, ea nu era o fiinţă cu un suflet nemaipomenit şi nici nu simţea vreun imbold să devină.

*

Viaţa cea nouă a contesei Tatiana Derjavina de la Palatul Sviridov era total diferită de cea trăită alături de Liza şi de Serioja. Euforia iniţială datorată triumfului asupra ambilor ei părinţi într-o după-amiază sângeroasă şi conştientizarea faptului că îi jucase o farsă macabră lui

Serioja, lăsaseră loc singurătăţii, în timp ce încerca să se adapteze unei atmosfere mai conservatoare.

În ciuda repulsiei pe care o simţea faţă de ceea ce îi făcuse Serioja, Taşa ducea dorul emoţiilor ce însoţeau peregrinările prin partea întunecoasă a capitalei, unde totul era ciudat de fascinant. Nu îi displăcuse chiar *tot.*

Ania şi Xenia se cutremurau la gândul vieţii trăite alături de Liza şi de Serioja şi încercară să joace rolul de mame pentru ciudata

frumusețe cu ochi albaștri pe care o moșteniseră, dar Taşa era prea *sauvage.* Parcă era un mic animal rănit, remarcă Ania, prea îndurerată pentru a fi îmblânzită, mult prea neîncrezătoare pentru a permite acest lucru.

Taşa nu voia decât să fie lăsată în pace. Nu o interesau nici Belocika, nici cei din jurul acestuia, aşa că nu prea avea ce să discute cu Aniuşka, deoarece aceasta îşi adora nesuferitul pui de veveriţă şi îşi petrecea ore întregi zbenguindu-se cu el pe covoarele chinezeşti din salonul ei. Taşei i-ar fi plăcut să meargă la teatru, aşa cum făcea adesea cu Serioja, dar, din moment ce erau cu toţii în doliu, acest lucru ieşea cu totul din discuţie. Serile petrecute în compania rudelor ei erau plăcute şi monotone, în acelaşi timp.

În cele din urmă, Aniuşka încetă să mai insiste asupra prezenţei ei după cină, renunţă la încercările de a o întreţine şi, pur şi simplu, o lăsă să facă ce poftea, adică să bântuie prin palatul imens ca o fantomă, singură şi netulburată, bucurându-se de toate comorile adunate de înaintaşii ei iubitori de artă şi comparând acea vastă colecţie cu valorile mai neînsemnate pe care le strânseseră Derjavinii – şi care acum erau ale ei.

Tatianei Sergheevna îi mai plăcea ceva. Ca şi Liza, Taşa avea o pasiune pentru tot felul de podoabe personale şi acum, aflându-se în posesia impresionantei colecţii de bijuterii a mamei ei – măcar cele care nu se aflau în seifurile băncii – îi plăcea nespus de mult să se gătească şi să se fardeze precum curtezanele pe care le întâlnise în timpul escapadelor cu Serioja.

În timp ce Ania stătea cu Adam într-unul din imensele saloane după cină, discutând despre avioane, despre fiul lor sau despre vreun model de costum de zbor, Taşa se încuia adesea în camera ei de toaletă şi practica arta iluziei.

Folosind una din servitoarele Aniei drept croitoreasă, Taşa o pusese să modifice câteva din veşmintele mamei ei în aşa fel încât să i se potrivească şi să creeze pentru ea o garderobă sofisticată, imitând hainele casei *Worth* de la Paris.

Intrând în posesia imensei colecţii de peruci a Lizei, fata descoperi că îşi putea schimba înfăţişarea adoptând coafura câte unei doamne celebre. Dar transformarea finală avu loc când Taşa începu să se fardeze. În douăzeci de minute, eleva timidă în rochie neagră şi cu obrajii curaţi putea deveni o superbă curtezană învăluită în mătăsuri,

bijuterii şi blănuri, emanând un parfum exotic şi privind lumea cu ochii conturaţi de creionul negru şi cu gene rimelate, gura roşie zâmbind seducător prăzii închipuite.

Încântată de înfăţişarea acelei făpturi fantastice şi artificiale a serii, contesa Tatiana îi dădu chiar şi un nume – Tata – ceva ce părea vag parizian şi ispititor, ca o actriţă dintr-o comedie muzicală, o persoană pe care Serioja ar fi urmărit-o cu plăcere.

Singură cu creaţia ei, Taşa puse la punct garderoba, coafura şi machiajul Tatii, exersându-i gesturile, zâmbetele, mimica şi aşteptând cu răbdare momentul când avea să o poată scoate în lumea nocturnă a barurilor de noapte şi a restaurantelor din Sankt Petersburg, care erau pline de bărbaţi mai în vârstă în căutare de fete şi femei tinere dornice de libertate. Primul obstacol în calea pierderii în noapte a Tatii se afla jos, sever, scrupulos şi înalt de peste un metru optzeci – unchiul Adam. Modul în care strălucitoarea făptură din apartamentul Taşei avea să treacă pe lângă acel ochi atent era o problemă care îi scăpase din vedere. Dar, aşa cum îi plăcea profesorului ei de teologie, părintele Tihon să spună, nu exista nicio problemă atât de spinoasă, încât să nu poată fi rezolvată printr-o gândire atentă şi logică. Nu avea nevoie decât de timp. Pentru început, se apucase deja să mituiască servitorii.

*

Capitolul 18

În afară de faptul că o moşteniseră pe Tatiana Sergheevna, tinerii Sviridov mai cunoscuseră şi alte necazuri în ultima vreme. Cursa Sankt Petersburg – Moscova era încă în picioare, dar unul din participanţi făcuse o gălăgie surprinzătoare în legătură cu intrarea lui Adam Sviridov în concurs, din moment ce acela era un eveniment cu totul rusesc, iar Adam numai rus nu era.

Influenţa prinţului Sandro potolise spiritele, dar acesta luă îndoielile legate de statutul nepotului său prin alianţă drept un afront personal. Această situaţie alimentă bârfele timp de aproximativ o săptămână, în cursul căreia au avut loc discuţii aprinse între Sandro şi comitetul întrecerilor într-unul din cele mai moderne cluburi din Sankt Petersburg. În cele din urmă, s-a hotărât că, dacă Adam era destul de bun pentru Sviridovi, era mai mult decât acceptabil să zboare de la Sankt Petersburg până la Moscova în onoarea Romanovilor.

Acest lucru fiind rezolvat, prinţul Sandro şi amanta sa cea mai recentă, Elena, plecară cu vagonul personal al lui Sandro într-o

călătorie spre încântătoarele orăşele italiene de zonă deluroasă, de unde prinţul intenţiona să achiziţioneze nişte tablouri ale unui foarte bun, dar relativ necunoscut artist al Quattrocento-ului. Dorea tablourile pentru superba sa galerie italiană din Palatul Sviridov şi avea nevoie de o scuză decentă pentru a dispărea din Sankt Petersburg în perioada cât era în doliu după Derjavini, doliul fiind mult mai puţin împovărător departe de prieteni şi bârfele locale. Rămase în sarcina tinerilor Sviridov şi a soţilor Malîşev să ţină doliul în Sankt Petersburg.

— *Grand-père* n-a pierdut deloc timpul, spuse Taşa când se întoarseră cu toţii de la gară după ce îl conduseseră.

Aşa e, îşi spuse Ania, căreia nu-i plăcea ideea de a fi lăsată să o plângă pe îngrozitoarea mătuşă Liza, în timp ce Sandro se distra, dar nu prea avea ce să facă. Îi trecu prin cap gândul că *grand-père,* în ciuda tuturor calităţilor lui, era un bătrân egoist şi răsfăţat.

Singurul lucru care nu ieşea din discuţie datorită doliului era întrecerea aviatică, din moment ce era o modalitate nouă de petrecere a timpului liber. Balurile, petrecerile şi ceaiurile dansante erau interzise, dar riscul de a-ţi frânge gâtul în aer era perfect acceptabil şi, deci, una din puţinele plăceri posibile. Toată familia îşi punea speranţele în Adam la întrecerea care avea să reprezinte marele eveniment al Moscovei, în luna iunie.

În plus, prinţul Sviridov primea lecţii de la un expert, contele Franz von Murnau, un prieten de-al lui Billy de la Paris, care în perioada aceea se afla în Sankt Petersburg, numit la impunătoarea Ambasadă germană din Piaţa Sf. Isac. Faptul că ambasada era plasată chiar vizavi de celebrul hotel *Astoria* era o fericită coincidenţă, după părerea lui Billy, din moment ce acolo se găsea unul din cele mai bune baruri din oraş şi părea să fie locul preferat de actriţe, balerine şi alte doamne care se trezeau la viaţă după lăsarea întunericului.

— Contele von Murnau îşi petrece cea mai mare parte a timpului sprijinind artele? îşi întrebă Adam fratele când stăteau amândoi în biroul său de pe strada Morhovaia, unde singura clădire mare era o cazarmă a armatei.

— Nu. Franz vrea ca ruşii să-l ia drept un fustangiu inofensiv, dar el, de fapt, le studiază cu mare atenţie apărarea militară. Prietena lui e o doamnă care a fost foarte apropiată de jumătate din generalii ţării. E uluitor câte poţi afla stând şi ascultând-o. Ruşii pot fi foarte indiscreţi.

— Generalii sau prietenele lor?

— Ambele categorii, spuse Billy râzând.

— Germanii se pregătesc să atace din nou Franţa, nu? Când Ania şi cu mine am fost în Europa anul trecut, am petrecut o săptămână la Berlin şi am observat că atmosfera era alarmantă. Un militarism exagerat.

— După părerea lui Franz, generalii sunt cei care vor o ocazie pentru a începe totul. Împăratul e foarte liniştit în ultima vreme.

— Vrei să spui că, în sfârşit, a început să-şi dea seama că nu e chiar atât de războinic cum a crezut?

— Cam aşa ceva.

Prinţul Sviridov se uită pe ferestrele înalte la clădirea cenuşie din piatră de vizavi, o privelişte deloc veselă. Ştia că Billy îl cunoştea pe von

Murnau de un an de zile şi susţinea că era o bună sursă de informaţii în legătură cu germanii şi intenţiile acestora în privinţa vecinilor lor europeni. Fiind fiul unuia din eroii războiului franco-prusac din 1870, se bucura de un bun renume. Iar din ceea ce spunea – şi, uneori, din ceea ce nu spunea – Germania se pregătea de ceva.

— Generalii germani sunt de părere că Serbia e vipera Balcanilor, spuse Billy. Şi verii lor austrieci gândesc la fel. N-au nevoie decât de o mişcare greşită din partea Serbiei ca să declanşeze infernul. Sunt convins de asta.

Iar dacă se va întâmpla aşa ceva, îşi spuse Adam, Rusia va sări în ajutorul fraţilor ei balcanici, Franţa şi Anglia vor onora condiţiile specificate în Tripla Alianţă recent semnată şi, astfel, toată Europa va intra în război – Franţa, Anglia şi Rusia împotriva Germaniei şi Austriei, plus alte ţări mai puţin puternice care vor intra de ambele părţi.

Billy îi aruncă o privire fratelui său. Îşi dădea seama la ce se gândea.

— Nu cred că ţara noastră va intra într-un conflict european, spuse el. Ar fi mai cuminte pentru noi să stăm deoparte şi să privim şi, în final, să încercăm să facem pe pacificatorii. Când s-a întâmplat asta după războiul ruso-japonez, oamenilor le-a plăcut foarte mult. El a fost singurul învingător în acel război blestemat.

Adam încuviinţă în semn de răspuns.

— Sunt sigur că Statele Unite n-or să se amestece într-un război

în Europa curând. Ceea ce mă înspăimântă de moarte e intrarea în război a Rusiei. Dacă o să se întâmple aşa ceva, o să vreau să-mi trimit familia în Crimeea.

— N-ai încredere în armata rusă?

— Nu cine ştie ce, zise Adam zâmbind.

*

În ajunul zilei în care Adam plus alţi paisprezece concurenţi aveau să decoleze spre Moscova, Franz von Murnau îşi însoţi prietenul pentru o ultimă inspecţie a avionului *Trifoi cu patru foi,* cel mai mare cadou oferit cu ocazia botezului lui Belocika.

— Deci, Sviridov, îi spuse contele von Murnau, nu uita ce ţi-am spus. Fără aiureli. Doar viteză şi precizie. Scopul tău e să ajungi pe câmpul acela înaintea rivalilor tăi, aşa că zboară cât mai jos când te apropii şi ai grijă să nu ţi se oprească motorul când pierzi din altitudine. Vrem să ajungi primul, dar pe câmp, nu *în* el.

— Aterizarea e singura parte care mă îngrijorează. Ar putea fi lume multă.

— Nu-ţi face prea multe griji pentru asta. Vor fi soldaţi care vor menţine ordinea în zona respectivă. Şi, dacă vreun prost o să fie strivit de vreun avion, vinovat va fi ofiţerul însărcinat cu ordinea pentru că n-a îndepărtat lumea cum trebuie, nu tu.

— Asta nu m-ar face să mă simt mai bine.

Contele von Murnau râse uşor.

— Păstrează-ţi mila pentru tine, îi spuse el.

Prinţul Sviridov zâmbi amabil şi scoase o sticlă de *Moet* rece din carlinga avionului.

— Dragul meu Franz, să bem pentru succesul nostru în această întrecere şi pentru continuarea prieteniei noastre, spuse Adam.

— Fie ce-o fi, spuse Franz destupând sticla vesel. Să nu mă faci de ruşine, Sviridov. Altfel n-o să recunosc că te-am pregătit. Aviaţia împăratului nu pregăteşte învinşi.

— Aşa e.

Şi, bând pentru succesul cursei, Adam era bucuros în sinea lui că nu trebuia să-l înfrunte pe Franz acolo sus.

*

Moscova

Vremea la începutul verii era superbă în străvechea capitală a Rusiei. Ca făcând parte din ceremoniile dedicate tricentenarului,

familia imperială făcuse o vizită oficială fostei cetăţi a înaintaşilor, fiind una din opririle prevăzute de-a lungul itinerariului, dar programul nu îi permitea ţarului să aştepte sosirea avioanelor de la Sankt Petersburg. Avea alte lucruri de făcut. În schimb, cumnatul său, marele duce Alexandr Mihailovici, prietenul lui Adam de pe aerodrom şi fondatorul Academiei Imperiale de Aviaţie, era prezent pentru a-i întâmpina pe piloţi, genul de solemnitate cu care Romanovii erau obişnuiţi.

În ziua dinaintea întrecerii, familiile Malîşev şi Sviridov, inclusiv Taşa, urcară în vagonul personal al prinţului Sandro pentru călătoria de o noapte, ajungând la timp pentru un mic dejun consistent servit la reşedinţa prinţului de la Moscova, pe strada Sadovaia, unde veniră şi Billy Whitmore împreună cu Franz von Murnau. Sandro se întorsese din Europa pentru acel eveniment şi aştepta o victorie pentru efortul făcut.

În timp ce bărbaţii se îndopau cu heringi, cârnaţi, şuncă şi ouă, femeile – prea nervoase ştiindu-l pe Adam în aer – se mulţumiră cu câte o ceaşcă de ceai şi câte o felie de prăjitură cu stafide. Taşa stătea lângă

Ania şi îi studia pe cei doi străini.

— *Eh bien,* spuse Sandro oftând. Bănuiesc că ar trebui să plecăm. Sunteţi gata?

După o căutare de ultimă clipă a încă unui binoclu, ieşiră cu toţii şi urcară în automobilele lui Sandro, îndreptându-se spre strada Tverskaia, drumul spre periferia Moscovei.

Când maşinile Sviridovilor ajunseră la locul stabilit pentru aterizare, şoferii trebuiră să claxoneze pentru a-şi face drum prin mulţime. Sute de spectatori – majoritatea fiind ţărani curioşi – se aflau răspândiţi pretutindeni pe câmpul acoperit de iarbă. Soldaţii de la garnizoana din Moscova erau însărcinaţi cu supravegherea lor, fiindcă autorităţile ţineau încă minte dezastrele petrecute nu departe de acel loc în momentul încoronării ţarului. Nimeni nu mai voia să se întâmpla aşa ceva.

Pe margini, îmbrăcaţi în bluze ruseşti, pantaloni largi băgaţi în cizme ponosite şi cu şepci turtite, se aflau ţăranii bărboşi împreună cu femeile lor înveşmântate în rochii de stambă, atraşi de zvonurile legate de oamenii care zburau în spatele norilor. Pe jumătate agitaţi, pe jumătate suspicioşi, unii din cei mai credincioşi şuşoteau despre A

Doua Sosire; în definitiv, toată nobilimea era prezentă, cu privirile aţintite pe cer. Poate că acest lucru îi atrăsese acolo de la început.

Soldaţii circulau printre diversele grupuri, bine dispuşi, pregătiţi pentru spectacol, îmbrăcaţi în uniformele albe de vară, hotărâţi să nu mai fie confruntaţi cu un alt dezastru şi captivaţi de numărul mare al frumoaselor doamne prezente.

Spectatorii care sosiseră în automobile sclipitoare erau în mare parte aristocraţi şi negustori din Moscova, plus câţiva funcţionari.

Prinţesele Sviridova şi Malîşev erau splendid îmbrăcate în rochii uşoare de vară, pline de broderii, cu şiraguri de perle la gât, având pe cap pălării cu boruri largi, decorate cu pene ale unor păsări exotice.

— Nimic nu crează o atmosferă mai plăcută cu ocazia unui eveniment sportiv decât un grup de femei frumoase şi, după părerea mea, prinţesele noastre le întrec pe toate, spuse Franz. Fratele tău e un mare norocos.

— Cu siguranţă.

Billy se salută cu câţiva prieteni din Sankt Petersburg care veniseră la Moscova pentru acel eveniment şi toţi îi urară succes fratelui său. Se părea că prinţul Sviridov era principalul favorit, lucru de care Billy era foarte mândru.

Pentru prima oară în viaţă, fraţii începeau să se placă încetul cu încetul, sau cel puţin să se tolereze reciproc, ceea ce nu se mai întâmplase niciodată. Billy puse acest lucru pe seama influenţei acelei fete frumoase cu care se însurase Adam. Era extraordinară. Auzi, o prinţesă să se mărite cu fratele *lui.* Efectul asupra lui Adam era la fel cu acela asupra broscoiului din poveste, îşi spuse el. Îl făcuse uman.

Privind femeile Sviridov şi Malîşev de la o distanţă de câţiva metri, Billy o observă pe fata care stătea lângă ele, cea care îi însoţea de la reşedinţa prinţului Sandro, verişoara Aniei. Peste vreo şase ani avea să fie o superbitate. Îşi aminti întâlnirea întâmplătoare cu mama fetei la Teatrul Mare şi se întrebă de ce nu o fi ucis-o soţul ei mai devreme. Era îngrozitoare. Iar acum, acea domnişorica delicată cu ochi mari, albaştri, şi guriţă frumoasă avea să moştenească o parte serioasă din industria textilă a Sankt Petersburgului. Era o prietenie care trebuia cultivată – practic erau chiar rude, îşi spuse el amuzat.

Toată lumea ţinea binoclurile îndreptate spre cer, căutând să zărească vreo urmă de avion, indiferent al cui. Dar, în momentul acela, nu se vedea absolut nimic.

Franz scrută mulţimea, observând prezenţa multor ofiţeri superiori, cunoştinţe de-ale sale de pe aerodromul din Sankt Petersburg. La fel ca el, şi ei considerau avionul ca fiind ceva mai mult decât jucăria unui bogătaş. Avea să fie cea mai nouă armă.

În cele din urmă, după vreo oră şi jumătate, când prinţesa Ania era aproape înnebunită de griji pentru soţul ei, cineva din mulţime destupă o sticlă de şampanie şi exclamă:

— Vin!

Aniei aproape că i se opri inima în piept când se uita prin binoclu la primul avion care îşi făcuse apariţia, lira încă prea departe pentru ca să i se poată desluşi însemnele, dar când se mai apropie, Ania îşi ţinu răsuflarea.

— El e! E Adam! A ajuns.

Ţipetele de bucurie ale doamnelor îl făcură pe prinţul Sandro să se strâmbe puţin. Nepoata lui preferată practic sărea în sus ca un copil, ţipându-i în ureche, în timp ce eleganta lui fiică, o femeie cunoscută pentru rafinamentul şi buna ei creştere, chiuia îngrozitor, sărutându-i pe toţi bărbaţii din jur şi făcând tot ce-i stătea în putinţă să-i spargă timpanele tatălui ei. Prinţul Andrei privea amuzat.

— Ah, staţi puţin, spuse Billy cu tonul cuiva care îşi vede calul ajungând de pe primul loc pe ultimul, mai e unul.

Ania scoase un sunet de dezamăgire, cam ca băieţelul ei, îşi spuse Taşa, care găsea totul cât se poate de comic.

— Nu! exclamă prinţesa apoi. Trebuie să câştige!

— Nu vă faceţi griji, scumpă doamnă. Am discutat această eventualitate, spuse Franz. O să ştie ce să facă.

Peste tot în jur, oamenii puneau pariuri, îndreptând binoclurile spre cer şi destupând sticle de şampanie pentru a însoţi gustările cumpărate de la cele mai bune prăvălii din oraş. Eliseev trebuise să-şi ia ajutoare suplimentare pentru ocazia respectivă, spusese cineva. Toată lumea se dusese la el.

În timp ce însoţitorii ei luau gustări, prinţesa Ania era prea nervoasă pentru a mânca. Se agăţă de Taşa şi se rugă.

La sute de picioare deasupra mulţimii, cu vântul bătându-i puternic în faţă şi cu ochii apăraţi de o pereche de ochelari germani, Adam clipi de câteva ori încercând să desluşească vreo siluetă familiară, dar îi fu imposibil. Undeva, prin mulţimea aceea, Ania se uita spre el, emoţionată şi plină de speranţă, aşteptând să-l vadă aterizând

teafăr. De asemenea, tot pe undeva pe acolo se afla şi Franz, care îi urmărea fiecare mişcare mental, repetându-i instrucţiunile, spunându-i că avea nevoie de precizie şi sânge rece.

În carlinga avionului botezat *Trifoi cu patru foi,* Adam verifică aparatele şi, deodată, se întoarse, parcă din intuiţie, să se uite în spate.

— La naiba! strigă el acoperind zgomotul motorului.

Tercenko, un pilot foarte bun din Sankt Petersburg, proprietarul unei mici fabrici de textile din cartierul Vîborg, era chiar în spatele lui şi câştiga teren rapid. Eh, asta da competiţie. Tercenko era singurul pilot pe care Franz von Murnau îl considera o adevărată primejdie pentru Adam şi, iată-l, făcându-i cu mâna vesel, cu un zâmbet până la urechi.

— La naiba, repetă prinţul Sviridov. Eh, acum sau niciodată!

În clipa următoare, apucă maneta cu hotărâre şi plonjă rapid, îndreptându-se spre câmpul verde.

Jos, Franz trăgea nervos dintr-o ţigară, urmărind cu atenţie mişcările elevului său şi întrebându-se dacă Adam era conştient de acel avion care se afla chiar în spatele lui. Plonjarea aceea bruscă putea să însemne ca îl văzuse sau că era nesăbuit. În orice caz, ar fi făcut bine să fie atent, altfel motorul i se putea opri subit. Şi nu voia să asiste la *aşa ceva.*

— Nu-i aşa că e superb? strigă Ania, urmărind mişcările soţului ei cu binoclul. Uitaţi-vă la el!

Tercenko se afla exact în spatele *Trifoiului,* coborând la fel de repede şi, acum, apăru un al treilea avion pe cer, foarte departe, abia vizibil. Brusc, Adam plonjă din nou. Franz avu revelaţia deodată că Adam era vinovat de eroare în gândire sau de o nebunie temporară. Plonjase prea repede a doua oară. Dacă nu era atent, acest lucru i-ar fi putut fi fatal.

Prinţul Sandro o luă pe Ania pe după umeri, strângând-o la pieptul lui masiv. Văzu că era înspăimântată acum; soţul ei era prea nechibzuit.

Uitându-se pe cer, Ania simţi că-i vine rău. Ceea ce tocmai văzuse o îngrozise. Nu semăna cu plonjările pe care le făcuse înainte. Era prea nebunesc, prea necontrolat. Probabil că Adam are probleme, îşi spuse ea şi inima îi bătea cu putere. Nu mai avea importanţă pentru ea dacă el avea să câştige sau nu. Nu mai voia decât să-l vadă aterizând cu bine.

Sus, unde peisajul îi trecea prin faţa ochilor ca nişte pete albastre şi verzi estompate, Adam văzu îngrozit că Tercenko îi urma fiecare mişcare, inclusiv ultima coborâre. Dacă nu era atent, omul i-ar fi putut tăia calea în aer, aşa încât ar fi ajuns amândoi în mormânt înainte de vreme.

Mai decis ca oricând, Adam aruncă o ultimă privire petei mari care reprezenta mulţimea de pe pământ şi execută manevra S-divizat, pe care Franz o recomanda în situaţii dificile, pentru evitarea prăbuşirilor periculoase, cu botul în jos.

— Ah, bine, oftă Franz. E stăpân pe situaţie.

Vântui adia uşor dinspre râul Moscova, fluturând rochiile doamnelor şi oferind puţină răcoare. Sus, la înălţime, acea adiere plăcută era mai degrabă un vânt puternic care izbea aripile aeroplanului Nieuport al lui Adam şi lovindu-l în faţă atât de tare, încât el trebui să clipească des în spatele ochelarilor în timp ce se îndrepta spre terenul de aterizare, unde desluşea acum oameni în uniforme care dirijau spectatorii în perimetrul destinat lor.

— Celălalt plonjează din nou! strigă Ania, temându-se că avea să-i taie calea soţului ei.

Oare omul acela era nebun? Nu-l văzuse pe Adam?

— Aterizează, Sviridov! strigă Franz. E timpul!

Gândindu-se la Ania, Adam se întrebă din nou unde o fi fost, în timp ce îşi plimba privirea peste teren, alegând un punct în care să aterizeze. Peste câteva minute avea să fie pe pământ, oprindu-se în mijlocul acelei pajişti întinse. Deodată, observă o mare agitaţie printre spectatori, de fapt, chiar prea mare.

— La naiba. Sper că idioţii n-or să-i lase să umble cum vor, mormăi el, aflându-se la nici cincisprezece metri deasupra capetelor.

Când Adam zbură spre ei ca o pasăre mecanică uriaşă, Ania îşi simţi inima bătând atât de tare, încât era convinsă că-i va ieşi din piept. Era aproape acolo! Şi avea să câştige! Acum nu mai exista nicio îndoială în privinţa victoriei, când *Trifoi cu patru foi* se afla la o înălţime doar de câteva picioare. Spectatorii aclamau deja.

— Îmi datorezi zece mii de ruble de aur, îi spuse Xenia unei prietene râzând.

Deodată, când Adam se afla la numai şase metri şi ceva de sol, zburând constant, aeroplanul verde cu argintiu păru să-şi piardă controlul. În loc să lunece graţios spre punctul de sosire, se aplecă spre

dreapta şi se roti ameţitor, lovit de o pală de vânt neaşteptată.

Ania fu prima care îşi dădu seama de pericol. Ducând mâna la gură, tânăra prinţesă rămase încremenită, privind cu groază cum aeroplanul se înclină primejdios de mult, complet neputincios.

În carlingă, Adam se lupta din răsputeri să-l îndrepte.

— Nu intra în panică! strigă el în neant, strângând maneta. Întoarce-te, afurisitule, întoarce-te!

Îngroziţi, spectatorii scoaseră un strigăt înăbuşit de neîncredere în clipa în care aeroplanul vopsit în culori vesele se prăbuşi cu un zgomot puternic, despicându-se atât de perfect, de parcă ar fi fost tăiat de o mână invizibilă.

Sus, la nici zece metri deasupra locului în care se petrecuse accidentul, Tercenko scoase un strigăt de uimire când văzu aparatul colegului său făcându-se praf pe pământ.

— Adam! strigă Ania. Ajutaţi-l! Să-l ajute cineva!

Billy şi Franz porniseră deja în fugă peste câmp.

Dacă lua foc combustibilul din rezervor, el avea să ardă înăuntru. Andrei îi urma îndeaproape, temându-se ca nu cumva soţul nepoatei lui să fi murit în acel accident, îngrozit că ar fi putut fi prins sub aparatul zdrobit, aproape mort şi o pradă neputincioasă în voia flăcărilor.

Când avionul lui Tercenko lunecă graţios şi ateriză, nimeni nu îl observă.

În timp ce mulţimea se lupta cu soldaţii pentru a vedea mai bine avionul dezmembrat, prinţesa Ania se smulse din strânsoarea bunicului ei şi o rupse la fugă suspinând, urmată de Taşa şi de Xenia, Niciuna din ele nu se gândea la pericolul izbucnirii flăcărilor, fiind doar disperate să afle dacă prinţul mai trăia în urma acelui impact oribil cu solul. Ania nu simţea decât groază, o groază rece ca gheaţa, în inima ei în timp ce alerga spre soţul ei.

— Să nu moară! plângea ea fugind spre avion. Să nu moară aşa!

În carlinga aeroplanului, prinţul Sviridov era ameţit, dar nevătămat. Ştia că aterizase prost, lovit de o rafală de vânt chiar în momentul victoriei. Era vag conştient de o oarecare agitaţie pe teren, de oamenii care alergau spre el, dar abia când îi recunoscu pe Billy şi îi auzi strigătele îşi dădu seama că trebuia să iasă din avionul acela distrus. Imediat!

Încă ameţit, o văzu pe Xenia luptându-se cu Ania. Ciudat. De ce

făcea asta, oare? Atunci observă petele roşii de pe mâini. Sânge. Atingându-şi obrazul, simţi ceva cald şi ud şiroindu-i pe faţă.

Izbutind să se ridice din carlingă, Adam îi văzu po Billy şi pe Franz apărând pe aripă. În clipa următoare, fu tras, ţinut între ei şi, pe jumătate târându-l, pe jumătate cărându-l pe sus, se depărtară de avion, îi auzi strigându-le câtorva colonei care vociferau în legătură cu focul.

În timp ce toată lumea fugea cât mai departe de avion, Billy şi Franz alergau cât puteau de repede, ţinându-l pe Adam între ei. Explozia avu loc la numai câteva secunde. Ajungând în locul unde prinţesa Ania şi rudele ei erau ţinuţi de un cordon de soldaţi, Billy şi Franz îl lăsară pe Adam, în sfârşit, cu picioarele pe pământ, iar Ania se aruncă de gâtul soţului ei, suspinând de bucurie că acesta era în viaţă.

— Oh, Doamne! spuse prinţesa plângând, când el i se prăbuşi în braţe. Te iubesc. Să nu-ndrăzneşti să mori!

— Nici prin cap nu-mi trece, zise el.

Două secunde mai târziu, *Trifoi cu patru foi* era o minge de foc, răspândind nori negri de fum pe cerul senin de iunie.

*

Sankt Petersburg

Sala Sf. Gheorghe din incinta Palatului de iarnă era înţesată de elita oraşului Sankt Petersburg când Nikolai al II-lea îşi făcu apariţia. Ţarul, un bărbat subţire şi cu barbă, purtând o uniformă de colonel de husari cu fireturi aurii, făcu o plecăciune uşoară, mulţumind astfel supuşilor săi pentru omagiul adus şi trecu la ceea ce avea de făcut – acordarea trofeului celui care învinsese în cursa Sankt Petersburg – Moscova.

Ar fi trebuit să fie o problemă foarte simplă, dar datorită prăbuşirii, faptului că Tercenko susţinea că el câştigase întrecerea, de fapt, pentru că aterizase teafăr şi ambiguităţii comitetului pentru întreceri – care nu putea decide cine ar fi trebuit să câştige premiul – totul durase câteva săptămâni. Nikolai însuşi rezolvase problema, acordând două premii – unul pentru a fi aterizat cei dintâi şi unul pentru a fi aterizat cel dintâi intact. Toată lumea era mulţumită.

— Felicitări, prinţe Sviridov, spuse ţarul luând un splendid *kovş* din aur şi email – un vas din care obişnuiau să bea înaintaşii moscoviţilor la ceremonii – şi oferindu-i-l lui Adam. Am văzut filmul cu aterizarea dumitale. E un miracol că ai supravieţuit. Cei care au fost

martori au spus că ai dat dovadă de un extraordinar sânge rece.

E frumos, îşi spuse Adam. Eram atât de uluit, încât nici n-am ştiut ce se întâmplă. Stăpânul tuturor Rusiilor era foarte amabil. Americanul mai observă, de asemenea, că vorbea englezeşte fără niciun fel de efort şi absolut fluent.

— Vă mulţumesc, Maiestate, spuse el, şi făcu o plecăciune aşa cum îl învăţaseră Xenia şi Sandro. Am pentru ce să trăiesc.

Aceste cuvinte îl făcură pe Nikolai să zâmbească. Îi ştia pe Sviridovi. Era absolut adevărat.

Era dificil să te înclini când aveai un braţ în eşarfă şi pe celălalt cu un obiect greu din aur, din moment ce protocolul o cerea, el se înclină.

Ania privi cu mândrie cum Nikolai îi dărui trofeul *Fabergé* soţului ei rănit, în timp ce aparatele de filmat înregistrau întreaga scenă pe celuloid pentru a-i încânta pe ruşii care mergeau la cinematograf, pentru a îmbogăţi arhivele imperiale şi a-i impresiona pe europeni în cinematografele lor din Londra, Paris şi Berlin.

Întregul tricentenar fusese filmat cu grijă, iar spectaculoasa sosire a lui Adam pe acel aerodrom făcuse din acesta eroul zilei. Ba oamenii păreau chiar să prefere prăbuşirea şi scăparea ca prin urechile acului din flăcări, aterizării perfecte realizate de celălalt.

Era romantic, spuneau spectatorii, mai ales când pe ecrane apărea imaginea lui Adam Sviridov, frumos ca o vedetă de cinema, prăbuşindu-se în braţele unei frumuseţi blonde din înalta societate, înconjuraţi de miile de curioşi care aclamau, în timp ce aeroplanul izbucnea în flăcări chiar în spatele lor. Era palpitant. Perfecţiunea era monotonă.

*

— Dumnezeule mare, fluieră Billy după ce vizionă o proiecţie particulară a înregistrării la Palatul Sviridov. Acum mi s-a părut şi mai periculos decât atunci.

— Pur şi simplu nu mai ştiam de mine, spuse fratele lui râzând. Nu-mi amintesc absolut nimic – în afară de faptul că tu şi Franz m-aţi scos de acolo. Asta n-o să uit niciodată, zise el apoi serios. Mi-aţi salvat viaţa.

Contele von Murnau râse uşor.

— Dar păreai atât de nobil. Asta e important. Dacă eşti erou doar din întâmplare, să nu spui nimănui, pentru că oamenii nu vor să

audă aşa ceva. Vor să-şi păstreze iluziile.

Prinţesa Sviridova se ridică şi le făcu semn servitorilor să servească şampania. Când toată lumea avu un pahar în mână, Aniuşka, într-o rochie sclipitoare din satin negru şi cu o plasă de diamante pe piept, propuse un toast.

— Pentru Adam, scumpul meu soţ. Să se înalţe iar ca un vultur fără să aterizeze ca un elefant. Felicitări pentru triumf şi fie ca acesta să fie cel dintâi dintre multe altele. Am comandat deja un alt aeroplan.

Sărutându-i mâna soţiei sale, Adam spuse că intenţiona să se descurce mai bine odată ce va scăpa de eşarfă.

— Şi, apropo, *milocika,* spuse el zâmbind, îţi mulţumesc că ai rezolvat problema găsirii unui nume pentru noul avion.

— Hai, Adam, nu ne face să ardem de nerăbdare. Care este? întrebă Billy.

Prinţul Sviridov ceru ca paharele să fie umplute iarăşi şi spuse solemn:

— Aş vrea să propun un toast pentru noul meu aeroplan – *Elefantul zburător.* Şi pentru soţia mea iubită pentru că are atâta încredere în mine, încât a comandat un altul.

Prinţesa Sviridova închise ochii o secundă şi zâmbi. Spera să nu mai fie niciodată nevoită să asiste la o altă prăbuşire. Nu credea că va supravieţui. Priveliştea oferită de bietul *Trifoi cu patru foi* rupt în două, cu Adam înăuntru, era atât de groaznică, încât inima îi bătea năvalnic numai când îşi amintea.

Nevrând să se mai gândească la acel lucru oribil, tânăra prinţesă anunţă că aveau să continue sărbătorirea la *Streina,* unul din cele mai celebre localuri de noapte din Sankt Petersburg. Era un loc minunat, situat departe, în Golful Finlandei, iar luminile Kronstadt-ului se puteau vedea sclipind în depărtare. Billy şi Franz îi aplaudară alegerea. Era unul din locurile cele mai frecventate din oraş, fiindcă la *Streina* putea să apară oricine, de la mari duci până la femei uşoare, uneori unii în compania altora. Era un drum destul de lung, dar nu aveau să se plictisească. Franz îşi puse automobilul la dispoziţie imediat, aşteptând cu nerăbdare să se distreze.

După ce grupul Sviridovilor ajunse la *Streina* şi toastau veseli pentru noul aeroplan al lui Adam cu sticle de *Moet,* câţiva petrecăreţi gălăgioşi îşi făcură apariţia, salutând pe toată lumea cu strigăte puternice şi vesele, în timp ce liderul lor se duse imediat la orchestră,

cerând să-i cânte cântecul preferat şi aruncându-le muzicanţilor monezi de aur. Acesta era Grigori Efimovici Rasputin, ieşit să se distreze în oraş împreună cu câţiva din discipolii săi din Sankt Petersburg – şase femei, toate frumoase, toate elegante şi toate fără soţii lor.

Când acordurile melodiei *Barînea* începură să răsune în încăpere, călugărul desfăcu braţele într-un gest larg de bunăvoinţă faţă de invitatele lui. Fără să piardă timpul, îşi răsuci una din doamne în vâltoarea unui dans ţărănesc vioi şi săltăreţ, bătând cu tocurile cizmelor sale lustruite în podeaua sclipitoare în timp ce el şi partenera lui se învârteau ameţitor prin încăpere, aplaudaţi de spectatorii uluiţi, încântaţi cu toţii că aveau ocazia să-l vadă în carne şi oase pe unul din cei mai controversaţi indivizi din Sankt Petersburg.

Spre groaza ei, prinţesa Ania se trezi uitându-se drept în ochii albaştri uluitori ai mentorului religios al Nataliei când călugărul se opri din dans brusc chiar în faţa ei. Spre uimirea ei, acesta se aşeză fără să fie invitat şi le zâmbi tuturor de parcă i-ar fi cunoscut de ani de zile. Adam era amuzat, dar prudent. Ştia cine era.

— Bună seara, fraţilor, spuse călugărul, uitându-se la fiecare din cei aflaţi în jurul mesei. Şi bună seara, porumbiţo. Eşti căsătorită?

— Eu sunt soţul ei, spuse Adam luând-o de mână pe Ania care roşi sub privirea intensă a lui Rasputin, stânjenită de privirile celorlalţi din jur.

— Porumbiţa mea, spuse el apoi fără să-şi ia ochii de la chipul ei frumos, nu trebuie să-ţi fie frică de mine. Nu vreau decât să te binecuvântez. Îmi accepţi binecuvântarea?

Prea uimită ca să poată răspunde, Ania, pur şi simplu, se uita la el. Rasputin îi ignoră nervozitatea şi îşi puse mâna aspră cu blândeţe pe fruntea ei, în timp ce Adam, Billy şi Franz priveau, gata să-l facă praf dacă atingea altceva.

Spre surprinderea ei, Ania se simţi învăluită de o căldură neobişnuită în clipa în care mâna ţăranului se aşeză pe fruntea ei, o senzaţie extraordinară, similară cu ceea ce îi descrisese odată Natalia. Acei ochi fermecători de un albastru-deschis o fascinau, făcând-o să uite pentru o clipă unde se afla şi cine era. Nu vedea nimic altceva decât ochii aceia.

Ridicându-se brusc, ţăranul îşi mişcă mâna încet în semn de binecuvântare, mai rămase lângă prinţesă o secundă, după care se făcu

nevăzut în mulţime şi orchestra începu să cânte un tango. Când Ania îl revăzu, o siluetă impunătoare într-o bluză rusească de mătase brodată în albastru-aprins şi cu o pereche de pantaloni negri şi largi vârâţi în cizmele lustruite, el conducea o doamnă brunetă în acordurile lente şi senzuale ale dansului, simţindu-se excelent.

— Deci, acesta e renumitul călugăr, murmură Franz. Acum pot spune că am văzut tot ce e mai senzaţional în Sankt Petersburg. Fascinant.

— N-am mai văzut asemenea ochi în viaţa mea, murmură Ania. Îţi pătrund până-n suflet. Nu-i de mirare că circulă atâtea zvonuri despre el.

Privind-o, toţi cei trei bărbaţi avură impresia că părea puţin ameţită, de parcă abia ar fi ieşit din transă. Adam înţelese pentru prima oară puterea de care era capabil acel bărbat şi îl compătimea nespus pe Gigi Grekov, care încerca în zadar să o despartă pe Natalia de el. Adam nici nu voia să se gândească ce se putea întâmpla dacă Grigori Efimovici era lăsat singur cu o femeie.

— Hai să mergem acasă, draga mea, spuse prinţul luând-o de mână cu blândeţe. Cred că e timpul.

Ania nici măcar nu protestă.

În automobil, în drum spre casă, prinţesa Ania se cuibări lângă Adam, încercând să-şi amintească ce spusese călugărul. Apoi se gândi la Alexandra Feodorovna şi la Natalia, care trăiau după indicaţiile lui Rasputin. Poate le spusese lucruri care se adeveriseră. Nu reuşea deloc să şi-o închipuie pe ţarină, care părea o împărătească foarte sobră, având ceva de discutat cu acel individ în cămaşă de mătase.

— Sper să nu-l mai văd niciodată, îi şopti ea lui Adam, culcându-şi capul pe umărul lui.

Şi el spera.

Capitolul 19

Spre îngrijorarea crescândă a prinţului, Adam nu îşi revenea de pe urma accidentului atât de repede cum se aşteptase. Nu se mai juca cu neastâmpăratul lui băieţel, căci Belocika avea prostul obicei de a sări pe el ori de câte ori stăteau pe covor amândoi. Durerea pe care i-o provoca uneori era insuportabilă.

Ania îşi petrecea ore întregi masându-i spatele în băi fierbinţi, dar nimic nu părea să dea rezultate. Prinţul Sviridov trebuia să se ducă la un alt doctor, chiar dacă nu-i plăcea această idee. Şi, de data aceasta,

avea să meargă la un specialist european. La Paris.

Când cei doi tineri plecară cu vagonul personal al lui Sandro, Billy îi însoţi pe prinţul şi prinţesa Malîşev la gară când îi conduseră. Belocika avea să stea la Belaia Beriozka împreună cu guvernantele şi mătuşa lui, care îl iubeau nespus de mult şi care probabil că avea să-l răsfeţe şi mai mult decât Sandro. Andrei promise să le împiedice.

*

Paris

Primul lucru pe care îl făcu specialistul european după ce îl consultă pe Alteţa Sa fu să insiste ca acesta să poarte o proteză pentru spate.

— Al naibii să fiu dacă o să port aşa ceva, protestă Adam. E ridicol.

— Dacă nu vreţi să vă vindecaţi, eu nu vă pot ajuta, spuse doctorul ridicând din umeri. Proteza aceasta va reaşeza oasele pe care vi le-aţi deplasat.

Obiectul respectiv semăna cu un corset; Adam se simţea ca un idiot purtându-l. Dar, după o săptămână, observă că spatele nu-l mai durea atât de mult.

Una din ocupaţiile plăcute ale soţilor Sviridov era de a merge la teatru. Sarah Bernhardt urma să joace în *L'Aiglon* şi Aniuşka abia aştepta să o vadă. Bernhardt era o preferată a Aniei încă din ziua când aceasta o cunoscuse pe actriţă la reşedinţa lui *grand-père* de la Paris, cu câţiva ani în urmă. O femeie subţire, cu nişte ochi fantastici şi o prezentă impunătoare, divina Sarah se uitase la mica prinţesă şi îi spusese, ca un compliment, că nu era deloc plictisitoare pentru o persoană atât de micuţă.

În seara aceea, spectatorii de la *Chatelet* erau în mare parte din clasa de mijloc; cei bogaţi îşi petreceau vara la Biarritz şi Deauville. Ania purta una din rochiile ei mai simple, din *Georgette,* cu talie înaltă şi cu mânecile trei sferturi crestate pentru a lăsa să se vadă dedesubt o dantelă splendidă de Bruxelles, iar la piept şi în părul strâns într-un coc înalt avea gardenii naturale.

După părerea lui Adam, era mai frumoasă ca oricând.

În timp ce tânăra pereche rămase în lojă pe durata pauzei, discutând, câţiva tineri din sală îşi îndreptară binoclurile spre frumoasa blondă, întrebându-se cine o fi. Unul din admiratori păru incapabil să-şi ia ochii de la ea.

*

Ghemuită în pat lângă Adam, mai târziu, în dormitorul lor care dădea spre grădină, Ania se simţea doamna Lowell, nu prinţesa Sviridova, lucru la care nu se mai gândise încă de când se întorseseră din luna de miere. Gândul acela o făcu să zâmbească şi îşi privi soţul superb şi brunet care dormea lângă ea, ţinând perna în braţe. Domnul şi doamna Lowell, îşi spuse ea. Ce nostim. Cât de american.

Îl iubea pe Adam. La început se îndrăgostise de el pentru că era îngrozitor de speriată şi avea nevoie de el, dar, după aceea, se născuse o adevărată afecţiune. Naşterea lui Belocika crease o legătură pe care nimic nu o putea schimba, iar viaţa ca femeie măritată în Sankt Petersburg o convinsese pe Ania că, deşi Adam Mihailovici poseda unele trăsături ne-ruseşti, era de mii de ori mai bun decât majoritatea soţilor.

Ştia că el nu o iubea pe prinţesa Sviridova, ci pe Aniuşka. Singurul bărbat care mai era aşa dintre cunoscuţii ei era Andrei Nikolaevici.

*

Într-o dimineaţă, când spatele lui Adam părea să-şi fi revenit la normal, el şi Ania hotărâră să viziteze Luvrul. Prinţul Sandro împrumutase muzeului pentru expoziţia care comemora campaniile lui Napoleon un binoclu de teren, o uniformă, un set de planuri de luptă şi un jurnal aparţinând înaintaşului său, generalul Denis Borisovici Sviridov. Ania voia să vadă cum erau expuse. Cu ocazia sărbătoririi bătăliei de la Borodino acasă, Ania şi familia ei dezveliseră o statuie ridicată în memoria lui Denis Borisovici pe locul unde se dăduse lupta, în prezenţa familiei imperiale. Spera că foştii lui duşmani îi arătau acelaşi respect cuvenit.

Ieşind pe poarta casei lui Sandro, care nu se afla departe de Palatul Élysées, Paul, şoferul care fusese martor la nebunia Aniei din urmă cu doi ani în Place de la Concorde, îi conduse pe cei doi tineri pe Rue du Faubourg St. Honoré, pe lângă Ambasada britanică, *Hôtel Meurice,* biserica St. Roche, spre *Comédie Française,* după care o luă la dreapta şi intră pe porţile Luvrului, traversând curtea pentru a-i lăsa pe Sviridovi în faţa intrării.

— Ne descurcăm singuri la înapoiere, spuse Adam când Paul o ajută pe Ania să coboare.

— Sunteţi sigur, monsieur? Aş putea să aştept prin apropiere.

— Nu-i nevoie. O să luăm un taxi.

Ba prinţesa Ania îşi făcuse soţul să-i promită că o va duce cu metroul, ceea ce, dintr-un oarecare motiv, considera că era captivant. Nimeni altcineva nu o lăsase să meargă cu el şi credea că era amuzant. *Grand-père* ar fi făcut o criză dacă ar fi ştiut.

Intrând în muzeu împreună cu un grup de turişti germani, prinţul şi prinţesa – el cu un sacou bleumarin şi pantaloni gri, ea cu o bluză simplă din batist tivită cu dantelă, fustă albă şi pălărie de pai împodobită cu flori – trecură încet pe lângă antichităţi greceşti şi romane la parter, după care urcară scara cea lungă şi văzură celebra statuie a lui Venus din Milo, îndreptându-se apoi spre expoziţia napoleoniană de la al doilea etaj.

În timp ce se plimba prin partea dedicată dezastrului rusesc al împăratului, Ania simţi o mândrie puternică amintindu-şi ultimele rânduri celebre din jurnalul lui Denis Borisovici, când acesta şi oamenii lui se pregăteau să înfrunte duşmanul: „Astăzi, în acest loc numit Borodino, feldmareşalul Kutuzov a hotărât să-i înfruntăm pe francezi, încetându-ne retragerea. Indiferent care va fi rezultatul, nu va putea spune nimeni că ne-a lipsit voinţa de a lupta”.

Franţa pierduse patruzeci şi şapte de generali în bătălia aceea, iar Napoleon afirmase despre ea că fusese una din cele mai dure lupte pe care le dăduse vreodată. Ambele părţi susţinuseră că teşiseră victorioase şi acel moment reprezentase punctul de cotitură al activităţii împăratului. Borodino.

Stând în faţa obiectelor care aparţinuseră lui Denis Borisovici, prinţesa Ania îşi spuse că arătau atât de ciudat acolo, cu acele cartonaşe pe care se explica ce erau.

— A fost o victorie rusească, şopti prinţesa Ania, furioasă din cauza celor scrise pe afişul de pe perete.

— Bănuiesc, spuse Adam, gândindu-se la toate obiectele din perioada napoleoniană din palatul lui Sandro. Dar fii tolerantă, *milocika.* E un muzeu francez, aşa că ei văd lucrurile altfel.

— Da. Greşit.

Pe un afiş mare de lângă uşă drapelele Franţei şi Rusiei erau încrucişate deasupra unui imn de mulţumire plin de înfloriturі pentru prietenia ruso-franceză şi Antantă scoţând în evidenţă alianţa naţiunii cu inamicul o sută de ani mai târziu. Frumoasele portrete ale ţarului Nikolai şi preşedintelui Poincaré marcau încheierea expoziţiei.

Când soţii Sviridov părăsiră încăperea, un bărbat solid de o înălţime medie, care părea ataşat de un grup de turişti, se uită cu atenţie la tânăra femeie, studiindu-i fiecare amănunt al feţei. Nici Adam, nici Aniuşka nu îl observară când coborâră scara, discutând despre expoziţie. Prinţesa era foarte frumoasă. Atrăgea multe priviri pline de admiraţie.

La parter, Adam văzu câteva obiecte de artă romane care îi intrigară pe el şi pe soţia lui, făcându-i să intre într-o încăpere mică ce avea de jur-împrejur o mulţime de vitrine.

Bărbatul solid şi chel îi avea exact unde voia. Singuri. Înconjuraţi de patru pereţi. Încolţiţi.

Urmărindu-i ca o umbră prin tot muzeul, ascultând frânturi din discuţiile lor timp de aproape o oră, bărbatul nu se făcuse remarcat, temându-se să nu atragă atenţia soţului.

Fata era importantă pentru el. Ea nu văzuse nimic. Cât avea să-l bucure uimirea ei. Avea să fie ultimul lucru de care va fi conştientă înainte de a muri.

Aristocrată arogantă. De data aceasta avea să moară. Nimic n-o să mai dea greş acum, îşi spuse bărbatul, pipăind revolverul din interiorul jachetei. Nimic nu va mai împiedica acest lucru acum. După tot ceea ce îi făcuseră ea şi prinţul Malîşev, ea trebuia să moară.

— Ce vrea să însemne asta? întrebă Ania admirând împreună cu Adam un sarcofag roman. Poartă un fel de inscripţie.

Citind cuvintele, soţul ei spuse:

— Elena, soţie a lui Phineas, odihneşte-te în pace.

— Eşti foarte erudit, spuse Ania zâmbind. *Grand-père* ar trebui să fie încântat că mai există un intelectual în familie.

— Păcat că n-o să afle niciodată, spuse o voce din apropiere. Răsucindu-se iute pentru a vedea cine vorbise, prinţul şi prinţesa

Sviridov rămaseră uimiţi când văzură un bărbat solid şi chel privindu-i fix, blocând uşa cu trupul său masiv şi al cărui chip era schimonosit de ură. În mâna dreaptă avea un revolver. Degetul mic al mâinii stângi îi lipsea.

Prinţesa Ania îl recunoscu şi fu stăpânită de cea mai oribilă spaimă pe care o cunoscuse vreodată. Faţă-n faţă cu Oleg Ivanov, Aniuşka avu impresia că îşi pierduse minţile. Trebuia să fie o apariţie din iad.

Atunci acţionă.

Apucând primul lucru pe care-l găsi la îndemână, tânăra prinţesă azvârli cu o statuie din piatră în animalul care o atacase cu doi ani în urmă şi despre care se ştia că era mort. Când Ivanov trase cu revolverul, glonţul sfărâmă una din vitrine, fără să o nimerească pe prinţesă, aceasta trântindu-se instinctiv la pământ împreună cu soţul ei şi adăpostindu-se în spatele sarcofagului de piatră.

Strigătele de afară le dădură de înţeles celor trei că împuşcătura fusese auzită. Strigătele şi paşii care alergau dovedeau că avea să vină cineva. Sau că îi anunţau pe ceilalţi că se întâmpla ceva.

În timp ce inima îi bătea îngrozitor de tare, Ania îşi văzu soţul aruncându-se asupra atacatorului, fără să-şi dea seama cine era acesta.

— Ai grijă! strigă ea văzându-i cum se luptau.

Soţul ei îl trânti la pământ pe agresor, rostogolindu-se împreună cu el. Se loveau cu putere, în timp ce prinţul încerca să-i smulgă arma din mână, lovind cu picioarele şi icnind în cel mai îngrozitor mod pe care îl văzuse tânăra vreodată.

O să-l omoare pe Adam, îşi spuse ea tremurând. Ar fi trebuit să fie mort şi nu era. Era în stare de orice.

E un coşmar, îşi spuse Ania. Nu poate fi adevărat.

Era atât de îngrozită de ceea ce se petrecea, încât nici nu mai putea gândi. Nu-i mai vedea decât pe Adam şi pe acel animal încercând să se omoare unul pe altul, zgâriindu-se, lovindu-se, cu picioarele, dându-şi pumni cu disperare.

Deodată, Ania îşi văzu soţul smulgându-i revolverul lui Ivanov, şi aruncându-l departe pe podeaua de piatră. Ea fugi spre el şi, luându-l cât putu de repede, tânăra prinţesă îi strigă soţului ei să se dea la o parte ca să-l poată împuşca.

Ivanov era cumplit de furios pentru că planul era pe cale de a-i fi dat peste cap de o simplă femeie. Dându-i un picior cu putere prinţului Sviridov, izbuti să se ridice în timp ce bărbatul mai înalt şi mai slab se chircea de durere, gemând de parcă ar fi stat să moară. Având-o în faţa ochilor pe fata pe care încercase să o omoare, ţăranul ezită, speriat de zgomotul de paşi care alergau pe culoar. Oamenii veneau să vadă ce se întâmpla. Aveau să-l trimită la închisoare pentru asta şi numai din cauza acelei aristocrate blestemate.

Din cauza ei i se întâmplaseră toate nenorocirile.

E diavolul în persoană, îşi spuse el privind-o cu o licărire de oţel în ochii de un albastru-deschis. Trebuia să moară. Înaintă spre ea,

hotărât să o distrugă de data asta.

Tremurând atât de tare, încât aproape că suspina de groază, Ania se simţi înapoi în acel coşmar din pădurea de la Belaia Beriozka. Inima îi bătea cu putere, gâtlejul i se uscă, înfruntându-l pe acel nebun.

Ţintind drept spre Inima lui, apăsă pe trăgaci. Spre groaza ei de neînchipuit, nu se întâmplă absolut nimic.

Ivanov, şocat pe moment de intenţia ei, ezită doar o fracţiune de secundă prea mult. Adam, împleticindu-se, se aruncă asupra lui, trântindu-l în coridor, împreună cu revolverul pe care Ania îl aruncase spre el, furioasă că nu putuse să tragă.

Chinuindu-se să intre în posesia armei în timp ce văzu o duzină de gărzi venind spre el, Oleg luă revolverul din apropierea prinţului, ţâşni în picioare şi începu să tragă disperat în urmăritorii săi, silindu-i să se trântească la pământ, iar el o rupse la fugă pe coridor, împrăştiind un grup de turişti britanici în calea sa. Privind în urmă încă o dată, trase la întâmplare, ţinând, astfel, gărzile departe, în vreme ce el scăpa.

Tremurând când îşi ajută soţul să se ridice, Ama era atât de consternată, încât nu era chiar sigură că supravieţuise şi celei de a doua încercări de a fi ucisă. Totul părea o ceaţă imensă – oamenii strânşi în jurul lor, gărzile fugind după Ivanov. Era prea bizar pentru a fi real, îşi spuse ea strângându-se lângă Adam şi agăţându-se de el de parcă ar fi fost un colac de salvare în furtună, încercând să oprească sângele care îi curgea din răni.

Abia după aceea realiză că îl avusese pe Ivanov în bătaia armei şi încercase să-l ucidă.

Oleg avea un avans bun faţă de gărzi. Împingând oamenii în toate părţile în timp ce fugea pe coridoarele lungi, se ciocni de o statuie grecească pe care o trânti la pământ, spărgând-o în câteva bucăţi. Continuă să fugă, lăsând în urmă o mulţime de spectatori uimiţi. Ţâşnind pe scara care ducea spre ieşire, izbuti să treacă pe lângă singurul paznic care fusese alertat de strigăte. Când urmăritorii săi ajunseră în curte, el nu se mai vedea nicăieri, fugind pe Rue du Rivoli şi dispărând în staţia de metrou din apropierea Palatului Regal.

Îngrozit la gândul de a fi prins, Oleg sări într-un metrou exact înainte ca acesta să plece din staţie, îndreptându-se spre Place de la Concorde. Abia trăgându-şi răsuflarea şi trântindu-se pe un scaun liber, nu îi venea să creadă că fusese chiar faţă-n faţă cu nepoata

prinţului Malîşev. Ştia că o omorâse în ziua aceea în pădure. Dar nu era moartă. Mica aristocrată arogantă supravieţuise împuşcăturii şi bătăii şi se întorsese să-l urmărească asemeni unui înger al răului. Era, într-adevăr, o făptură rea; era chiar în stare să-l omoare.

Nu se terminase. Nu, îşi spuse Oleg. Nu avea să-şi dea voie să moară înainte de a se răzbuna pe ea şi pe toţi ai ei. Trei dintre ei dispăruseră deja. Ea ar fi trebuit să fie a patra, dar era prea puternică. Era un diavol. Katia Petrovna fusese la fel. Putuse să o omoare pe Katia pentru că aceasta fusese neglijentă, dar acum se părea că femeia-diavol învăţase ceva din întâmplarea aceea. Da. Putuse să-i ghicească gândurile şi să acţioneze în consecinţă. E foarte puternică, îşi spuse el. Aproape invincibilă. Ca Satana.

Numai că acum avea de-a face cu cineva care era aproape la fel de invincibil ca ea. Înjunghiat de acei idioţi de Skriabini, bătut până îşi pierduse cunoştinţa şi aruncat în apa rece ca gheaţa a Nevei, îşi recăpătase cunoştinţa în râu şi reuşise să se prindă de o ramură de copac care plutea prin apropiere de cure a stat agăţat până l-a zărit un pescar şi l-a scos din apă înainte să îngheţe de tot.

Transportat de urgenţă la Spitalul împăratului Pavel, în secţiunea pentru săraci, fusese îngrijit şi repus pe picioare în două luni. Supravieţuise şi se răzbunase pe doi din cei care încercaseră să-l ucidă.

Nu avea deloc intenţia să renunţe la planul de a-i elimina pe ceilalţi. Întorcându-se la Paris după ce ieşise din spital, o lăsase pe Wanda să aibă grijă de el. Devenise proxenetul ei, Iar ea lucra prin preajma hotelurilor de calitate de pe Malul Drept, punând deoparte banii pe care îi câştiga. Cu veniturile aduse de cariera lui de spărgător şi ale el ca prostituată, se adunaseră destul de mulţi bani.

Acum toate astea erau puse în pericol din cauza acelei diavoliţe blonde care îl voia mort. Nu-i venise să-şi creadă ochilor când o văzuse la teatru în seara aceea. Ar fi trebuit să fie moartă. Nu îl putuse urmări când se urcaseră într-un taxi, dar reuşise să reţină numărul automobilului şi, luând legătura cu şoferul, aflase că fuseseră lăsaţi în faţa unei vile de pe Rue du Faubourg St. Honoré. Începând de atunci, Oleg îi urmărise tot timpul pe prinţesă şi pe bărbatul brunet, soţul ei. Vizita lor la Luvru îi oferise cea mai bună ocazie de a o ucide, dar totul se terminase prost.

Trebuia să fie foarte atent data viitoare. Foarte atent.

Întorcându-se în apartamentul unde locuia cu Wanda, îi porunci

acesteia să-şi facă bagajele. Plecau din Paris.

— Când? întrebă Wanda surprinsă.

— În seara asta.

Uluită, Wanda îl întrebă dacă înnebunise. Şi unde naiba aveau să plece?

— Departe de aici. Puţin îmi pasă unde o să ajungem. Alege tu locul, spuse el aruncându-şi hainele în geamantan. Trebuie neapărat s-o şterg de-aici. Nu mai e un loc sigur.

— Poliţia? întrebă ea devenind deodată speriată şi strângându-şi îi braţe motanul alb care reacţionă prin a-l scuipa pe Oleg.

— Da, minţi el.

Acest lucru avu efectul scontat asupra Wandei. Până a doua zi dimineaţă, Oleg, Wanda şi motanul Koşka dispărură din apartamentul de pe Montmartre de parcă i-ar fi înghiţit pământul.

Şi exact la timp pentru a evita plata chiriei. Înjurându-şi chiriaşii, proprietarul le dori să aibă numai necazuri şi aruncă la gunoi rămăşiţele existenţei lor – nişte chifle mâncate pe jumătate.

*

Directorul Luvrului fu îngrozit când auzi că se încercase uciderea prinţului şi a prinţesei Sviridov în mijlocul operelor sale de artă. Pagubele erau incalculabile, cel puţin în privinţa statuilor. Rănile prinţului Adam puteau fi vindecate mult mai uşor.

Cu rănile bandajate şi cu spatele durându-l din nou, prinţului Adam îi păsa foarte puţin de statui. Era mult prea furios. El şi soţia lui fuseseră atacaţi de Oleg Ivanov, un criminal despre care se ştia că era mort şi care fusese cât pe ce să-i ucidă. Dacă ei nu ar fi ripostat, ar fi reuşit.

Faptul că Ania opusese rezistenţă îl uimea, făcându-l să-şi dea seama cât de profundă îi era ura dincolo de exteriorul acela atât de liniştit. Fata aceea blândă era în stare să împuşte un agresor de la doi paşi fără cea mai mică ezitare. Lipsa de experienţă o împiedicase să-l omoare pe loc.

Era ceva ce soţul ei nu avea să uite niciodată şi îl făcu să simtă puţină veneraţie faţă de ea. În dosul unui exterior fragil, Aniuşka era o tigroaică. Nu avea să o mai vadă niciodată la fel, îşi spuse el cu tristeţe. Dar, Dumnezeule, era tare mândru de ea!

*

Ania era devastată, mai ales când povestea apăru relatată în

ziarele pariziene, fiind preluată apoi imediat de *Novaia vremea,* cel mai important ziar din Sankt Petersburg. Până şi un reporter de la biroul din Paris al ziarului *New York Herald* sună, solicitând un interviu. Adam porunci valetului să încuie porţile şi angajă doi detectivi particulari pentru a păzi casa pe durata şederii lor acolo.

Pentru tânăra prinţesă, totul era ca o repetare oribilă a acelor zile de vară când venise la Paris pentru a se reface după atacul acelui maniac şi fusese confruntată cu zvonurile îngrozitoare legate de accident. Gândul la alte surprize o înspăimânta aproape la fel de mult ca aceea în privinţa revenirii lui Oleg la viaţă.

Fără să reacţioneze în niciun fel în clipele acelea, fiind prea şocată pentru a-şi exprima în cuvinte sentimentele, se întorsese acasă pe Rue du Faubourg St. Honoré şi, urcând în camera ei, se privise un minut în oglindă. Apoi azvârlise cu o vază direct în imaginea ei, făcând oglinda să se sfărâme în mii de bucăţele.

Andrei minţise. Xenia minţise. Nu fusese omorât nimeni. O înşelaseră. Cum putuseră? Nu era posibil. Şi, totuşi, îl văzuse, cu acea expresie de demenţă în privire, încercând să o ucidă din nou.

Era Ivanov. Nu avea nicio îndoială în această privinţă. Chiar şi fără păr, nimeni nu mai putea avea acea privire hidoasă. E încă în viaţă! îşi spuse ea gata să plângă de disperare. Cum de era posibil?

Gândul că Oleg Ivanov era încă în viaţă o umplea pe Ania de o asemenea groază, încât îi venea rău. Cum putea să se mai simtă în siguranţă acum? De data aceasta fusese la un pas de a-l ucide pe Adam. Oare data viitoare avea să încerce să-i omoare fiul? Ideea de a-i vedea vătămaţi era atât de înspăimântătoare, încât prinţesa jură că nu va mai avea linişte până când nu-i va vedea cadavrul la picioare.

Dar cum? L-am avut în faţa mea şi am ratat, îşi spuse ea cu amărăciune. Dacă aş fi avut o puşcă în locul acelui revolver! Doar am împuşcat rate, căprioare. Aş fi putut să-l împuşc. Aş fi putut să-l omor. Revolver idiot şi inutil.

Îşi aminti iarăşi de ziua aceea din pădure. Bărbatul o privea. Se năpustea asupra ei. Râdea în timp ce o umilea.

De data aceasta nu mai apucase să facă asta. Dar avusese şansa să încerce din nou să o ucidă, îşi spuse ea furioasă.

Bărbaţii dăduseră greş. Andrei încercase să-l ucidă, dar fără succes. Adam încercase s-o apere şi fusese bătut. Ştia că ea însăşi va trebui să-l omoare pe Ivanov. La asta avea să se ajungă – prinţesa şi

ţăranul.

Data viitoare când se vor vedea, unul din ei nu va părăsi scena în viaţă.

*

Belaia Beriozka

Când privi scrisoarea în care Ania povestea amănunţit incidentul oribil de la Paris, prinţesa Xenia crezu, la început, că tânăra ei nepoată îşi pierduse minţile. După aceea îşi dădu seama că Ania era cât se poate de lucidă, chiar dacă ceea ce scria în scrisoarea aceea era atât de incredibil, încât întrecea orice imaginaţie. O clipă, amintindu-şi îngrozitoarea vară din urmă cu doi ani, avu impresia că încăperea i se legăna în faţa ochilor.

Apoi, prinţesa porni în căutarea soţului ei.

— Andrei! Eşti imbecil, mincinos sau ambele? strigă ea furioasă, aruncându-i în faţă scrisoarea Aniei. Citeşte asta şi spune-mi adevărul.

Uluit de acea izbucnire total neaşteptată, prinţul o privi nedumerit. Crezu că soţia lui înnebunise.

— Uită-te la scrisoarea asta şi spune-mi că n-ar trebui să fiu furioasă! exclamă ea. Citeşte-o!

Când ajunse pe la jumătatea scrisorii, prinţul se făcu alb ca varul şi scoase o înjurătură care, în alte împrejurări, ar fi surprins-o foarte tare pe soţia sa.

— Vezi? Trăieşte, Andrei, şi m-ai minţit. Cum ai putut?

— Nu. Trebuie să fie o greşeală. Doar mi-au adus medalionul dăruit de mama lui. Şi unul din degetele lui, pentru numele lui Dumnezeu!

Aruncând scrisoarea pe o măsuţă din apropiere, Andrei începu să se plimbe furios prin încăpere, absolut îngrozit. Afurisitul acela de poliţist minţise. Ticălos viclean!

— Ştiam eu că ar fi trebuit să fiu de faţă, strigă el, izbind cu pumnul în masă. Atunci n-ar mai fi fost nicio scăpare.

Xenia tremura de furie şi o venă a gâtului îi zvâcnea.

— Trăieşte şi a încercat să-i omoare pe Ania şi pe soţul ei. Numai Dumnezeu ştie de ce mai e capabil. Să-ţi spun ceva, *daragoi,* dacă se apropie cumva de Belocika, îl omor cu mâna mea, spuse prinţesa. Şi n-o să dau greş.

— Poate-mi dai şi vreo idee, zise prinţul sarcastic. Tu ce-ai fi făcut? Privindu-şi soţul în ochi, prinţesa Xenia spuse apăsat:

— L-aş fi tăiat gâtul, i-aş fi smuls inima din piept şi restul l-aş fi dat câinilor. Asta aş fi făcut.

Şi fără să mai adauge un cuvânt, ieşi din încăpere maiestuoasă, trântind uşa în urma ei.

Andrei trebuia să stea de vorbă cu Petrov.

*

Sankt Petersburg

Când soţii Sviridov se întoarseră din Europa, singurul lucru pe care Ania abia îl aştepta era revederea băieţelului ei. Era încă atât de tulburată în urma confruntării cu Oleg Ivanov, încât nici nu mai ştia ce să creadă. Pe de altă parte, cunoscându-l pe Andrei, îi era aproape imposibil să-l bănuiască de a o fi minţit intenţionat. Pe de altă parte, Ivanov încercase s-o ucidă la Lucru. Nu putea decât să ghicească ce explicaţie ar fi putut avea pentru situaţia aceea.

Simţi un nod în stomac când trecură cu maşina pe poarta din fier forjat, ajungând în curte şi fiind ajutaţi de valet să coboare.

Venind de la Belaia Beriozka special pentru acea întâlnire, Andrei şi Xenia se uitau în curte împreună cu Belocika, iar când micuţul îşi zări părinţii coborând din automobil, exclamă:

— Mama!

În ciuda întâlnirii cu Ivanov, Ania arăta splendid, purtând un costum elegant de culoare crem cu guler şi manşete din dantelă, două şiraguri de perle la gât şi o tocă micuţă împodobită cu dantelă aşezată într-o parte pe coafura blondă. Şi Adam părea să-şi fi recăpătat sănătatea, din câte observă prinţesa. Mersul lui nu mai trăda nici urmă de durere. Arăta chiar răpitor.

Când tinerii intrară în încăpere, Belocika se duse repede spre mama şi tatăl lui, bolborosind fericit. Prinţesa Ania era recunoscătoare pentru prezenţa lui. Era atât de încordată, încât îi trebuia o scuză pentru a fi veselă, acoperindu-şi fiul de sărutări, în timp ce el insista să fie luat în braţe.

Îmbrăţişându-şi băieţelul, Adam simţi tensiunea din cameră. Andrei şi Xenia păreau încordaţi şi la fel şi soţia lui. Oleg Ivanov reuşise imposibilul, îşi spuse Adam. Crease probleme de încredere în sânul uneia din cele mai iubitoare familii pe care Adam le cunoscuse vreodată.

Dându-l pe Belocika apoi guvernantei care aştepta, prinţesa Ania îşi sărută mătuşa şi unchiul pe obraji şi se aşeză pe canapeaua din

mătase galbenă lângă Xenia. Adam luă loc pe un fotoliu Ludovic al XV-lea din apropierea ferestrei.

— Cum s-a putut întâmpla? întrebă prinţesa imediat ce rămase singură cu rudele ei.

Era palidă de furie.

— Am avut încredere în tine, unchiule. M-ai minţit?

— Ania! exclamă soţul ei părând jenat.

Nu voia să aibă vreo legătură cu o asemenea acuzaţie. Doar îi cunoştea caracterul lui Andrei. Acesta era demn de o totală încredere. Era o insultă îngrozitoare, pe care nu s-ar fi aşteptat să o audă din partea soţiei sale, care îşi cunoştea unchiul mult mai bine decât el. În definitiv, Andrei şi Xenia o crescuseră.

— Nu-i nimic, Adam Mihailovici, spuse prinţul. În situaţia actuală, m-ar fi mirat dacă Aniuşka n-ar fi pus această întrebare.

Prinţesa Xenia îşi privi nepoata ca şi cum abia s-ar fi abţinut să nu-i tragă o bătaie. Şi ea fusese supărată pe soţul ei, dar acest lucru era urât. Aniuşka îşi uitase manierele.

— Am aranjat cu un inspector al *Ohranei* să-l prindă pe Oleg Ivanov şi să-l omoare, spuse Andrei măsurând încăperea plimbându-se încolo şi încoace. În timp ce noi eram la Geneva pentru naşterea băieţelului, el şi complicii lui l-au prins pe Podul Anicikov, l-au dus într-o casă unde l-au bătut şi l-au înjunghiat până au crezut că l-au omorât, după care l-au urcat într-o barcă şi l-au aruncat în mijlocul Nevei. Petrov, cel însărcinat cu această misiune, mi-a adus două lucruri pentru a-mi dovedi că l-a ucis – un medalion de aur de la gâtul lui Ivanov şi un deget retezat.

La auzul acelor cuvinte, Ania îşi ţinu răsuflarea, revoltată de ideea că Andrei ar fi avut de-a face cu bucăţele din atacatorul ei. Şi, într-adevăr, unul din degete îi lipsea! îi comunică aceste gânduri şi unchiului ei.

Prinţul zâmbi cu tristeţe.

— Da. Aşa m-am simţit şi eu.

— Ai avut încredere deplină în acest Petrov? întrebă Adam.

— Mi-a fost recomandat ca fiind foarte bun, spuse prinţul. Chiar de către şeful *Ohranei.* N-aveam niciun motiv să nu am încredere în el.

Prinţesa se ridică şi se aruncă în braţele unchiului ei.

— Iartă-mă, şopti ea. Am fost atât de crudă cu tine. N-ai meritat aşa ceva.

Prinţul Andrei o sărută cu blândeţe pe frunte.

— Te-am dezamăgit, spuse el. Am încercat şi am dat greş. Mi-e îngrozitor de ruşine.

Amândouă femeile începură să plângă uşor, ştergându-şi ochii cu batiste dantelate şi toţi se simţiră mai bine după ce limpeziră lucrurile, dar erau trişti pentru că trebuiau să reînceapă urmărirea, la fel ca în urmă cu doi ani.

Iar acum, prinţesa Ania intenţiona să înveţe să tragă la ţintă, invitându-şi mătuşa să i se alăture. Cu revolvere.

— El sau noi, spuse ea încet.

Xenia fu de acord.

*

Billy era nerăbdător să afle toate amănuntele legate de stadiul pregătirilor de război ale Germaniei. Nu menţinuse relaţia cu Franz degeaba, explică el. În timp ce von Murnau trăgea cu ochiul la pregătirea militară a ruşilor, Billy îl ţinea sub observaţie. Contele era o mină de aur în privinţa informaţiilor. Mai ales când era beat.

— Te amesteci în spionaj? îl întrebă fratele lui, oarecum amuzat.

— Într-un fel, spuse el.

Minunat, îşi spuse Adam. Billy şi-a găsit, în sfârşit, vocaţia – un spion al ambasadei. Era puţin comic, dar el părea să ia totul în serios. Eh, trebuia să fi învăţat ceva din Sankt Petersburg.

Întreaga ţară era un uriaş serviciu de spionaj. *Ohrana* era cea mai mare organizaţie în acest sens, dar avea ca rivale diverse alte organizaţii ataşate curţii imperiale, diverse ministere, ambasade străine şi toate serviciile armate, pentru a nu mai vorbi de persoanele particulare care angajau detectivi ca să dezgroape secretele cuiva.

Fiecare portar din Sankt Petersburg se afla în serviciul cuiva, îşi spuse Adam. Atunci de ce să nu intre şi Billy în joc? Mania ruşilor de a-şi spiona compatrioţii, dar şi pe străini, era egalată doar de mania de a le ascunde informaţii. Poate descoperea ceva util.

— L-ai întâlnit pe generalul von Murnau când l-ai vizitat pe Franz în Germania? îl întrebă Billy pe Adam în timp ce se plimbau pe cheiul

Nevei, îndreptându-se spre *Clubul Imperial Yacht,* unul din cele mai exclusive cluburi din capitală.

— Ah, da. Am fost invitaţi la cină într-o seară şi bătrânul i-a insultat tot timpul pe bandiţii balcanici – referindu-se la Serbia. Îi

urăşte pe sârbi teribil şi ar vrea să-i extermine chiar în pântecele mamelor. Mare admirator al Kaiserului. De fapt, a fost foarte amabil şi m-a prezentat Alteţei Supreme cu ocazia unui spectacol la Berlin.

— Alteţei Supreme?

— Aşa-i place împăratului să i se spună. Îţi dai seama din asta ce părere modestă are despre sine.

— Se pregătesc. Ruşii joacă un joc foarte primejdios în Balcani acum, finanţând revoluţionarii din Austria. Dau facţiunii anti-slave din Germania şi Austria destule motive ca să fie contra lor. Franz se aşteaptă ca Rusia să fie târâtă într-o mare porcărie din cauza prostiei sârbilor.

Ajungând în dreptul clădirii cu faţadă din granit care adăpostea clubul, cei doi fraţi intrară şi, la puţin timp după ce se aşezară să bea câte un whisky, atenţia le fu distrasă de zgomotul unei mulţimi care alerga pe stradă.

— Dumnezeule, ia uite! exclamă Billy ducându-se la una din ferestrele înalte cu perdele închise la culoare.

Pe chei, câţiva poliţişti călare alergau după o duzină de muncitori îmbrăcaţi ponosit, lovindu-i în acelaşi timp cu nişte bice cu plumb în vârf şi strigând înjurături.

— Grevişti, spuse un bărbat în vârstă, proprietarul unor fabrici de textile. Primesc exact ce merită. Ticăloşii au închis jumătate din fabricile din Vîborg. Totul e pus la cale de radicali.

Când zgomotul paşilor şi copitelor se stinse în amurgul care învăluia Sankt Petersburgul, Billy şi Adam se întoarseră la fotoliile lor comode.

— Dacă ţarul nu reuşeşte să pună capăt acestor conflicte de muncă, o să fie rău. Prea multe chestii din astea şi or să apară din nou baricade pe Nevski, exact ca în 1905. Şaptesprezece greve la cele mai importante fabrici săptămâna asta, spuse Adam, care ştia totul de la Andrei. E grav.

Ca şi cum problemele create de Ivanov n-ar fi fost de ajuns, prinţul Andrei era extrem de îngrijorat şi în privinţa viitorului ţării sale. Din moment ce numărul grevelor creştea în mod alarmant, prevedea o totală anarhie în Sankt Petersburg din nou. Nu avea deloc încredere în capacitatea guvernului de a ţine lucrurile sub control. Nikolai al II-lea părea furat de rolul său de ţar autocrat, permiţându-i ţarinei să-l influenţeze în alegerea miniştrilor, ea însăşi aflându-se sub

influenţa lui Grigori Efimovici Rasputin, care susţinea că era inspirat divin.

Prinţul Sviridov era de părere că Rusia avea noroc dacă rezista până la sfârşitul anului în situaţia aceea.

Totuşi o mai făcuse şi avea să o mai facă.

Capitolul 20

Unul din prietenii lui Adam care ştia ce se petrecea în sânul familiei imperiale şi la curte era Gigi Grekov. Iar el prevedea o revoluţie – izbucnind din interior. Câteva rude împărăteşti erau deja în favoarea unei lovituri de stat prin care Nikolai al II-lea să fie alungat, constituindu-se, astfel, o regenţă, unul din unchii sau verii împăratului să acţioneze ca regent până când băiatul ajungea la majorat. Ţarinei nu avea să i se mai dea voie niciodată să-şi vadă fiul.

— Există vreo şansă că aşa ceva să se întâmple? întrebă Adam uluit.

— Probabil că nu, zise contele. Problema Romanovilor e aceeaşi cu a Rusiei. Nehotărârea, Nu se pot hotărî cine să-l înlocuiască pe Nikolai.

Şi, după părerea lui Gigi, nu exista nimeni care ar fi putut face o treabă mai bună.

Însoţind-o deseori pe Natalia la Ţarskoe Selo, contele Grekov se aflase de multe ori în prezenţa ţarinei, dar nu tot atât de mult ca în prezenţa ţarului. Părerea lui despre Alexandra era foarte proastă – spunea că suferă de isterie nevrotică: puteri imperiale combinate cu o încredere oarbă în aşa-zişi oameni sfinţi mult mai potrivită unei ţărănci. Ea şi Natalia erau predestinate să fie prietene.

Singurul lucru care îl încânta pe Gigi era micul Konstantin Gheorghevici – căruia părinţii îi spuneau Kolea. Contesa dăduse naştere unui băieţel robust care arăta a adevărat Grekov, făcându-şi tatăl să se simtă în al nouălea cer.

La botez, Kolea uriaşe foarte tare când preotul îi turnase apa sfinţită peste buclele negre, ceea ce o făcuse pe naşa lui, prinţesa Malîşeva, să zâmbească stânjenită, pentru că habar nu avea cum să liniştească un copilaş care plângea. Xenia îi spuse mai târziu lui Andrei că era mare păcat că tradiţia nu o lăsa pe mamă să fie prezentă la ceremonie. Ar fi fost una din puţinele ocazii din viaţa ei când Natalia ar fi putut fi utilă.

Imediat ce contesa începu să-şi revină după naştere, Alexandra

Feodorovna confirmă aşteptările lui Gigi şi o numi doamnă de companie, îndepărtând, astfel, cel puţin o duzină de alte candidate şi stârnind şi mai multe bârfe în legătură cu influenţa negativă a lui Rasputin.

*

În ciuda prezicerilor sumbre, Rusia supravieţui anului 1913 şi intră în 1914 în toiul unui sezon de iarnă care era mai ameţitor decât oricare altul. Ultimele festivităţi în cinstea tricentenarului Romanov încheiară anul cu valuri de şampanie şi sclipirile a mii de diamante, cele mai celebre gazde ale capitalei încercând să se întreacă una pe alta în a da baluri extraordinare, recepţii şi petreceri în minunatele lor palate.

Unii oameni care aveau acces la anumite surse de informare neobişnuite erau preocupaţi în legătură cu posibilitatea apariţiei unor conflicte în Europa, care ar fi putut duce la implicarea Rusiei peste graniţă şi, în schimb, la izbucnirea unei revoluţii în interior.

Cei din *Ohrana* ajunseseră singuri cam la aceeaşi concluzie, dar nimeni nu părea să dea atenţie. Era ca şi cum discuţiile legate de acel dezastru iminent ar fi fost de prost gust, un subiect care trebuia evitat în saloane. Guvernul era credincios Triplei înţelegeri – Antanta – şi nu avea nicio intenţie să dea înapoi.

În iunie, ţarul şi cei de la curte începură pregătirile pentru vizita de stat a preşedintelui francez, monsieur Poincaré, şi pentru croaziera de vară anuală a lui Nikolai. Natalia susţinea că avea să fie pace în Europa pentru că mentorul ei Rasputin le vorbea încontinuu capetelor încoronate despre primejdiile războiului.

Da, îşi spuse Gigi cu oarecare ironie, dârei n-au semnat un tratat cu Rasputin, ci cu Anglia şi Franţa. Iar partenerii lor europeni aveau să-i facă să-şi respecte obligaţiile.

În acest timp, oamenii continuau să-şi vadă de treburi cade obicei, inclusiv muncitorii din marile fabrici ale Sankt Petersburgului care participau la o serie de greve, făcându-i pe cazaci să patruleze pe Nevski de teamă ca baricadele să nu înceapă să se ridice din nou. Dar, spre surprinderea tuturor, nu prea se întâmplă nimic, ceea ce făcu să se creadă că prezicerile legate de război erau nişte minciuni.

*

În urma atacului lui Ivanov la Paris, prinţesa Ania şi soţul ei se simţeau mai legaţi ca oricând. Angajând gărzi personale la îndemnul

lui Andrei, Sviridovii erau hotărâţi ca data viitoare să nu mai fie luaţi prin surprindere şi, spre uimirea lui Adam, Ania începu să-şi petreacă după-amiezile antrenându-se cu revolverul *Smith & Wesson* de calibru 38 pe care i-l dăruise el.

Nu se aşteptase să o facă, dar ea era chiar foarte serioasă în această privinţă. De fapt, începuse să tragă foarte bine, doborând şiruri întregi de sticle goale, la fel ca şi Xenia şi Taşa care nu voiau să se lase mai prejos.

Cea care îl îngrijora pe Adam cel mai mult era Tatiana Sergheevna care, în curând, se plictisi să tot tragă în obiecte neînsufleţite şi începu să împuşte păsărelele şi veveriţele care aveau destul ghinion să se afle prin preajmă. Ama stătu de vorbă cu ea şi încetă acea practică alarmantă, dar nu înainte de a fi la un pas de a provoca o revoltă în rândul servitorilor datorită faptului că împuşcase pisica bucătarului.

În pofida groazei provocată de reapariţia lui Ivanov, un lucru o făcu pe prinţesa Ania extrem de fericită pe la sfârşitul primăverii lui 1914. Descoperi că urma să aibă un al doilea copil. Acela era cel dintâi semn de speranţă după ziua aceea de la Luvru. În ciuda tuturor temerilor pentru viitorul ei, se trezi forţată să se pregătească pentru o nouă viaţă care se forma în făptura ei fără să întrebe, parcă ştiind că ea avea să aibă forţa necesară pentru a o îngriji. Ei bine, trebuia să o aibă, îşi spuse ea.

Şi, de fapt, chiar şi după chinul îndurat la prima naştere, Aniuşka nu voia ca Belocika să crească singur. Din moment ce ea însăşi fusese singură la părinţi, prinţesa Ania îşi dorise întotdeauna surori. Era sigură că fiul ei s-ar fi bucurat să aibă un frăţior.

Şi dacă nu, *grand-père* avea să fie destul de încântat pentru amândoi. La fel şi Adam, dar, din moment ce, peste puţin timp, urmau să plece în Germania, la nunta lui Franz, Ania hotărî să amâne fericitul anunţ pentru când aveau să se întoarcă acasă. Altfel şi-ar fi făcut mii de griji.

Îi spuse prinţesei Xenia, însă, care o îmbrăţişă cu dragoste şi văzu în acest lucru un semn că familia avea să triumfe în ciuda tuturor obstacolelor pe care i le punea în faţă Ivanov.

— Copiii tăi sunt viitorul nostru, Aniuşka, îi spuse prinţesa când stăteau amândouă în superba cameră de muzică din Palatul Malîşev. E foarte simplu. Înseamnă că vom dăinui.

Da, îşi spuse prinţesa Ania. Vom dăinui. Înaintaşii ei supravieţuiseră mâniei lui Ivan cel Groaznic, capriciilor lui Petru cel Mare, geloziei Ecaterinei a II-a. Oleg Ivanov era un nimeni în comparaţie cu aceştia.

Stând în braţele soţului ei în noaptea aceea, Aniuşka se întrebă cum ar fi reacţionat, oare, la aflarea veştii. În ultima vreme devenise foarte protector faţă de ea, ca şi cum ea ar fi fost prea fragilă pentru a supravieţui fără el. Acest lucru o amuza.

Îndreptarea revolverului spre Ivanov îi arătase cât de hotărâtă putea fi. Când situaţia se inversase, animalul fugise ca să scape cu viaţă. Îi fusese frică de *ea.*

Mângâind părul negru al lui Adam, care dormea alături, tânăra prinţesă îi murmură cuvinte de iubire soţului ei şi, în suflet, punea la cale o crimă. Ştia că, în cele din urmă, avea să se ajungă la asta. Iar ea va fi pregătită.

În cea de-a douăzeci şi opta zi a lunii iunie 1914, după ce îl lăsară pe Belocika în grija mătuşii Xenia, cu garderoba de la Paris a Aniei împachetată în douăzeci şi patru de cufere din piele, soţii Sviridov se urcară în tren la Gara Varşovia din Sankt Petersburg îndreptându-se spre Germania pentru nunta contelui von Murnau în liniştitul Mecklenburg. În timp ce ei se aflau pe undeva între Sankt Petersburg şi Berlin, un incident avu loc în îndepărtatul Sarajevo, urmând să le schimbe toate planurile, căci în acea după-amiază de duminică, moştenitorul tronului Austriei era asasinat de către teroriştii sârbi ale căror gloanţe făceau să izbucnească un război de proporţii uluitoare.

Era atât de ciudat, îşi spuse Ania mai târziu, dar în momentul asasinării nimeni nu păruse extrem de îngrijorat în afară de francezi. Mereu sensibili la schimbările politice, aliaţii galici ai Rusiei prevăzuseră necazuri şi se arătaseră neliniştiţi în perioada vizitei pe care preşedintele Poincaré o făcuse la curtea Rusiei.

În presa austriacă, moartea moştenitorului nu fu întâmpinată cu prea multă tulburare, probabil ca o reflectare a faptului că bătrânul împărat nu prea îl simpatiza pe nefericitul arhiduce. Un alt habsburg avea să-l înlocuiască pe neplânsul Franz-Ferdinand pe tron şi chiar şi bursa acţiunilor din Viena oscilă doar foarte puţin, un semn sigur de stabilitate.

„La guerre européenne?" întreba un ziarist într-un cotidian

parizian, care explica, după aceea, cum geniul naţional pentru diplomaţie şi prezenţa unor asemenea arme moderne înspăimântătoare precum gazul otrăvitor făceau ca războiul să fie inacceptabil pentru omul civilizat.

*

Mecklenburg

În după-amiaza în care contele von Murnau se căsătorea cu frumoasa Sissi von Walthers, mirele şi mireasa rămaseră surprinşi când îl văzură pe generalul von Murnau, care tocmai se întorcea de la o conferinţă de două zile ce avusese loc la Berlin. Prezenţa lui păru să stârnească agitaţie în rândurile tinerilor ofiţeri prezenţi care îşi părăsiră imediat partenerele pentru a se aduna în jurul bătrânului general, dornici să afle ultimele veşti de la Berlin.

— Două săptămâni cel mult, domnilor, spuse bătrânul făcând cu ochiul şi decoraţiile îi sclipiră sub cerul însorit. Ne aşteaptă vremuri grele. Ţineţi minte întotdeauna să fiţi demni de ţara voastră, indiferent ce s-ar întâmpla.

În ziua care ar fi trebuit să fie cea mai feric din viaţă ei, proaspăta contesă von Murnau era gata să izbucnească în lacrimi. Vestea pe care o adusese socrul ei însemna că avea să-l piardă pe Franz foarte curând. Era cumplit.

— Ania, trebuie să plecaţi imediat, spuse Sissi pregătindu-se pentru călătoria de nuntă. Generalul se aşteaptă să intrăm în război cu Rusia chiar mai curând decât le-a spus băieţilor. Sunt sigură că Franz o să primească ordin să se prezinte la regiment chiar înainte să ajungem la destinaţie.

— E inevitabil, nu? Dar de ce vor războiul cu tot dinadinsul?

— Eu una consider că e vorba de o isterie în masă, dar te rog să nu-i spui soţului meu. Nu sper decât să dureze puţin şi să nu moară prea mulţi oameni.

Cele două femei se uitară în oglindă şi îşi văzură chipurile îngrijorate – două frumuseţi în rochii albe, brodate, una blondă, cealaltă brunetă. Niciuna nu văzu chipul unui duşman.

— Plecaţi cât puteţi de repede şi aveţi grijă să treceţi graniţa înainte de lăsarea nopţii. Doar nu vreţi să fiţi prinşi aici dacă se declară război, o sfătui contesa. Crede-mă, n-ar fi bine deloc.

— N-am de gând să risc inutil, spuse Aria zâmbind. Am prea mult de pierdut.

Contesa von Murnau o îmbrăţişă cu căldură pe rusoaică. Îi plăcea frumoasa prinţesă şi regreta sincer că ar fi putut fi ultima oară când se vedeau. Război stupid.

Se auzi un ciocănit în uşă şi valetul lui Franz vru să ştie dacă doamna contesă era gata de plecare.

— Imediat.

Întorcându-se spre Ania, Sissi făcu un gest a neputinţă şi o îmbrăţişă iarăşi. După aceea plecă, ştergându-şi lacrimile, o femeie înaltă şi subţire, într-o toaletă de vară elegantă, care se îndrepta spre un viitor foarte incert.

Rămânând singură în cameră, prinţesa Sviridova oftă şi închise gânditoare sticla de parfum pe care Sissi tocmai o folosise, *L'Heure bleue,* un parfum franţuzesc foarte la modă. În tumultul acelor zile de iulie, când politicienii negociau şi generalii ameninţau, în timp ce Europa se agăţa de plăcerile păcii şi se pregătea de război, parfumul acela simboliza pentru Ania toată frumuseţea unei lumi care nu avea să mai fie niciodată la fel.

*

A doua zi dimineaţă, prinţesa se trezi devreme pentru a se pregăti să plece spre casă cu primul tren. Maşa făcuse bagajele din seara precedentă şi cuferele aşteptau în hol, gata să ia drumul gării.

Simţind o uşoară ameţeală, Ania o puse pe seama încordării şi se duse repede la baie, o încăpere minunat de modernă pe care o aprecie în clipa aceea.

— *Duşka,* murmură Adam somnoros, totul e în regulă?

— Nu, spuse ea. Nu mă simt prea bine.

Strângând clanţa din porţelan alb, Ania se uită la soţul ei, dar nu îl văzu prea clar, fiindcă întreaga încăpere i se învârtea în faţa ochilor, o masă rotitoare de albastru şi alb inundată de lumina puternică a soarelui.

Ce straniu, îşi spuse ea. Parcă vedea totul prin nişte lentile care deformau. Adam, întins în pat, i se părea că pluteşte şi că-i vorbeşte de la mare distanţă.

Oare ce spunea? îi era atât de greu să-l înţeleagă.

— Perioada ta lunară, repetă el.

Îi trebuiră câteva secunde până înţelese sensul cuvintelor. Clătină din cap şi făcu eforturi cumplite ca să vorbească, sprijinindu-se sfârşită de uşă.

— Nu, murmură ea, n-are cum. Imposibil.

— Eşti sigură? Ai o pată pe neglijeu. Ce altceva ar putea fi?

Când înţelese, în sfârşit, ce spusese, Ania îl privi ca un om care tocmai fusese condamnat la moarte şi începu să se prăbuşească încet, picioarele înmuindu-i-se complet din cauza durerii îngrozitoare.

— Oh, Doamne! gemu prinţesa. Pierd copilul! într-o clipă, soţul ei ţâşni din pat şi izbuti să o prindă în braţe înainte să cadă ia pământ.

Totul era atât de neclar în mintea Aniei, încât nu mai ştia nici unde se afla, nici ce se petrecea cu ea. Durerea o făcea să aibă impresia că e pe moarte. Ameţeala îi învăluia mintea, făcând-o incoerentă şi începând să aiureze.

Fu conştientă că era aşezată în pat, îl auzi pe Adam strigând după ajutor şi mai auzi strigăte în germană pe coridor. După aceea îşi pierdu cunoştinţa, refugiindu-se în uitare.

*

Când se trezi, prinţesa Ania văzu un necunoscut aplecat asupra ei, care vorbea încet cu Adam în germană, o limbă pe care soţul ei o înţelegea, dar ea nu. Acum avea impresia că era într-un laborator, examinată, palpată, discutată.

— Adam, ce se petrece? întrebă ea încet în ruseşte. Cine este acest bărbat?

— Medicul contesei. Spune că ai fost la un pas de a pierde copilul, dar că acesta încă trăieşte.

Prinţesa clipi des pentru a nu da voie lacrimilor să curgă.

— Slavă Domnului, oftă ea. Acum putem pleca.

— Nici nu poate fi vorba de aşa ceva, spuse soţul ei. Ai nevoie de odihnă o vreme. Totul e încă îndoielnic.

— Nu!

Forţa cu care fu rostit acel „nu” îl surprinse pe medicul german, care îi aruncă o privire prinţului. Adam tuşi stânjenit. Anna Nikolaevna era la fel de încăpăţânată ca toţi Sviridovii. Voiau ca totul să se facă după placul lor şi nu altfel.

— Nu poate să-ţi garanteze că vei fi în siguranţă dacă pleci la drum acum. Crezi că ţi-aş da voie să-ţi rişti viaţa? Rămânem.

Prinţesa trase cearşaful cu furie şi aruncă o pernă spre el, ceea ce atrase o privire şocată din partea doctorului în vârstă. Nu aşa trebuia să se poarte o soţie. Trebuia să asculte. Scornind o scuză pentru a pleca, doctorul scund, grăsuţ şi cu barbă făcu o plecăciune

uşoară spre pacienta lui, iar când ieşi pe uşă şopti cu severitate în germană:

— Discutaţi cu ea. Fiţi ferm.

Adam se aşează lângă Aniuşka şi îi luă mâna, dar ea şi-o trase furioasă. În clipa aceea, el făcu ceva ce ea nu-l mai văzuse făcând niciodată. Explodă.

— Ai greşit că nu mi-ai spus de sarcină, strigă el. A fost cel mai idiot lucru de care am auzit vreodată

— Ba nu. A fost ceva absolut nevinovat!

— Nevinovat? M-ai lăsat să te aduc în ceea ce poate deveni foarte bine o zonă de război. Niciun bărbat întreg la minte n-ar pune astfel în pericol o femeie însărcinată.

— Bine, Adam, dar n-avea nicio importanţă dacă-ţi spuneam acasă sau după ce ne întorceam. Faptul că ţi-aş fi spus n-ar fi schimbat cu nimic lucrurile.

— Dacă aş fi ştiut aş fi putut hotărî să nu mai plecăm. Dumnezeule! Circulă tot felul de zvonuri care fac să-ţi îngheţe sângele în vene. E o nebunie să te afli aici în starea asta.

— Chiar dacă ţi-aş fi spus la Petersburg, tot aici ne-am fi aflat. Tipul a fost împuşcat când noi trecuserăm deja graniţa, aşa că, oricum, n-am fi aflat zvonurile despre război decât când am fi ajuns aici. Şi atunci ar fi fost prea târziu.

Prinţul Adam era întunecat la faţă.

— Doctorul refuză să te lase să pleci la drum înainte să se oprească sângerarea. Zice că trebuie să fii ţinută sub o supraveghere foarte atentă. Mai zice că nu poate şti cu siguranţă când o să fie indicat să pleci. Între timp, prietenii noştri germani se pregătesc să-şi ascută baionetele. E o perioadă foarte proastă să fii imobilizată în Germania, *duşka.*

— Şi e numai vina mea.

— N-am spus asta. Am spus doar că ar fi trebuit să-mi spui de sarcină.

— Ce crede doctorul, o să pierd copilul sau nu?

— Nu ştie sigur, dar spune că e posibil.

— Se eschivează.

— E cât se poate de sincer. Aş vrea să fi fost şi tu la fel.

În clipa aceea, prinţesa scoase un strigăt de indignare.

— Cum poţi? Cum îndrăzneşti să mă insulţi astfel? E monstruos!

Adam se chinui să-şi păstreze cumpătul. În asemenea momente, Ania nu avea nevoie de provocare, îşi spuse el. Fii calm. Ai o responsabilitate faţă de ea şi faţă de copiii tăi. N-o lăsa să devină isterică.

Spre uşurarea lui, Ania oftă doar şi se întoarse cu faţa la perete, nevrând să mai continue discuţia.

Urmă un moment îndelungat de tăcere, după care Ania întrebă încet:

— Dacă pierd copilul, la cât timp după aceea o să pot pleca la drum?

— Doctorul n-a spus nimic despre asta. Nu e convins că aşa ceva o să se întâmple, dar nu vrea să te lase să te urci în tren şi să pierzi copilul în toiul nopţii, undeva între Berlin şi Petersburg. Ar fi curată nebunie.

— Vreau să plec, spuse prinţesa. Mi-e prea frică să mai rămân aici chiar şi o zi.

— Exclus.

Ania privi în jur, la camera aceea frumos decorată cu flori proaspete de vară şi se simţi ca prinsă în capcană.

— O să înceapă războiul şi, dacă o să fim prinşi aici, o să fie îngrozitor.

Ania observă că soţul ei părea obosit când îi mângâie cu dragoste buclele blonde. Remarcă o expresie întunecată pe care nu o mai văzuse până atunci. Era cu adevărat în panică şi ea ştia că nu era un alarmist de felul lui.

— Diplomaţii trebuie să-şi facă datoria înainte să se declare războiul. Încă n-au terminat de discutat, spuse el în cele din urmă.

— Dar, între timp, nemţii plănuiesc totul deja.

— Ostilităţile nu pot începe până nu eşuează negocierile. Asta nu s-a întâmplat, încă. Şi, dacă avem noroc, miniştrii de externe vor tărăgăna cât mai mult.

Dar, după părerea Aniei, el nu părea să aibă prea multă încredere în acest sens. Ţinându-l de mână, Ania zâmbi stins şi încercă să pară liniştită şi cooperantă, dar în adâncul sufletului abia aştepta prima ocazie de a scăpa de acolo.

Era de părere că el îşi făcea prea multe griji pentru ea. Frumos din partea lui. Era un bărbat minunat. Dar ea nu avea de gând să lase acea calitate a lui să-i ţină în ţara aceea o secundă mai mult decât era

necesar.

Capitolul 21

După trei săptămâni de odihnă forţată, prinţesa Ania era şi mai tulburată decât în ziua în care fusese la un pas de a pierde copilul. Măsuţa de lângă pat era plină de telegrame prin care Xenia îi poruncea să se întoarcă acasă cât putea de curând, prevenind-o în legătură cu apariţia unei atmosfere de război în Rusia tarul fiind atras în mod inexorabil în conflict. Plecaţi de acolo cât mai puteţi, insista prinţesa. Dacă ezitaţi, veţi fi pierduţi.

Ei bine, îşi spuse Aniuşka, a venit timpul. Acest copil n-o să se nască în Germania, în timp ce mama lui o să fie ţinută într-o închisoare oribilă pentru inamici.

Încă nu începuse să se tragă, dar până la acest lucru mai erau câteva zile, după părerea contesei von Murnau, care îi sfătuia să plece cât mai repede pentru a fi scutită de stânjeneala de a adăposti sub acoperişul ei nişte potenţiali inamici.

Ori plecau acum, ori pierdeau orice posibilitate de a o mai face într-un viitor foarte apropiat.

În ultima săptămână din iulie, prinţesa Ania îşi făcu bagajele, îşi puse un costum albastru de călătorie şi îl informă pe Adam că urmau să pornească spre gară.

— Contesa von Murnau tocmai mi-a spus că Franz a fost chemat la o cazarmă din Berlin, iar Sissi e în drum spre casa mamei ei, zise Ania punându-şi o tocă neagră cu pene şi cu jumătate de văl cu punctuleţe. Iar doctorul tău genial mi-a spus că am optzeci la sută şanse să ţin copilul, aşa că, Adam, eu plec, cu tine sau fără tine. Bătrânul general i-a spus soţiei să scape de noi. Ştii ce înseamnă *asta.*

— Ania, tot e periculos. Ai febră şi sângerarea abia s-a oprit.

— Nu mai vorbi ca o infirmieră! Mă simt destul de bine ca să plec şi nimic n-o să mă ţină în ţara asta o clipă mai mult decât e nevoie. Automobilul aşteaptă jos, iar bagajele au fost trimise la gară.

Prinţul Sviridov îşi privi soţia cu atenţie. Era îmbujorată de emoţie, dar altminteri părea să se simtă mai bine. Cu toate acestea, era o nebunie să plece la drum în acele împrejurări. Din păcate, nu aveau încotro.

— Bine, Ania, zise el. Plecăm. Dar o să fie primejdios.

— Am trecut prin primejdii şi altă dată şi am supravieţuit, spuse prinţesa. Sunt gata să risc ca să trăim, nu ca să murim, aşa că hai să

mergem, dragul meu.

Îmbrăţişându-şi soţia, Adam o sărută cu tandreţe, ţinând-o strâns câteva clipe. Îi simţea bătăile inimii prin bluza albă dantelată.

Ania îl luă de gât şi îl sărută drept răspuns, ţinându-l foarte strâns.

— O să fie bine, murmură ea. Ştiu asta.

Spre imensa uşurare a contesei von Murnau, mama lui Franz, tinerii ruşi plecară, în sfârşit, din casa ei după o amânare îngrozitoare în timpul căreia generalul îi trimitea mesaje în fiecare zi rugând-o să scape de ei. Lucrurile evoluau rapid în Berlin, ceea ce îl făcea să trimită telegrame asemănătoare cu acelea ale Xeniei, o ironie pe care Ania o găsi comică într-un sens trist. Ambele părţi se înarmau, se pregăteau şi aşteptau semnalul de începere.

Fiind însoţiţi de cei doi servitori îngrijoraţi, Maşa şi Feodor, soţii Sviridov vorbiră foarte puţin pe drum de la Mecklenburg la Berlin. Odată ajunşi în capitala Germaniei, se vor urca în *Nord Express* îndreptându-se spre casă prin Varşovia, pentru ca, în final, să ajungă la Sankt Petersburg şi la rudele lor îngrijorate care trimiseseră atâtea telegrame în care îi implorau să se întoarcă acasă.

Privind frumosul peisaj german de vară târzie lunecând pe lângă fereastra compartimentului de clasa întâi în care se aflau, prinţesa Ania îl ţinea de mână pe Adam şi se întreba ce avea să se întâmple cu ei în caz de război.

Xenia şi Andrei erau în siguranţă acasă. La fel şi Belocika, slavă Domnului. Volodea Grekov se prezentase de curând la regiment, aşa încât, cu siguranţă, avea să se afle în miezul lucrurilor. *Grand-père* era în Franţa; ca aliată, Franţa avea de suferit, probabil, de pe urma atacurilor germane. Ania era îngrijorată pentru el şi casa elegantă de pe Rue du Faubourg St. Honoré. Îi veniră în minte povestirile îngrozitoare legate de asediul Parisului din 1870, istorisiri despre parizieni înfometaţi care se hrăneau cu câini şi pisici, înconjuraţi de armata germană, care aştepta ca ei să capituleze. Dumnezeule, îşi spuse Ania, *grand-père* nu era genul de om care să mănânce pisici. Acest lucru l-ar fi ucis.

Când conductorii germani trecură pe lângă compartimentul lor, prinţesa avu senzaţia că se uită la ei ciudat, plănuind ceva îngrozitor.

— Dumnezeule, Aniuşka, nu-ţi lăsa imaginaţia s-o ia razna, şopti Adam. Stai liniştită. Ai un copil la care să te gândeşti.

Ea încuviinţă ca să-l liniştească, dar tot nu-i plăcea felul în care nemţii aceia se uitau la ea. Nici Maşei şi lui Feodor nu le plăcea, dar tăcură, gândindu-se în sinea lor că prinţesa avea dreptate. Stăpânul nu era rus, venea dintr-o ţară îndepărtată care nu cunoscuse invazia decât în timpul războiului de independenţă. Ceea ce era o diferenţă.

Când trenul ajunse în apropierea Berlinului, soţii Sviridov şi servitorii lor văzuseră convoaie de soldaţi pe străzi. Camioane *Mercedes* cu însemnele armatei transportau sute de soldaţi spre destinaţii necunoscute, în timp ce ruşii priveau, temându-se ca nu cumva să se fi declarat războiul în vreme ce ei se aflau la jumătatea drumului între Mecklenburg şi Berlin.

— Adam, dacă s-ar fi întâmplat deja, n-ar fi anunţat? întrebă prinţesa.

— Dacă ar fi primit ordin, sunt sigur că ar fi făcut-o. Nu-ţi fie teamă. E încă pace.

Dar nu credea că va mai trece prea mult timp până avea să izbucnească războiul.

— Ia uitaţi-vă, prinţesă, murmurase Maşa. Husari.

Într-un singur şir, în urma convoiului de camioane, se vedea un detaşament de husari în uniforme frumoase cu galoane aurii, cu chipiuri aşezate pe o parte şi purtând drapelele regimentelor care fluturau în vânt în timp ce treceau ca la paradă. Caii lor negri erau superbi, îngrijiţi perfect şi plini de energie.

— Îmi închipui că acelaşi lucru se întâmplă şi la Petersburg şi la Krasnoie Selo, spusese Adam. Toţi generalii îşi mişcă trupele de colo-colo, înviorând spiritul de luptă.

— Aş vrea să ne fi uitat acum la propriile noastre trupe, nu la ale lor, murmurase Ania, strângându-i mâna.

— O s-o facem, peste foarte puţin timp, îi zise el zâmbind şi împletindu-şi degetele printre ale ei. Nu-ţi face griji.

În cele din urmă, văzură apărând placa pe care scria cu litere mari *Berlin,* ceea ce o mai linişti pe prinţesă. Într-o oră aveau să se afle în *Nord Express* îndreptându-se spre casă, îşi spusese ea relaxându-se. Situaţia nu era chiar atât de rea.

În clipa aceea, uşa compartimentului lor se deschise cu un zgomot puternic şi în cadrul ei apărură conductorul şi doi poliţişti germani în uniforme.

— Ce se întâmplă? întrebă Adam, iar soţia lui îngheţă, devenind

rigidă de spaimă.

Uitându-se la oamenii aceia, Ania avu impresia că în stomacul ei era un gol imens. Conductorul fusese cel care le aruncase priviri pline de suspiciune tot drumul. Şi acum adusese poliţia. Ea avusese dreptate.

— Paşapoartele, vă rog, spuse omul, ignorând întrebarea lui Adam.

— Domnule, doamnă, vă rugăm să veniţi cu noi. Vă vom escorta. Şi servitorii, de asemenea.

— De ce? întrebă Adam. Care este problema? Sunt un diplomat american şi mă întorc la post în Sankt Petersburg. Soţia mea este foarte bolnavă şi trebuie să ajungă acasă imediat pentru a fi îngrijită de un medic. Pentru numele lui Dumnezeu, nu ne faceţi să întârziem.

Când auziră cuvintele „diplomat american", cei trei schimbară o privire. Sesizând o ezitare din partea lor, Adam ceru să stea de vorbă cu superiorii lor, plângându-se în legătură cu acea „jignire flagrantă adusă unor călători nevinovaţi" şi ameninţând că va depune un raport complet la Ambasada americană din Berlin şi la cea din Sankt Petersburg.

Cei trei se priviră neliniştiţi, după care se uitară din nou la acel american care îi ameninţa într-o germană excelentă.

— Foarte bine, domnule. O să vă conducem la superiorii noştri, spuse atunci unul din poliţişti. Veniţi cu noi. Ceilalţi trei vor rămâne în sala de aşteptare din incinta gării.

Ania se sperie la gândul de a fi despărţită de soţul ei în acele împrejurări, dar mai ştia şi că avea să încerce să afle ce se întâmpla. Dacă germanii aveau de gând doar să ţină călătorii ruşi separaţi de ceilalţi pasageri în timp ce aşteptau trenul care să-i ducă acasă, atunci nu era prea rău. Dar de ce chemaseră poliţia? Acesta era aspectul care o făcea să simtă noduri în stomac.

*

Berlin

Dus într-un birou mic din incinta gării, Adam Lowell, diplomat, se trezi faţă-n faţă cu un ofiţer care avea acelaşi gen de mustaţă răsucită în sus ca a împăratului, al cărui portret mare atârna pe peretele vopsit în verde din spatele biroului. Obrajii graşi şi rumeni ai individului se aprinseră de indignare, când americanul protestă în privinţa tratamentului la care fusese supus de către autorităţile Căilor Ferate germane.

— De ce sunt separaţi călătorii de naţionalitate rusă? întrebă el. Va fi o aşteptare îndelungată? Dacă-i aşa, cine dă ordinele?

— Ordinele vin de la şeful Căilor Ferate germane şi de la comandamentul garnizoanei din Berlin. Nu putem face absolut nimic.

— Cât timp aveţi de gând să-i reţineţi pe călătorii ruşi?

— Până vom primi ordin să le dăm drumul, spuse bărbatul rumen în obraji privindu-l cu curiozitate pe domnul Lowell. Dumneavoastră nu intraţi în jurisdicţia noastră, zise el apoi. Sunteţi liber să vă continuaţi drumul oricând doriţi.

— Atunci, bănuiesc că soţia mea şi servitorii au aceleaşi drepturi.

— Nu. Fiind ruşi, trebuie să rămână aici.

— Posed imunitate diplomatică. Pretind acelaşi privilegiu şi pentru membrii familiei mele. Vor merge cu mine.

— Îmi pare rău. Trebuie să rămână.

— Pe naiba!

Discuţia continuă în biroul acela strâmt, în vreme ce sala de aşteptare, unde fuseseră conduşi prinţesa Sviridova şi servitorii ei începea să se umple cu alţi ruşi, temători, furioşi şi vorbăreţi datorită neputinţei lor. Fuseseră daţi jos din tren, spunându-li-se că avea să fie o întârziere. Nemţii nu le mai spuneau nimic altceva, iar *Nord Express* se pregătea să plece.

Urmărind activitatea de pe peron prin fereastra săli de aşteptare, Ania observă un număr neobişnuit de mare de soldaţi, ceva ce nu îşi amintea să mai fi văzut în cursul altor călătorii. Nu putea însemna ceva bun.

Peste tot în jurul ei, oamenii vorbeau furioşi. Copiii plângeau, mamele îi implorau să tacă, soţii se răsteau la soţii. Era îngrozitor. Niciodată nu mai fusese nevoită să vadă aşa ceva. Şi nu voia să o facă nici acum.

Când Adam se întoarse, în sfârşit, atât ea cât şi servitorii răsuflară uşuraţi, aşteptându-se să poată pleca. Vestea pe care le-o dădu el îi şocă.

— Am cerut să mi se facă legătura cu ambasadele americană şi rusă din Berlin, spuse el. Am protestat împotriva tratamentului la care am fost supuşi, am pretins imunitate diplomatică pentru membrii familiei mele şi am spus că germanii nu se poartă deloc normal pentru o ţară civilizată. Nimic din toate astea n-a servit. Pe mine mă lasă să

plec, dar pe voi, nu.

Văzând expresia şocată de pe chipul Aniei, Adam se grăbi să adauge că nici prin cap nu-i trecea să plece fără ea.

Aşteptând împreună cu servitorii şi cu ceilalţi oameni în sala extrem de aglomerată, Adam îşi luă soţia pe după umeri şi o strânse lângă el. Părea încă îmbujorată, ceea ce nu era un semn bun. Spera că afurisiţii de germani aveau să-i urce în primul tren şi să-i trimită peste cea mai apropiată graniţă. Ce rost avea să-i reţină pe toţi acei oameni? Din câte îşi dădea seama, niciunul din cei aflaţi în încăperea aceea nu avea vreo legătură cu guvernul sau cu armata. Şi deja cunoştea destul de bine clasele superioare ruseşti pentru a recunoaşte personalităţile de vază. Dar acolo erau adunaţi o mulţime de burghezi şi câţiva aristocraţi. Niciun mare general.

Deodată, doi soldaţi germani înarmaţi cu puşti cu baionete deschiseră uşa sălii de aşteptare şi unul din ei strigă:

— Veniţi cu toţii pe aici. Doi câte doi. Urmaţi-mă. Alarmată de tonul vocii, prinţesa Ania schimbă o privire plină de îngrijorare cu Maşa, care se uita înspăimântată la baionete.

— Pe aici, ordonă germanul, arătându-le drumul cu o mişcare a puştii. Încet, nesiguri, ruşii ieşiră din sală, priviţi de germanii de pe peron ca şi cum ar fi fost nişte criminali.

Ţinându-şi soţul strâns de mână, Ania era sigură că erau duşi la închisoare. E atât de îngrozitor, îşi spuse ea, atât de nebunesc. Probabil că se declarase războiul şi ei nu ştiau. Acela trebuia să fie motivul pentru care nemţii se purtau atât de iraţional, în timp ce grupul era condus prin principala sală a gării, câţiva trecători le aruncară insulte, uimindu-i pe adulţi şi speriind copiii, care începură să plângă. Lui Adam nu-i venea să creadă ce se întâmpla. Era ceva de neiertat să reţii un grup de oameni obişnuiţi într-o ţară care nu se afla încă în război.

Dacă telefonul pe care îl dăduse la Ambasada americană avea vreun efect, cei de acolo aveau să protesteze. Nu că ar fi aşteptat prea mult ajutor de la ei, dar un protest era mai bun decât nimic.

Trebuia să o ducă pe Ania acasă. Dacă posedarea imunităţii diplomatice nu avea să folosească, atunci nu ştia ce ar fi folosit. Cel cu care vorbise la ambasada din Berlin îi spusese că avea să aducă situaţia la cunoştinţa ambasadorului. Dacă aveau noroc, îşi spuse Adam cinic. Dacă aveau foarte mult noroc.

Odată scoşi din incinta gării, ruşii au fost urcaţi în camioane

pentru a porni spre o destinaţie necunoscută. Erau cu toţii extrem de speriaţi. Uitându-se prin crăpăturile prelatei care acoperea camionul, Adam şi soţia lui recunoscură străzile din centrul Berlinului pline de traficul obişnuit, pietoni şi tramvaie.

— Nu pare să fie război, şopti prinţesa Ania.

— Ne-ar fi spus, zise Adam.

Nici germanii care îi ţineau prizonieri, nici însărcinatul american cu care vorbise la telefon nu spuseseră nimic în acest sens. Era atât de bizar.

Berlinul la acea oră de amiază târzie avea aspectul unui oraş prosper căruia puţin îi păsa de ameninţarea războiului. Cei care se plimbau pe Kurfürstendamm nu arătau nimic altceva decât că se bucurau de vremea frumoasă, bărbaţii purtând haine uşoare şi pălării de pai, iar femeile în rochii de vară şi cu pălării tot de pai împodobite cu panglici. Singura notă discordantă apăru în clipa în care un convoi de soldaţi trecu pe lângă camioanele lor, aclamaţi de către trecători. Bărbaţii îşi fluturau pălăriile, iar femeile batistele. Soldaţii le răspunseră prin semne, chiuind puţin, încântaţi de primire.

Trecând pe lângă grădina zoologică şi Tiergarten, ruşii văzură alţi soldaţi mergând pe jos, probabil îndreptându-se spre vreo cazarmă.

— Unde ne-or duce? întrebă Ania.

Răspunsul la acea întrebare veni după numai câteva minute, când camioanele opriră în faţa hotelului *Continental.*

— *Raus, raus,* strigară soldaţii făcându-le semn pasagerilor lor să coboare.

Un ofiţer le spuse să intre în hotel, asigurându-i că, peste puţin timp, li se vor da tichete pentru bagaje.

— Cât de tipic nemţesc, mormăi Ania agăţându-se de braţul lui Adam şi intrând în holul hotelului.

Combinaţia de teamă, nelinişte şi căldură îi provoca ameţeală. Îi era teamă să nu leşine şi era ferm hotărâtă să nu se întâmple aşa ceva.

În timp ce generalii din hol se uitau la ei, soldaţii îi conduseră în locurile unde aveau să fie ţinuţi – câteva camere mari de la etajele doi şi trei, câte cincizeci într-o odaie.

— Dumnezeule, murmură Ania aşezându-se împreună cu Maşa pe jos lângă o fereastră. Aşa trebuie să fie la închisoare.

— Aici e mai rău, scumpă doamnă, spuse o voce cultivată din

apropiere. Cel puţin, la închisoare îţi cunoşti durata pedepsei. Aici, însă, totul e aiurea.

Întorcându-se pentru a se uita la cel care vorbise, prinţesa zâmbi. Era un domn în vârstă, îmbrăcat elegant cu un costum de vară şi o pălărie de pai, care îi amintea puţin de *grand-père* datorită părului şi mustăţii albe şi bărbii Vandyke.

Se prezentă prinţului şi prinţesei, explicându-le apoi că fusese luat de la hotelul unde stătea. Se părea că nemţii îi adunau pe toţi, deşi nimeni nu dezvăluia motivul.

În timp ce Ania şi soţul ei stăteau de vorbă cu acel domn – Stepan Felixovici Davidov, un profesor din Kazan – o piatră fu azvârlită deodată pe geamul de lângă prinţesă, speriind-o şi acoperind-o cu cioburi.

— Dumnezeule, Ania! exclamă Adam. Eşti teafără?

— Da. Cred că da.

Prinţul Sviridov o trase de lângă fereastră şi se uită afară pentru a vedea cine ar fi putut să arunce cu piatra. Spre surprinderea lui, văzu o mulţime de bărbaţi şi băieţi cu înfăţişări dure stând adunaţi în apropierea intrării în hotel şi peste drum. Semn foarte rău.

— Depărtaţi-vă de ferestre, le spuse el celor din jur. Dacă nemţii au de gând să ne bombardeze cu pietre, e mai bine să stăm în mijlocul încăperii.

Cel care a aruncat piatra trebuie să aibă o forţă teribilă în braţ, îşi spuse prinţul.

Ghemuindu-se împreună cu Adam lângă Maşa şi Feodor, mai aproape ca de obicei datorită împrejurărilor, prinţesa Ania îşi aminti povestirile în legătură cu Revoluţia franceză, îndeosebi despre măcelărirea aristocraţilor din Paris în timpul masacrelor din septembrie. Acest lucru o făcu să se cutremure şi Adam o întrebă dacă se simţea bine.

— Da, minţi ea.

Nu se simţea bine deloc. Se simţea speriată şi îngrozită pentru acel copilaş cuibărit undeva mai jos de inima ei, a cărui legătură cu viaţa părea atât de fragilă. Dacă îl pierdea în condiţiile acelea, ştia că avea să fie un coşmar. Gândul acela era atât de oribil, încât nici nu-şi dădu voie să zăbovească asupra lui, altfel avea să-şi piardă minţile.

*

Când veni seara, germanii le aduseră puţină mâncare, dar

refuzară să răspundă la întrebări.

Stând îngrămădiţi ca nişte sardele, ruşii se certau pentru spaţiu, se plângeau că mâncarea era prea puţină şi emiteau numeroase ipoteze referitoare la motivul pentru care erau reţinuţi, iar în tot acest timp, copiii plângeau, soţii se ciondăneau şi toată lumea se călca pe nervi.

Stând rezemată de Adam, prinţesa Ania şopti că era cea mai oribilă călătorie pe care o făcuse vreodată. Oamenii erau atât de lipsiţi de maniere.

— Parcă toate femeile ar fi ca mătuşa Liza, murmură ea, făcându-şi soţul să râdă.

Era adevărat. În mulţime existau câteva scorpii, mai ales o doamnă moscovită foarte gălăgioasă care le spunea tuturor că acasă aveau patru servitori care făceau toată treaba, iar ea nu trebuise să ridice un deget toată viaţa.

— De parcă nu toţi ar avea servitori, spuse prinţesa uluită.

Prinţul Sviridov îi strânse mâna uşor şi o sărută în joacă, făcând-o să zâmbească. Suporta mai bine decât se aşteptase şi el îi era recunoscător.

Lăsând geamurile deschise pentru a avea aer, grupul se pregăti de culcare, ştiind că somnul avea să fie ceva superficial pentru majoritatea dintre ei. Câţiva copii erau ghemuiţi în braţele mamelor sau întinşi pe jos ca nişte căţei. Maşa era prea epuizată ca să-i mai pese de ceva. Se făcu ghem şi aţipi pe covor folosind haina lui Feodor ca pernă, în timp ce acesta conversa încet cu unul din cei de lângă el.

Prinţesa Ania şi soţul ei se întinseră lângă Maşa, vorbind proptiţi în coate şi gândindu-se la Belocika, Xenia şi chiar la Taşa.

— Mă bucur că niciunul din cei dragi nu-i aici să treacă prin asta, spuse prinţesa. Ar fi fost mult prea groaznic.

— Aş vrea ca afurisitul ăla de însărcinat să ia legătura cu cineva care ar putea să ne ajute, murmură Adam.

— Scumpule, crezi că Xenia l-ar creşte pe Belocika dacă o fi să ni se întâmple ceva aici? întrebă prinţesa şovăitoare.

— Doamne, nici măcar să nu te gândeşti la aşa ceva. N-o să se întâmple nimic atât de rău.

— Bine. Dar crezi că ar face-o?

— Bineînţeles. Xenia Alexandrovna l-ar creşte ca pe propriul ei fiu, ştii foarte bine. N-ar trebui să-ţi faci griji în privinţa asta. Deşi,

adăugă el grăbit, nu-mi închipui de ce ai adus asemenea subiect în discuţie.

Ania nu răspunse. Doar zâmbi, uitându-se în ochii negri ai lui Adam, superbi şi enigmatici. Exact acelaşi lucru îl gândise şi ea, numai că voia să audă cuvintele din gura soţului ei.

După o noapte de neliniște, în care nimeni în afară de Maşa şi de câţiva copii nu dormi profund, un soldat german îi anunţă că, peste vreo oră, aveau să fie transferaţi la ambasada lor. Avea să li se servească mâncarea când ajungeau acolo.

Chiar şi gândul la mâncare îi făcea greaţă Aniei acum. Se rugă să nu verse, nu în faţa acelor oameni, printre străinii aceia. Arăta bolnavă, albă ca varul, încercănată. Paloarea aceea îl îngrijora foarte mult pe Adam. La fel de palidă fusese în dimineaţa când aproape că pierduse copilul.

— După ce ajungem la ambasadă, cât de curând ne putem aştepta să părăsim Germania? îi auzi Adam pe unii din ruşi întrebând.

— Nu ştiu, răspunse soldatul german. Veţi fi anunţaţi la momentul potrivit, nu înainte.

Apoi veni momentul transferului. Germanii le spuseră să coboare în holul hotelului şi să iasă pe o uşă laterală, după care să se urce în camioanele care aşteptau.

— Feodor, hai s-o luăm pe prinţesa Ania amândoi de câte un braţ, spuse Adam. S-o ajutăm să coboare scările. Maşa, ai grijă să nu te despartă nimeni de noi. Ţine-te după noi. Dacă germanii îţi fac necazuri, spune-le că faci parte din familie. Spune-le orice, numai nu-i lăsa să ne despartă.

Chicotind când auzi acele cuvinte, Maşa încuviinţă. Nimic nu avea să o despartă de prinţ şi de prinţesă. Îi era frică de germani.

În ciuda temerilor lui Adam pentru Ania, el şi Feodor reuşiră să o ducă fără probleme jos, Maşa încheind coloana. Drumul până la ambasadă fu lipsit de incidente, în afară de câteva strigăte furioase din partea unei mulţimi de locuitori ai Berlinului care îi priviră pe ruşi intrând în clădire, o construcţie datând din secolul al optsprezecelea, de pe vremea lui Friedrich cel Mare.

Odată ajunşi înăuntru, cei reţinuţi se treziră întâmpinaţi cu răceală de către compatrioţii lor de la ambasadă, care vedeau în acel număr imens de oameni o povară în plus impusă de nemţi. Nervoşi şi irascibili din cauza alarmelor permanente şi lipsei de somn, angajaţii

ambasadei ardeau hârtii în câteva din cămine, făcându-i pe toţi să transpire în ziua aceea caldă de iulie. Ultimul lucru pe care-i voiau erau o mulţime de compatrioţi care cereau să fie trimişi acasă imediat. Aveau şi aşa problemele lor.

De după perdelele din damasc ale ferestrelor de la parter, Adam privi cum numărul celor adunaţi peste drum creştea din ce în ce mai mult până ajunseră să fie câteva sute de tineri cu înfăţişări aspre, care strigau sloganuri anti ruseşti, obscenităţi, ameninţări. Prea mulţi dintre ei îşi alimentau patriotismul cu sticle de schnapps, observă el. Poliţiştii erau nebuni dacă permiteau aşa ceva.

— Ar trebui să le permită compatrioţilor aflaţi în tranzit să părăsească ţara în caz de război, nu? întrebă Ania găsindu-şi un loc pe scară.

— Da. Aşa e de obicei.

Îi făcu loc soţului ei şi se cuibări lângă el. Bietul Adam nu avusese cum să se bărbierească şi arăta puţin neîngrijit, lucru care nu-i stătea deloc în fire, observă Ania. Se zări pe sine într-o oglindă şi fu şocată când văzu rezultatul ultimelor douăzeci şi patru de ore. Amândoi arătau ca nişte cerşetori, nu ca nişte prinţi.

Căldura era cel mai cumplit lucru. Incapabili să se spele cum trebuia, reţinuţii erau transpiraţi în hainele cu care erau îmbrăcaţi când fuseseră luaţi. Pentru Ania, care era extrem de pretenţioasă şi care obişnuia să se schimbe de câteva ori pe zi, era dezgustător. Spre ruşinea ei, amândoi erau murdari.

Stând ghemuită pe platforma scării şi uitându-se la îngeraşii pictaţi pe tavan, tânăra prinţesă fu trezită brusc din reverie de o voce plăcută care îi spunea ceva despre o băutură răcoritoare. În starea în care se afla, avu impresia că începuse să-şi piardă minţile.

— Prinţesă, insistă vocea, una reală cu un accent specific regiunii Kazan, vă pot oferi un pahar de apă?

Era profesorul de la hotel.

— Mulţumesc, spuse ea, acceptând cu delicateţe darul lui.

Era delicios.

— Am vorbit cu unul din angajaţi acum câtva timp şi mi-a dat o veste, spuse el. Sârbii ar trebui să fi fost de acord cu un ultimatum al Austriei, chiar dacă acesta a fost scris în cel mai injurios limbaj posibil. Au ales să înghită insultele împăratului decât să rişte un război.

— Ei, deci totul e aranjat, zise Adam zâmbindu-i soţiei.

— Nu, spuse profesorul cu tristeţe. Chiar în clipa asta austriecii bombardează Belgradul.

Îngrozită, Ania icni şi se agăţă de soţul ei, convinsă că Rusia va fi în război peste câteva ceasuri. Adam o luă pe după umeri şi îi aminti că acordurile diplomaţiei internaţionale prevedeau repatrierea civililor surprinşi într-o situaţie ca aceea. În general, germanii respectau acordurile.

— Atunci de ce nu ne lasă să plecăm? întrebă ea pe bună dreptate. Nimeni nu ştia.

Prinţul şi prinţesa Sviridov tăcură, privind ţintă covorul.

— Asta e cea mai proastă veste până acum, spuse Ania în cele din urmă. Înseamnă că intenţionează chiar să înceapă războiul.

Încercând să-i înveselească, profesorul spuse că nu se auzise încă nimic despre mobilizare în Rusia, dar două ore mai târziu, un funcţionar anunţă că ţarul dăduse deja ordine pentru o mobilizare parţială. Lucrurile progresau rapid. Cazărmile din Sankt Petersburg, Moscova şi Kiev erau în alertă şi li se dăduse ordin celor de la punctele de frontieră să fie pregătiţi pentru un atac.

Afară, peste drum, numărul scandalagiilor creştea cu fiecare ceas, în ciuda prezenţei poliţiştilor cu căşti. Pietrele începură să zboare prin ferestrele de ia parter, cioburile împrăştiindu-se peste covoare, mobilă şi nefericiţii care se aflau în apropiere. Începură să se adune cu toţii în mijlocul încăperilor, temându-se să se aventureze pe lângă geamuri.

Pietrele erau una, dar când mulţimea de tineri agitaţi şi potrivnici ruşilor atacară ambasada în ciuda prezenţei poliţiştilor berlinezi, paznicii ruşi le răspunseră cu focuri de armă, făcându-i să fugă şi să sară gardul pentru a scăpa de gloanţe, deşi paznicii trăgeau în aer înăuntru, Adam îşi trânti soţia la podea şi se aruncă deasupra ei când auzi rafala de gloanţe, temându-se că acestea veneau din partea germanilor. Când încetară, după câteva minute, Adam se relaxă şi insistă ca Aria să stea la etaj, departe de parter. Zguduită, ea ascultă, retrăgându-se împreună cu Maşa.

Găsind un locşor mai izolat la etaj, Ania şi servitoarea ei deschiseră cutia cu bijuterii pe care Maşa o purta asupra ei şi începură să coasă buzunărele în interiorul cămăşuţelor pentru a ascunde podoabele prinţesei – minunatele ei perle, un colier, o brăţară şi o pereche de cercei de diamante plus alte câteva piese mai mici. Purta o

pereche de cercei mari, din perle, pe care îi ascunse acum în cămăşuţă, înlocuindu-i cu alţii simpli din aur.

Când terminară, femeile nu se simţeau prea bine, dar erau bucuroase că bijuteriile se aflau la adăpost. Prinţesa Ania nu avea deloc de gând să-şi lase pe mâna nemţilor minunatele perle primite ca dar de nuntă. Sau orice altceva.

La parter, pietrele continuau să spargă geamurile la fiecare câteva minute, dar nu se mai auzeau împuşcături, ceea ce îi făcea pe reţinuţi să răsufle oarecum uşuraţi. Angajaţii nervoşi ai ambasadei le transmiteau veştile pe care le primeau de la Sankt Petersburg, sugerând inevitabilul.

În capelă, femeile înălţau rugăciuni Sfintei Fecioare din Kazan a cărei icoană se afla la loc de cinste pe altar, doamna din Moscova cu patru servitori fiind mai gălăgioasă decât oricare alta. Se aprinseră o mulţime de lumînări pentru a scăpa de nemţi şi a ajunge cât mai repede în Rusia, unde încă mai era pace, deşi această posibilitate părea din ce în ce mai îndepărtată.

*

În cele din urmă, când toată lumea renunţase la speranţa de a mai pleca din Berlin, un neamţ în uniformă îşi făcu apariţia, îi adună pe toţi ruşii în jurul lui şi anunţă:

— Veţi părăsi clădirea exact în cincisprezece minute, în grupuri de câte cinci şi vă veţi urca în camioane pentru a fi transportaţi la gară. Să aveţi tichetele pentru bagaje la voi.

Acel ultim ordin o făcu pe Ania să fie gata să izbucnească într-un râs nebun.

— Atât de tipic! exclamă ea, atât de meticulos. Atât de nemţesc.

— Ania, ascultă-mă cu atenţie, îi spuse soţul ei, ţinând-o de umeri cu fermitate. Când o să ieşim din clădire, o să te ţinem eu de o parte, Feodor de cealaltă, iar Maşa o să vină imediat în spate, exact ca înainte, la haina mea şi pune-ţi-o pe umeri.

— Dar e prea cald, spuse ea surprinsă.

Oare îşi pierduse minţile?

Adam o privi în ochi şi repetă instrucţiunile.

— Fă cum ţi-am spus, adăugă el, nevrând să audă alte comentarii. Pune-ţi haina.

— Bine, zise prinţesa ridicând din umeri.

Ţinând cont de toate problemele pe care le aveau, era absurd să

se certe tocmai într-un asemenea moment, aşa că se hotărî să-i facă pe plac.

Când le veni rândul să iasă din clădire şi să se îndrepte spre camion, prinţesa Ania şi însoţitorii ei se îngroziră când văzură în stradă mulţimea cea mai fioroasă care se adunase vreodată în acea parte a oraşului. Abia ţinuţi de poliţişti, bărbaţii şi băieţii cu şepci şi haine ponosite le strigau ruşilor tot soiul de obscenităţi, azvârlind în ei cu sticle de băutură goale, pietre, timp în care femeile scandau ceva ce aducea a „omorâţi rusnacii".

— Ţine-o bine pe Ania Nikolaevna şi nu-i da drumul, indiferent ce s-ar întâmpla, îi porunci Adam lui Feodor făcându-şi drum spre camion sub o ploaie de pietre şi insulte. Ania, trage-ţi haina peste cap!

Scorpiile din mulţime începuseră să azvârle în ei cu legume mucegăite şi cu orice fel de murdărie găseau la îndemână. Nu-i ceva real, îşi spuse prinţesa simţindu-se pe jumătate purtată pe sus de Adam şi de servitorul lui. Parcă înnebunise toată lumea.

Deodată, Ania se întrebă dacă Ivanov s-o fi aflat acolo. Era o absurditate, dar, oarecum, se potrivea. Toată viaţa ei – în afară de incidentul cu mătuşa Liza de la Teatrul Mare – numai la el văzuse atâta ură necontrolată. Până în momentul acela.

— Dumnezeule, îi şopti ea lui Adam, vor să ne omoare!

Protejându-şi soţia pe cât putea, Adam îi trase haina complet peste cap, încercând să o apere de murdăriile care erau azvârlite asupra lor. Pretutindeni în jur, în camionul descoperit, oamenii erau loviţi cu legume mucegăite şi, din când în când, cu câte o piatră. Copiii plângeau înspăimântaţi, agăţându-se de mamele lor, îngroziţi de strigătele mulţimii şi de chipurile acelea schimonosite de ură.

Ţinând-o pe Ania strâns, soţul ei aproape că avea impresia că nu vor mai scăpa niciodată de gloata aceea înverşunată care se agita în jurul convoiului când acesta se urni din loc. Şoferii conduceau cu o viteză care le permitea agresorilor să ţină pasul cu camioanele, ceea ce crea riscuri enorme pentru pasageri.

Înconjuraţi din toate părţile de maniaci care strigau cele mai cumplite obscenităţi, ruşii aveau senzaţia că puteau fi omorâţi chiar acolo, în mijlocul străzii în centrul Berlinului.

— Adam, mi-e frică, şopti Ania, îngrozită de acele chipuri hidoase şi pline de ură. Crezi că or ne omoare?

— Nu. Soldaţii n-or să lase să se întâmple ceva. Sunt

răspunzători de siguranţa noastră

— Nu prea fac nimic ca să-i îndepărteze.

Soţul ei găsi că era foarte adevărat. Acest lucru îl umplea de teamă, dar nu avea să spună nimic

— Ţine capul jos, îi strigă Adam în clipa în care o piatră îi şuieră pe lângă urechea stângă. Nu ridica privirea.

Un bărbat de lângă el fu nimerit de o piatră făcându-l să se prăbuşească fără cunoştinţă la picioarele lor. Adam îşi simţi soţia tremurând şi o strânse mai mult în braţe, şoptindu-i să încerce să-şi păstreze calmul.

— Ce face fiul nostru? o întrebă el. Sunt probleme?

— Nu. O să fie un adevărat tigru după ce a trecut prin toate astea, zise ea tremurând şi luptându-se la mulţimea care îi împresura din toate părţile, strigând la ei de parcă ar fi vrut să-i omoare pe toţi.

Chiar în clipa aceea, un adolescent veni alergând spre camionul care abia se târa, vrând să-şi verse năduful pe cine era mai aproape. Ania ţipă îngrozită când îl văzu ţinându-se agăţat destul de mult pentru a se dezlănţui asupra primei persoane care îi apăru în faţă – Adam. După ce îl lovi pe prinţ cu putere de câteva ori cu o piatră mare şi ascuţită, tânărul îşi pierdu echilibrul, până la urmă, şi sări jos, dispărând în mulţime, încântat de sine.

Lovit în ochiul stâng şi în tâmplă, Adam se clătină şi se prăbuşi în braţele Aniei, pierzându-şi cunoştinţa când căzu pe podeaua camionului, prinţesa se aruncă asupra lui, aproape isterică. Era plină de sângele care şiroia din rănile soţului ei.

— Adam! ţipă ea, împingându-i înnebunită pe cei care practic îl călcau în picioare în locul acela strâmt. Adam! Doamne, ajutaţi-l!

În viaţa ei nu mai văzuse atâta sânge.

Dar ceilalţi aveau problemele lor, fiecare încercând să evite să aibă aceeaşi soartă. Nimeni în afară de cei doi servitori ai ei nu făcu vreun gest ca să-l ajute pe prinţ.

Feodor era convins că stăpânul lui era mort. Sângele care îi curgea din rănile de la cap era înfiorător. Prinţul Sviridov fusese lovit atât de tare, încât valetul auzise zgomotul oribil făcut de piatră în contact cu craniul. Nu credea că cineva ar fi putut supravieţui unei asemenea lovituri în cap.

Lipindu-şi urechea de pieptul lui Adam, Ania încercă disperată să-i audă bătăile inimii. Da, îşi spuse ea, aproape călcată în picioare de

străinii care o loveau cu fiecare zgâlţâitură a camionului. Trăieşte. Trăieşte. Nu poate să moară şi să mă lase. N-o să-l las!

Făcând tot posibilul ca să-l ridice pe prinţ în şezut şi să-l rezeme de latura camionului ca să nu fie strivit, Feodor făcu un bandaj din batista lui curată şi i-l legă în jurul capului.

Prinţesa Ania îşi ţinea soţul în braţe aproape cuprinsă de disperare. Avea nevoie de un doctor. Repede. Dacă nemţii aceia maniaci nu-i scoteau din mijlocul acelei mulţimi de nebuni, Adam avea să moară. Respira, dar era fără cunoştinţă. Iar rana de la cap era foarte urâtă. Legănându-l în braţe, Ania îi mângâia părul, îi vorbea, încerca să-l readucă la viaţă, plângea din cauza neputinţei, totul în zadar. Prinţul nu răspundea.

Cum prinţesa şi servitorii ei stăteau strânşi în jurul lui Adam, făcând tot ce puteau ca acesta să nu fie călcat în picioare, camionul opri brusc aruncându-i din nou la podea.

— Unde suntem? întrebă Ania, complet dezorientată în acea viitoare.

— La gară, spuse Feodor.

Arătând spre un vagon de clasa a doua, soldaţii îi împingeau pe ruşi, cărând răniţii de parcă ar fi fost simple bagaje.

— Aduceţi un doctor, strigă prinţesa când germanii o împinseră pe scările trenului, împreună cu Maşa şi Feodor. Dacă Adam o să moară, voi o să fiţi de vină. Unde vă sunt ofiţerii? Vreau să vorbesc cu ei! Arătaţi-mi unde sunt!

— Prinţesă! spuse Feodor. Nu-i înfuriaţi. Sunt nişte brute.

Dar Ania Nikolaevna era prea furioasă ca să asculte. Îi era cald, era murdară, extenuată şi furioasă. Soţul ei putea să moară din cauza acelor sălbatici şi ea nu mai era sigură că avea să ajungă la graniţa Rusiei fără să piardă copilul. Totul numai din cauza acelor nemţi nenorociţi!

— Urcă în tren! îi strigă un sergent, fluturându-i o baionetă prin faţă, ceea ce o înfurie pe Ania şi mai mult.

Fără să aştepte reacţia Aniei Nikolaevna, Feodor o apucă de braţ şi aproape o târî pe scară, fiind prea înspăimântată de germani pentru a se mai gândi la acea şocantă lipsă de respect. Ania era atât de uluită de gestul lui Feodor, încât se lăsă trasă în sus, în interiorul vagonului de clasa a doua, în mijlocul unei aglomeraţii îngrozitoare, în care oamenii se împingeau care mai de care ca să prindă locuri, îşi strigau

rudele zgomotoşi, se tânguiau pentru pierderea bagajelor.

Adam şi ceilalţi răniţi erau consideraţi de către germani „cazuri speciale" şi duşi în compartimente de clasa întâi, unde rudelor li se permise cu chiu, cu vai să-i însoţească. Era mai mult loc într-un compartiment de clasa întâi, dar, şi mai important, răniţii erau ascunşi vederii, ceea ce îi îndreptăţea pe germani să susţină că au avut grijă de ruşi.

În timp ce prinţesa şi cei doi servitori se agitau în jurul lui Adam, care tot nu-şi recăpătase cunoştinţa, trenul începu să se depărteze de Berlin, îndreptându-se spre Danemarca, nu spre Est.

Adam o să moară înainte să ajungem la Copenhaga, îşi spuse prinţesa uitându-se la bandajul însângerat. Dacă nu i se acorda îngrijire medicală cât mai curând, murea. Tăietura arăta foarte urât, o rană oribilă care îi trecea peste ochi şi tâmplă; avea nevoie de un medic, iar în trenul acela nemţesc nu exista nici măcar o trusă de prim-ajutor.

Gândul de a-l pierde o paraliza pe Ania. Privindu-şi soţul rănit, se gândi la disperarea pe care o simţise atunci când încercase să se sinucidă – un gest ridicol. Acum se simţea sfâşiată de acelaşi sentiment de neputinţă.